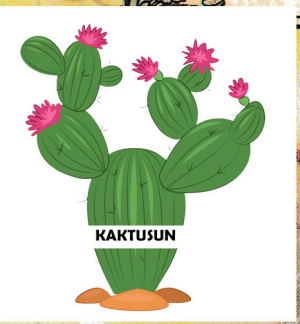
KRISTY CAMBRON

Gelincik ile Serçe

Belki de umut küçük bir serçenin kanadındadır...

ARKADYA

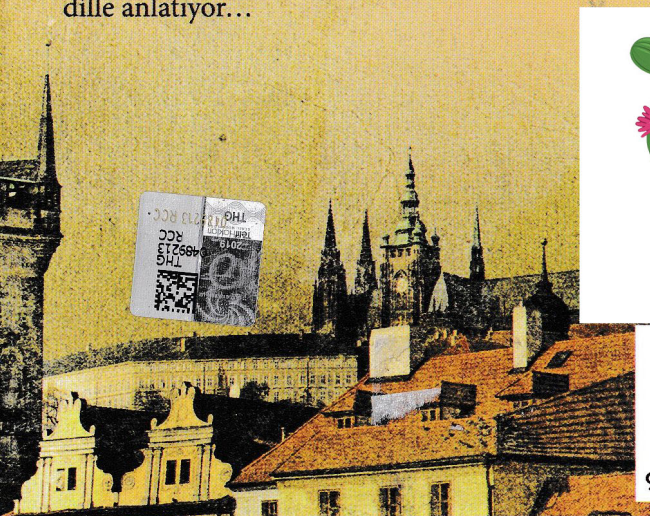
Belki de umut küçük bir serçenin kanadındadır…

Yeni sanat galerisinin açılışı ve bir peri masalını aratmayan düğününün ardından Sera James, büyüleyici bir hayat sürmeye başlar. Ancak William Hanover'ın işlemediği bir suç yüzünden tutuklanmasıyla peri masalı bir kâbusa dönüşür. Sera ile William korku ve endişe savaşını verirken, Sera âşık olduğu adamın gerçekte kim olduğunu sorgulayacak, aradığı yanıtları ise geçmişte bulacaktır.

Kája Makovský, 1939 yılında yarı Yahudi ailesini geride bırakarak Nazi işgali altında olan Prag'dan kaçmak zorunda kalır. Üç sene sonra İngiltere'de artık bir gazetede çalışan Kája, Nazilerin Londra'yı bombalamasının ardından Manş Denizi'nin karşı tarafında yaşanan korkunç olayları keşfeder. Bölgede binlerce Yahudinin katledildiğini öğrendiğinde ailesini kurtarmak için hayatını riske atarak vatanım dediği şehre geri dönmeye karar verir. Ancak şeytan boş durmayıp onun planlarını bozar ve Kája kendini korkularının merkezinde, Terezin Toplama Kampı'nda bulur…

Umuda ve hayata tutunma hikâyesinde Sera ve Kája, yüreklerini saran inanca tutunacak ve sevdiklerini korumak uğruna sonuna kadar savaşacaklardır. Bu, geleceklerini yok saymak anlamına gelse bile…

Kelebek ile Keman'la gönlümüzde yer edinen Kristy Cambron, bu kez *Gelincik ile Serçe*'yle savaşın karanlık yüzünün çocuklardaki etkisini, kötü bildiklerimizin de içinde iyilik taşıyabileceğini yürek burkan bir dille anlatıyor…

ISBN: 978-605-188-302-1
9 786051 883021

nstagram.com/arkadya_kitap facebook.com/ArkadyaKitap twitter.com/ArkadyaKitap

Gelincik ile Serçe

KRISTY CAMBRON

ARKADYA YAYINLARI

GELİNCİK ile SERÇE
Kristy Cambron
Özgün adı: A Sparrow In Terezın

Yayın Yönetmeni: Bülent Oktay
Editör: Yasemin Büte
Çevirmen: Oğuz Barış
Sayfa Tasarım: Kübra Yeşilyurt
Kapak Tasarım: İlknur Muştu

EKOSAN MATBAACILIK
Maltepe Mah. Hastaneyolu Sok. No:1
(Taral Tarım Binası) Zeytinburnu - İstanbul

Cilt: Ekosan Matbaacılık, İstanbul

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 13695
MATBAA SERTİFİKA NO: 19039

1. Baskı: Mayıs 2018
Yeni Baskı: 2020
ISBN: 978-605-188-302-1
©Kristy Cambron, 2015

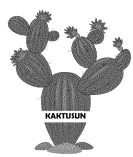
Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akçalı Telif ve Lisans Hakları Ajansı Ticaret Limited Şirketi aracılığıyla Kensington Publishing Corp.'tan alınmış olup Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi'ne aittir. Yayınevinin izni olmaksızın kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

ARKADYA YAYINLARI
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi
No: 14 Kat: 1 D: 1 Zeytinburnu / İstanbul
Tel.: 0212 – 544 41 41 / 544 66 68 / 544 66 69
Faks: 0212 – 544 66 70
info@arkadya.net

Arkadya Yayınları, Beyaz Balina Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Gelincik ile Serçe

KRISTY CAMBRON

İngilizceden Çeviren

Oğuz Barış

Annem için...

Ve Becky Monds için – sonsuza dek dostum kalacaksın.

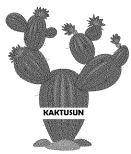
"*Güçlü ve cesur ol. Korkma, cesaretin kırılmasın. Tanrı nereye gidersen git yanında olacaktır.*"

Yuşa 1:9 NIV

Birinci Bölüm

Temmuz, Günümüz
Sausalito, California

Bir gelinin düğün gününde endişeleneceği son şey düğünün gerçekleşip gerçekleşmeyeceği olmalıydı.

Üstelik buna kafa yormak düğün öncesi stresini dindirmeye de fayda etmiyordu. Yine de o tanıdık şüphe yüreğini kemirmeye devam etti. Belirsiz bir geleceğin gölgesine sıkışan Sera James, kendini bu şüpheye teslim etti.

Parmak uçlarını boynuna dizilmiş bir sıra incinin üstünde gezdirerek Hanoverların California sahilini gören evlerinin yatak odası penceresinden dışarıya bakıyordu. Önüne serilmiş ufku inceledi, körfezin üzerinde elmas gibi parıldayan gün batımı manzarasını seyretti. William da acaba aynı şeylerden şüphe duyuyor mudur diye merak ediyordu. Acaba sahilde onu bekliyor olacak mıydı?

Yatak odasının kapısı hafifçe vurulunca dikkati o yöne kaydı.

Kapıdan tarafa döndüğünde gelen misafirleri karşılama görevini üstlenen arkadaşı Penny'nin tanıdık yüzünü gördü. Penny'nin dudaklarına sürdüğü pembe ruju gülümsemesini ortaya çıkarmıştı.

"Sera? Vakit geldi," diye fısıldayan Penny, ferah yatak odasına girdi. Açık kızıla çalan sarı saçları omuz hizasındaydı. Saçlarının yumuşak dalgaları dışarıdaki denizin melteminde dans etmişe benziyordu. "Herkes bekliyor."

Sera tamam dercesine başını salladı. İnci kolyesiyle oynamayı bıraktı ve ellerini iki yanına indirdi.

Demek bekliyor... Beni bekliyor.

Gözyaşlarını bastırmak için göz pınarlarına dokundu.

Tanrım! William kaçmıyor. Hem de geleceğimiz bu kadar belirsizken...

Sera cesaretini toplamak için derin bir nefes aldı.

Antika boy aynasına son bir defa baktı. Kabarık olmayan, retro model gelinliğinin eteğini son defa düzelterek, "Hazır mıyım?" diye sordu.

Saçları Fransız usulü gevşek bir topuz hâlinde toplanmıştı. Eski dönemleri hatırlatan zarif dalgaları elmasla bezeli tacının altında âdeta eritilmiş bir çikolata kadar pürüzsüz görünüyordu. Görüntüsü, kulaklarından sallanan sade inci küpelerle ve dantelle süslenmiş derin dekoltesinin üstünde biten inci kolyesiyle tamamlanmıştı. Dudaklarına da klasik tonda kırmızı bir ruj sürülmüştü.

"Hayran oldum, canım arkadaşım," diye sırıttı Penny. Gözleri âdeta ışıldıyordu. Odanın neredeyse ortasına kadar uzanan battal boy antika yatağın yanından yürürken yeşim rengi uzun şifon elbisesi parıldıyordu. "Göz kamaştırıyorsun. Tüm gün bu sanat şaheserini seyredeceğim."

Son kelimeleri söylerken gözlerini kırpıştırdı.

"Görüyorum ki Sophie'mizin ganimeti buraya sağ salim ulaşmış."

Sera uzanıp boynundaki inci kolyeye dokunurken arkadaşını düşünüyordu. "Evet. Sophie buraya gelemediğine çok üzüldü ama bunları yolladı. Her kadının düğününde inci takması gerektiğini söyledi."

Penny onaylayarak başını salladı. "Çok bilgece bir düşünce."

"Evet, öyle." Sera içgüdüsel olarak gülümsedi.

Sophie Haurbech-Mason, Sera ile William'ın ilişkilerini evliliğe taşımalarında büyük bir öneme sahip tatlı, yaşlı bir dostlarıydı. Sophie, bir tablonun sahibi ve küçük bir kızken o tablonun konusu olan kişi tarafından soykırımdan kurtarılmıştı. Sophie'nin o tabloyla olan bağlantısı pek çok açıdan Sera'nın kendi yolculuğuna başlamasına –aşkı ve yeniden güven duyma duygusunu yaşamasına– yardımcı olmuştu.

Şimdi burada, nikâhına doğru adım atarken Sophie'nin de yanında olmasını ve ona rehberlik etmesini ne çok isterdi. Bu şık inciler antika bir mücevherden çok geçmişle bağ kuran bir nesneymiş gibi hissettiriyordu.

"Bir şey eksikmiş gibi hissediyorum," dedi Sera midesini ele geçirmekle tehdit eden heyecanla. Midesine âdeta yuva yapmış kelebekleri sakinleştirmek istercesine elini karnına koydu.

"Hiçbir şey eksik değil," diyen Penny, doğruca Sera'nın gelinliğinin altından görünen ayak parmaklarına baktı. "Ayaklarının çıplak olması dışında... Gel. Sana yardım edeyim."

Sera yüzüstü düşen bir gelin görmeyi hiçbir misafirin istemeyeceğini biliyordu. Yatağın üzerinde duran ayakkabıların

bantlarına parmaklarını geçirdi ve Penny'nin kolunu tuttu. Dantelli eteğini topladı, parmak uçlarında dikkatle ilerledi.

Penny, Sera'nın kâğıt mendil denizine dönüşen odanın içinde ilerlemesine yardımcı olurken topuklu ayakkabısının burnuyla yerde duran ayakkabı kutusunu kendine has bir edayla kenara ittirdi.

"O nasıl görünüyor?" Sera merak ettiği şeyi en sonunda sormuştu.

Penny kaşlarını çattı. "Umarım damattan bahsediyorsundur. Eğer damadın yakışıklı erkek kardeşinden bahsediyorsan Paul Hanover'ın her zamanki gibi tahammül edilemez olduğunu söyleyebilirim. Düğün için süslenmiş olsun ya da olmasın... O gülümsemesi dışında hayran olunacak hiçbir yanı yok."

"Evet, damattan bahsediyorum." Sera kapı eşiğinde durdu ve burnu açık, ökçeli ayakkabılarıyla ilerlerken Penny'nin onu dengede tutmasına müsaade etti.

"William iyi görünüyor. Derin derin nefes alıp veriyor. Bahse girerim senden daha gergindir. Ancak müstakbel kocan duygularını saklamakta senden daha başarılı olabilir." Penny duraksadı, ardından hafifçe omuz silkti. "Gerçi, çoğu erkek öyle."

"Peki, Paul hakkında ne düşünüyorsun? İkiniz hakkında?"

"Kedi köpek gibi kavga ediyoruz. Her neyse. Ona katlanamıyorum, göze hoş gelse bile. Hiçbir konuda anlaşamıyoruz." Penny omuzlarını dikleştirip Sera'ya baktı. "Bu kadar yeter. Bir geceliğine daha ona tahammül etmeyi başarabilirim. Şimdi sana bakıp büyülenmek istiyorum."

Sera sakinleşmek için derin bir nefes aldı ve hâlâ karnını saran o heyecanlı titremeyi düşünerek alt dudağını ısırdı. Elini

belindeki saten kumaşın üzerinde gezdirdi, ardından avucunun içiyle eteğinin yanına dokundu.

"Sence beğenecek mi?"

Penny başını salladı. "Evet. Ama gelinlikle evlenmiyor, seninle evleniyor," dedi. Sera'nın elini son bir defa daha sıktı. "Ve sen..." Komodinin üstünde, cam vazonun içinde duran parlak kırmızı şakayık buketini Sera'ya uzattı. "...çok güzelsin. Beni kaybetmiyorsun, bunu unutma. En azından kendimi öyle avutuyorum. Aramızda mesafe olsa da arkadaşlığımız sürecek."

"Biliyorum."

"O eski konuşmayı yapmama gerek var mı? Hani şu aslında bir asistan kaybetmiyorsun..." Penny gözlerine dolan yaşları silip gülümsedi. "...bir koca kazanıyorsun hakkında olan."

"Şaka yapma lütfen." Sera kahkaha attı, kalbini dolduran hüzün yüzünden boğazı düğüm düğümdü. "Şimdi değil. Bunları senden duymayı kaldırabileceğimden şüpheliyim."

Penny başını sallayıp usulca kafasını yana eğdi. "Manhattan yalnızca bir uçaklık mesafede. Ne zaman ihtiyacın olursa beni orada bulacaksın. Nasıl olsa galerideki son parça eşyayı da buraya taşıyacağız." Gülümsedi, yanağına düşmek üzere olan yaşı eliyle sildi. "Ama dürüst olmak gerekirse California nasıl bir cevher edindiğini biliyordur, umarım."

"Ben de kaybettiklerimi biliyorum. Yanımda sen olmadan galeriden içeri nasıl adım atarım? Sen benim en yakın arkadaşımsın," diye ekledi Sera. "Bir yarım kopmuş gibi sanki."

"Ah hayır! Yapma böyle." Penny eliyle yüzünü yellemeye başladı. "Eğer ağlarsan fotoğraflarda makyajı akmış bir gelin

olarak çıkarsın! Galeriyi buraya taşımak zaten haftalarımızı alacak. O zaman istediğimiz vakit ağlarız, olur mu?"

Penny, Sera'yı kolundan dürttü.

"Son defa sarılalım," dedi Sera, arkadaşının kucağının tatlılığına kapılarak. "Haydi, gitme zamanı."

Penny göz kırparak bakışlarını salona doğru çevirdi.

Sera arkadaşını takip etmeye başladı. Bundan bir buçuk yıldan fazla bir süre önce oturup bir anlaşma yapmak üzere Hanover Ailesi'nin liderini beklediği odanın önünden geçti. Aile lideri ile soykırım zamanındaki bir keman virtüözü olan *Adele Von Bron*'un tablosunu bulacak, öğrendikleri hikâye onları bir araya getirecekti.

William'la pek çok gece oturup sohbet ettikleri ve gelecekleri hakkında birlikte hayaller kurdukları büyük salonun önündeydi şimdi. Salon insanı alıp götüren bir deniz manzarasına sahipti. Şöminesi ve loş aydınlatmasıyla insana huzur veriyordu. Yine bu salonda William gözlerinde yaşlarla dizlerinin üstüne çökmüş ve ondan karısı olmasını istemişti.

Malikâne işte o zaman gözüne daha büyüleyici, daha davetkâr ve geleceklerini kapsayan vaatlerle dolu gelmişti. Tüm bunlar bir hafta önce, yani o korkunç telefon yüzünden düğünü altı ay öne çekmek zorunda kalmalarından hemen önceydi.

"Onun iyi göründüğüne emin misin?" Sera, Penny'nin dirseğine hafifçe dokununca yürümeyi bıraktılar. "Yani fikrini değiştirmek istiyor gibi görünmüyordu, öyle değil mi?"

Penny başını aşağıya doğru eğerek sanki bir okuma gözlüğünün üstünden bakıyormuş gibi ona dik dik baktı.

"Neden fikrini değiştirmek istesin ki? Yalnız gitmek zorunda kalmayasın diye Paris'e kadar peşinden geldi. Aylardır nişanlısınız. Onu seviyorsun. Bunu bana kendin söyledin. O senin hayatının aşkı. Eminim ki o da senin için aynı şeyleri hissediyordur."

"Ama düğün çok apar topar oldu. Her şeyi toparlamaya vaktimiz bile yetmedi. New York'tan buraya gönderilecek onca eşyayı düşün. Galeri hâlâ tadilatta ve açılmasına daha aylar var. Will de okula geri dönecek. Onun hayatını, işimi, ailelerimizi düşün bir..."

"Birazdan nikâhın kıyılacak ve sen eşyalardan, okul müfredatından falan konuşmak istiyorsun."

Sera arkadaşının anaç bakışları yüzünden yanaklarının kızardığını hissetti.

"Hayır. Kesinlikle hayır."

"O zaman gergin gelin rolü oynamanın sebebi ne? Sana yakışmıyor."

Sera aklında dönüp duran düşünceleri Penny'ye söyleyebilmeyi diledi. Ancak gerçek çok ağırdı. En iyisi herkesin bildiğini söylemek, gerisini saklamaktı.

"Bakışlarınla ima ettiğin buysa şayet eski hayaletlerimi düşünmüyorum. Mihrapta terk edilmenin bıraktığı yara çoktan kapandı."

"İyi." Penny'nin neşesinin yerine gelmesi yarım saniyeden bile kısa sürdü. "Çünkü mihrap bu sefer boş değil. Ve eski nişanlın da evlilik yemini edecek kişi değil."

"Elbette değil," diye onayladı Sera. "Ancak yarının neler getireceği gerçeğini ikimiz de bilmiyoruz. Her şey çok belirsiz. Oraya gidip..."

"Sevdiğin adamla evleneceksin."

Sera arkadaşının gözlerindeki net ifadeye baktı, bakışlarındaki anlayışı gördü ve tuttuğunu bile fark etmediği nefesini nihayet verdi.

"Bu kadar mı?"

"Bu kadar." Penny başını salladı. "Onu seviyorsun. Sadece 'Evet' de. Kalbini ona aç ve bir günlüğüne de olsa..." Omuzları usulca inip kalktı, sanki cevap çok basitti. "...geçmişi geride bırak."

Belirsizliği unutmak bu kadar kolay mıydı?

Evin boylu boyunca uzanan arka kapısına vardıklarında camlardan içeriye gün batımının ışığı süzülüyordu.

Sera başnedimesinin peşinden düzeltilmiş taşlı kaldırımın üzerinde ilerledi. Yolu kumsala kadar aydınlatmak için dizilmiş mumların titrek ışığı manzarayı daha da büyüleyici kılıyordu.

"Bekle," diye seslenince Penny durup arkasına döndü.

"Sorun ne?"

Sera başını iki yana salladı. "Bir şey yok, sadece..." Bir anlık kararla durdu ve burnu açık, klasik model ayakkabılarını ayağından çıkardı. "Bir şeyleri geride bırakmalıyım."

Ayakkabılardan kurtulmak doğru gelmişti, sanki onu engelleyen her şeyden kurtulmuş gibi hissediyordu. Sera geleceğine yürüyordu. Geleceği onu bekliyordu. *Sevdiği adam* sahilde onun için bekliyordu. Aralarındaki o son engeli de kaldırınca kendini çok daha özgür hissetti. Eğer imkânı olsaydı koşabilirdi bile.

Sera topuklu ayakkabılarını taşlı yola fırlattı, yürümeye devam etmesi için Penny'ye başıyla işaret ettikten sonra çıplak ayaklarıyla kumlara bastı.

Akşam güneşinin son ışığı sahili boydan boya boyuyordu. Tuzlu bir meltem yanaklarını okşarken bir kaleydoskobu andıran semanın ışıkları ile körfezin canlı suları göz alıcı bir fon oluşturuyordu.

Körfez, tıpkı onca ay önce California'ya ilk geldiği günkü gibiydi. Koyu lacivert rengi okyanus dalgalanıyor, malikânenin sınırları boyunca uzanıyordu. Deniz sanki Hanoverların hayatlarında şahit olduğu olayları yansıtıyordu. Evlerini geri kazanmak için büyük bir hukuki mücadelenin içine düşmüşlerdi ve Sera, o zamanlar bunu bilmiyordu ama birlikte bu kumlarda ilk yürüdükleri gün bu ailenin büyük oğluna âşık olmuştu.

William gri kumaştan takım elbise ve yakası düğmesiz beyaz bir gömlek giymişti. İfadesi sakindi. Sera ile göz göze geldiği an simasına yayılan koca gülümsemesiyle gerçekten mutlu görünüyordu.

Sera tüm yolu koşmaması gerektiğini hatırlattı kendine.

Bu anı yaşamanın onlara nelere mal olduğunu hatırlayarak ağır ağır attı adımlarını. Etrafını ona gülümseyerek bakan aile bireyleri sarmıştı; annesi, her zaman gülümser ve kızına destek olurdu. Kız kardeşi Macie, kocası Eric ile beraberdi. Penny ise William'ın küçük kardeşi, özgür ruhlu esprili bir müzisyen olan, tarifsiz yakışıklılığa sahip Paul'un tam karşısına oturdu. Penny'nin içten içe bu yakışıklı sağdıca tahammül etmek için kendini zorladığını düşününce, Sera gülmemek için dudağını ısırdı.

Sonra bakışlarını yeniden William'dan tarafa çevirdi.

William ellerini önünde kavuşturmuş, sabırla Sera'yı bekliyordu. Denizden esen meltem William'ın saçlarını uçuşturmuş, tam da Sera'nın sevdiği şekli vermişti. Alnına düşen bir

tutam saç... Müstakbel kocası ona elini uzattığı sırada, belki de ilk defa, içtenlikle gülümsedi.

William, Sera'nın ellerini âdeta dünyanın en değerli porseleninden yaratılmış gibi avuçlarının arasına aldı ve ona kumsaldaki küçük mihraba kadar eşlik etti. Mihrap sade, beyaz bir bahçe kamelyasından yapılmış, renkli şakayıklardan buketler ve rüzgârla dalgalanan beyaz kumaşlarla süslenmişti.

Elindeki çiçeğini Penny'ye uzatan Sera, William'ın parmaklarındaki sıcaklıkla keyiflendi. Başını ondan tarafa çevirdi.

William kumlarda yürüyebilmek için eteğinin kenarını toplayan Sera'nın gelinliğine bakıp başını yana eğdi.

"Ayakkabıların yok."

"Şey," diye fısıldadı Sera omuzlarını hafifçe silkerek. "Geride bir şey bırakmak istedim sanırım."

William ona göz kırptı. "Göz kamaştırıyorsun."

O an Sera'nın gözleri yaşlarla doldu.

"Sen de öyle," diye düşünmeden fısıldayıverdi. William duyduğu bu cevap karşısında kahkaha atınca Sera yanaklarının kızardığını hissetti.

"Şey, benim için de bir ilk."

Sera o sahilde yüreğinin özgür olduğunu hissedebiliyordu.

Birbirlerinin ellerini tutarak birbirlerine yüzükleri takıp ömürlerinin sonuna kadar sadık kalacakları evlilik yeminlerini ederken Sera sonsuz aşkın ne demek olduğunu nihayet anlamıştı. William onun için Tanrı'nın bir lütfuydu. Tanıdığı en iyi insandı ve şimdi birbirlerine ait olmuşlardı.

Tören kısa sürmüştü ama zaten öyle olmasını istemişlerdi.

Rahip, misafirleri duaya çağırdığı sırada Sera başını William'ın omzuna yasladı. Onlara edilen dualar öyle güzeldi ki... Geleceği kutsayacak vaatlerle doluydu. Penny'nin evde

söylediklerine neredeyse inanacaktı. *Sevdiğin adamla evleneceksin.*

İşte bu kadardı.

Dua her ikisinin de dudaklarında oluşan gülümsemeyle son bulmuş, rahip onları karı koca ilan etmişti.

William memnuniyetini ifade eden bir gülümsemeyle onu kollarının arasına aldı ve gelinini öptü. Sera ise gözlerini kapadı, William'a yaslandı ve kollarını onun boynuna doladı. Ardından kulağına usulca, "Seni seviyorum," diye fısıldadı.

"William Hanover?"

Bir ses gün batımının aydınlattığı sahildeki huzurlarını bozdu.

Sera'nın gözleri ardına kadar açılıverdi.

Kollarının arasındaki William'ın bedeni kısa süreliğine de olsa kaskatı kesildi. William, Sera'nın boynuna minik bir öpücük kondurduktan sonra geri çekildi. Onun hemen yanında duran Sera parmaklarını kocasının parmaklarına dolamıştı.

"İyi akşamlar Carter," dedi William, kendinden yaşça büyük adama başıyla selam vererek.

Sera bu adamla geçen yıl boyunca birkaç defa karşılaşmıştı. Adam ailenin bir tanıdığıydı ama şimdiki mevcudiyetinin yalnızca tebriklerini sunmaktan ibaret olmadığını pekâlâ anlayabiliyordu.

Adam da başını salladı, baş hareketi ufak bir mimik ile son buldu.

"Gelmen ne güzel. Ailelerimiz uzun zamandır dostlar, kalıp kutlamalara katılın." William güneş ışığında titreyen mumlar ve zarif çiçeklerle bezeli, çok da uzakta sayılmayacak bir masaya doğru işaret etti. "Nikâhımız az önce kıyıldı."

Carter başını iki yana salladı. "Keşke sadece bunun için burada olsaydım, ancak akşam yemeği için vakit yok."

William merakla bir kaşını kaldırdı. "Şimdi mi?"

"Maalesef. Evde bekliyorlar." Carter, malikânenin arka camlarına yansıyan ışıklara doğru başını çevirdi. Bir hareketlilik söz konusuydu. Camları filmli bir araba vardı, etrafında da bir çift adam dolanıyordu. Carter'ın buraya kadar ona refakat eden biri olmadan gelmesi kibarlığından olmalıydı.

Başını saygıyla eğerek Sera'yı selamladı.

"İyi akşamlar, Sera."

Sera karşılık vermek yerine William'ın sırtına doğru sokuldu ve gönülsüzce, "Merhaba Carter," diyebildi.

Hayır, Tanrım... Lütfen. Sera nefes almayı unutmuştu sanki.

Olamaz. Şimdi olmamalı.

Dantelli gelinliğinin altında kalan yüreği göğüs kafesinin içinde âdeta çırpınıyordu.

Paul bir adım öne çıkarak, "Neler oluyor?" diye kükredi. Takındığı cesaret yeni evli çiftin gözüne ilişmişti.

"Yerine otur Paul."

William erkek kardeşine tartışmaya mahal bırakmayacak ciddiyette bir bakış attı.

Genç Hanover ise William'ın ses tonundaki otoriteye kulak asmışa benzemiyordu. Paul kollarını göğsünün üzerinde kavuşturdu, ayaklarını kumun derinliklerine gömdü. İstenmeyen misafire buz kadar soğuk bir bakış attı.

"Birisi ona özel mülke tecavüz ettiğini söyleyebilir mi?"

William başını iki yana salladı. "Şimdi sırası değil, Paul."

Penny'nin de bir adım öne çıkması şaşırtmıştı. Sanki kimin tarafında mücadele vereceğini gösteren bir hat çiziyordu.

Hanover Ailesi'nin tüm üyelerine bel hizasında tuttuğu çiçek buketi ve çatılmış kaşlarıyla teker teker baktı. Paul ile kumların üzerinde omuz omuzaydı.

"Hayır!" dedi Paul başını iki yana sallayarak. "Seni hiçbir yere götüremez."

"Sanırım şimdi burada olması..." William sustu ve sözüne devam etmeden önce eve baktı. "...bunu yapabileceği anlamına geliyor."

Sesindeki gerçekçi ton kontrolünü kaybetmediğinin bir göstergesiydi. Sera, William'ın bunu nasıl başardığını hiç bilmiyordu, ona kalsa kumların içinde eriyip gitmişti.

Paul çenesini biraz daha yukarı kaldırdı.

"O zaman önce beni aşmaları gerek."

Macie öne doğru çıktı ve kolunu annelerinin omzuna koydu. "William, Tanrı aşkına neler oluyor burada?"

"Her şey yolunda," diye söze başlarken insanları sakinleştirmek için kolunu kaldırdı. Başını erkek kardeşinden tarafa çevirdi ve sadece üçünün duyabileceği bir şekilde fısıltıyla konuşmaya başladı. "Paul sadakatin için ne kadar minnettar olduğumu anlatamam. Bunu asla unutmayacağım. Ama şimdi senden önce ailemizi düşünmeni istiyorum." William arkalarında toplanmaya başlamış olan kalabalığa doğru başını eğdi. "Lütfen geri çekil."

Macie'nin, annelerini teselli ettiğini görünce Sera'nın kalbi neredeyse paramparça olacaktı. Bayan Hanover başını öne eğmiş, gözlerini bir mendille siliyordu. Az önce mutluluktan ışık saçan misafirlerin yüzünü şaşkınlıktan donakalmış bir ifade sarmıştı.

William öne çıktı ve elini kardeşinin omzuna koydu. "Bu senin savaşın değil. Bu sefer değil."

Paul bir süre ona baktı, düşünceliydi. "Neler olduğu umurumda değil, ben senin tarafındayım."

"Bunu biliyorum. İhtiyacım olduğunda sırtımı kollayacağından eminim. Ama şimdilik elinden bir şey gelmez, kardeşim."

Kısa bir sürenin ardından genç Hanover gardını indirdi. Ancak bundan hiç memnun olmamış gibiydi. Hafifçe başını salladı, ardından Penny'yi nazikçe dirseğinden tuttu ve onunla birlikte kumsala doğru çekildi. Gelin ve damadın biraz uzağında duruyordu ama isyankâr ruh hâli hâlâ üzerindeydi.

William önce Carter'a doğru başını salladı, ardından Sera'dan tarafa döndü.

Parmaklarını usulca Sera'nın parmaklarından çekti, eliyle genç kızın yanağını okşadı. Sera onun elini tutmayı denese de parmakları öyle titriyordu ki hiçbir şeyi yakalayamazdı. William, Sera'nın avucunu açtı, parmaklarına minik bir öpücük kondurdu.

"Şüphelerim vardı," dedi Sera itiraf edercesine. Tüm düşüncelerini ortaya dökmenin verdiği savunmasızlık karşısında dudağını ısırdı. "Kumsala çıktığımda seni göremeyeceğimden endişeleniyordum. İstemediğinden değil, sadece önümüzdeki belirsizlik yüzünden. Düğünün olup olmayacağından şüphelendim. Ama sen geldin, öyle değil mi? Beni burada bekledin."

"Sana bu sahilde âşık oldum," diye fısıldadı William. Arkalarında bir yerlerden martıların çığlıkları yükseliyordu. "Hem de daha ilk günden. Hatırlıyor musun? Kayıp bir tabloyu bulmak için seni görüşmeye çağırdığımda."

Sera gözyaşlarını tutarak hiddetle başını salladı.

"Ve seni burada buldum. Hayır Sera, hiçbir şey beni senden uzaklaştıramaz. Bu yaşananlar bile. Bu güzel gelinliği yalnızca bir saat giymek durumunda kaldığın için özür dilerim."

Sera kendini savunurcasına başını iki yana salladı. Gözlerini William'ın gözlerinden ayırmamıştı, oysa tuttuğu gözyaşları artık canını yakıyordu.

"Senin suçun değil," dedi Sera, ardından ciddi bir ifadeyle konuşmasına devam etti. "Sana güveniyorum."

William da gözlerini hiç kaçırmadan Sera'ya bakıyordu, etraflarını bir rüzgâr sarmıştı. Esen rüzgâr sanki hayallerini de beraberinde süpürüyordu.

"Will," diye fısıldadı ona sokularak. "Sana güveniyorum."

William cevap vermedi.

Yalnızca Sera'nın yüzünü inceledi, şakağına düşen bir bukle saçı kenara çekti. Yumuşak saç telleri denizden gelen meltemle savruluyordu. O bukleyi alıp Sera'nın kulağının arkasına sıkıştırdı.

"Haydi, bırak beni."

William fısıltıyla konuşmuş olsa da sözleri Sera'nın karşı koyamadığı bir iradeyle ifade edilmişti. Ümit ettiği her şey bir sona varırken bunu nasıl yapacaktı?

"Bunu yapabilecek misin, aşkım?"

Sera başını evet anlamında sallasa da duymak üzere olduğu şeylerden korkuyordu. William, Sera'nın elini son bir defa daha sıktı, ardından bıraktı. William yanından uzaklaşırken Sera gözlerini sıkı sıkı kapamaya zorladı kendini. Metalin metale çarpmasından çıkan o *klink* sesini duymak moralini fazlasıyla altüst etti, dünyalarının yıkıldığını biliyordu.

Sera arkasına döndüğünde kendini Penny'nin onu bekleyen kollarına bıraktı. Gelin çiçeği yere, kuma savrulmuştu. Makyajının akmasını zerre umursamayarak ağlarken korktukları şeyin artık yeni gerçeklikleri olduğunu fark ediyordu.

"William Hanover," dedi Carter duygusal bir sesle. "Tutuklusunuz."

İkinci Bölüm

15 Mart 1939

Prag

Yağmur yüklü bulutlar Charles Köprüsü'nün üstünü kaplamıştı. Bulutların arasından sızan gün ışığı cılızdı ve şehrin üzerine örtülmüş o tuhaf kardan battaniye yüzünden kendini gösteremiyordu. Kája şehir meydanını acınası bir griliğe bulayan bu kasveti Vltava Nehri boyunca yürüdükleri zaman fark etmişti.

Güzel, diye geçirdi aklından. *Güneş hâlâ ışıldıyorken nasıl gideceğiz?*

Aylardan marttı ama henüz bahardan eser yoktu.

Çiçekler henüz mağaza vitrinlerini süslemiyordu. Sobalar hâlâ gün boyu tütüyor, Prag sakinlerini kışın en soğuk zamanlarında ısıtıyordu. Böyle bir gün yalnızca gri olabilirdi. Eğer başka bir renk seçebilseydi Kája rüya gördüğüne ikna olacaktı. O güzel sokakların artık araçlar ve silahlı askerlerle

dolu olmadığını düşünecekti. Çek halkı kimileri ağızlarından donuk dumanlar çıkararak, kimileri ise kırmızı gamalı haç ile zehirlenen şehrin sürüklendiği bir rejimi şaşkınlıkla seyrederek soğukta durmak zorunda kalmayacaktı. Sokak köşelerinin karlarla dolmasının sebebini çocukların kendilerine oyun kaleleri inşa etmesine bağlamak istedi; Nazi orduları rahat dolaşabilsinler diye insanları temizlemelerine değil.

Tenini ısıracak kadar soğuk havada burnunu çekti. Soğuk, burun deliklerini âdeta yakmıştı.

"Kája?"

Dikkati sokaklardaki hareketlerden Hannah'ya, yani ablasına doğru kaydı. Peşinden gelen Hannah ona yetişerek onu dirseğinden yakalamıştı.

"Haydi, acele etmeliyiz," diye azarladı dirseğinden tutarak peşinden sürüklediği kardeşini.

Hannah'nın sesinde bir telaş vardı. Fısıltıyla konuşmuş olsa bile Kája'nın kulağına dikkatten kaçması imkânsız bir endişe tınısı çalınmıştı. Dirseğini saran el dikkatle kenetlenmişti ve Hannah'nın her zaman neşeyle bakan o güzel ela gözlerinde bugün korkudan başka bir ifade yoktu. Bunu gizlemek için de bir sitem örtüsüne bürünerek bakıyorlardı.

"Sakın arkana bakma!"

"Özür dilerim. Haklısın," dedi Kája başını sallayarak. Zümrüt yeşili yün paltosunun yakasını boynuna daha sıkı sardı. "Geliyorum."

Etrafında olup bitenden bakışlarını kaçırmak cesaret istiyordu ama Kája bu denilene uymak zorundaydı.

Yıllardır ilk defa elbiselerine Davut Yıldızı işlemeden sokağa çıkıyorlardı. Daha önce hiç bu kadar cesur davranmamışlardı, fark edilmeleri işten bile değildi. Bu gerçek öğrenilecekti. Tutuklanacaklardı ve sonra...

Kája'nın eldivenli elleri denemek üzere oldukları şeyin ağırlığıyla titriyordu. Eğer doğru kimliklere sahip değillerse cezası büyük olurdu. Kalabalığın arasında ilerlemeye devam ederken bunu düşünmemeye çalıştı. Kestane rengi saçlarının gürlüğüne şükrediyordu. Ensesinde yaptığı topuz, soğuğun paltosundan içeri sızmasına engel oluyordu. Yoksa tir tir titreyecekti.

Başını rüzgâra karşı eğdi ve Hannah'nın kocası Jakob'u yakalayabilmek için adımlarını hızlandırdı. Sakin adımlarla ilerleyen Jakob onlara yer açmıştı. Hızlı gitmeleri başkalarının dikkatini çekebilirdi. Ara sıra etrafına bakınıyor, omzunun üstünden ordunun hareketlerini kontrol ediyordu. Hatta birden fazla durup yanlarından geçen arabalara Nazi selam vermeleri gerektiğini bile söylediği olmuştu. Sisli havanın ortasında durup akılları başka düşüncelerle dolup taşarken kollarını öne doğru uzatarak Nazilere soğuk bir selam vermişlerdi. Sokaklarda sıra sıra insanlar diziliydi.

Jakob aklında bir şey varmışçasına sert adımlarla ilerliyordu. Tren garına kilometreler vardı ama Jakob, Alman birliklerinin etrafta kol gezmesine rağmen oraya varmaya kararlıydı.

"Jakob?" diye fısıldadı Hannah. "Bir araba tutamaz mıydık? Gar yürüyerek gitmek için çok uzak, üstelik kar..." Hannah hafifçe öksürdü, yürürken nefes nefese kalmıştı. Soğuktan titreyerek Jakob'a sokuldu. "Lütfen."

Jakob ise başını iki yana salladı, gözlerini önlerinde uzanan sokaktan hiç ayırmıyordu.

"Bir arabayla buralardan geçemeyiz. Sokaklar askerle dolu. Her aracı kontrol ediyorlar. Yürümekten daha iyi bir şansımız yok."

"Asla başaramayız."

"Başarmak zorundayız. Annenler bizi garda bekliyor olacak." Durup Kája'ya bir bakış attı. "Tren için..."

Kája eldivenli eliyle Jakob'a uzanıp paltosunu çekiştiren Hannah'yı seyretti. Üstü kapalı bir yalvarış olan bu davranışı Jakob'u durdurmaya yetmişti.

"Yol çok uzun ve..."

"Babana kızlarını o gara sağ salim götüreceğime dair yemin ettim. Yeminimi boşa çıkaramam. Karın ve kalabalığın canı cehenneme. Hitler'in ordusunun da öyle... Biz gidiyoruz."

Bir kartopu yağmuru askeri bir tankın ön kısmını küçük kar tanelerine bulayınca herkes korkudan nefesini tuttu. Kája bu gergin bekleyiş karşısında ürperirken, önündeki manzaraya doğru gözlerini kırpıştırdı. Öfkeli gergedanların tepesini attıracak ufak bir hareketti bu. Karın canavarı sinirlendirmekten başka bir şey yapmayacağı kimin aklına gelirdi? Konvoy ilerlemeye devam ediyordu, yapılan bu hareket yalnızca insanları ürkütmeye yaramıştı. Birkaç kadın çığlık attı. Genç erkekler geçen araçlara kar atmaya devam edince bir iki asker sıradan çıktı ve onlara doğru ilerledi.

Kája'nın ilk tepkisi geriye doğru adım atmak olmuştu, buzlu zemine basınca neredeyse bileğini burkacaktı. Kendini doğrulttu. Küçük valizini göğsüne doğru çekerken etrafında olup

biten gergin olayları seyrediyordu. Alman vatandaşlar kendi halklarını selamlarken Çek halkı gittikçe deliriyor gibiydi. Gara gitmek için aceleleri olsun ya da olmasın uygun adım yürüyen askerler kalabalığı durdurmak için gerekli tedbirleri alacakları zaman bu üçlü de tedbire uymak zorunda kalacaktı.

"Buradayım! Hannah," dedi Kája ablasının dirseğini çekiştirerek. "Buradayım."

Jakob, bir kasap dükkânı ile eski bir eczanenin arasında kalan dar sokağa kadar peşlerinden ilerledi. Eczanenin yere kadar uzanan vitrininden sıkı sıkı örtülmüş perdeler görünüyordu. Ön kapısının cilası eskimiş, camına özenle bir vitray tasarlanmıştı. Kapı içeriden aceleyle kapanmışa benziyordu. Vitrine *Kapalı* levhası asılmış olsa bile levhanın bir tarafı soyulmaya, üstündeki kâğıdı kıvrılarak sökülmeye başlamıştı. Sanki dünya yaklaşan fırtınaya karşı hazırlık yaptıkları bir gemiydi.

O sırada uzaktan patırtılar yükseldi. Birkaçı ardı ardına duyulunca üçü de aynı anda durup birbirine baktı. Jakob uzun boylu olduğundan ufku inceleyip ne olduğunu anlayabilirdi. Sokaktaki hareketliliği incelerken çok uzaktaki bir şey dikkatini çekti. Endişeden kaşlarını çattı.

"Jakob." Hannah yanına yaklaşarak tırnaklarını adamın paltosuna geçirdi. "Ne oldu?"

Kája kendine hâkim olamadan cevap verdi. "Silahlar mı?"

Jakob başını iki yana salladı.

"Hayır. Tanklar. Ya da makineli tüfek."

Hannah'nın kaşları iri gözlerini ortaya çıkaracak şekilde kalktı. Bakışları nemliydi. Muhtemelen korkudandı. Kája ablasının elini tutup avucunu sıktı.

Hannah yaşadığı gerginlikten ağlamaya başladı.

"Jakob... Bu delilik! Anlamıyor musun? Başaramayacağız!"

"Burada olanları sana yeniden açıklamam mı gerekiyor?" Jakob başını öne eğdi, şapkasının kenarı Hannah'nın alnına değiyordu. "Yoksa etrafına bakıp kendin görür müsün?"

"Ama beklersek..."

"Neyi bekleyeceğiz?" diyen Jakob, başını iki yana salladı. "Vaktimiz yok. Eğer sen ve kız kardeşin buradan kaçmak istiyorsanız, gitmeliyiz. Hem de *hemen*. Elimdeki vizeler bizi bugün bile çıkaramayabilir, yarına faydasız olacakları kesin. Şansölyenin geleceğine dair dedikodular var. Güvenlik hiç görmediğimiz kadar sıkı olacak. Ondan sonra hiç kimse kaçamayacak. Biri bize tüm yolu açıncaya kadar benim ailemdeki bireylerin yerine geçebilirsiniz. Prag'ın ünlü doktorunun kızları kolayca tanınır. Naziler ellerinden kaçmanıza müsaade etmeyecektir. Sizi arıyorlar."

"Ama şansölye gelirse o zaman beraberinde düzen de getirir. Nazilerin yaptığı en korkunç şeyin hepimizi kayıt altına almaları olduğunu duymuştum. Belirli günlerde alışverişe çıkabilecekmişiz. Kolumuzda da yıldız işareti olacakmış. Bunda kötü olan ne?"

"Hannah." Kája başını iki yana salladı. "O kadar basit olduğunu düşünmüyorum."

Nazilerin yalnızca bir düşman olduğunu düşünmek aptallıktan başka bir şey değildi.

Kája olup bitenin farkındaydı. Geçen kasım ayında tüm Avrupa'da ateşe verilen Yahudi mağazalarını düşündü. Sokağa

inmiş vitrinleri ve *Kristal Gece** dedikleri olayların yaşandığı o gece ortadan kaybolan, kendilerinden bir daha haber alınamayan Yahudileri düşündü.

O kayıp erkekler, kadınlar ve çocuklar da kayıt altına alınmış mıydı?

"Hayır, Kája. Dinle beni. Biz Hristiyanız, sen ve ben annemizin soyundan geliyoruz. Eminim onlar da bunu görecekler. Atalarımızı kanıtlayabilecek belgelerimiz var. Ne annemiz ne de babamız Üçüncü İmparatorluk'a zarar verme niyetindeydi. Sessiz sakin insanlardı." Hannah eldivenli elini kalabalığa doğru salladı. "Onlar Almanları zora sokan bu insanlar gibi değildi. Kimseye en ufak bir tehditleri olmamıştı."

"Bir avuç kardan kimseye zarar gelmez, insanların elinde olan tek şey de bu zaten. Siz Hristiyan olabilirsiniz ama babanız yüzünden Naziler sizi yarı Yahudi sayıyor," diye fısıldadı Jakob. Ancak sözleri yoğun bir sis dumanı yüzünden yarıda kesildi. "Seni ve kardeşini de kayıt altına alacaklar, evet. Babanızı da. Yiyecek artıklarını ne zaman satın alabileceğiniz konusunda talimatlar verecekler. O yıldızı takacaksın, böylece seni daha kolay görecekler. Nihayetinde seni benden alacaklar, canım Hannah ve seni öldürecekler."

Tıpkı ablası gibi Kája da sessizliğe bürünmüştü.

Caddede ilerleyen konvoy ayaklarının altındaki zemini titretip, halk dehşete kapılmış bir deniz gibi dalgalanırken iki kadın donuk gözlerle bakıyordu.

"Öldürecekler mi?" Kája nefes verir gibi sormuştu sorusunu. Ablasının kocasının ağzından çıkan tahminleri yanlış duymuş olmalıydı. "*Neden?* Biz onlara ne yaptık ki?"

---

* 9 Kasım 1938 gecesi Nazilerin Yahudilere ait ev, iş yeri ve sinagoglara yaptığı saldırı. (Çev. N.)

"Evet. Bunu nasıl biliyorsun?" Hannah'nın sesi titriyordu.

"Nasıl bildiğimin bir önemi yok," diye fısıldadı Jakob. "Önemli olan gerçek olması, yaşanacakların gerçek olması."

"Benim için önemli." Kája ona doğru bir adım attı. "Yasalardaki değişikliklerden sonra babam bir süre uzaklaşmamızın iyi olacağını söylemişti. Sadece ortalık durulana kadar. Okula devam edecektik. Babam en fazla birkaç ay uzak kalırız diye umuyordu. Sonra... ben hiç düşünmezdim... Ben Prag'dan böyle ayrılmayı hiç istemezdim. Hem de arkadaşlarımız, komşularımız böyle bir tehlikenin içindeyken... Halam. Kuzenlerimiz. Onları burada bırakmayı nasıl düşünebildi?"

Jakob'un alnının kırışmasını Kája pişmanlık olarak yorumladı. "Onlara şimdi yardım edemeyiz. Önce kendimizi kurtarmalıyız."

"O zaman onlarla Filistin'de buluşmayacağız, öyle değil mi? Birkaç aydan daha uzun süre uzaklarda olacağımıza inanıyorsun. Savaşın gerçekten geldiğine inanıyorsun."

Jakob cevap vermeyince Kája ablasına baktı.

Hannah güçlükle yutkundu.

Kája gerçekleri görmek için gün ışığına ihtiyaç duymuyordu, ablasının yüzüne düşen gölgeyi bilirdi.

"Bir daha eve asla dönmeyeceğiz, öyle değil mi?"

Hannah'nın ifadesi sanki bir şeyleri saklama gayretinden vazgeçmiş gibi değişiverdi. Arkalarındaki sokaktan askerlerin yeri döven postallarının sesi ve araçların motor gürültüsü duyuluyordu. Savaş *gelmiyordu*; o zaten *buradaydı.* Tam karşılarında duruyor, yüzlerine bakıyordu. Üstünden oluk oluk kötülük akıyor, Prag'ın kalbine hastalık taşıyan virüsler gibi sokaklarda dolanıyordu. Onları bildikleri hayattan zorla uzaklaştırıyordu.

"Biliyor muydunuz?" Kája cesaretini toplayıp ablasına baktı, içinde tuttuğu nefesi donuk bir bulut eşliğinde verdi. "İkiniz de biliyordunuz ve bana hiçbir şey söylemediniz mi?"

Hannah kelimenin tam anlamıyla kusacak gibi görünüyordu. Yanaklarındaki renk solmuş, eskisinden daha uçuk bir gri tonuna bürünmüştü. Bakışlarını kaçırdı, kardan kirlenmiş ayakkabılarına baktı. Alt dudağını ısırdı, gözlerini kapadı ve mağlup bir edayla başını salladı.

Kája âdeta suratına yumruk yemiş gibi geri adım attı.

Çocuk değildi. Aslına bakılırsa yirmi bir yaşındaydı, kesinlikle çocuk değildi. O da aynı haberleri duymuştu. Geçen yıl Naziler Südet'i işgal eder etmez Yahudilere neler olacağını anlatan gazete makalesini okuyan babasını dinlemişti. Dükkânlar yağmalanmıştı, sözüm ona her zaman adalet vardı. İş yerleri yakıldı, Yahudiler ortadan kayboldu. Kimse tek soru soramadı. Kimse arkalarında bıraktıkları ailelerinin korkusu yüzünden önlerinde yürüyen askerlere karşı direnemedi. Korkuya kapılmış kimileri daha da kötüsünü yaptı. Nazilerin getireceği terörden kendi istekleriyle kurtulmayı seçerek intihar etti.

Hiç kimse Kája'yı bu haberlerden sakınmamıştı. Ancak bu kaçışlarının bir daha geri dönmemek üzere olduğu aklından hiç geçmemişti. Prag bu hâldeyken dönemezlerdi. Arkada bıraktıklarına rağmen dönmeyeceklerdi.

Jakob öne doğru bir adım attı, gözlerindeki şefkatli bakışlarla doğruca Kája'ya odaklandı.

"Kája, bunu yalnızca trene binene kadar saklayacaktık. Eğer sana bundan bahsetseydik ablan bizimle gelmeyeceğini biliyordu. Bunu baban da biliyordu. Hepimiz buradan

ayrıldıktan sonra sana söyleyeceğimiz konusunda bize yemin ettirdi."

"Yapamam," dedi Kája, elleriyle ağzını kapayarak. "Böyle gidemeyiz. Dostlarımız... Halamız ne olacak? Kuzenlerimiz? Onlar hâlâ evde. Bizim evden iki blok ötede oturuyorlar. Onları neyle baş başa bıraktığımızdan bihaberler."

"Gitmek zorundayız." Hannah'nın sesi sert bir fısıltı şeklinde çıkmıştı. "Jakob haklı. Durmamıza izin vermemeliydim. Ama korktum, buna hazır değildim. Dün gece gara giden yolu planlamak daha kolay geliyordu. Ancak bu? Sanki cehennemin sınırında geziyor gibiyiz."

Kája cadde boyu yürüyen insanlara baktı. Askerler ilerlemeye devam ediyordu, duyduğu o tuhaf ses kollarındaki tüm bedenini ürpertmişti.

"Kája, sana söylemeliydim, söylemeliydik. Ama babam bize seni ülkeden çıkaracağımıza dair söz verdirdi, her ne olursa olsun. İşte bu yüzden gitmek zorundayız. Jakob'un bir planı var." Hannah başını kocasından tarafa çevirdi. Yüzü ıslanmış, yanaklarında donmuş gözyaşlarının izi kalmıştı. "Yok mu?"

Jakob parmak kısımları kısa kesilmiş eldivenli eliyle uzanıp Hannah'nın yanağını okşadı. "Evet. Gara gideceğiz, bir trene bineceğiz. Ne olursa olsun, buna yemin ettim. Yarın için endişelenmeyi ondan sonra düşünürüz."

Hannah gücünü toplamış gibi görünerek başını salladı. Ellerini Kája'nın omuzlarından çekse de bakışlarını henüz kaçırmamıştı.

"Kája? Hazır mısın?"

Kája ablasıyla beraber başını sallasa da yapmak üzere oldukları şey aslında isteyeceği son şeydi.

Yarını daha sonra dert etmek? Bunu nasıl yapabilirdi? Kája'nın yüreği âşık olduğu bu şehri gördükçe âdeta kanıyordu. Bugün burada bir sokak arasına saklanmışlardı ve içlerindeki en ufak umut ışığı dahi kara gömülmüştü. Savaş çok şey demekti. Bugünle beraber yarını da yok edebilecek kudreti vardı. Bu güzel şehri ve içindeki canları alır, gözünü kırpmadan cehenneme çevirirdi.

Kája sokağın güvenli duvarlarından ayrılırlarken şehirde kalanlar için dua etti. Yüzlerine çarpan rüzgâr tenini ısırıyordu. Jakob'un peşinden ilerlerken dua etmeye devam etti, Tanrı'ya ne söyleyeceğini aslında bilmiyor olsa da deniyordu.

Orada mıydı? Olanları görüyor muydu?

Tanrım... Bu yaşananlar gerçek mi?

Kar taneleri usulca düşüyordu. Araçların motorları hâlâ çalışıyordu. Böylece sokakların arasından yollarına devam ettiler. Adımları hızlanmıştı ama kollarında yıldız taşımayan, önlerindeki hayat için dualar ederek tren garına giden bir çift Yahudiyi fark eden olmamıştı.

Kája, babasını peronda gördüğü zaman nihayet nefes alabildiğini hissetti.

Onu ve annesini gördü. Ufak tefek olsa da ağır bir duruşa sahip olan babası altın çerçeveli gözlüğünü takmış, kalabalığın arasından onlara el sallıyordu. Annesi de peşinden ilerliyor, yüzünün çizgilerine çöken bir uyuşuklukla etraflarındaki kalabalığı inceliyordu. Onları gören babalarının gözleri bir

anda ışıldayıverdi. Duman bulutunun arasından kızlarını fark eden annelerinin rahatladığı her hâlinden belli oluyordu.

Jakob başını iki yana sallayarak adamın onlara yaklaşmasına engel oldu. Sol omzunun üstünden baktı, sonra başını yola geri çevirdi. Kája onları takip ederken silahlı, donuk sesli bir grup askerin yolcuları rastgele çevirip evrak kontrolü yaptığını fark etti. Ciddi ve acımasız görünüyorlardı. Yüzleri ifadesizdi. İnsanları rastgele tutuklarlarken ruhsuz gözlerle bakıyorlardı.

Jakob metal merdiven sırasının arkasında kalan küçük oyuğa doğru çenesiyle işaret etti. İşaret ettiği yer karanlıkta kalıyordu, grup Jakob'un sessiz talimatına uyarak doğruca oraya ilerledi. Anne ve babası da merdiven boşluğuna gelince Kája kucağındaki çantasını yere atıp kendini babasının sıcak kucağına bıraktı.

Cesaretini ne zaman kaybettiğini hatırlamadan ağladı. Babasının paltosuna dikilmiş sert kumaştan yapılma yıldız işaretine başını yaslayarak hıçkıra hıçkıra ağladı. Her zaman tatlı ve bir payının bulunmadığı bu acılar için af diler mizaçta olan annesi Kája'nın başını usulca okşadı. Dudaklarını hafifçe, zoraki bir edayla bükerek gülümsedi. Gözlerini dolduran yaşlarla mücadele ederken bile Kája'nın her zaman annesinde gördüğü o zarafet vardı.

"Ah, benim güzel kızım Kája," diye teselli etti babası. Ona böyle hitap ederken kelimeler dilinden âdeta bir bal gibi damlıyordu. "Hepimiz buradayız. Bu iyi bir şey. Görüyor musun? Tanrı bizi koruyor."

"Kızlarım. Hannah. Kateřina." Izabel Makovský kelimeleri fısıldamış, ellerini dua edermiş gibi dudaklarına götürmüştü. Elleri titriyordu, tıpkı Kája'nın o sokak arasındaki hâli gibi...

"Ah Jakob. Kızlarımızı buraya kadar sağ salim getirdiğin için sana ne kadar teşekkür etsek az."

Jakob kolunu Hannah'nın omzuna doladı ve hafifçe başını salladı.

"Teşekküre lüzum yok," diyen Jakob, Hannah'yı biraz daha yanına çekti. "Ama itiraf ediyorum ki her adımımda dua ettim. Daha bineceğimiz bir tren var, sonra da bir başkası."

"Özür dilerim," diye fısıldadı Kája, insanların ne kadar duygu yüklü olduklarını fark eder etmez. Babasının paltosuna yüzünü sildi. Gözlerinin altındaki nemliliği kurulayarak geri adım attı. "Böyle olacağını hiç ummazdım. Ağlayamam, hepimiz buradayken olmaz. Ben sadece sizleri gördüğüme çok mutlu oldum." Kája annesinin eline uzanıp tuttu, memnuniyetle parmaklarını sıktı. "İkinizi de."

"Benim güzel kızım Kateřina, böyle bir şey görmeyi..." Annesi duraksadı, perondaki askerleri göz ucuyla kontrol ederken alt dudağı titriyordu. "...kim umardı ki?"

"Bilmiyorum, anne. Prag artık bizim değil, öyle değil mi?"

Annesi her zamanki gibi cesur görünerek başını salladı.

Prag sosyete camiasının önemli bir siması olan bu kadın, tren istasyonunun örümcek ağlarıyla sarılmış bu loş köşesinde dahi soyluluğunu çok iyi koruyordu. Üzerine koyu vizon renginden paltosunu giymiş, ellerine kızılgerdan kuşunun mavi yumurtasıyla aynı renkli eldivenlerini takmıştı. Deve kuşu tüylü siyah şapkası sağ gözüne doğru eğimliydi. Kulaklarından sallanan inci küpeleri görünüyordu. Şakakları kırlaşmaya yüz tutmuş olsa da saçları tıpkı kızlarınınki gibi koyu kestane rengindeydi. Düzgün biçimli dalgalar hâlinde geride

toplanmış saçları her zamanki gibiydi. Dağılan gerçekliklerinin ortasında mükemmelliğin bir tablosuydu âdeta.

Kája annesinin seyahat için giyinmiş olabileceğini düşünmüştü. En iyi giysilerini giymişti. Fakat neden? Önlerindeki seyahat için lüks giyinmek mantıksız geliyordu. Annesiyle babasına baktı. Babasının Jakob'a fısıltıyla söylediği şeyleri dikkatle dinlemedi, geçici sığınaklarının karanlığı içinde dikilen bedenleri seyrediyordu. Etraflarını saran Nazi yeşilinin işgalci ciddiyetine karşı herkes fazlasıyla güzel görünüyordu.

Annesiyle babasını görmek şimdi bulundukları yere rağmen onda yuvasındaymış hissi uyandırmıştı.

"Şurada bir tren vagonu var, önünde vize kontrolü yapan asker olmayan, sondan ikinci vagon hani. Görüyor musun?" diye sordu babası, Jakob'a omzunun üstünden kaçamak bir bakış atarak.

"Evet," diye başını salladı Jakob.

Kája babasının omzunun üstünden bakınca söylenenlerin gerçekten doğru olduğunu fark etti. Vagonun sadece tek bir girişi vardı ve gariptir ki o girişin önünde tek bir Nazi askeri bile görünmüyordu. İçinin de öyle olacağına dair bir garanti yoktu elbette, ancak riske rağmen trene giden yol şimdilik temizdi.

Zamanları kısıtlıydı.

"Eğer vizeleriniz tren garına kadarki kontrollerden geçtiyse o zaman sadece hedefimizden birkaç adım uzağız demektir. Ancak acele etmelisiniz," diye uyardı. Ardından Jakob'un elini sıkmak için elini uzattı. Damadı yutkundu ve babalarının elini iki avucunun arasına aldı. Duygu yüklü, titrek bir ses tonuyla son sözlerini öksürerek söyledi. "Onları sana emanet ediyorum."

Hannah kız kardeşinin yanından geçerek annesini kucakladı, gözlerinden yaşlar akıyordu.

Jakob başını salladı ve karısını nazikçe geri çekmeden önce, "Hoşça kalın," dedi. "Gitmeliyiz." Uzanıp kayınvalidesinin yanağına bir öpücük kondurdu. "Anne, görüşürüz. Tanrı yardımcınız olsun."

"Bu ne demek şimdi?" Kája olanları izlerken kalbi deli gibi atıyordu. Kederi tanımıştı. Annesinin yüzünden okunuyordu. Hannah'nın gözyaşlarından dökülüyordu. Her zamanki gibi ciddi görünen babasının bile titreyen ellerinden, gözlüğünün arkasına saklayamadığı gözyaşlarından belli oluyordu.

Kája'nın içgüdüleri dikkatinden bir şeyleri kaçırdığını söylüyordu sanki. Geride kalan ailesinin başına gelebilecek senaryolar korku dolu kelimelerle kulağına çalınıyordu.

"Canım Kateřina, gitmelisiniz." Izabel aniden durdu, parmak uçlarından çekerek eldivenlerini çıkardı ve cebine yerleştirdi. Sanki yaşanan anı zihnine kazımak istermişçesine duraksadıktan sonra küçük kızının yanaklarını çıplak avuçlarının arasına alıp gözlerinin içine baktı. "Sizi sonraki trende yakalayacağız. Tamam mı?"

Başını evet anlamında sallarken kızının ona inanacağından şüphe etmiyordu. Kája'nın cesareti hiddetleniyordu. Ne kadar arzularsa arzulasın annesinin gönlünü memnun edecek ifadeyi takınamayacaktı.

Cevabı ciddiydi. "Hayır. Sizi bırakmayacağız."

"Bizim trenimizin kalkma vakti gelinceye kadar babanla beraber kalacağım. Ama sizin treniniz kalkmak üzere. Siz de o trene binmek zorundasınız. Kısa zaman içinde yeniden görüşeceğiz, tatlım."

Kája kabullenmek yerine başını iki yana salladı. Eldivenli ellerini annesinin ellerine sardı. Annesinin çıplak ellerinden yayılan sıcaklık hoşuna gitmişti. Elleri o kadar canlıydı ki Kája bu bağlarının sona ermesini hiç istemiyordu.

"Anne... Ben de bir Yahudiyim. Hepimiz hep birlikte bekleyip bir sonraki trene binemez miyiz?" Kája yalvarmayı kolay bulmuştu. Tüm ailesinin son defa bir arada olabileceği ihtimalini kabullenemiyordu. İstemeyerek de olsa annesinin ellerini indirdi ve onu kolundan tutarak kararlılıkla yanına çekti.

"Hayır. Hemen gitmeniz gerekiyor." Izabel gözlerini kapadı, acı yüzünde beliren her çizgiye işlemişti. "Siz dönene kadar babana ve evimize göz kulak olacağım. Atölyene ve kitaplarına da bakacağım, döndüğünde okumak istersin diye. Her şey eskisi gibi olacak."

"Resim atölyesi ya da kitaplar umurumda değil!"

"Ama umurunda olacak, Kája. Olacak. Yeniden görüşünceye kadar hayatına devam etmek zorundasın. Beni anlıyor musun?" Elini cebine soktu ve bir avuç taş gibi hissettiren şeyleri Kája'nın avucuna bıraktı. "Al bunları. Büyükannenin incileriydi. Bende de bir eşi var," diye fısıldadı kulaklarındaki küpeleri işaret ederek. Üst kısmına safir taşından minicik birer yıldız kondurulmuş küpeler çok zarifti. Şüphesiz eşi benzeri yoktu. Annesi her önemli günde taktığı için Kája küpelere aşinaydı. "Sana küpelerini de en kısa sürede getireceğime söz veriyorum."

Izabel hıçkırığını bastıran bir şekilde öksürdükten sonra geriye çektiği ellerini yürek burkan bir edayla aralarına siper etti. Başını köşedeki kirli ve tozlu tuğlalardan tarafa çevirmişti.

"Acele edin, yoksa derse geç kalacaksınız."

Kája babasına ve annesine teker teker bakınca kafası karıştı. "İyi de bugün okula gitmeyeceğim ki. Nereye gittiğimizi bili..."

Izabel boğazını temizledi.

"Evet. Evet, elbette." Başını hiddetle iki yana salladı. "Jakob? Lütfen, gidin. Ben daha fazla..."

"Evet." Jakob aniden bir adım öne çıktı ve Kája'nın valizini aldı. Ardından onun koluna girdi. "Kája? Gitmeliyiz. Hemen. Başka vaktimiz yok," diye fısıldadı.

"*Hayır!*" Kája annesinin kürkle kaplı yakasını yakalamak için uzansa da Jakob ve Hannah onu peronun ışıkları altına doğru çekiştirmeye başlamışlardı bile.

Kája annesi ve babasıyla beraber o merdiven altına sığınmak istiyordu. Onların gerçekten güvende olduklarına ve onların da bineceği bir tren olduğuna inanmak istiyordu. Yarına dair umutlarının burada, onları son defa görerek son bulacağına inanmak istemiyordu.

Trene kadar ona eşlik edilinceye, gördüğü ilk koltuğun soğukluğuna oturuncaya dek yarını düşünmemişti. Fiziksel soğuğu Kája'nın paltosu çekmiş olsa da yüreği ısınamıyordu.

Sessizliğini koruyan Jakob, her an tetikteymişçesine karşılarında oturuyordu.

Hannah ise Kája'nın yanındaki koltuğa yerleşti. Nefes almaya çalışır gibi görünüyordu. Jakob ara sıra onlara bakıyor, cesaret verir gibi başını sallıyordu. Oysa Hannah hâlâ o ifadesiz gözleriyle etrafa bakıyor, kapalı kompartımanın dışında yürüyen insanları seyrediyordu. Yanlarından geçen en ufak gölge dahi gözbebeklerinin korkuyla titremesine yol açıyordu.

Gerilerinde kalacak Prag'ın hüzünlü dünyasına bakan pencereleri buğu sarmaya başlamıştı. Hannah eldivenli elini cama bastırıp damlalar oluşturan buğuyu dağıttı. Yolculuk Kája'nın içini korkuyla dolduruyor olmalıydı. Belki birkaç dakika öncesinde gerçekten öyle hissedebilirdi. Oysa şimdi yaşadıkları bu göçün içinde hissizlikten başka bir şey yoktu.

Raylara oturan tekerlerden yükselen gıcırtılı ses ile vagonun ileri doğru hareketi Kája'nın yüreğine küçücük olsa da azim tohumları ekmiş, buğulu camlardan süzülen damlalarla sulanmıştı. Sanki annesi ve babasıyla bağ kuruyormuş gibi elini camdan çekemedi. Onlar orada bir yerlerdeydiler. Gözlerinde şık giyimli ailesinin pencerenin öteki tarafında durduklarını, kalkan trene hüzünle el salladıklarını canlandırdı. Ancak görüşü bulanıklaştı, arkalarında kalan dumanın arasında kaybolup gitti. Tıpkı Prag'ın geri kalanı ile Nazi üniformalı asker deryası gibi...

Yüce Tanrım, Prag'a geri dönüş yolculuğum asıl şimdi başlıyor.

Üçüncü Bölüm

Doğan güneş ufuk çizgisinden göğe sarı ve altın renklerdeki ışıklarını saçıyor, huzmeleri şehir binaları arasındaki boşluklarda gölgeler yaratıyordu.

Sera, William'ın cipinin koltuğuna oturmuş, tırnaklarını kemirirken belediye binasının arka kapısını seyrediyordu. Kapının açılması, kocasının serbest bırakılması için bekliyordu.

Sera, William'ın gün batımının vurduğu sahilden elleri arkasında kelepçeli bir hâlde götürüldüğü günden beri uğraşıyordu. William'ın bir polis arabasına başı eğdirilerek bindirildiği o kahredici manzaranın hemen ardından malikâneye koşup William'ın alt kattaki ofisine girdi. Görkemli çalışma masasının koltuğuna oturabilmek için gelinliğinin kuyruğunu kenara ittirdi, çekmeceyi açtı ve bir şeyler aramaya başladı.

"Sera." Penny ofisin kapısında belirmişti. "Sen iyi misin?"

"Elbette değilim," diye cevap veren Sera'nın sesi ilgisiz çıkıyordu.

William'ın çekmecede bıraktığı iş evrakını buldu, ojeli tırnaklarıyla sayfaları karıştırmaya başladı. Umutsuz ağlama sesleri dışarıdan ofise doluyordu. Sera kulak asmamayı denedi. Kayınvalidesinin ağladığını görmek onun için her şeyi daha kötü bir hâle getirecekti.

Sera çekmeceyi sertçe kapatıp başka bir çekmeceyi açtı.

Penny koridora şöyle bir baktıktan sonra ofise girdi, kapıyı da arkasından kapadı. Fısıldayarak konuşuyordu.

"Sera, Tanrı aşkına neler oluyor? Tüm ailesi şaşkın ve şokta. Eğer konu hakkında bir bilgin varsa lütfen çık ve anlat."

Sera az önce yaşananların ağırlığını hissederek donakaldı. Gözlerini korkuyla, hayatının en güzel anının saniyeler içerisinde en korkuncuna dönüşmesi yüzünden yaşadığı hayal kırıklığıyla kapadı.

"Sera?" Penny'nin sesi odanın sessizliğinde yankılanıyordu.

Ofisin penceresinden esen, sahilin bir zamanlar misafirlerle dolu olduğunu hatırlatan melteme kadar Sera her şeyin ne kadar hızlı bir şekilde gerçekleştiğini fark etmemişti. Oysa dışarısı şimdi boştu; düğün yemekleri yenmemişti, masalarda titreşen mumların büyük çoğunluğu sönmüştü. William gitmişti. O yoktu ve Sera gelinliğiyle oturuyordu. Hem de tek başına...

Sera gözlerini açarak derin bir nefes aldı.

"Bana buraya bırakacağını söylemişti." Yeniden çekmeceyi karıştırmaya başladı, başını kaldırıp baktığında Penny'nin sessizce beklediğini gördü. Ofisin ortasında duran Penny, kollarını göğsünde kavuşturmuş bir hâlde önündeki metanet dolu manzarayı seyrediyordu.

"Neyi? Ne arıyorsun?" Penny sakin bir ifadeyle kelimeleri fısıldamıştı. Sera bu kadar nazikçe sorulmuş soruya cevap vermeden edemedi.

"Lincoln Stahlworth'un numarasını arıyorum. Cep telefonuma kaydetmeliydim. Sanırım ona gerçekten ihtiyaç duyabileceğime inanmak istemedim. Ne düşünüyordum ki?" diye kendi kendine söylendi. Çekmeceyi en dibine kadar kalemleri ve diğer ıvır zıvırları dağıtarak araştırmaya devam etti. "Avukatını aramalıyım. William bana böyle bir şey olursa ne yapmam gerektiğini anlatmıştı."

"Böyle bir şey olursa... Sera, kocan az önce tutuklandı. *Düğününüzde!* Bağışla ama buna hiç şaşırmış görünmüyorsun." Penny masaya doğru eğildi. "Bana neler olduğunu anlatmak ister misin? Ya da en azından çıkıp ailesine bir açıklama yapabilir misin? Onları sakinleştirecek herhangi bir şey olur. Çünkü onlar onun yanında. Paul o kadar öfkeli ki hapishaneyi iki eliyle bile yıkabilir. Sanırım ihtiyacımız olan son şey demir parmaklıklar ardına düşen iki Hanover."

Penny kuşkulanmış görünüyordu.

Arkadaşının gözlerinde böyle bir bakış görmek Sera'nın canını yakmıştı. Sanki Sera ona güvenmediği için gücenmiş gibi bir hâli vardı. William'ın ailesinin şaşkın olduğunu, gerçekten neler yaşandığını Sera biliyordu. Bunu hem o hem de William biliyordu. William'ın avukatı, Hanover şirketinin muhasebesinin denetimden geçtiğini haber verdiği o telefonun ardından olasılıkları düşünmek için yalnızca birkaç günleri olmuştu.

"Sera? Daha önce benden hiçbir şey saklamazdın. Hem de böyle büyük bir şey..."

Sera iç geçirerek dirseklerini masaya yasladı ve alnını avuçlarının arasına yerleştirdi. Elinin yanından Penny'yi görmek için bakınca masanın öteki tarafından onu seyrettiğini gördü.

Gerçeği söylemekten başka ne çaresi vardı?

"Hanover Şirketi -tabii William başta olmak üzere- dolandırıcılıkla suçlanıyor."

Penny derin bir nefes alıp bir adım yaklaştı. "Nasıl dolandırıcılık?"

"William mirastan gelen parayı iade ettiğinde mülklerden bazıları kayıptı. Soruşturma o zaman başlamıştı ama içeriğinin derinliğini o zamanlar bilmiyorduk. Şimdi biliyoruz."

"Hangi mülkler?" diye soran Penny, masanın karşısındaki koltuğa âdeta yığıldı.

"William'ı bir sanat müzayedesinin internet sayfası aracılığıyla bulduğunu hatırlıyor musun?"

Penny evet anlamında başını salladı. "Elbette hatırlıyorum. Adele'in tablosunun göründüğü fotoğrafta Hanover Ailesi'nin satışa çıkardığı bir vazo vardı. Bağlantıyı böyle kurmuştuk. William'ın büyükbabasından kalan mal varlığını sermayeye dönüştürdüğünü hatırlıyorum. Bazı şeyleri satıyordu. Ama bunlar olağanüstü şeyler değil, öyle değil mi? Aileler bunu hep yapar."

"Ama öyle." Sera duraksayıp bakışlarını arkadaşına doğru kaldırdı. "Eserler ona ait değildi ki satabilsin."

Penny kaşlarını çattı. "Anlamıyorum. Ailesinin adına hareket ediyordu. Büyükbabasının vasisi değil miydi?"

"Öyleydi. Ve evet, babası ortalarda görünmediği için mülklerin büyük çoğunluğunu sattı. William'ın büyükbabasının

sanat eserlerine düşkünlüğü vardı ve yıllar boyunca kendine değerli bir koleksiyon yapmıştı. Picasso'dan, Renoir'dan eserler. Hatta Manet bile. Ama üç yıldan uzun zaman önce bu sanat eserleri Hanover Şirketi'ne büyük bir borca binaen teminat olarak teslim edilmiş."

"Ne kadar paradan bahsediyoruz Sera?"

Penny cevap beklerken dudağını ısırdı.

Sera tuttuğu nefesi bırakıvermişti. Ardından uzun uzun soluk alıp verdi. Nedense aklındakini sesli ifade etmek düşüncelerini daha korkutucu bir hâle sokuyordu. Sanki bunu dile getirmek en çok güvendiği adamın suçlanmasını gerçek kılacaktı. Eğer Penny bile William'ın masumiyetine inanmazsa, kim inanırdı ki?

"Yaklaşık yirmi milyon dolar."

Gerçekleri duyan Penny'nin kaşları havaya kalktı. Penny şüphesiz Sera ile aynı şeyi anlamaya çalışıyordu. Bu borcun en az on katına sahip bir aile için yirmi milyon dolar neden dert oluyordu?

"Ama bu sadece ufak bir şey, öyle değil mi? Bunu söylediğim için beni bağışla ama kocanın ailesinin istemediği kadar parası var."

"Vardı. William mirası almadı, unuttun mu?"

"Ama ailesi aldı. Yüz milyonlardan fazlasından vazgeçmiş bir adam neden birkaç milyona muhtaç olsun ki?"

Elbette, Penny haklıydı.

Hanover Ailesi'nin mal varlığı âdeta filmlerdeki gibiydi. Sahil kenarında görkemli bir ev. Napa'nın dışında şarap bağları. Şirkete ait özel bir jet uçak. Park Caddesi'nde bir apartman ve hatta Londra'nın South Kensington bölgesinde büyükçe bir

mahalle. Borç birse, eldeki üçtü. Bu da soruyu beraberinde getiriyordu. Borcu bu kadar büyük yapan neydi?

"Yetkililer bununla ilgilenmiyor. Birinin yaklaşık dört yıl önce sanat eserlerinin mülkiyet hakkını Hanover Şirketi'ne devrettiğini söylüyorlar. William da geçen sene eserleri satınca ona ait olmayan bir şeyi satmış olduğunun farkında değildi. Resmî olarak eserler şirket yatırımcılarına ait. Satış bedeli yirmi milyon dolardı ve şirketin muhasebesine işlendi. Nasıl olduysa, paranın satışı William'ın üstünde. Hazırlanan her faturada ve borcun altında onun imzası var."

"Ki bu da..."

Sera başını kaldırdı, gerçeği bilmek tüm yüzüne yansımıştı. Saklamakta başarısızdı. Penny bunu çabalamadan anlayabiliyordu.

"Ki bu da kocamın başının büyük dertte olduğu anlamına geliyor."

Penny masanın arka tarafına koşunca Sera kendini arkadaşının şefkatli kollarına bıraktı. Penny, Sera'nın başını okşarken ağlayan arkadaşını teselli etmeye çalışıyordu.

"Bunu ne zamandır biliyorsun?"

"Sadece birkaç gündür," diye mırıldandı Sera hıçkırıklarının arasında.

"Düğün tarihini bu yüzden mi öne çektiniz?"

Sera başını salladı.

"Seni aptal kız," diye fısıldadı Penny iç geçirerek. Sera'nın şakağına bir öpücük kondurdu. "Neden bu kadar aceleci olduğunuzu bana anlatabilirdin. Ben de birbirinizden artık ayrı kalmak istemediğiniz için acele ediyorsunuz sanıyordum."

"Ayrı kalmaya dayanamıyoruz. Onunla *bu yüzden* evlendim. Ne olursa olsun bir kenarda bekleyemem. Eğer onun karısı olursam bu yolda onunla birlikte yürüyebilecektim. Bu kadar basit."

"Sera." Penny'nin şüpheleri sesinin tonundan bile anlaşılıyordu. "Emin misin..."

"Ne düşündüğünü biliyorum Penn. Ama bunu o yapmadı." Penny'nin sesindeki kuşkuyu işitmek Sera'nın yüreğini burkmuştu.

"Emin misin?"

Sera yumruğunu masaya indirdi. "Bana masum olduğunu söyledi. Ben de ona inanıyorum. Onu benim tanıdığım gibi tanımıyorsun."

"Onu tanıdığına emin misin?"

"Penn, aylardır nişanlıyız. Son bir yıldır ülkenin bir ucundan öteki ucuna giden uçaklara sırf tatillerde birlikte olabilelim diye katlandık. Galeriye belki yüz defa geldi. Buralara bir anda varmadık. Düğünü öne çekmek gibi bir karar almış olabiliriz ama bunu körü körüne yapmadık. Onu tanıyorum, bana asla yalan söylemez."

"Sana yalan söyledi demedim." Penny duraksadı, sanki kelimelerini özenle seçmek için mücadele veriyor gibi görünüyordu. "Bahsettiğin şeyler yüzünden suçlanabilmek için polislerin sağlam bir delile sahip olması gerekmez mi?"

Sera arkadaşının kollarından kendini çekti ve dik dik ona baktı. Görmeyi umduğu o sevgi dolu destekten neredeyse eser yoktu. Tek gördüğü saf şüpheydi. Kuşku Penny'nin yüzüne âdeta açık bir kitap gibi yerleşmişti.

Gerçeği görmek canını yakıyordu.

"Bunu yaptığını mı düşünüyorsun?"

Penny başını hemen iki yana salladı. "Öyle söylemedim."

"O zaman ne söylüyorsun?"

"Sera, sen benim arkadaşımsın. Seni seviyorum. Ben sadece senin..."

"Bana benim için en iyisini istediğini söyleme!" Sera sandalyesini geriye itip ayağa kalktı ve Penny'yi olduğu yerde çömelmiş bir hâlde bıraktı.

"Ama *gerçekten* öyle istiyorum. Her zaman..."

"Ben de onunla birlikte olmak istiyorum. Onun için mücadele vermem gerek, böyle bir durumda bile... Daha kötüye gidebilirdi, biliyorum. Ama ona güveniyorum. Bu yüzden onunla evlendim. Tutuklanmasından korktuğumuz için ya da bu süreç boyunca yanında olabileyim diye değil. William'la evlendim çünkü onu seviyorum. Aşkta güven sorgulanmaz. Ben onun karısıyım. Bu kadarını en azından ona borçluyum."

Arkadaşının bakışları netti. İfadesindeki şüphesine rağmen hâlâ merhametliydi. Ancak bu durum diğerlerini kocasının masumiyetine ikna etmenin kolay bir görev olmayacağını açıkça ortaya koyuyordu. En yakın arkadaşının bile şüpheleri varken kim şüphe duymazdı ki?

Penny ayağa kalkıp başını kapıya doğru çevirdi.

"Peki, onlara ne söyleyeyim? Kapının diğer tarafında bekliyorlar. İçeri döndüğümde benden bir tür açıklama yapmamı isteyecekler. Bekledikleri açıklamayı onlara sunabilecek tek kişi sensin."

Sera bir dayanışma gösterisi içinde çenesini kaldırdı. İfadesiz yüzü, dikleştirdiği omuzlarıyla kendinden emin duruyordu.

"Onlara William'ın avukatları ile telefon görüşmesi yaptığımı, sabaha evde olacağını söylersin. Tüm gece telefon edip şehrin yarısını uyutmayacak olsam bile umurumda değil. William evine dönecek. Ondan sonra tüm Hanover Ailesi yaşananları adım adım öğrenebilir."

Penny önce tereddüt etti. Bir şey söylemek istiyormuş gibi ağzını açtı ama konuşmak yerine başını sallamakla yetindi. Ardından kapıya yöneldi.

"Penn?"

Arkadaşı topuklu ayakkabılarının üstünde geri döndü ve usulca, "Evet, Sera," dedi.

"Onlara onun masum olduğunu söyle. Bunu bilmek isteyeceklerdir."

Penny'nin yüzüne kolaylıkla yerleşen şüpheyi kabullenmek artık canını yakıyordu. Penny, William'la evlenmek gibi bir hata yaptığı için Sera adına üzülüyor, hatta kahroluyor gibi bakıyordu. Ancak Sera öyle düşünmüyordu. Ondan daha önce bir kere, aradıkları tablo aile mirasının anahtarı olduğu vakit kuşkulanmıştı. Ondan kuşkulandığını ve bu konuda yanıldığını itiraf etmek şimdi kalbini sızlatıyordu. Çok yanılmıştı. Bunu ikinci defa ona yapamazdı.

Sera anıları aklından uzaklaştırdı.

Hayır. En kötü senaryoya odaklanamayız.

Düşünceleri gece boyu dualara karışmıştı. Telefonlar ediyor, kocasının tahliye edildiğine dair cevap almayı bekliyordu. Ama o cevap hiç gelmedi. Saat gecenin birini, sonra ikisini, ardından üçü göstermeye başladı. William'ın avukatları onu kefaletle serbest bıraktırmak için mücadele veriyorlardı. Ailesi kefalet duruşmasına çağrılıyordu.

Sera bir sonraki pazartesi sabahı kocasının elleri kelepçeli, üstünde turuncu bir mahkûm üniformasıyla mahkemeye götürülüşünü görecek, ona karşı yapılan suçlamalara karşı kendini savunuşunu seyredecekti. Sanki başka birinin hayatını yaşıyormuş gibi hissetmişti. William'ın masumiyeti kanıtlanıncaya kadar nefesini tutacak, hâkimin onu ne zaman eve göndereceğini söylemesini bekleyecekti.

İşte şimdi bekliyordu. Kapılar açılıp kapandıkça tüm kasları geriliyordu. Kapı nihayet açıldı. Rahatlayarak iç geçirince gerginliği az da olsa dindi. Gömleğinin yakası çözülmüş, ceketi omzuna asılmış hâlde kırışık takım elbisesinin içindeki William kapıda belirdi.

Onun beton merdivenden sendeleyerek indiğini gören Sera, aynı saniyede aracından indi ve koşarak yanına gitti. Kollarını William'ın boynuna dolayınca genç adamın omzundaki ceket yere düştü. Sera birilerinin bu kavuşmalarını seyredip seyretmemesini umursamıyordu. Onun için sadece kocasına sarılmak bile yeterliydi.

William, Sera'nın üstündeki kot pantolona, spor ayakkabılara, beyaz gömleğe baktı. "Seni son gördüğümde üstünde çok güzel bir gelinlik vardı," diye fısıldadı.

Sera omuz silkti. "Gelin olmayan birisi neden adliyede gelinlik giysin?" Ona bir hoş geldin öpücüğü vermek için parmak uçlarında yükseldi. "Ben mutlu ve evliyim."

"Mutlu musun?" diye söylenen William etrafına bakındı. "Burada mı?"

Sera da sabah güneşinin gölgeleri arasında kalan binalara bakan kocasına eşlik etti. "Şey, kabul etmeliyim ki balayını geçirmek için bir düzine daha güzel yer sayabilirim."

O an bakıştılar.

Sakin, rüzgârlı bir sabahtı. Durumları hafifletmek yapılacak en iyi şeymiş gibi görünmüyordu. Ancak birbirlerine kavuşmayı beklediklerinden içinde bulundukları sessizliğin ortasındayken bile konuşmaya gerek duymadan birbirlerine öylece sarılmaktan başka ne yapabileceklerini bilmiyorlardı.

"Yalnız değilsin, Sera. Ben olduğum sürece bir daha asla yalnız kalmayacaksın."

"Biliyorum, Will." Sera elini William'ın gömlek yakasında gezdirdi, farkında olmadan kırışıklığını açmaya çalıştı. William onun elini tutup avuçlarının arasına aldı.

"Sera." William gözlerini kapayıp başını Sera'ya doğru eğdi. Alınları birbirlerine değiyordu. "Ne kadar üzgün olduğumu tahmin edemezsin."

"Üzgün olmanı gerektirecek bir durum yok," diye karşı çıkan Sera, başını iki yana salladı. "Senin suçun yoktu. Bunun olacağını biliyorduk. Avukatların suçlamada bulunacaklarına dair bizi uyarmışlardı. Keşke üniversite yıllarımda müzeleri gezmeye zaman harcayacağıma hukuk okusaymışım. Belki o zaman bu suçlamalardan bahsettiklerinde söyledikleri hakkında fikrim olurdu."

"Düğün daha güzel olmalıydı," diye ekledi William. "Hayatın da öyle. Bunları hak etmiyorsun."

Sera, William'ın yüzünü ellerinin arasına aldı ve onun gözlerinin içine baktı. Lacivert renkli gözlerinde hüzün hâkimdi. Utanmıştı belki de ama ne kadar savunmasız olduğu apaçık ortadaydı. Son birkaç gündür yaşadıkları şeylerin William'ı güçsüz düşürüşü Sera'nın içinde şefkat duyguları uyandırmıştı. Bunu gözlerinden yüzüne yayılan ifadesinden okuyabiliyordu.

"Sen de hak etmiyorsun. Birlikte mücadele edeceğiz, tamam mı?"

William isteksiz olsa da onaylar gibi başını salladıktan sonra yere düşen ceketini almak için eğildi. Sera elindeki ceketi aldı, kumaşını eliyle silkeledi, koluna astı ve William'ın elini tuttu.

"Lincoln kefalet duruşmasında bir gelişme olur olmaz aradı, ne zaman serbest bırakılacağını söyledi. Tutuklandığından beri bu davayla birebir ilgileniyor. Uyuduğunu bile düşünmüyorum."

William kaşlarını kaldırdı. "Yaşlı Stahlworth seni mi aradı?"

"Hem de gecenin bir yarısı. Araması gerekiyormuş."

"Bir avukatın o kadar saat ayakta kalabileceğine inanmazdım."

"Senin en önemli müvekkili olduğunu söyledi."

William'ın dudaklarına alaycı bir gülüş yerleşti. "Çünkü o önemli müvekkili sürekli kendini belaya bulaştırıyor. Sanırım artık suyum kaynadı."

"Kefalet duruşmasının senin lehine sonuçlanması içimi çok rahatlattı, özellikle de hakkındaki suçlamaları duyduktan sonra. Acaba Lincoln'un şüpheleri var mıydı diye merak ediyorum."

William başını iki yana salladı. "İmkânı yok. Lincoln Stahlworth ağırlığınca altın edecek kadar başarılı birisi. Hem babamı hem de büyükbabamı alt edebilecek zekâya sahip tanıdığım belki de tek insan. Eğer bir güçlükle karşılaşılırsa, seni temin ederim üstesinden gelmek için sıraya giren ilk o olurdu. Davamızın iyi geçeceğine dair bana teminat vermişti."

"En azından senin tarafında, sayesinde eve dönüyorsun." Sera ona yaklaştı, arabaya doğru yürürlerken başını William'ın omzuna yasladı. "Şimdi ne olacak?"

"Şimdilik unutalım." Will gündüz bulutlarının arasından süzülen altın sarısı ışıklara baktı. "Bunları düşünmediğimiz bir sabah geçirelim. Güzel, acı bir fincan kahveye ve geçen son günleri hafızamdan silebilmeye ihtiyacım var."

"Emin misin? Savunmanı hazırlamamız gerekiyor."

Başını iki yana salladı. "Bugün değil. Karı koca olarak geçireceğimiz ilk günde olmaz." William, Sera'nın elini dudaklarına götürdü ve bileğinin içine bir öpücük kondurdu. "Suçlamalar devam edecek. Emin olabilirsin ki bu kaos yarın da burada olacak, mahkemeye geri döndüğümüz zamana kadar sürecek."

"Ama sen masumsun. Senin böyle bir şey yapabileceğinden şüphelenmelerine inanamıyorum. Seni nasıl böyle bir suçla itham edebilirler?"

William, "O şirketten çok daha önce ayrılmalıydım," diye homurdanıp elini saçlarının arasından geçirdi. "Korkarım, içimde kocanın bir önceki yöneticinin yerine geçtiği zamanlarda fazla saf olduğuna dair bir his var."

Sera durdu, William'ın gözlerine baktı. "Anlamadım."

"Kâinatta bu işlere aklı yetebilecek bir kişi var," dedi öfkeyle iç geçirerek. "Ailemize yabancılaşmış olabilir ama avukatlar babamla görüşmem gerektiğinde ısrar ediyor."

Dördüncü Bölüm

15 Nisan 1940

The Daily Telegraph Gazetesi

Fleet Caddesi, Londra

"Ben..." Bir beyefendi içeri girdi, elindeki buruşuk kâğıda baktı. Ardından bekleme salonunda oturan birkaç kadına, "Bayan Kateřina Makovský'yi arıyorum," dedi.

Kája son bir saattir boş gözlerle incelediği *Vogue* magazin dergisinden bakışlarını ayırdı. Elini kaldırdı.

"Evet, buradayım."

Uzun boylu, mavi gözlü adam Kája'yı odanın öteki ucunda görünce gülümsedi. Buruşuk kâğıdı cebine tıktı ve başını salladı.

"Güzel. Sizi bulduk."

Bir ofis çalışanı için fazla spor giyimliydi. Kravatı yoktu, ince çizgili gri yeleğinin düğmeleri iliklenmemişti, beyaz gömleğinin kolları ise dirseğine kadar kıvrılmıştı. Saçı bile Londra'daki çoğu erkekte görmeye alışkın olduğu gibi ayırılıp

geriye doğru taranmış tarzda değil, kulaklarının etrafı kıvırcık kalacak şekilde şekillendirilmişti.

Kája kendi üstündeki lacivert takım elbisesine bakınca elbisesi ve incilerinin işteki ilk günü için fazla kaçıp kaçmadığını merak etmişti. Ancak üstü başı uygunsuz olsaydı, adam onu fark etmezdi. Dergiyi karşısındaki sandalyeye bırakıp ayağa kalktı, eteğinin kırışıklıklarını düzelttikten sonra odanın diğer ucuna yürüdü. Adamın önünde durdu ve ona uzatılmış olan eli sıktı.

"Umarım çok beklememişsindir."

"Hayır, efendim. Beklemedim."

Adam basın odasına doğru başıyla işaret ederken Kája geçebilsin diye kapıyı tuttu.

"O zaman beni takip et."

Kája ona söyleneni yapınca bir saattir oturduğu bekleme odasının sessizliğiyle tezat düşen bir yere adım attı. Kapı oldukça hareketli bir yere açılmıştı. Daktilograflar çalışıyordu. Telefonların biri susuyor, diğeri çalıyordu. Takım elbiseli beyler ve bayanlar etraflarından geçerken sohbet ediyorlardı. Yeni çalışanın aralarına getirildiğinden bihaberdiler. Tipik bir iş yeriydi; herkesin alışkanlık kazandığı kaotik bir yoğunluk.

Adam ona kalabalık koridor boyunca eşlik ederken gürültüyü bastırabilmek için bağırarak konuşuyordu.

"Adım Liam Marshall, savaş muhabirlerindenim, benimle beraber çalışacaksın."

Kája adamı takip ederken içinden geçtikleri hareketli manzarayı inceliyordu.

"Kabul ediyorum, ofisi gezdirmekle görevli arkadaşlardan değilim. Ancak şu an sekreter eksikliği yaşıyoruz, bu yüzden

bu kadar oldu. Ya sana etrafı gezdirecektim ya da bir yarım saat daha bekleyecektin. Bekleme odasının boğucu olduğunu biliyorum. En azından böyle güzel havalarda pencereyi açıyorlar, değil mi?"

"Fena sayılmaz, efendim. Teşekkür ederim."

Liam kucağında dosyalarla koşuşturan bir adamın önünden eğilerek geçti. Kája'yı yanına almak için elini uzattı, genç çalışan yanlarından geçtikten sonra ilerlemeye devam ettiler.

"Şu 'efendim'i kaldıralım. Bana burada Liam diyebilirsin. Gördüğün üzere burada çok resmiyet yoktur. Herkes kollarını sıvar ve gazetenin çıkmasına yardım eder. Unutma, hepimiz bu işte beraberiz. Sen de çok iyi ayak uyduracaksın."

Kája bir adama ismiyle, adamın da ona aynı şekilde hitap etmeye cüret ettiğini annesinin görmesini hiç istemedi. Bu çok uygunsuz düşerdi, en azından onun gibi yetiştirilen birisi için... Kája ona Liam diye hitap etmektense Bay Marshall demeyi, bunu yaparken de doğal davranmaya özen göstermeyi aklına not etti.

"Nereden geliyorum demiştin?"

"Oxford," dedi, her kelimenin sonuna alışkanlıkla eklediği "efendim," ekini kaldırarak. Annesinin âdeta kemikleştirdiği alışkanlıklarını kırmak kolay olmayacaktı.

"Neresi?" diye bağırdı Bay Marshall yanlarında çalan telefonun arkasından. Kája'ya yaklaştı.

"Oxford," diye tekrar etti Kája adamın kulağına erişebilmek için parmak uçlarında yükselerek. "İngiliz Dili üzerine yaptığım yüksek lisansımı bitirmek için son senemde oraya geçiş yaptım."

"Öyle mi? Tebrikler." Duraksadı, merakı cezbedilmiş gibi başını yana eğdi. "Bağışla ama Oxford aksanı ile konuşmuyorsun."

"Hayır," diye cevap verdi Kája, adamın sesinin tonundaki doğallığa şaşırmıştı. "Hayır, konuşmuyorum."

"O zaman nerelisin?"

"Prag, aslen."

"Prag mı? Tanrım. Evden çok uzaktasın. Ama ailen İngiltere'de olmalı?"

Başını iki yana salladı. "Eğitimime İngiltere'de devam etmeden önce ailemle Filistin'de yaşıyordum..." Kendine hâkim olmasaydı eğer 'Prag'daki evime dönmek için bir yol buluncaya kadar,' deyiverecekti.

Şükürler olsun ki kendini tutmuştu. Yoksa bu, durumu kötüleştirirdi.

Bu işin onun için yalnızca geçici olacağı gerçeğinden kaçınmanın daha iyi olacağına kanaat getirdi. İngiltere ve *The Daily Telegraph* gazetesi yalnızca onu evine götürecek birer araçtı. Son bir yılı hâlâ Prag'da olan ailesinden ve Filistin'de kalmayı başaran Hannah ile Jacob'dan ayrı geçirdiği gerçeğini gizledi.

Kökenlerinin Yahudi olduğu kısmına ise hiç değinmeden atladı.

"Şey, doğuda... her şey belirsiz olunca bir yazarın bir işte düzenli çalışması zor oluyor. Evde bir şeyler bulurum diye umdum ama mümkün olmadı." Boğazını temizledikten sonra kabul görecek bir cevap verdiğinden emin olana kadar bekledi. Sözleri anlık da olsa kulağa inandırıcı geliyordu. "İşte buradayım."

"Ama *doğuda* savaş var, öyle değil mi?"

Kája başını salladı. "Evet."

"Ve sen kendini burada buldun, savaşın içinde olan bir yerde."

Liam o saniyeye kadar anlattıklarıyla üstünkörü ilgileniyor gibi görünüyordu. Ancak verdiği tek kelimelik cevap yaratmak istediği gizemden başka şeyler uyandırmıştı. Adam başını salladı. Gülümsedi, sanki şimdilik söyledikleri yeterli olmuş gibiydi.

"O zaman aramızda eğitimli birisi olduğu için şanslıyız. Eminim ofisteki arkadaşlara kendi yetenekleri ile para kazanmanın yollarını da anlatırsın."

"Kimseye tavsiye vermek istediğimi sanmıyorum, efendim."

Ağzından âdeta bir saat gibi dakik bir edayla çıkan o son resmî kelime yüzünden yüzü buruştu.

"Öyle mi?" Adamın dudaklarında bir gülümseme daha belirdi. Yorum yapmadı ama Kája'nın hazırcevaplılığı tadını kaçırmış gibiydi.

"İngiliz aksanında marifetli olmadığımı biliyorum ama üstüne çalışmaya devam edeceğim."

"Pekâlâ," diye ekledi Liam, önlerindeki koridora doğru eliyle işaret etti. "Önden buyur."

Sonraki dakikaların nasıl geçtiğini neredeyse fark etmedi.

Hızlı adımlarla basın odasının içerisinde koşturdular. Adamın peşinde masaların etrafında koşuşturan Kája'nın topuklu ayakkabıları tıkırdıyor, sayısız dosya dolabı ve sayılamayacak kadar fazla büro çalışanı ile dolu koridorları geçiyorlardı. Liam onu sigara dumanı sarmış santral odasına götürdü ve bir grup kadınla tanıştırdı. Kadınlar yeni bir telefon araması

gelinceye kadar yeni kızı inceleyen meraklı gözlerle birbirlerine bakmışlardı. Ardından posta ofisine, oradan da ufak mutfağa uğradılar. Gün ortasında çay içmek isterse diye burayı da göstermişti. Ofis turu geniş basın odasının en ucunda, gazetenin telaşlı muhabirlerince işgal edilmiş masaların arka tarafında son buldu.

"Masan da burası."

Liam masaya yayılmış bir kucak dolusu dosya ve evrakı kaldırmaya başladı. Her şey Kája'nın gözüne dağılmış birer yapboz parçası gibi geliyordu. Liam eşyaları kollarıyla süpürdü, meşe ağacından masanın üzerindeki bardak izini dirseğiyle sildi ve gülümseyerek Kája'ya takdim etti.

"Kusura bakma. Boş masayı kendim kullanıyordum," diye itirafta bulundu. "Her neyse, işte buradayız. Burası gazetedeki yeni evin."

Kája masaya baktı.

Meşe ağacından yapılmış sağlam masa büyüktü. Masanın üzerine kaidesi pirinçten, yeşilin iki farklı tonunda porseleni olan bir masa lambası yerleştirilmişti. Masanın altında sanki doldurulamayacak kadar derin çekmeceler vardı, başının üstündeki lamba da şaşırtıcı derecede parlak bir ışık yayıyordu. Ayrıca içerisinin daktilo ve telefon seslerinin bitmek bilmeyen gürültüsüyle dolu olduğu düşünülürse masası ofisin sakin sayılabilecek bir köşesindeydi. Sadece birkaç adım ötesine güneş ışığının girmesini sağlayan iri pencereli geniş duvarı da sayarsak büyüleyici bile olduğu söylenebilirdi.

Kája dudaklarında belirmeye başlayan gülümsemeyi hissetti.

"Nasıl buldun?"

"Güzel." Kája gerçekten minnettar bir edayla başını salladı. "Çok güzel, teşekkür ederim."

Aslında güzelden de öteydi, neredeyse mükemmeldi.

"Ah, daktilo konusuna gelince," diye ekledi Bay Marshall dosyaları kolunun altına sıkıştırarak. "Senin için bir tane sipariş ettiler. Kısa zamanda burada olur. Eğer Edmunton'ı tanıyorsam, sekreterinin daktilosuz kalmasına müsaade etmeyecektir."

Güzel masanın yarattığı gülümseme aniden siliniverdi.

Sekreter.

Bu kelime Kája'nın yüreğindeki yazarı yakıp kül etmişti.

"Affedersiniz 'sekreter' mi dediniz?"

"Evet." Bay Marshall başını hafifçe yana eğdi, bir kaşını kaldırarak Kája'yı inceledi. "Bir sıkıntı mı var?"

"Hayır, sıkıntı yok," diye aceleyle cevap veren Kája, temkinli bir şekilde elini kaldırdı. Ofis işlerinin nadirliği söz konusuyken Kája'nın isteyeceği son şey elindeki fırsata burun kıvırmak olurdu, işe alım sürecinde bir karışıklık yaşamış olsa da... İtiraf etmeliydi ki bir sekreter maaşı almanın ihtimali dahi moralini bozmuştu. "Ben sadece... editör olarak mülakata çağrıldığımı sanıyordum. Bugün bu yüzden çağrılmıştım. Yanlış yerde miyim? Belki de yanlış kat?"

"Her zamanki gibi," diye mırıldandı Bay Marshall, af dileyen bir edayla gülümseyerek. Ellerini cebine sokarak konuşmasına devam etti. "Demek ki sana söylememişler..."

"Neyi söylememişler?"

"Bayan Makovský, hem doğru katta olduğunu hem de elimizdeki tek açık pozisyona yerleştirildiğini. Kabul edildiğiniz iş yaşlı, huysuz yayın yönetmenimize sekreterlik yapmak," dedi

ve tam karşılarında duran camdan ofise doğru başıyla işaret etti.

İçeride sessiz, orta yaşlı bir adam oturuyordu. Ta ki telefon çalıncaya kadar... Yaşlı adam telefona öyle bir kükredi ki duyan hattın öteki ucundakine acırdı.

Kája yüzünü buruşturdu.

"Bunu sana söyleyen olmak istemezdim ama ben olmasaydım, Herbert Edmunton olurdu. Yeni patronun."

Kája bir süre kıpırdayamadı.

"Bir hata olmalı."

"Hayır, yok." Yüzünde pişmanlık ifadesiyle Kája'yı seyreden adam kucağındaki dosyalar ve evrakla dik duruyordu. Doğrulayarak başını salladı. "Durumun seni nasıl strese soktuğunun farkındayım. Eğer şu an istifa etmeyi tercih edersen seni bunun için suçlayamam. İlk günden işi bırakan ilk sekreter olmazsın."

Kája güçlükle yutkundu. "Son sekreter bir günde istifa mı etti?"

"Sekreterler. Bir hafta içinde hem de," diye yüzünü ekşitti Bay Marshall. "Ama ne fark eder? Artık aramızda Oxford'lu bir yayın editörü var. Ayrıca büyük ofis turunu tamamladı, masası temizlendi..." Ahşap, döner sandalyeyi kenara çekti ve avucunun içiyle sırtlığına vurdu. "Neden denemiyorsun? En kötü ne olabilir ki?"

Kája boynundaki inci kolyeye dokunarak düşündü.

En kötüsü?

Yeni patronunun görünüşüne bakılırsa Kája böyle hayaller kurmak için hazırlıksız sayılırdı. Adam bir kaya kadar sert görünüyordu. Yine de içinden bir ses Bay Marshall'a hak verdi.

Oxford'dan daha bu sabah, Filistin'den ise aylar önce gelmişti. Ondan önce ise Nazi işgali altındaki Prag'ın acımasız gerçekliğinde yaşıyordu. Şimdi kaçıp gitmek kulağa ödlekçe geliyordu.

Kája kabul ederek başını salladı.

"Teşekkür ederim, Bay Marshall." Eteğini düzelterek ona sunulan sandalyeye oturdu, ardından başını kibarca salladı. "Kalmaktan memnuniyet duyarım."

Bir gün. Kendine bir tam gün boyunca denemek için söz verdi. Ondan sonra devam edip etmeyeceğini yalnızca Tanrı bilirdi.

"Kırtasiye." Bay Marshall uzanıp ilk çekmeceyi açtı. "Kâğıt, kalem ve boş dosyalar. Ufak bir de sözlük göreceksin ama genellikle daha sağlam bir araştırma yapmak için arşivin kütüphanesine inerim."

Kája'nın yüreği çarpmıştı. "Kütüphaneniz mi var?"

"Öyle de denilebilir," diye güldü Bay Marshall. "Bodrum kata yolun düşerse ne demek istediğimi anlarsın. Oxford kadar etkileyici değil, korkarım ki beklentilerini törpülemen gerek. Kitaplar eski ve üstlerinde bir parmak toz var ama buraya yetiyor. İstediğin zaman gidip gezmekte serbestsin."

"Teşekkür ederim." Kája çekmecedeki eşyaları incelemek için başını eğdi.

"Merak ediyorsan... Sol alt köşede sana ait gaz maskesini bulacaksın."

Kája dönüp Bay Marshall'ın yüzüne bakınca, adam alttaki çekmeceyi işaret etti.

"Aslında kendi maskeni taşımıyor oluşuna şaşırdım. Londra'da herkesin bir maskesi olduğunu sanırdım."

"Şey, eskiden taşırdım ama o günlerin geride kaldığını duyduk. Yaşadığım apartmandaki kadınların hepsi yanında gaz maskesi taşımayı bıraktı. Uyarı sirenlerinin yalnızca kafa yorduğunu, yazın hava bu kadar sıcakken maske takmanın saçmalık olduğunu söyleyip duruyorlar."

"Tedbir olsun diye her masada bir tane vardır. Her gün gazeteye yazı yazma derdine ofis içinde dolanıp duruyoruz. Tahmin edersin. Edmunton maskeleri masalara yerleştirmenin faydalı olacağını düşündü, olur da insanlar kendi maskelerini getirmeyi unuturlarsa diye. Yaşlı ve huysuz olabilir ama gerçekten çok muntazam çalışır. Korkarım ki güvenlik önce gelir."

Kája alt çekmeceyi açtı.

Çekmeceye yerleştirilmiş maskeye baktı. İri gözleri, yuvarlak bir fanı olan siyah ağızlığı ve ayarlanabilir bantları ile yılana benzer bir yaratığı anımsatıyordu. Bunu taktığını hayal bile edemiyordu. Görünce bile aklına gelen hatıraların yüreğini dağlaması canını sıkmıştı.

Gaz maskesinin normal yaşamlarının garip bir parçası hâlini alması gerçekten ürkütücüydü. Geçen yıl Londra ve Oxford'un birbirine benzeyen sokaklarında bir el çantası ya da atlama ipi gibi ellerinde gaz maskesi taşıyan kadınlar ve çocuklar görmüştü. Grosvenor Meydanı'nda sepetli bir bisiklet süren bir kadın bile görmüştü; kadın bebeğini arı yetiştiricilerinin kostümünü andıran kanvas bir beze sarmıştı. O kadar masum, tatlı bir çocuğun yaşadığı dünyaya olanları anlatan o görüntü âdeta midesini bulandırıyordu.

Bay Marshall Kája'nın yüzüne yayılan korku ifadesini görmüş olmalıydı ki boğazını temizledi. "Kusura bakma. Seni

korkutmak istememiştim. Sizin de dediğiniz gibi tedbir amaçlı. Eminim ihtiyacımız olmayacaktır."

"Hayır." Çekmeceyi hemen kapattı, gözlerini acıtan o manzaraya daha fazla katlanamayacaktı. "Hayır, elbette. Ancak orada olduğunu bilmek insanın içini rahatlatıyor, ihtiyaç duyulsun ya da duyulmasın."

Aralarındaki sohbet o an anlamsız gelmişti. Kimse savaştan, gaz maskelerinden, bir anda sokaklarda hava saldırısını haber veren sirenlerden konuşmaktan hoşlanmazdı. Ancak Bay Marshall ve Kája rahatsızlık veren bu sohbet konusunu açınca işe dönmekten başka bir çareleri kalmamıştı.

"Ee," diye iç geçirdi Bay Marshall, saygıyla başını sallayarak. "Yerleştin mi?"

"Evet, teşekkürler." Kája başını sallar sallamaz bakışlarını kaçırdı.

Saçma bir tepki olduğunun Kája da farkındaydı. Ama ona biraz daha bakmaya devam ederse yüreğinde kaynayan korkunun bir şekilde yüzüne yansıyacağından endişeleniyordu. Özel hayatını bu kadar kolay açığa vuramazdı.

"Güzel. Aramıza hoş geldin," diye fısıldayan Bay Marshall, Kája'nın yanına yaklaştı. "Madem artık sen de bizdensin, sana tavsiyede bulunabilir miyim?"

Kája tereddüde düşse de evet anlamında başını salladı.

Bay Marshall onu daha ciddi bir edayla inceledi.

"Başarılı bir gazeteci olmak istiyor musun?"

Kája soruyu garipsedi. Liam'ın hiç tanımadığı bir yabancıya böyle bir soru sorabilecek kadar meydan okuyabilmesi takdire şayandı. Kája çenesini hafifçe kaldırarak cevap verdi. "Elbette."

"O zaman Edmunton'a fırsat verme. Bu bina son iki ay içerisinde dört ayrı sekreter gördü."

"Ancak ben yayın editörü olarak işe alınmıştım, unuttun mu?"

"Onlar da öyleydi," diye karşılık verdi Liam. "Eğer sekreterliğe onlardan uzun süre dayanabilirsen, senin yararına olur. Eğer buraya gerçek bir gazeteci olmak için geldiysen onu ciddi olduğuna inandırman gerek."

"Nasıl?"

"Kendi haberini bul. Haberi yaz. Burnuna sok. Önce sekreter olduğun için tersleyecektir. Eğer yüreğinle yazdığın iyi bir haberse o da okumaktan kendini alamayacak, yayına verecektir."

Son bir defa başını salladı. Ardından Kája onun gidişini seyretti.

Bu tavsiyeler hoşuna gitmemiş olsa da Bay Marshall haklıydı. Eğer ciddiye alınmak istiyorsa ona göre çalışmalıydı. Değerini kanıtlamalıydı.

Kája nefes alıp verdi, çekmecedeki eşyaları inceleyerek neyi var neyi yok baktı. Çekmecelerden birini çekip açtı, sandalyesinin altına bir kâğıt parçasının düştüğünü fark etti. Sandalyesinin tekerlekleri kâğıdın orta yerinde tekerlek izi bıraksa da yere düşüp masanın gölgesine iniş yapan şeyin Liam'ın çengel bulmacalarından bir tanesi olduğunu fark etti.

Bulmacayı kaptığı gibi, "Bay Marshall," diye seslendi. Genç adamın daha fazla uzaklaşmadığını umuyordu. Ancak başını kaldırıp baktığında tanımadığı insanların yüzlerinden oluşan bir denize bakar gibi hissetti kendini. Bay Marshall

muhtemelen gülümsemesi ve fikirleri ile başka birinin başını şişirmeye gitmişti.

Ee, diye düşündü Kája kâğıdı çekmeceye koyarken. *Burası şimdiye kadar gördüğüm en tuhaf ofis. Yayın editörleri sekreterlik yapıyor, savaş muhabirleri çengel bulmaca çözüyor.*

İç geçirdi.

Dünya ne zaman anlamsızlığına son verecekti?

Beşinci Bölüm

22 Mayıs 1940

The Daily Telegraph Gazetesi

Fleet Caddesi, Londra

Kája köşeyi döner dönmez bodrum kattaki arşivin karşısındaki tek sokak lambasının yandığını görünce olduğu yere çivilendi. Odanın ortasına yerleştirilmiş uzun, ahşap bir masada oturan bir adam vardı. Masanın etrafı uzun kitaplıklar ve eskimiş defterlerle çevrelenmişti. Masa lambasının loş ışığı adamın yüzünü gizliyordu.

Tam beş hafta olmuştu. İşe başladığından bu yana neredeyse hiç konuşmamışlardı ama onu arkasından bile görse tanırdı: Liam Marshall.

Liam ahşap masaya doğru eğilmiş, ayaklarını masanın köşesine doğru uzatmıştı. Ellerinin arasındaki cildi aşınmış kitabını okuyordu. Saçları daha az dağınıktı, elini sanki derin düşüncelere dalmış gibi çenesine yaslamıştı. Sessiz adımlarına ve haber vermeden gelişine rağmen bakışlarını kaldırıp onunla aniden göz göze gelince Kája irkildi.

İrkilince bocalayan Kája, neredeyse kucağındaki kitapları düşürecekti. Eşyalarını anlık bir refleksle toparlayarak kendini düzeltti. Dudaklarındaki yarı sırıtır ifade ile onu seyreden Liam okuma gözlüğünü çıkardı, ardından masanın üstüne yerleştirdi.

Kája selamlamak maksadıyla gülümsemenin kibarlık olacağını düşündü. Amacı saygısını korumaktı. Ardından yoluna devam etti. Aceleyle yürürken topuklu ayakkabıları beton zeminde ses çıkarıyordu.

"Bakıyorum da kütüphane diye tanımladığım yerden etkilenmişe benzemiyorsun."

Kája duyduğu cümle yüzünden merdivenin en alt basamağında durdu.

Kája, Liam'ın onu göz ardı edeceğini ummuştu. Ne de olsa bir sekreterden beklenildiği gibi dikkatli ve kuralcıydı, Liam'ın sohbetinden keyif alan diğer kızlar gibi cilveli değildi. Bu yüzden uzun takım elbisesi ve sıkı topladığı saçları ile Bay Marshall'ın dikkatini çekebileceğini düşünmemişti. Görünüşe bakılırsa yanılıyordu.

Bay Marshall onun farkındaydı.

Ona bir şey söylemişti ve bir cevap alamadığı tuhaf sessizlik içerisindeki saniyeler birbirini kovalıyordu.

Kája dönüp çabucak cevap verdi. "Söylediğiniz kadar kötü değil. Biraz mütevazı bir kütüphane."

"*Mütevazı*. Burayı çok ziyaret eden olmaz, bombalama zamanını saymazsak tabii." Son sözlerinden sonra bakışlarını tavana doğru kaldırdı. "Gece vardiyasındaki bazı çocuklar geçen akşam buraya gelmek zorunda kaldılar aslında."

"Biliyorum. Geçtiğimiz birkaç hafta biz de buraya indik. Geçen geceyi de kaldığım apartman dairesinin arkasındaki Anderson sığınağında* geçirdim."

"Üzüldüm. Anlaşılan Londra seni pek de iyi ağırlayamıyor. Gerçi son zamanlarda daha az bombalama oluyor. Endişelenecek bir şey yok." Liam iç geçirerek kitabını kapadı. "Diğer günlerde kitap okumak için sakin bir yer."

"Ben de kendime okuyacak bir kitap arıyordum." Kája çenesini kucağına, istiflediklerine doğru eğip merdiveni tırmanmaya başladı. "Bulduğuma göre yoluma devam edebilirim."

"Birden fazla, anlaşılan..." Liam ayaklarını yere indirip ayağa kalkarken zemine sürten sandalyeden kulakları tırmalayan bir ses çıktı. "Edmunton mı seni buraya yolladı?"

Kája kaşlarını çatarak arkasını döndü. "Hayır, o göndermedi." Onu daha rahat görebilmek için birkaç adım geriledi. Liam kendinden emin bir edayla Kája'nın yakınında, yanlarındaki kitaplıktan yalnızca birkaç adım ötede duruyordu. "Ben sadece biraz araştırma yapıyordum."

Liam, Kája'nın elindeki kitaba dikkat etti. "*Kraliçe Victoria'nın Bahçeleri.*" Sorgular gibi kaşlarını kaldırdı.

"Bahçeleri severim," diye omuz silkti Kája. "Gelincikler. Çok güzellerdir. Bana evimi hatırlatır."

"Prag'da gelincik çok mudur?"

Kája evet anlamında başını salladı. "Bazı yerlerinde, evet. Tarlalar dolusu gelincik vardır. Büyük Savaş'ın ardından her yerde açmıştı. Her şeyden feragat eden insanları hatırlatan bir semboldür bizim için. Özellikle de şimdi yaşadıklarımızı düşünürsek..."

---

* Yer altına inşa edilen tünel biçimli prefabrik sığınak. (Çev. N.)

"Hımm. Ben de çiçeklerin barış anlamına geldiğini düşünürdüm. Anlattıkların için teşekkür ederim."

Liam, Kája'nın kucağındaki kitaplara şöyle bir baktı.

Kája, elindekileri Liam'ın görüşünden çıkarabilmek umuduyla hafifçe yana doğru döndü. Bir şeyler saklama gayreti içine düştüğünü fark etmiş olmalıydı ki Liam bir adım daha yaklaştı.

"Sadece araştırma," diyen Kája, başını eğip ayakkabılarına baktı. Kızaran yanaklarından yayılan sıcaklığın başını yeniden kaldırmaya cesaret edinceye kadar azalmasını diledi.

Liam başını iki yana salladı. "Hayır, tamamen yanlış anladın. Başın belada değil. Burada çalışıyorsun ve arşivdeki her şeyden faydalanabilirsin."

"Teşekkür ederim." Kája kendini gülümsemeye zorladı, belli belirsiz bir samimiyet göstergesi ile dudakları kıvrıldı.

"Ben sadece seni bir Dickens hayranı olarak düşünmedim. Austen ya da Brontë olabilir belki. Ama Dickens çok ağırdır. Haksızlığa uğramış insanları okumayı seviyorsun anlaşılan?"

"Hayır. Ama bu kitaplar o kadar iyi yazılmışlar ki belki yazılanlardan bir şeyler öğrenebilirim diye düşündüm. Kurgu kısmının çok az olması..." Kája omzunun üstünden arkalarında kalan raflara doğru başını hafifçe eğince cümlesi yarım kaldı.

"Kimse buranın büyüklüğünü fark etmez sanıyordum," dedi Liam. "Acınası. Shakespeare yok hiç. İnsan buraya bakınca İngiltere'de olduğunu unutur. Halka açık kütüphanelere gitmek daha iyi. Onlar da ücretsiz, haberin olsun. Ama burası daha yakın işte. Sanırım."

Kája usulca cevap verdi. "Teşekkür ederim," dedikten sonra yürümeye yeltendi.

"Sadece..." Kája'yı durduran konuşurken duraksamasıydı.

Kája ondan yana dönerek, "Evet?" dedi.

"Şey, seni basın odasında gördüm. Çok çalışıyorsun. İçine kapanıksın. Edmunton'ın senden istediği haberlerin editörlüğünü yapmakta da oldukça yeteneklisin. Ama Edmunton bu ofisin dışındaki kadın mesleklerine çok az saygı duyar," dedi Liam başını iki yana sallayarak. "Hele birlikte çalıştığı santral memurelerine ve sekreterlerine daha bile az. Ne de olsa erkeklerin büyük çoğunluğu savaşa gitti. Ne yazık ki bu savaşın bu açıdan ona pek nazik davranmadığını düşünüyor, bu da bazılarına karşı takındığı tavrın nedenini ortaya koyuyor."

"Buna benzer bir etkiyi ben de fark etmiş olabilirim." Ancak Liam gibi yetenekli bir muhabirin çengel bulmaca gibi cansız bir şey üzerinde çalıştığı gerçeği aklına geldi. "Savaş hattında muhabirlik yapanlara saygısı var mı, yoksa onların işini de mi önemsiz buluyor?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Hiç," diye cevap veren Kája, oradan ayrılmaya niyetli olarak kucağındaki kitapları düzeltti. "Rahatsızlık verdiğim için özür dilerim. Hava saldırısını haber veren sirenler olmadığından akşamın bu saatinde burada birini görmeyi beklemiyordum."

Liam doğrulup omuz silkti. "Bazılarımız akşam geliyor."

"Duydum," diye kendine hâkim olamayıp mırıldanan Kája hemen alt dudağını ısırdı. Neden böyle bir şey söylemişti şimdi?

Liam'ın kaşları kalktı, ancak bu sefer yüzüne büyükçe bir gülümseme de yayılmıştı.

"Benim hakkımda mı?"

"Evet. Hayır," dedi Kája başını iki yana sallayarak. Hissettiği utanç her yanını sarmaya başlamıştı. "Bizzat sen değil. Yani söylemek istediğim... savaş muhabirliği. Diğer savaş muhabirleri hakkında bir şeyler öğrendim."

"Öyle mi?" Liam kollarını göğsünün üstünde kavuşturdu. Gülümsemeye devam ediyordu, *ona gülüyordu.* "Hakkımızda ne hikâyeler dönüyormuş peki? Umarım hepsi kahramanlıklarımız hakkındadır. Churchill'i gururlandırabilmiş miyiz?"

"Çok bir şey duymadım. Sadece gazeteye ara sıra geldiğinizi ama yazdığınız haberleri her zaman gönderdiğinizi. Genellikle ön cepheler hakkında haber yazarmışsınız. Gelip gittiğiniz saatler âdeta bir gizem, tıpkı gönderildiğiniz yerler gibi..."

"Ah, o kadar mı? Gizemli adamlar mıymışız? Değersiz bir muhabir için kulağa fazla şatafatlı geliyor. Edmunton'dan bu gizemli iş tanımım için zam istemeliyim. Böylece başım dik yürüyebilirim."

Kája duraksadı, temkinli bir ses tonuyla, "Çengel bulmaca çözmek hoşunuza gidiyor olmalı," diye ekledi.

"Bunun gazetecilikle pek alakası olmadığını itiraf ediyorum. Ancak insan yaptığı şeyden keyif alıyorsa, bunu neden sorgulasın ki?"

Liam bakışlarını kaçırıncaya dek uzunca bir süre Kája'nın gözlerine baktı.

En yakınındaki kitaplığa doğru uzandı, işaret parmağıyla kitapların sırtlarına dokundu ve aradığını bulunca duraksadı. Raftan bir ansiklopedi çıkardı, nazikçe Kája'nın kucağındaki diğer kitapların üzerine yerleştirdi.

"İşte," dedi Liam, ardından eşyalarını toplamak üzere arkasını döndü. Derisi aşınmış bir çantayı omzunun üstüne attı ve okuduğu kitabı aldı. "Madem çengel bulmacalarla bu kadar ilgileniyorsun, bu sana daha faydalı olur. Ama uyarayım, Bayan Makovský, Edmunton muhabirlerinin görevlerine başkalarının burnunu sokmasına izin vermez. Adımlarınıza dikkat etseniz iyi olur."

"Onun yaptıklarını yargılamak niyetinde değilim..."

"Hayır. Elbette değilsin," diyen Liam, Kája'nın yüzünü daha yakından inceledi. "İyi bir bulmacanın tıpkı senin gibilerin öğrenme isteğini kamçılaması gerektiğini düşünürüm. Ben de neden benim görüşlerim ortalarda dolanıyor diye merak ediyordum. Çengel bulmacalar sekreterlerin yayına göndermeden önce düzenlemek isteyebilecekleri kadar ilgi çekici olmazlar genelde. Ama sanırım *sizin* dikkatinizi çekiyor."

Kája sessizce duruyordu, Liam'ın kurduğu cümle başından aşağı âdeta kaynar su gibi inmişti. Kendine tepkilerine hâkim olmayı tembihledi, bir de duyduklarının karşısında ağzının açık kalmamasını... Demek Liam, Kája'nın onun işini incelediğinin farkındaydı. Asıl soru, bunu nereden bildiğiydi.

Liam, "Lütfen işin bittiğinde cuma günü yayımlanacak çengel bulmacayı masama bırak," diyerek fötr şapkasının kenarına dokundu. Kája Liam'ın merdiveni tırmanıp onu orada şaşkınlık içinde yalnız bırakırken takındığı gülümsemesinin karşısında soğukkanlılığını yitirmedi. "Çıkarken de ışıkları söndür. Karartma emri var, biliyorsun."

Altıncı Bölüm

Sera malikânenin en sevdiği köşesinde bir saatlik sessizliğin keyfini sürüyordu.

Küçük odanın penceresinin yanında duran yumuşak koltuğa kendini bıraktı. Odanın penceresi körfezin sularına bakıyordu. Genelde yaptığı gibi kitap okuyan Sera, zihnini saran düşünceler yüzünden gözlerini okuduğu kitaptan ayırıp önüne serilmiş mavi açıklığa çevirdi.

Düğününü takip eden haftalarda doğu kıyılarının koşturmalı yaşam tarzından batı kıyılarının sakinliğine geçmek zor gelmişti. Sera'nın galerisinin açılışına hâlâ aylar vardı. Galerinin açılışı için haftalarca çalışacağını düşünüyordu, oysa hayatının o alanındaki tüm gayreti geçici bir süreliğine rafa kalkmış gibiydi. William'ın yaklaşan yasal mücadelesinin verdiği belirsizlik ile balayından vazgeçmişlerdi. Gelecekleri biraz daha kesinleşinceye kadar malikânede kalmayı tercih ettiler.

Yüksek kemerli, meşe ağacından kapı gıcırdayınca Sera düşüncelerinden sıyrıldı. Başını kaldırıp baktığında ellerini kot pantolonunun cebine sokmuş, yüzünde bezgin bir ifadeyle ona bakan William'ı gördü.

"Seni burada bulabileceğimi düşünmüştüm."

Sera okuduğu kitabı kapatıp kucağına koydu.

"Son zamanlarda hep buraya geliyorum."

Kocasını sıcak bir gülümsemeyle karşıladı.

William, Sera'nın yanına gelip dudaklarına bir öpücük kondurdu. Ardından Sera'nın karşısındaki koltuğa yerleşti. Sera başka bir açıklamaya ihtiyaç duymamıştı. William'ın alnını saran çizgiler her şeyi anlatıyordu. Bir haber almış olmalıydı ve yüzündeki ifadeye bakılırsa, iyi değildi.

William öne doğru eğilip dirseklerini dizlerine yasladı ve iç geçirdi.

"Konuşmamız gerekiyor."

"Tamam," diye cevap veren Sera'nın, duyacaklarının getireceği endişelerin ağırlığıyla yüreği sıkıştı. "Nedir?"

"Keşke haberlerin iyi olduğunu söyleyebilseydim."

Sera'nın elleri tuttuğu kitabı daha sıkı sarmaya başlamıştı. "Eee..."

"Bu öğleden sonra Lincoln ile buluştum."

"Bensiz mi?" Sera altında topladığı bacaklarını indirip oturduğu yerde doğruldu. "William, bu işte beraberiz sanıyordum."

"Öyleyiz. Sana söz veriyorum. Bir anda oldu, o da orada olunca sordum. Gerçekleri bilmek istedim."

Sera başını salladı. *Silahlarını kuşan.* William anlatmakta bu kadar zorlanırken bir de avukatlarıyla görüştüğü için onunla tartışmak Sera'nın isteyeceği son şeydi.

"Ve?"

"Ondan bana ne ile karşı karşıya olduğumuzu anlatmasını istedim. Tüm gerçekliğiyle... William, Sera'nın eline uzandı. Sözlerine devam etmeden önce parmaklarını hafifçe sıktı. "Dolandırıcılık, hırsızlık ve kalpazanlık eşya başına üç yıldan başlıyormuş. Savcı bize bir teklifte bulundu. Bunu bekliyorduk. Eyalet hapishanesinde altı yıl."

"Yapmadığın bir şey için mi altı yıl? Umarım bunu hiç düşünmemiz gerekmeyeceğini ona söylemişsindir."

"Elbette söyledim. Bunun üzerine eğer mahkemeye gidersek en az on yıla çıkacağını söyledi, ben de ikna oldum. Daha kısası olmuyor."

Sera hissettiği şokun damarlarına yayılışını hissederek baktı.

"On yıl. Sabıkasız birine?"

William boğazını temizledi. "Bu davada öyle görünüyor. Eğer çalınan mülkün değeri üç milyon dolardan fazlaysa cezayı dört yıl daha da arttıracaklar. Bir de davaya bakacak olan hâkimin de kararı var, savcının önerisinden daha sert bir cezaya karar verebilir. Ancak Lincoln pazarlıkla cezayı indirebileceğine inanıyor."

"Nasıl?"

"Mevcut ithamlar yüzünden suçlu bulunursak arttırılan cezanın iptali için pazarlığa oturacak, hâkime bağlı olarak da şartlı tahliye alabiliriz."

"Sanırım bana söylemek istediğini anlıyorum." Oda âdeta etrafında dönüyordu. Sera söze devam etmeden önce sinirlerini yatıştırması için derin bir nefes aldı. "Eğer suçlu bulunursan

hapishaneye gitmeme ihtimalin var, yine de bu durum siciline yansıyacak."

William başını salladı. "Öyle görünüyor."

Yüzleştikleri şeyin ağırlığı daha önce hiç bu kadar gerçek olmamıştı. Oysa William'ın bileklerine kelepçe takıldığı gün ne kadar da uzak bir ihtimal gibi görünüyordu. Şimdi ise taş gibi ifadesiz bir yüzle sessizce oturuyorlardı. William durumun vahametini tartıyordu.

"İyi de sana karşı ne tür bir gerekçe sunabilirler ki? Yöneticiliğe daha birkaç yıl önce geçtin."

"Parayı alıp şirket adına olan sanat eserlerini kanıtlayabilecek delilleri olduklarını söylediler. Hem de hepsi için..."

"Ama sen yapmadın. Olmayan bir şeyin kanıtı nasıl olur?"

"Yeterince delil var ellerinde," diye iç geçirdi William. "Bunlar e-posta yazışmalarına, banka hesaplarına ve ıslak imzalı resmî evraka kadar gidiyor."

Sera duraksadı. Düşünce aklına bir anda gelmişti, daha önce hiç ihtimal vermediği bir şeydi. Ancak kocasının en az on yılını demir parmaklıklar ardında geçirebilme olasılığı söz konusuyken ve bunu söylemek William'ın kalbini kıracak olsa da düşüncesini ifade etmeye değerdi.

"William, sence büyükbabanın yaşadıklarımızla bir ilgisi olabilir mi?"

"Bunu şimdi düşünmek istemiyorum." William titreyen elini saçlarının arasından geçirdi. "Ancak pek emin değilim."

"Bunlar sırf mirasını reddettin diye mi oluyor? O servet büyükbabana aitti ama sana seçim şansını sunan da oydu, unuttun mu? Farklı bir yaşam sürmeni istedi, Tanrı'nın sana sunduğu hayatı. Yatırımcıların da üstünde hâkimiyet kurabileceğini

düşünmüyorum. Sırf farklı bir şey istedin diye şirket bunu sana nasıl yapabilir? Yönetici olmaya karar verdiğin zaman hayatını bir kenara bırakmak için imza atmadın."

"Hayır. Ama sanat eserleri şirketindi, eserlerin parası da öyle."

Sera parmaklarıyla şakaklarına bastırıp bir süreliğine gözlerini kapadı.

Nefes almaya, hatta dua etmeye çalıştı. İçinde bulundukları çıkmazı gözlerinde canlandırmak âdeta bir savaş vermeyi gerektiriyordu. Ama gözleri kapalıyken görebildiği tek şey karşısındaki koltuğun soğukluğu oldu.

"Pişman mısın?"

Gözleri aniden açılıverdi, hiç düşünmeden tepki gösterdi. Başını hiddetle iki yana sallıyordu.

"Asla."

"Tüm bunları yaşamak zorunda olmadığını biliyorum, Sera. İnsanlar içinde küçük düşürüldün. Utanç verici bir adamın karısı, mahkeme salonunda harap edilen bir aileye gelin oldun. Masumiyetim için mücadele versem de basın peşimizi bırakmayacaktır."

"Biliyorum," diyen Sera, koltuğundan kayarak William'ın yanına çömeldi.

"Bunların olasılığına dahi hazır mısın?"

"Hazırım, hiçbiri umurumda değil."

William'ın ellerini tuttu ve geleceğinin korkusundan hırçınlaşmış, yaralı bakışlarla bakan gözlerine dikti gözlerini. Sera ona yaklaştı ve elinden gelen tüm cesaretle, "Beni dinle," dedi. "Her şey yoluna girecek."

Sera midesinde gitgide büyüyen tedirginliği, ağrıyı hissetti. Dualar bile yüreğini teselli edemiyordu.

Sana güveniyorum Tanrım. Sana güveniyoruz. Ne olursa olsun her zaman sana güvendik.

Ama ya bunlar? Gerçekten çok kötü.

"Bunu atlatacağız, tamam mı?" Sera, William'ın yanaklarını avuçlarının içine aldı. "Sana kumsalda da söylemiştim, unuttun mu? Seni seviyorum ve *sana güveniyorum.* İşte o kadar. Tek bilmen gereken bu. Basının aramızda yeri yok, anlıyor musun? Yaklaşan fırtınaya direneceğiz. Bunun bizi birbirimize daha da yakınlaştıracağını göreceksin. Elimizden gelen yalnızca dua etmek dahi olsa yolumuz açılacak. Ben senin yanındayım."

William, Sera'nın ellerini yüzünden çekip kucağında tuttu.

"O kadar kolay olacağından emin değilim. Neredeyse üç yıldır babamla konuşmadım, Adele'in tablosu hakkında bilgi alabilmek için aradığım zaman hariç... Bana o zaman da faydalı hiçbir şey söylememişti, şimdi de söyleyebileceğini ummuyorum."

"İyi de neden? En büyük oğluna yardım etmeyi neden istemesin? Eminim onu ikna edersin. Hiçbir anne baba evladını o kadar göz ardı edemez." Sözleri âdeta yüreğinden dudaklarına akıvermişti. Her ailenin aynı olmadığının kendi de farkındaydı. Ama hangi baba oğlunu hapishanede bir başına bırakırdı ki?

Bu mümkün değildi.

Sera damarlarında sanki buzlu su dolanıyormuş gibi ürperdi. Yaşadığı şok, yaklaşan savaşın hiddeti ve ailenin son birkaç yıldır yaşadığı parçalanmışlık... Tüm bunların William ile

anca hayalini kurdukları geleceği paramparça etmeye kudreti vardı.

"Dahası da var, Sera. Şimdi açıklayabileceğimden çok daha fazlası oldu."

"Babanla mı? Sizi terk ettiği dışında herhangi bir şey paylaşmakta gönülsüz olduğunu biliyorum. Ailene daha geçen yıl dâhil oldum ama konu baban olduğunda herkesin dudakları mühürleniyor. Sanki var olmayı bırakmış gibi."

Sera'nın William'ın yüzünde gezinen gözleri acıyla doldu. Sırlarını muhafaza etmek için bu kadar çok çabalayan kocasının yürek acısını hissetti. Ancak William'ın ona bakan bakışlarıyla karşılaşınca gömdüğü acıların her bir zerresine şahit olmuştu. Fokurdayan taze bir kaynak gibi yüzeye çıkıyordu sanki.

"Eski hayaletlerim işte." William başını iki yana salladı. "Büyükbabamla babamın bizi terk etmesiyle beraber gömüldüler. Onları yeniden gün yüzüne çıkarmayacağım. Ucunda kendi başımı kurtarmak olsa bile... Geçmişteki köprünün altından çok sular aktı, gerisinin anlamı yok."

"Peki ya bunu onunla konuşmak savunmana fayda sağlayacaksa?"

"Bırakalım da avukatlar halletsin. Onlara bu yüzden para ödüyoruz."

"William, anlamıyorum. Benden geri adım atmamı mı istiyorsun?"

William Sera'nın karşısında oturuyordu. Kocasının gözlerine çekilen o soğuk perdeyi görür görmez Sera cevabını aldı. Göz açıp kapayıncaya kadar aralarına sanki kilometrelerce mesafe girdi. Onun paylaşmak istemediği geçmişinin

acısından Sera şimdi fazlasıyla korkuyordu, geleceklerini yok edecek sebep olmasından korkuyordu.

Nasıl bir olay yaşanmıştı da William kimseyle paylaşamıyordu. "Biliyorsun, ben bekleyelim de görelim diye düşünen kadınlardan değilim. Eğer yapılacak bir şey varsa onu yaparım. Âşık olduğum adam on ya da daha fazla yıl hapis yatarken perdelerin arkasına saklanmaktan memnun değilim."

"Biliyorum."

"Ama bunlara rağmen sen bana bu koltukta oturmuş, olaylara dâhil olmamamı tembihliyorsun."

William başını salladı.

"Evet, Sera. Öyle." William iç geçirerek Sera'nın eline uzandı. Başparmağıyla Sera'nın avucunu sıvazladıktan sonra fısıldayarak konuşmasına devam etti. "Bu konuyu düşünmeyi bırakacağına bana söz ver. Bırak avukatlar işlerini yapsın. Bir yolunu bulacaklarına dair güvenim tam."

"Özür dilerim ama benim güvenim yok. Riskte olan onların hayatı değil," diye tersledi Sera. "Bizim hayatımız. Ve ben bizim için mücadele etmek istiyorum. Ben senin eşinim, öyle değil mi?"

"Elbette öylesin. Bana olan inancın benim için *her şey* demek. Hiç şüpheye düşmedin, öyle değil mi? Bana olan inancını hiç yitirmedin."

Sera dudaklarını yaladığında yanaklarından süzülen gözyaşlarının tadını aldı.

"Yapamadım," diye fısıldadı boğazına düğümlenen hislerinin arasından. "Biliyorsun."

"Evet. Ve senin aşkın benim için her şeyden daha çok şey ifade ediyor," dedi William. "Ne olursa olsun yanımda

olacağına dair verdiğin söz sayesinde yoluma devam ediyorum. Eğer senden bir şey istemeye hakkım varsa, *lütfen*... bu, o olsun."

Kocasının isteğini düşünmek dahi Sera'nın tanımadığı bir duyguydu.

Geriye çekilip William'ın ellerine kelepçe vuruluşunu seyretmenin düşüncesi bile onu dehşete düşürüyordu. Sera'nın gözlerinde annesinin ve kız kardeşinin mahkemeyi dolduracak hıçkırıkları, erkek kardeşinin bakışlarına yerleşecek acı canlandı. Evliliğinin bir geleceği yoktu ve bunu durdurmak için elinden hiçbir şey gelmiyordu.

Yine de Sera kabullenerek başını salladı.

Sanki dalgalı deniz pencerenin dışındaki rıhtımı döverek odanın içerisindeki duygu fırtınasını temsil ediyordu. Dalgaların vahşi ritmini kendini Will'in kollarına bıraktıktan sonra işitti. Daha fazla konuşmaya gerek kalmamıştı.

Kanepenin içinde erimişlerdi âdeta, etrafları sarılmıştı belki ama yenilmemişlerdi. Sera yüzünü William'ın boynuna gömerken yüreğinin acısını hissediyordu. Uzunca bir süre kıpırdamadılar. Konuşmadılar. Sadece dinlediler.

Söyleyecek başka ne vardı ki?

Sera sadece başını sallayarak William'a duymak istediği cevabı vermişti. Kocası şimdilik memnundu. Peki ya kendisi? Gerçeği, kendini asla bu işten geri çekemeyeceğini fark eden Sera'nın içine bir suçluluk duygusu yayıldı. Hayatları söz konusuyken bunu yapamazdı.

Onun yardımına ihtiyacı olduğuna William'ı ikna edecekti, öyle ya da böyle.

Yedinci Bölüm

5 Temmuz 1940

Dorchester Oteli

Park Caddesi, Londra

"Kája, canım!"

Parlak siyah saçların parıltısı Beatrix Bell'in ya da kendi tercih ettiği gibi Trixie'nin, oturdukları seçkin kulübün yarım ay şeklindeki koltuğunda yığıldığının bir göstergesiydi. Santral memuresinin kıvırcık saçlı kadehini kaldırıp sahnedeki müzik grubunun isyankâr müziğine eşlik ederken omuzları hizasında bir aşağı bir yukarı sallanıyordu.

"Bizimle üç aydır çalışıyorsun ve nihayet bir cuma akşamı gazeteden ayrılmayı başarabildin. Hanımlar, bu nadir olayı kutlamalıyız! Evet, Kája. O şans kelimesini nasıl söylüyorduk?"

Kája ofisteki kızların birinden ödünç aldığı buz mavisi ipek elbisesinin içinde öne doğru eğilerek, "*Hodně štěstí!*" diye bağırdı.

Trixie galibiyet kazanmış edasıyla gülüp göz kırptı. "Doğru, hanımlar. *Hodně štěstí!* Prag'dan gelen kardeşimiz bize afiyet ve bol şans diliyor! Bu kadeh, ta Çekoslovakya'dan kalktı, ziyan etmeyelim. Şimdi, müsaadenizle!"

İş arkadaşları şarap kadehlerini havaya kaldırıp tokuşturarak, "*Hodně štěstí!*" diye tek bir ağızdan bağırdı.

"Refaha." Eleanor, her zaman tel çerçeveli gözlüğünün arkasına saklanan sevimli santral memuresi, yanlarından geçen bir grup erkeğin kızların kadehleri tokuşturuşuna şapkalarıyla selam vermesine kıkırdayarak karşılık verdi. "Bol bol refaha, değil mi Mary?"

"*Ve dansa!*" Mary kollarını arkadaşına dolayarak sırıttı. "Evet ve tüm savaşların son bulmasına!"

"Kim savaştan bahsetmek istiyor? Bezdim artık. Tek gördüğümüz lanet olası kurşun delikleri. Eminim elimizde başka bir şey yoktur. Bakın şuraya yazıyorum, askerlerimiz yakında evlerine geri dönecek. Dönünce ne bulacaklar? Huysuz mizaçlı suratsız sekreterler ile karneyle satılan iç çamaşırları mı? Yoksa onlara biraz *meyleden* kızlar mı?" Trixie gözlerini tavana doğru kaldırırken neredeyse kahkahasında boğulacaktı. Yanına sıkışan kızlara sokuldu. Elektrik mavisi elbisesi gözlerinin çikolata kahvesi rengini vurguluyordu. Eğildi ve şehvetli bir fısıltıyla, "Etrafınıza bakın, hanımlar," dedi. "Size diyorum. Ne görüyorsunuz?"

Tıpkı diğer kızlar gibi Kája da manzaraya baktı.

Burası, şüphesiz üst sınıf bir gece kulübüydü. Daha önce hiç gelmedikleri ve müziğin hiç dinmediği bir kulüptü. Kadınlar dans ediyor, şarkıcılar müzikle sallanıyordu. Altın sarısı renginde, âdeta elmas gibi parıldayan kulübün avizesi ışıldıyor,

kulübün eğlence düşkünü insanlarını harekete geçiriyordu. Payetler ışıkla dans ediyordu sanki. Neşeli gülümsemeler kırmızı rujla çerçevelenmişti. Üniformalı erkekler kadınların sigaralarını yakıyordu. Kadehler boşalıyor, ardından aceleyle yeniden dolduruluyordu. Sekreterler ile santral memureleri en güzel elbiselerinin içinde oturuyor, Londra'nın gece hayatı kadar ışıltılı geleceğe kadeh kaldırıyorlardı.

"Londra savaşta değil! Hem savaşta olup hem böyle görünemez. Özellikle de Park Caddesi'nde. Buna günah derler."

Trixie umursamazca kahkaha attı. Kolunu Kája'nın omzuna doladı ve başını Kája'nın başına yaslayarak öne eğildi.

"Londra dans ediyor. Işıldıyor ve *canlı!* Yeni başbakanımızın kapıdan içeri girip bir iki kadeh içki içtiğini görsem şaşırmam. Ne de olsa burası Londra'nın en ateşli kulübü." Duraksadı, her bir arkadaşına neşeyle bakarak konuşmasına devam etti. "Canım isterse bombardıman sirenlerinin ortasında da olsak buradan Buckingham Sarayı'na kadar dans edebilirim!"

Oldukça fantastikti. Hatta abartılıydı, yine de Kája gülümsemek zorundaydı.

Biraz yersiz sayılsa da siyahi insanları andıran saçlara sahip arkadaşlarının enerjisi âdeta bulaşıcıydı. Trixie Bell'in dünyasında savaş Park Caddesi'nin parıltılı hayatından çok uzaktaydı. Bir fanteziden ibaretti belki de. Onu dansa kaldıran üniformalı askerler ve zengin erkekler yüzünden romantik bile sayılabilirdi. O da tıpkı bazı Londralılar gibi savaşın Britanya'ya ulaşmasının mümkün olmadığını düşünenlerdendi. Dünya zaten bir savaş görmüştü. Neden yenisini yaşayacaktı ki? Gaz maskeleri ve karne uygulaması kötü şeylerdi, hele ki canlı bir cumartesi gecelerine hayran olanlar için.

"Sen de böyle düşünmüyor musun, Kája?" Trixie muzip bir tavırla kaşını kaldırarak Kája'dan tarafa döndü.

"Evet, Kája, dünyanın öteki ucunu gördün, öyle değil mi? Neden bize Almanların idaresi altında olmanın nasıl bir şey olduğunu anlatmıyorsun?" Bir cevap duymaya oldukça hevesli görünen Mary öne doğru eğildi.

Kája gülümseyen alt dudağını ısırsa da sözlerine hâkim olamadı. "Prag dünyanın öteki ucu mu şimdi?"

"Yani bizim dünyamızı düşünürsek... Evet." Eleanor tırnağıyla kadehinin kenarına vurdu. "Hitler'in Paris'e ilerlediğini duyduk. Nazi askerlerinin Eiffel Kulesi'nin altında yürüdüklerini düşünebiliyor musunuz? Mide bulandırıcı. Paris o kadar romantik ve gizemli bir şehir ki... İşgal kuvvetlerinin eline nasıl düşer? Kája, bize anlatsana neler gördün? Yeni bir savaş herkesin anlattığı kadar karanlık mı?"

Masadaki tüm kızlar ona bakıyordu. Sanki bir anda tüm kulüp susmuş ve gelecek cevap için nefesini tutmuştu. Kızlar, Eleanor burnunun ucuna kayan gözlüğünün üzerinden, Mary her zamanki ciddiyetsiz hâliyle boynunun üstüne düşen sarı buklesiyle oynarken onu seyrediyordu.

"Savaşın nasıl göründüğünü yargılamak bana düşer mi bilmiyorum. Ama bizim için işler Almanların iki yıl önce Südet'i topraklarına katmasıyla değişmeye başladı." Kızlardan biri kaşını kaldırıp Mary de kafası karışmış gibi bakınca Kája açıklama yapma gereği duydu. "Çoğunlukla Almanca konuşan Çeklerin yaşadığı bir sınır bölgesi."

"Hımm," diye başını salladı Trixie. "Anladım, onlar tankla tüfekle sizin ülkenize girdi, bu da koca bir saçmalığa sebep oldu. Keşke o kibirlerini alıp cehennemin dibine gitselerdi."

Elini öyle bir savurdu ki sanki yaptığı hareketle Alman ordusunu silip atabilecek bir dalga yaratacakmış gibiydi.

"Hayır, Trixie. O kadar basit değil." Eleanor başıyla Kája'yı işaret etti. "Sen devam et, Kája."

"Ee," diye devam eden Kája derin bir nefes aldı. Kelimeleri bulmak çileli bir işti. Prag'daki son dakikalarından hiç bahsetmemişti. Hiç kimseye. "Alman birliklerinin şehre ilerleyişini hatırlıyorum. Mevsimlerden bahardı. Mart ayında hava hâlâ soğuktu. Motosikletlerle, arabalarla, hatta tanklarla gelmişlerdi. Birlik uygun adım yürüyor, insanlar onları seyretmek için evlerinden çıkıyordu."

"Sen onları desteklemedin, öyle değil mi?" Mary anlatılanlar karşısında dehşete düşmüş görünüyordu.

"Hayır. Elbette hayır. Ancak ne ile karşılaşacağımızdan emin değildik. Bizim gibi şaşkınlık içinde sokaklara dökülen çok insan vardı."

Prag sokaklarında yürüyen insanların bulanık görüntüsü âdeta yeniden can bulmuş, Kája'nın yüreğine dokunmuştu. Kalabalığı gözünün önüne getirebiliyordu. Havadan süzülen karları görebiliyordu. Benzinin çarpıcı kokusu, tankların yolda bıraktığı izler ve motorlardan gelen sesler bir anda etrafını sarmıştı sanki yeniden. O buz gibi havada tren garına kadar koşmaları –onun, ablasının ve Jakob'un– hatırındaydı. Zihninde kar düşmeye devam ediyor, etraflarını yumuşak bir bulutla kaplıyordu sanki. Kája etrafına bakındı. Londra'nın ışıldayan gece kulübü ile Prag'daki son soğuk ve karlı günün hatırasının tezatlığına kapıldı.

"Kája? Uyan," dedi Trixie parmağını Kája'nın yüzünün önünde şaklatarak. "Bebeğim, uyuttun bizi. Hem de bir gece kulübünün ortasında, söyleyeyim de!"

Kája başını iki yana salladı ve anılardan uzaklaşmayı deneyerek gözlerini devirdi.

Eleanor dirseğiyle Trixie'yi hafifçe dürttü ama bu hareketini kasten yaptığı belliydi. "Görüyor musun? Tatlı sekreterimizi buraya getirdin ve onu korkuttun. Midesi bulanıyor gibi bakıyor." Trixie'nin yanından uzanıp Kája'nın masanın üzerinde duran elini okşadı. "Sevgili Kája. Endişelenme. Trixie dünyevi birisi, evet. Ancak gevezeliğini sohbetten nasıl uzaklaştıracağını bilmediği zamanlarda böyle oluyor işte."

"Ben öyle şeyler yapmıyorum." Trixie biraz abartılı sayılabilecek bir edayla sigarasını yaktı ve kollarını göğsünün üzerinde kavuşturdu. "Kája da bizim gibi santral memuru gevezesi değil. O bir *yazar,* yazarlar çok düşünürler. Konuyu burada bırakalım. Savaştan bahsetmek kimseye fayda sağlamaz. Eğer bundan korkmak istiyorsa o zaman izin verelim de öyle yapsın. Nazilerden ya da sokaklarda yürüyen askerlerden başka konuşacak bir şey bulabiliriz belki."

"Mükemmel zamanlama," diye fısıldadı Mary. Başını kapıya doğru işaret ederken hafifçe ıslık çaldı. "Yakışıklı alarmı."

Kızların hepsi Mary'nin işaret ettiği yere, kalabalık dans pistinin ilerisine baktı. İçeriye beyaz takım elbiseli, âdeta iki dirhem bir çekirdek sayılabilecek bir grup genç erkek girdi. Cömert gülümsemeleri ve tam kararındaki kibirli havaları tüm başları kendilerine doğru döndürmüştü. Kulübün içerisindeki birkaç başka kişiyle tokalaştılar. Üniformalı garsonlar ve takım elbiseli daha yaşlı sayılabilecek erkekler nam salmış bu gençleri savaş hattından tanıyor olmalıydılar. Ve grubun tam ortasında birkaç arkadaşını selamlarken insanın kalbini eriten

o gülümsemesini takınmış yetenekli muhabirin ta kendisi duruyordu, Liam Marshall.

Kája, Liam'ı görür görmez tanımıştı. Kulübün öteki ucuna sırf meraktan dönüp bakmıştı ama kimse fark etmeden hemen başını çevirmişti.

Liam'ın Fleet Sokağı'ndaki ofisten çok da uzak sayılmayacak yerel barları sıklıkla ziyaret ettiğine, savaş hattında muhabirlik yapan diğer acar muhabirlerle vakit geçirdiğine dair dedikodular dönüyordu. Görünüşleri göz kamaştırıyordu belki, ancak fikirleri kalemlerinden daha keskin olsa da gürültücü, alkol içince fikir sunabilen bu Londra Gençleri, Park Caddesi'nde dahi kendilerine kötü bir şöhret edinebilmişlerdi. Ama Liam yanındakilerle vakit geçirmekten keyif alıyor gibiydi. Kája şu ana kadar lüks bir gece kulübünden çıkarken görünmenin Liam'ın karakterine uymayacağını düşünürdü.

"Ooo. Cephe muhabirlerimiz dünyaya adım atmaya karar vermişler." Trixie sigarasının dumanını bir bulut hâline getirerek onlara doğru üflerken kızlara göz kırpıp ayağa kalktı. Sigarasını masanın üzerinde duran kül tablasına bastı. "Sanırım dans için bir yakışıklı kapma sıram geldi."

Eleanor gülümsedi. "Hangisi?"

Trixie eliyle dokunduğu omzunu silkti. "Hangisine göz dikeceğime dair bir fikrim var. Eğer istediğim, karneyle satılmayan bir şişe şampanyayı bana ısmarlayabilirse, onunla dans ederim. Ne de olsa uzun vadede kendine çok güvenen bir gazeteciden daha fazla sunacak şeyim var." Kıvırcık saçlarını savurup kalabalığa karıştı.

"Gerçekten çok girişken. Birinin gelip onu dansa davet etmesini dahi beklemiyor." Mary gülümseyerek Trixie'nin

çantasından bir dal sigara ödünç aldı. Sigarasının ucunu yaktı ve uzun bir nefes çekti. "En azından ne istediğini biliyor. Kaçımız onun dediklerini söyleyebiliriz ki?"

Eleanor masaya eğildi. "Sence çocuklar buraya gelir de bizimle konuşurlar mı?"

"Bizi fark edeceklerinden bile emin değilim," diye karşılık veren Kája, heyecanını bastırmaya, ilgisini sıradanlaştırmaya çalışıyordu.

Oysa masalarını gerçekten de fark etmişlerdi. Mary'nin gözleri kapıya yakın duran gençlerden oturdukları koltuğa, kısa bir süre sonra da Kája'ya doğru kaydı. Dudaklarına muzip bir gülümseme yerleşti.

"Aslına bakarsan sorumun cevabını aldım. Acar muhabirimizin Prag'dan gelen ipek saçlı güzel arkadaşımızdan gözlerini ayıramadığı için yanımıza gelme ihtimali pek yüksek."

Kızların hepsi heyecanlandı.

Mary masaya doğru eğildi, Eleanor'un nefesi duyulur bir şekilde kesiliverdi ve "Ne? Kája mı?" diye fısıldadı.

Bir utanç dalgası Kája'nın yanaklarını ısıtmaya başladığında Liam da başka zamanı yokmuş gibi kulübü inceliyordu. İşte o an her nasıl olduysa göz göze geldiler. Liam'ın göz hapsine giren Kája hemen bakışlarını kaçırdı, sadece meraklı görünmüş olduğunu umarak dikkatini masanın yüzeyine yöneltti.

Eleanor başını iki yana salladı. "Kája, lütfen düşünme bile. İngiltere kralının peşinde daha az kız vardır. Eğer biraz akıllıysan başka tarafa bakarsın."

"Bir şey düşündüğümü kim söyledi?"

Her zaman bilgiçlik taslayan Mary, umutlu bir tonlamayla, "Kızı biraz rahat bırak, Eleanor. Henüz bir şey söylemedi," dedi.

"Kája zeki bir kız. Asla öyle birinden hoşlanmaz. Öyle değil mi, Kája?"

"Elbette. Onu hiç tanımıyorum. Arada sırada gazetede karşılaşıyoruz ama benimle yalnızca kâğıdı bittiğinde ya da daktilosunun mürekkep bandının değişmesi gerektiğinde konuşuyor. Çoğu zaman ofise gelmiyor zaten. Ayrıca dedikodularda anlatılanlara bakılırsa Prag'dan gelen ciddi bir sekreterle ilgilenmez. Sana bakmadığını nereden biliyorsun?"

Kája ellerini kadehinin etrafında kavuştursa da Mary uzanıp kızın bileğine anaç bir edayla dokunmayı başarmıştı.

"Haklısın elbette. Hepimiz o gülümsemeyi fark ettik," dedi Eleanor gözlerini devirerek. "Kendini ne kadar yakışıklı sanıyorsa sansın, boş bir adama takılmayacak kadar akıllı olduğunu biliyoruz. O yalnızca gazete ile ilgilenir. Her zaman da öyle olacak. Korkarım ki bir sevgiliye birden fazla defa ayıracak vakti yok. Zaten çağrıldığını duydum."

"Çağrılmış?" Mary'nin sesindeki tonlama bir soru edasıyla yükseldi.

Eleanor onu başıyla onayladı. "İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri'ne. Ay sonunda birliğine teslim olacak."

Kája nedenini bilmiyordu ama arkadaşının söylediklerinde oturmayan bir şeyler vardı. Sanki göründüğü kişiyle olduğu kişi farklıydı. Ne olduğunu tam olarak açıklayamasa da bir şeyler yanlıştı.

Yeniden Liam'a baktı. Liam onu bu sefer fark etmemişti, neşeli kahkahalarına ve tokalaşmalarına devam ediyordu.

"Haydi, Eleanor," dedi Mary göz kırparak. "Teorimizi test edelim, ne dersin? Eğer hepimiz dansa kalkarsak ilk önce

kimin Kája'ya dans teklifinde bulunacağını görürüz. O zaman emin oluruz."

Eleanor koltuktan kalkarken Mary belirgin bir bakışla öne doğru eğildi.

"Kötü bir niyetimiz yok. Hâlâ yeni sayılırsın. Trixie burada olsaydı söylerdi. Madem o yok, o zaman ben derim. Uzak dur, Kája. Eğer seni fark eden oysa eve, Nazi askerlerinin yanına dönmen daha iyi olur. Orada kalbin daha az kırılır."

Kája bundan emin değildi ama düşünmek için fazla zamanı kalmamıştı.

Gazeteden birkaç genç kalabalığın arasından onlara doğru ilerlemeye başlamıştı bile. Kája niyetleri ne kadar iyi olursa olsun arkadaşlarının onu Liam'dan koruyacak bir duvar örmeye pek hevesli olmadıklarını fark etti. Çünkü en yakınlarındaki erkeklerden birini alıp caz grubunun çaldığı müziğin ritmine ayak uydurmakta geç kalmamışlardı.

Terk edilmiş olsun ya da olmasın Kája onları suçlayamazdı.

Herkesin keyfi yerindeydi. Kája bile bir geceliğine de olsa dertlerini unutmak için dans etmek isterdi. Sırf bu gece için bir elbise ödünç almıştı, Trixie de omuzlarına kadar inen saçlarını dalgalı hâle getirmişti. O gece için âdeta bir prenses gibi süslenmişti. Neden şimdi arkadaşlarına katılmak istemesindi ki?"

Bakışları boş olsa da Liam her ne zaman onların oturduğu koltuğa dönüp baksa Kája bunu hissedebiliyordu. Kája şimdi yalnız kalmıştı, Liam da arkadaşlarından biraz daha fırsat bulmuşa benziyordu. Yanındakilerden müsaade istedi ve Kája ne söyleyeceğini düşünmeye bile fırsat bulamadan karşısında ellerini cebine sokmuş, her zamanki gülümsemesiyle ona bakan Liam'ı buluverdi.

"Ah, Bayan Makovský. Sizi böyle bir yerde görmeyi beklemiyordum."

"Size de iyi akşamlar, Bay Marshall." Kája gürültülü müziği bastırabilmek için sesini yükseltirken Liam'ın aslında ne ima etmeye çalıştığını merak ediyordu. Merakını bastırmak için dilini ısırdı.

"Arkadaşlarınız nereye gitti?"

Kája dans pistinin üstündeki parıltılı elbiselere ve dertsiz gülüşlere doğru başıyla işaret etti. "Sanırım çoktan dansa başladılar."

"Evet, onları sizi burada yalnız bırakırlarken gördüm." Liam başını sallasa da bulunduğu yerden ayrılmak üzere hareket etmemişti. Aksine davet beklemeden koltuğa oturmuştu. Kája da bir koltuk yana kaydı.

"Dans eder misin?"

Kája başını kaldırırken duyduğu soru karşısında şaşkınlıktan küçük dilini yutmamaya çalışıyordu.

Bunu beklemiyordu. Arkadaşları asla onaylamazdı. Dahası, zihninde sirenler çalıyordu.

Kája başıyla dans eden insanları gösterdi. "Üzgünüm ama bu dansı bilmiyorum."

Liam kaşlarını kaldırdı. "Bu bir vals," diye yorum yaparken sorguladığı belli oluyordu. "Bana vals bilmediğinizi mi söylüyorsunuz? Prag'da yetişmiş olmanıza rağmen?" Liam kollarını göğsünde kavuşturarak Kája'ya baktı. "Dünyada inanmam."

Kája cevabının etkileyici olmayacağını biliyordu. Ancak düşünecek vakit yoktu. O sırada bir mucize oluverdi. Sohbetleri son buldu, müzik grubu enstrümanlarını çalmayı aniden

durdurdu. Dans pistindekiler donakalmıştı. Herkes etrafına bakınmaya başlamıştı ki hava saldırısı sirenleri sessizliği âdeta parçalarcasına yükselmeye başladı.

Dans pisti kapılara doğru koşturan bir kadın ve erkek kargaşasına dönüştü. Kája'nın gazetenin çapkınına ilgi duyup duymadığını merak eden arkadaşları gözden kaybolmuşlardı. Kalabalık onları âdeta yutmuştu. Başlarının üzerlerindeki ışıklar önce titredi, sonra tamamen kesildi. Geriye yalnızca etrafa saçılmış ateş böceklerine benzeyen masalardaki mumların ışığı kaldı.

Kája'nın kalbi hızla çarpmaya başlamıştı. Yarım saniye sonra tıpkı pistteki kalabalık gibi dışarı kaçmayı umut ederek ayağa kalktı.

Kapıya hiç erişemedi.

Arkasında duran Liam, elini otoriter bir edayla Kája'nın eline kilitledi. Onu nazik fakat kararlı bir edayla arka kapıya doğru götürdü.

"Kája, bu kulüp bir hava saldırısı sığınağı," dedi onu geriye doğru götürürken. "Seni temin ederim, sadece silahlı çatışmadır."

"Bunu bilemezsin. Öyle olduğunu nereden çıkardın?"

"Çünkü Manş Denizi'nin yakınında Alman hareketliliğine dair hiçbir duyum almadık. Eğer almış olsaydık tüm Londra çoktan bizim sığınağımızda olurdu. Eğer gerçek olsaydı bir hava saldırısı esnasında bulunabileceğin en korkunç yer sokaklardır."

"Ama arkadaşlarım. Herkes gidiyor..."

Etrafına bakındı, kapılara doğru akın eden kargaşanın arasında Trixie'nin elbisesinin parıltısını ya da Eleanor'un veya Mary'nin kıvırcık saçlarını görmeyi umdu.

Liam durdu ve Kája'nın hiç beklemediği bir incelikle onun gözlerine baktı.

"Eminim iyilerdir. Bizim çocuklar iyidir. Onlara bir zarar gelmesine izin vermezler, tamam mı? Söz veriyorum, iyi olacaklar."

Kendinden her zamanki gibi emin görünüyordu. Ama bu sefer gözlerinde bambaşka bir parıltı vardı. Rol yapmıyordu. Aksine yerini Kája'nın bile sahip olacağına ihtimal vermediği derin bir şefkate bırakmıştı. Çok az sohbet etmişlerdi belki. Kája karşısında duran adamın gösterdiği imajına uymadığını sezmişti. Bu adam asildi. Hatta tanımlamaya kelime bulamayacak kadar korkusuzdu.

Kája'nın içinden ona güvenmek geliyordu.

Liam kendinden emin bir tavırla genç kızın elinden tutup onu kulübün arkasına götürdü. Üstündeki ceketini çıkardı ve yakındaki bir masanın altına serdi. Ardından Kája'nın masanın altına girmesine yardım etti, titreyen masa lambalarından bir tanesini de Kája'nın ayak dibine yerleştirdi.

"Al. Temiz haberi gelinceye kadar burada kal."

Bombardımanın tam ortasında yalnız kalmaktan korkan Kája aniden Liam'ı kolundan çekti. "Nereye gidiyorsun?"

"Eğer tatbikat değilse yardıma gitmem gerek. Daha önce de bombardıman gördüm ve ne yapılacağı konusunda eğitim aldım. Uzaklaşmayacağım," dedi. "Senin için döneceğim."

Ardından karanlıklara, kalabalığa karışıp kayboldu.

Kája'nın korkudan âdeta ödü patlıyordu. Sirenler öterken korkudan tüm bedeni titriyordu. Liam'ın onun güvende olduğundan emin olmak için döneceğini bilse bile Kája o geri geldiğinde bu masanın altında olamayacağını da çok iyi

biliyordu. Diğerleri arasından onu seçip çıkardığı bir günde konuşmaları iyi olmazdı.

Işıklar yeniden yandıktan, seslerin yalnızca tatbikat sebepli olduğu açıklandıktan sonra Kája masanın altından çıktı. Liam'ın ceketini özenle katlayıp koltuğa bıraktı ve tek başına gecenin içinde kayboldu.

"Kulüpten gitmişsin."

Kája kitabının sayfalarından bakışlarını kaldırınca Liam'ın arşiv merdiveninin en altında durduğunu gördü. Ceketini her zamanki gibi omzunun üstüne atmıştı, papyonu ise beyaz, smokin gömleğinin yakasından sarkıyordu. Açık kapıya yaslandı.

"Tatbikatmış işte. Eninde sonunda alışırsın."

Kája bezgin bir ifadeyle başını salladı. Etrafı korkmuş olan insanlarla çevreliyken bile sığınakta yalnız başına bir gece daha geçirmekten çekindiğini Liam'ın sezmemesi için dua ediyordu. Kája bodrumdaki havanın serinlediğini hissedince siyah paltosunu omuzlarına sardı.

"Sirenler herkesin keyfini kaçırdı. Kızlar eve döndü, benim de çalışmam gerekiyordu, o yüzden buraya geldim."

"Bir cuma akşamı, tabii. Edmunton'ın bugüne kadar sahip olduğu en çalışkan çalışanın sen olduğuna eminim. Bunu duyduğunda sevinçten havalara uçacaktır."

Liam masaya doğru yürüyüp ceketini masaya bıraktı, ardından bir sandalye çekip Kája'nın karşısına oturdu. O otururken sandalyenin ahşap bacakları zemine sürtmüştü.

"Çok şey kaçırmadın, kalabalığın büyük çoğunluğu dağıldı. Müdavimlerin siren sonrası kokteyliyle keyif yaptığını söyleyebilirim. En azından hâlâ müzik grubu çalıyordu."

Liam'ın duvardaki saate baktığını fark etti. Kája saatin ne kadar geç olduğunu biliyordu. En son baktığında neredeyse gece yarısı olmuştu. Onu kandıramazdı. Bu saatte burada olması gerçekten gülünçtü.

Okuduğu kitabın altında kalmış birkaç sayfa kâğıdı düzelterek işinin arkasına saklanmaya niyetlendi.

"Burası bir mezarlık kadar sessiz."

Kája başını iki yana salladı. "Evet, öyle. Bahse girerim bu çok sık olmuyordur."

Liam haklıydı, muhabirlerin bir kısmı savaş hattından gelecek haberleri seyredebilmek için üst kata taşınmıştı. Yine de bu saatin geç olduğu ve burada –birbirlerinden yalnızca birkaç santim uzak şekilde– yalnız olmalarının uygunsuz kaçtığı gerçeğini değiştirmiyordu.

Savunmasızlık onunla oynamak isteyeceği bir oyun değildi. Ne şimdi ne de sonra... Özellikle de Liam gözlerini kulüpte ona diktikten sonra... Aslında Liam'a üstünlük şansı vermek yerine ki onunla göz göze gelerek bunu çoktan yapmıştı. Kája adamın söylediği sözlere kulak asmadan parmak uçlarının altındaki araştırma kitabına geri döndü.

"Bakıyorum da kendine bir son dakika haberi yakalamışsın."

Kája engel olamadan Liam ona doğru uzandı ve kitabın altında kalan kâğıtları köşelerinden tutarak çekti. Kája saniyeler sonra en üstteki kâğıda elini koydu.

"Dünkü basımda çıkan çengel bulmacam."

Kája huzursuzca kıpırdandı, işine biraz daha sokuldu.

"Gerçekten ilgini çekiyor, öyle değil mi?"

Liam bekledi. Kája bir şey söylemedi.

"Sorun ne? Kulüpte biraz soğuk davranıyordun. Geri döndüğümde gitmiştin."

Kája nazikçe gülümsedi. "Öyle görünmek gibi bir niyetim yoktu."

Liam işaret parmağını masanın üstüne umursamaz bir edayla vurdu. Ancak Kája farkındaydı. Liam ya kelimeleri ağzında geveleyecek ya da hislerini saklayacak birisi değildi.

"Ve tam senin yanında otururken, zaten yalnızdın, piste çıkmaktan ne zarar gelir ki diye düşündüm."

"Çok naziksin." Kája kitabına geri döndü. "Tatbikatın gecenin tadını kaçırması kötü oldu."

"Öyle mi?"

Aralarındaki mesafeye rağmen Liam masaya doğru uzandı, itinayla elini Kája'nın elinin üstüne yerleştirdi. Elini tutarken arkalarında kalan saatin saniyeleri işitiliyordu.

"Kája."

Kája elindeki kalemi indirirken masaya düşürünce Liam elini çekti, çekerken parmak uçlarını Kája'nın elinin teninde gezdirdi. Kája bakışlarını kaldırdı, ona bakar bakmaz Liam'ın gözlerindeki sıcaklığı fark etti.

Hayal kırıklığına uğramamıştı.

Dans teklifinden kaçındığı için Kája'yı kandırmaya çalışıyor olabilirdi. Belki de her zamanki gibi kur yapıyordu. Yine de bakışlarındaki ifade çok açık, çok içtendi. Üstelik daha önce adını hiç söylememişti, peşinde bir 'Bayan Makovský' olmadan... Adını duymak Kája'nın kalbini hiç ummadığı şekilde hızlandırmıştı.

"İş arkadaşın olarak yanına gelmem kibar bir zorunluluk olurdu. Ama bir arkadaşınmış gibi yanına gelmek ki öyle olduğumu umut ediyorum," dedi, ona odaklanan bakışları sıcacıktı. "Sana gelip *gerçekten* merhaba demek istedim. Berbat ettiğim için üzgünüm. Seni dansa davet ettim çünkü seninle dans etmek istedim. Kimse beni buna zorlamadı. Seni kandırmak isteseydim daha akıllıca bir bahane yaratabilirdim."

"Berbat etmedin," diye cevap veren Kája, soluk alış verişine hâkim olabilmek için gözlerini kaçırdı.

"Ve orada, kulübün etrafındakilerin tavırları, o insanlar seni rahatsız etti. Bu yüzden mi gittin?"

Kája başını iki yana salladı. "Hayır. Ofisteki diğer kızların beni ofisin çapkınından uzak durmak konusunda uyarmış olmalarına rağmen gerçekte öyle biri olduğuna inanmıyorum."

Liam duraksadı, bir şey söylemek istiyormuş gibi bakıyordu. Ancak düşüncelerine karşı geldi ve daha dolaysız bir soru sordu.

"Peki, kim olduğumu düşünüyorsun?"

Kája bir süre düşündü, aklındakileri ona açmak bir riskti. Eğer hâlâ Prag'da yaşıyor olsaydı bir erkekle asla yalnız başına oturmazdı. Ancak Kája son bir yılda fazlasıyla değişmişti. Evini terk etmek gözünü açmıştı. Londra'ya taşınmak ise ufkunu epey genişletmişti. Bakış açısı değiştiği için de Liam'la doğruca yüzleşmekten çekinmiyordu.

Kitabını kapattı, ellerini kitabının üstüne koydu ve tüm dikkatiyle Liam'a baktı.

"Peki," diye soluk verdi. Hafifçe öne doğru eğildi, sesini bir fısıltı sayılacak kadar alçalttı ve "Sen bir casus musun?" diye sordu.

Liam duyduğu soru karşısında şaşırmamıştı. Bilakis daha meraklı gözlerle bakıyordu. Liam, Kája ile göz hizasına gelene kadar öne eğildi, ardından genç kızın yüzünü incelemeye başladı. "Yanılmıyorsam Amerikalılar ajan diyor."

"Ne derlerse desinler, bence sen öylesin."

"Size bir casus gibi mi görünüyorum, Bayan Makovský?"

"Kibirli bir tavus kuşu gibi şişinmek istemem ama sen ve daktilonun İngiliz istihbaratına dâhil olabileceğine dair sebeplerim var. Londra'daki sürgün hükümetle çalışıyorsun ya da denizaşırı operasyonlarda görevlisin. Şifreli mesajlar yazıyorsun belki. Hem de buradan, gazeteden."

"Müsaade var mı?" diye sordu elini kitaba doğru uzatan Liam.

Kája başıyla onayladı. Liam, Kája'nın ellerindeki kitabı kaldırdı, altında kalan kâğıtları aldı. Sayfaları karıştırdı, masaya geri bıraktı ve arkasına yaslandı.

"Ben de oturmuş senin yalnızca güzel bir kız olduğunu düşünüyormuşum meğer."

Takındığı ciddiyete rağmen Kája gülümsememek için kendini zorladı.

"Gazeteciler bir çengel bulmacanın içine İngiliz istihbaratına ait şifreler saklamazlar. Tabii, o şifreleri istihbaratın kendisi koymadıysa."

"Sekreterler de böyle bulmaca çözmezler."

"Ben çözüyorum." Kája kendini savunurcasına çenesini kaldırdı.

"Ne kadar sürdü?"

"Bilmem. On dakika, belki. Neden sordun?" diye ekledi arkasına yaslanmış Liam'a bakarak.

"Bir sebebi yok." Liam üstünkörü bir cevap vermişti, ancak yüzündeki ifade değişmişti. Şimdi daha ciddiydi. Daha odaklanmıştı.

"Duyduğum diğer bulmaca yapan kişilere göre daha sık seyahat ediyorsun."

"Savaş zamanındayız, Kája. Tüm erkekler seyahat ediyor, ben de dâhil. Orduya çağrıldım, yoksa unuttun mu? Ülkeme hizmet etmemek gibi bir muafiyetim yok."

"Yine de seni üniformayla hiç görmedik. Bence üniforma giymiyorsun çünkü giyemezsin... kimliğini gizlediğinden ötürü."

Liam öne doğru eğildi. Ancak bu sefer sandalyesinin ayaklarını yere sertçe vurdu. Gözleri âdeta ateş saçıyordu. Yine göz gözeydiler.

Kája odadaki değişen atmosferden korkmamıştı. Çünkü planı işliyordu. Liam'ın sabrını zorlamak, böylece hakkındaki gerçekleri öğrenmek niyetindeydi. Eğer yeterince zorlarsa nihayet doğruları söyleyeceğini düşünüyordu.

"Ayrıca Almanca da biliyorsun," dedi Kája, hafifçe nefes alarak duraksadı. "Ama bilmiyormuş gibi davranıyorsun."

"Bu çıkarıma nereden vardın?"

Kája'nın dudaklarından bir nefes kaçıverdi.

"Geçen ay gazeteye gelen şu muhbiri unuttun mu? Berlin'den gelmişti, onu sen karşıladın. Sessiz sayılırdınız, fakat ben sizi duydum. Baş başa kalabileceğiniz özel bir ofise geçtiniz ancak ben oradaydım, Edmunton'ın dolaplarını düzenliyordum. Oradan öğrenmem gerekenleri duydum. Aslına bakarsan dillere karşı fazlasıyla kabiliyetin var. Ve şifrelere de... Bu gizli mesaja bakılırsa şifreyi çözenlerin iletişim için

gazeteye gelmesi gerekiyor." Çengel bulmacayı Liam'a doğru kaldırdı. "Bu kadar yetenekliyken neden Edmunton seni bulmaca yazasın diye işe alsın ki?"

"Beni bir şeyle mi suçluyorsun?"

Genç adamın sesindeki dolaysız tonlama karakterine uymuyordu. Duymayı beklediği o gülümseme tınısı bu sefer yoktu. Şimdi daha ciddiydi. Kelimelerini özenle, niyetinin tüm gerçekliğiyle seçiyordu.

"İzini gizleyememen gerçeği dışında mı? Hayır. Ama madem tavsiye almaya bu kadar heveslisin, dinle o zaman. Büyükannen dışında birisini kandırmak gibi bir niyetin varsa, yaptığın iş hakkında daha iyi bir hikâye uydur."

"Neden bahsettiğini bilmiyorsun."

"Liam, seni Hava Kuvvetleri'ne çağırdıklarını duydum. Oysa göz sağlığı hakkındaki gerçekleri biliyorum. Burada kitap okumanın nedeni de bu, gözünde gözlükle görünmemek. Yoksa uydurduğun hikâyenin üstüne şüpheler çeker, seni pilot yapamazlar. Ayrıca gazeteye gönderilen makaleler isimsiz, gizli bir muhabir tarafından yazılıyor. Nasıl oluyorsa bu muhabir çok gizli bilgiler ediniyor. Yalnızca majestelerinin istihbarat servisinin bilebileceği bilgiler. Bu makaleler Edmunton'ın imzasıyla basılıyor, öyle değil mi? Ve onun sekreteri olduğumdan masasında üstünde *Bletchley** yazan birden fazla evrak gördüm. Onları dosya dolaplarında kilitli tutmaya özen gösteriyor. Ben de düşündüm ki tüm bunların gazeteye haber yazmaktan fazlasıyla bir bağlantısı olmalı. Benden sürekli o ödüllü daktilonun mürekkep bandını değiştirmemi

* İngiltere'de bir yerleşim yeri. (Çev. N.)

istersin. Dürüst olmak gerekirse seni o daktilonun başında görmedim. *Hem de hiç*."

"Öyle mi?" Liam tereddüt etmişti ama kısa sürdü.

"Nereye gidiyorsun? Burada, ofiste yazmıyorsan başka bir yerde yazıyor olmalısın."

Sorulan soruya hiç kulak asmayan Liam başını salladı. "Bu ofis daktiloları tekelinde tutmuyor."

"Yine de tüm gerçekler göz önünde. Sen söylediğin kişi değilsin, Liam Marshall. Burada bir işler dönüyor ve ben ne olduğunu öğrenmek istiyorum."

Liam ona baktı. Omuzlarını dikleştirmişti, bakışlarında ise ciddi bir ifade vardı. Ve Kája'nın hiç ummadığı bir şey yaptı, gülümsedi. Takındığı tüm huzursuzluk kaybolup gitti, yerini yüzüne yayılan dişlerinin göründüğü kocaman bir kahkahaya bıraktı. Ofisteki sekreterler olsaydı manzara karşısında yürekleri erirdi.

"Beni özledin, öyle değil mi?"

"Ne?" Kája'nın alnı kırıştı.

"Kabul et," diye emrederken yüzüne o gülümseyiş yapışmıştı sanki. "Onca zaman ofiste yoktum. Beni etrafta görmeyi özledin."

Bu adama katlanamıyordu. "Onca şey söyledim ve bundan 'Beni özlemişsin'i mi çıkardın?"

"Bence hayal gücün fazla çalışıyor."

"Hiç de değil."

Liam ellerini teslim oluyormuş gibi kaldırdı. "Hayır, hayır. Seni bunun için yargılamıyorum. O kadar çok muhabir ve mizaç tanıdım ki sendeki kusurları görüyorum. Sen bir yazarsın. Tüm yazarların hikâye yazabilme yeteneği vardır, kurgusal olsun ya da olmasın."

"Hiçbir şey kurgulamadım." Kája omuz silkti. "Sadece neyi gizlediğini merak ettim, o kadar."

"Neden bir şey saklamam gerekiyor ki? Savaş senin programına uymaz, Kája."

İğneleyici sözleri Liam'ın bile bilmediği bir hedefe saplanmıştı. Suçluluk ve korku... Kája'nın kalbine kilitlenmiş iki yakın yoldaştı. Savaşın çoktan şahit olduğu yüzünü ona yeniden hatırlatmıştı. Annesiyle babasının tren peronunda titreyerek kaybolan görüntüsü gözlerinde canlandı. Şimdiki görüntü daha karanlıktı, üstünde de kana susamış Nazi askerlerinin ağırlığı vardı.

Üstüne çöken pişmanlık düşüncelerine hâkim oluyordu.

"Biliyorum," diye fısıldadı Kája, gözlerini kaldırıp bakmayı reddetse bile kelimeler yüzeye çıkmanın bir yolunu bulur gibiydi. "Ailemin yarısını Nazi işgali altındaki Prag'da bırakırken yeterince şahit oldum."

Bundan ilk defa bahsediyordu, Londra'da hiç kimseye bunu anlatacak kadar yakın olmamıştı. Oysa şimdi tıpkı Liam'ı sorguya çekişi gibi Kája'nın hikâyesinin de bir kısmı ortaya saçılmıştı.

Kája başını kaldırdı. Liam ile yine göz gözeydiler. Liam'ın gözlerinde alay yerine bambaşka bir şey vardı; açıklık.

Samimiyet Liam'da görmeyi ummadığı bir ifadeydi. Kája bunun çok nadir olduğunu biliyordu. Şimdi buna şahit olmak kabullenmeyi reddedemeyeceği bir şeydi. Bu yüzden anlatmaya devam etti.

"Sana söyledim. İngiltere'de ailem yok. Hatırladın mı? Ofisteki ilk günümde bana onları sormuştun. Kız kardeşim ve kocasıyla Filistin'e kaçtım. Ancak işler orada da pek iyi

değil. Ve annemle babam..." diye itiraf etti yutkunarak. "Onlar Prag'da kaldı."

"Neden?"

"Başka seçeneğimiz yoktu. Daha doğrusu hâlâ şansları varken kendilerinden önce kızlarını gitmeye zorladılar. Bizim son şansımızdı. Naziler geldi, biz kaçtık." Kestane rengi dalgalı saçlarını omzundan geriye attı. Aslında omuz silkerken gözlerine dolmaya başlayan yaşlardan kurtulmaya çalışıyordu. "Çünkü... ben yarı Yahudiyim."

Onlarınki gibi bir dünyada bunun ne anlama geldiğini hem Kája biliyordu hem de Liam. Düşünceler Liam'ın kaşlarını çatmasına sebep oldu.

"Hayatını kurtarmak için kaçtın." Liam başını belli belirsiz de olsa yana eğdi. "Bu yüzden mi buradasın? Burası senin için daha mı güvenli?"

Kája gözyaşlarını sildi. "Hiçbir şey söylememeliydim. Seni sıkıntılarımla boğduğum için özür dilerim."

"Londra'da herkesin sıkıntısı var." Liam avuçları yukarı bakacak şekilde ellerini açtı ve masanın üzerine yerleştirdi. "Peki ya ben de gerçekleri anlatsam? O tatlı burnunu haddinden fazla yere sokmak yerine sadece *sormayı* akıl edebilseydin sana kendimi açıklayabilirdim."

Liam başka bir şey söylemedi. Bakışları uysal ve mütevazıydı. Kája'nın yüreğine öyle dokunmuştu ki acaba Liam onu öpmek ister mi diye merak etmeden duramadı. Etraflarındaki dünyada ne olup biterse bitsin bir uçak uçurmak pek ona göre değildi.

Kája midesinde gittikçe büyüyen gerginlik hissini öteledi.

"Seni bunu yapacak kadar iyi tanımıyorum. Kimse tanımıyor."

"Birbirimize iğneleyici sözler ederek mi beni tanımayı düşündün?" Liam arkasına yaslanırken sorgular gibi kaşlarını kaldırdı. "Ne kadar klasik. Casusluğun mesleki riskleri birinin karakterine işlemiş."

"Hayır," diye cevap verdi Kája. "İğneleyici söz etmek istemedim. Senin gizli kimliğin hakkında soruşturma da yapmıyorum. Haftalar önce masamın altına bir çengel bulmaca düşürdün, o zaman bir şey söylemiş olmalıydım. Özür dilerim. Ben sadece seni tanımıyorum."

Liam iç çekti.

"Pekâlâ, buradayım. Karşında oturuyorum. Bana ne söylemek istersin?"

"Herkesin gizlemek istediği şeyler olduğunu. Bahsedemeyeceğimiz şeyler olduğunu." Kája doğru kelimeleri ararken duraksadı. "Babam tüm zamanın bir saati kurmak için olduğunu söylerdi; Tanrı'nın saatini. Gün doğumundan gün batımına her gün çok zamanımız var. O zamanın ilerleyişi Tanrı'nın iradesinde. Prag'daki halkımı, buradaki insanları o gözetiyor, Liam. Bomba sığınaklarında geçirdiğimiz geceleri bile. Özellikle de güvenliğimizin tehdit altında olduğu zamanları."

Kája, Liam'ın adını ummadığı hislerle söylemiş, Liam da buna karşılık vermiş gibi görünüyordu. Yüzündeki ifade değişmişti. Tüm bedeni gevşedi. Liam sanki hücum etmeyi bırakmış, Kája'nın söze devam etmesi için izin vermişti.

"Sen de bunun bir parçasısın. Bu gece sende gördüğüm şeyi başkalarının da görmesine izin verdiğinden emin değilim. Macera kovalamak değildi. O kulüpteki insanları gerçekten

önemsedin, öyle değil mi? Bir tatbikat olduğunu bilmen mümkün değildi ama sen yine de tehlikenin içine koştun. Başkalarını kendinden önce düşündün. Savaşın ortasına adım atıp yazdıklarını basarken aslında insanlara umut dağıtacak kelimeler sunuyorsun. Çoğumuz etrafta gaz maskeleri ile geziyoruz, ancak hayata devam edebilmemiz bu gazetedeki sözler sayesinde."

"Bu kadar övgüye erişebilecek kadar erdemim yok," diye söze başladı Liam. "Tatbikat olmadığını yaşaya yaşaya öğrendim. Ancak habercilik yeterince ciddi. Savaştan, savaşa gidenlerden ve nasıl öldüklerinden bahsetmek... gerçekten ciddi bir iş. Ben de kendimce..." Bir an duraksayıp iç geçirdi. "...bununla bu şekilde başa çıkabiliyorum sanırım. Yani işimle. Kulüpler, dans, sadece oyalanmak için. Kendi sırlarını gizleyen bir insanın başkalarının standartlarına göre yaşaması zor bir iş. Ama sen benimkileri zaten biliyorsun, öyle değil mi?"

"Bildiğimi sanmıyorum."

"Öyle. Edmunton'ın sekreteri olmak demek onun işlerin en ince ayrıntısına kadar dâhil olmak demek. Ancak ilk önce sana güvenebileceğimizden emin olmam gerekiyordu." Masanın üstündeki çengel bulmacayı parmağıyla gösterdi. "Bletchley Park için bir taktik, burası majestelerinin istihbarat servisinin deşifre merkezi. Bir kabul testi. Yirmi dakikadan az sürede tamamlayanlar uygun sayılır."

Kája bitirdiği bulmacaya taşıdığı sorumluluktan bihaber bir edayla baktı. Bazı fikirleri vardı ama hepsi birer teoriden ibaretti. Oysa şimdi bunların gerçek olabileceğini öğreniyordu.

"İşin bu yani? Gazete üzerinden ülkeye gizlice ajan istihdam etmek?"

"Kısmen. Ama artık gizli değil, ofisteki diğer insanları saymazsak..." Liam parmaklarını saçlarının arasından geçirdi ve sanki teslim olmuş gibi gülümsedi. "Bu arada, ben defter kullanırım."

"Ne?"

"Çocukluğumdan beri deftere yazarım. Remington gerçekten güzel bir daktilo markası ama her zaman gerçek bir kalem ve kâğıdı yeğlerim."

"Ben de." Kája bu itirafa nazik bir gülümsemeyle karşılık verdi. "Burada, Londra'da bile günlük tutuyorum."

"Sanırım sana daktilo bandımı sıklıkla değiştirttiğim için bir özür borçluyum. Edmunton başkalarının çok fazla soru sormasına engel olur diye düşünmüştü, biz de bu tezgâhı kurduk." Utangaç bir çocuk misali güldü. "Senin gibi birini işe aldığını o bile fark etmemiştir."

Kája bu övgü karşısında yanaklarının kızardığını hissetti. "Edmunton da mı Bletchley Park için çalışıyor?"

Liam başını iki yana salladı. "Hayır, sadece beni burada çalıştırmalarına ve gazeteyi istihbarat amacıyla kullanmamıza izin verdi. Çalışma saatlerim bu yüzden bu kadar esnek."

"Muhabirlerden başkaları da var mı?"

Liam cevap vermedi.

Saatin saniyeleri ilerlemeye devam ediyor, aralarındaki sessizliği daha da vurguluyordu. Geç olmuştu. Kája onun ne düşündüğünü, anlatmayı neden kestiğini merak etmeye başlamıştı.

"Seni eve bırakabilir miyim?"

Sorusu şaşırtsa da Kája çaktırmamaya çalıştı.

"Yapmam gereken biraz daha iş var," dedi nazikçe gülümseyerek. Masanın üstündeki kitabını kaldırdı. "Eğer sıkıntı olmazsa... Bulmaca çözmeyeceğim tabii."

"Benim için sorun olmaz. Beklerim."

Liam ayağa kalkıp arka taraftaki bir kitaplığa doğru ilerledi. Birkaç dakika sonra Liam'ın geri döndüğünü ve bir kez daha karşısındaki sandalyeyi çektiğini işaret eden sesleri duydu.

Liam ellerinde tuttuğu kitabı gösterdi.

"Ben de bu yaygaranın sebebini öğrenirim diye düşündüm."

Kája hafifçe kahkaha attı. "Dickens'ı ezilmişlere olan düşkünlüğü yüzünden sevmeyebilirsin."

Ceketinin cebinden okuma gözlüğünü çıkarıp burnunun üstüne takan Liam her zamanki gülümsemesiyle dudaklarını kıvırdı.

"Desene yalnız olmadığım için çok şanslıyım."

Sekizinci Bölüm

7 Eylül 1940

East End Bölgesi, Londra

Saldırı sirenleri her yeri sarmıştı.

"Liam? Tatbikattır, değil mi? Yanlış alarm olmalı."

Kaja'nın omzunu tutan Liam'ın eli sabitti, Kája'nın sırtını arkada kalan tuğla duvara yaslıyordu. Gözleriyle kasaba mağazalarının arasında kalan akşamüzeri semasını inceliyordu.

"Sanmıyorum. Bu sefer değil."

"Nasıl emin olabiliyorsun?" diye fısıldayan Kája, onunla birlikte gökyüzünü incelemeye başladı. Uçuk mavi renkli göğe bakarken ellerini sıkmıştı.

Olağan dışı hiçbir şey yoktu.

Mevsim normallerinin üstünde sayılabilecek sıcaklıkta bir cumartesi günüydü. Güneş ışıldıyor, şehri yaz aylarını anımsatan bir sıcaklıkta âdeta yakıyordu. Kája saçlarını ensesinde biten bir örgüyle toplamış, sıcak havada kavrulmamak adına üstünde siyah beyaz puanları olan ince, kemerli bir elbise giymişti.

Güneş günün esas kahramanı gibi görünürken siren sesleri duyuldu. Yine hiçbir anlamı yoktu. Son birkaç ayda o kadar çok yanlış alarm olmuştu ki insan artık endişelenmiyordu. Herkes sirenlere bağışıklık kazanmıştı. Paniklemeye gerek yoktu.

En azından onlar öyle düşünüyordu.

İnsanlar, binalar ve hatta etraflarını saran en ufak bir hava zerreciği bile tedirginlik içinde bekliyordu. Sanki biri zamanı durdurmuş, tüm Londra nefesini tutmuştu.

Liam başını iki yana sallarken hâlâ gökyüzünü inceliyordu.

"Bir şeyler yanlış."

"Ne gibi?"

Kája, Liam'a baktığı sırada peşpeşe patlama sesleri duyuldu.

Bir yerlerden gelen yoğun sıcaklık hissiyle tenleri sanki alev alacaktı. Nefesini tutan Kája, iri iri açtığı gözlerle bir göğe, bir de önünde duran Liam'a bakıyordu. Arka taraftan yükselen ikinci bir patlama sesiyle kulakları âdeta sağır oldu.

"Liam," diye fısıldadı yumruklarını sıkarak. "Bu da ne?"

İnsanlar sokaklarda koşturmaya başladı, hiçbiri arkasına dönüp bakmıyordu. Eğer Liam hemen sokağın köşesinden dönmeseydi, Kája çiçek tezgâhının yanından aceleyle kaçanların arasında sürüklenecekti. Çiçek almak için duraksadıkları cumartesi yürüyüşünün ortasında her şey değişivermişti.

Liam değişmişti.

Kája'nın gözleri önünde Liam görev bilinciyle bir anda o korkusuz askere dönüşüvermişti. Tıpkı hayal ettiği gibiydi. Gözlerindeki hesaplayıcı bakıştan, kasılan çenesinden, duruşunu saran çeviklikten bunu anlayabiliyordu. Tüm tehditlere gözü kapalı atlayabilecekmiş gibiydi.

Bu kadar sessiz olması Kája'yı geriyordu.

"Liam?"

"Şişt." Parmağını ince dudaklarına götürerek komut veren Liam, duyulamayacak kadar sessiz nefes alıyordu. Yine de gözlerini ondan yana çevirmemişti. Bedeni, Kája'nın sokakta olup biteni görmesine engel oluyordu.

Sirenler işte o an daha yüksek, daha yakından bir yerden çalmaya başladı. Tüyleri diken diken eden, kalbini çarptıran sesler tuğla duvarlarda yankılandı. Yırtıcı ses yüzünden Kája elleriyle kulaklarını kapamak zorunda kaldı. Bu ses, bilinçaltının en alttaki katmanını âdeta parçalıyor, demir karınlı büyük canavarların her an gökten kafalarına bombalar yağdırabileceği korkusunu körüklüyordu.

Daha önce de kulakları sağır eden siren sesi duymuşlardı, hem de defalarca. Hava saldırısı sığınaklarına saklanarak saldırılara hazırlanmışlardı. Hatta bir sabah gazetedeki masasının altına bile saklanmak zorunda kalmıştı. Londra'daki herkes hazırlıklıydı. Hitler hava sahalarını ve askeri merkezleri yaklaşık iki aydır bombalıyordu, bu yüzden tüm şehir diken üstündeydi. Öyle bile olsa bunlar hiç yaşanmayacakmış zannediliyordu. Özellikle Londra'nın merkezinde.

Tatbikatların gerçek olabileceği korkusuyla savaş muhabirliği yapan çocuklar kadınlara evden işe kadar güvenlik amacıyla eşlik ediyordu. Kim bir cumartesi günü bunların East End'deki çiçek pazarında gerçek olabileceğine inanırdı ki?

Sırtını tuğla duvara yaslayan Kája, zar zor nefes alıyordu.

Liam'ın yakınlığı ona güven veriyordu, en azından o en kötü durumda ne yapılacağını bilirdi. Kája'nın omzunu

sıktığını fark edince aşağıya bakıp genç kızı serbest bıraktı. Yüzündeki gergin ifade kaybolmuştu.

O kadar şefkatle bakıyordu ki Kája'nın zaten çarpan yüreğini sakinleştirmeye hiç faydası olmadı.

"Canını yaktım mı?" Sesi ciddiyetinin ağırlığını taşıyordu.

Kája onunla göz göze geldi, bağıran sirenlerin arasından başını iki yana salladı.

"Hayır." O kadar gergindi ki zor konuşuyordu. Tek kelimelik cevabını bile büyük bir gayret sonucu verebilmişti.

Arka fonda kalan insanların sesleri, sokağa dökülenler de eklendikçe gergin bir bağrış çağrış vızıltısına dönüşüyordu. Arabaların korna sesi yükseliyor, kalabalık artıyordu. Yetkililerin halka en yakın sığınağa gitmeleri ikazında bulunan sesi hoparlörlerden işitiliyordu. Gergin İngilizler adımlarını hızlandırıp aniden koşmaya başlarken peşlerinden çocukların ağlama sesleri geliyordu.

Liam bu sefer daha yüksek ve işitilebilir bir sesle bir kez daha sorusunu dile getirdi.

"Kája? İyi misin? Acıttım mı canını?"

Kája gözlerini kaçırmadan ona baktı.

Normalde Liam'ın yakınlığı ona kuvvet verirdi. Ancak o birkaç kelime yüzünden şimdi kalbi daha hızlı çarpmaya, göğüs kafesinden kurtulmak için çırpınmaya başlamıştı. Dizleri o kadar gevşemişti ki her an yığılabilecekmiş gibi hissediyordu.

Dudaklarında titrek bir gülümseme oluştu. "Hayır. Canımı acıtmadın."

"İyi."

Liam elini Kája'nın boynuna yerleştirdi, ardından onu kendine çekti. Hızlı bir şekilde... Ve kendini hazırlamasına fırsat

vermeden onu öptü. Londra bomba yağmuruna tutulma tehdidiyle karşı karşıyayken, sirenler avaz avaz yükselip şehrin üzerini âdeta bir çarşaf gibi örterken Kája kendini Liam'ın kollarındaki sığınağa bıraktı.

Kája'nın kapıldığı şey Liam'ın gözü karalığıydı. O an ihtiyaç duyduğu bağdı. Sağlam ve gerçekti. Kája kendini Liam'dan uzun zamandır beklediği o öpücüğe bırakıp gözlerini kapadı. Çantası yere düştü. Kollarını Liam'ın boynuna dolarken sırtını yasladığı tuğla duvarın içinde eriyip yok oluyordu sanki.

"Liam!" Arkalarından gelen ani bir ses o anlık bağı bozdu.

Liam kendini geri çekti. Hâlâ Kája'ya bakan gözlerinin bebekleri kocaman olmuştu. Omuzları aldığı her nefesle inip kalkıyordu. Kolları yana düştü, ardından arkasına döndü.

"Liam." Kısa boylu, üstüne kir bulaşmış beyaz gömlekli genç bir çocuk onlara doğru koşuyordu. "Buradasın!"

Kája, Dory Sills'i tanıyordu. Minyon yapısı sebebiyle *Ufaklık* mahlasını kullanarak haberler yazan muhabirdi. Boyunun kısalığının aksine sinirlendiği zaman gür sesiyle ortalığı ayağa kaldırabiliyordu.

Az önceki romantik manzarayı ya görmemişti ya da üstüne yorum yapmamayı tercih etmişti. Kája başını eğdi, kırmızı rujunun dağılmamış olmasını umut ederek parmaklarını dudaklarına götürdü. Bu adamın Liam'ın kollarında daha önce başka sekreterler de görmüş olabileceğini kendine hatırlatan Kája, Liam'ın onu öpmesine izin verecek, kendisinin de öpücüğünü karşılıksız bırakmayacak kadar düşüncesiz olmasına hayıflandı.

Ufaklık görmüş olabilecekleri hakkında yorum yapmadan, sanki ayakkabıları alev almış gibi zıpladı.

"Her yerdeler. Bariyerlerden geçiyorlar, şey... itfaiye ekibininkinden. Duyar duymaz gazeteye haber verdim. Ufak tefek hasarlar mevcut. Mağazaların falan kiremitleri uçmuş, yollarda çatlaklar var, öyle şeyler işte. Ama Harford Sokağı'nda üç katlı bir bina yerle bir olmuş. Henüz yaralı haberi gelmedi ama bekliyoruz. Brockley'deki kilise ağır hasar almış. Browhill Caddesi'nde de şarapnel parçalarının yağdığını duydum."

Şehirde olup biten güncel olayları anlatışındaki dehşet, Ufaklık'ı kuyruğunu kapana kıstırmış bir fare gibi gösteriyordu. Liam'ın İngiliz istihbaratı için çalıştığını bilen Kája, bu haberlerin pek çok şeyi değiştirmeye yeterli olduğunu da biliyordu.

Liam'ın gözleri kısıldı. "Alman Hava Kuvvetleri yerleşim yerlerini mi bombaladı?"

"Öyle görünüyor. Sanayi bölgeleri de dâhil. Woolrich fazlasıyla zarar görmüş." Düşen bombaların masum vatandaşları hedef aldığının teyidiyle Kája, Liam'a sokuldu.

"Peki cephanelik?"

"Orası da. Tahrip olmuş."

Liam, Ufaklık'a doğru otoriter bir adım attı. "Peki tersane?"

"Bombalandı, dostum." Yere bakarak nefes alan Ufaklık verdiği haberler yüzünden bilhassa kederlenmiş görünüyordu. "Surrey de."

"Surrey tershanesi mi?" diye dehşete düşen Liam, Kája'yı daha çok korkutmuştu. "Ciddi olamazsın."

"Bak. Kereste tarlaları alev içinde," diyen Ufaklık, Thames Nehri istikametinde kalan kırmızı tuğlaların ötesindeki bir

yeri göstermek için Liam'ı sokağın yanına doğru çekti. "Hâlâ devam ediyor."

Yoğun siyah dumanlar toz mavisi gökyüzüne doğru kıvrılarak yükseliyordu. Binaların tepeleri kara dumanların ve sarı turuncu dağların yanında belli belirsiz bir hat çiziyor, yılanı andıran alevler yıkıcılığın kasvetiyle yükseliyordu.

"Gerçekmiş gibi gelmiyor ama öyle, hem de hepsi. Orası cehennem ateşi gibi yanıyor." Ufaklık ufkun en ucuna doğru işaret etti. "Kereste tarlaları doluydu. Şimdi her şey alevler içinde. Fabrikalar. Tersaneler. En ufak umut kırıntısı bile yok oldu. Gaz hatları kırıldı, alevler kontrolden çıktı. East End Bölgesi'ndeki farelerin bile kaçtığını duydum." Yeniden zıplamaya başladı. Sıçradığı her adım onu cehenneme birkaç santim daha yaklaştırıyordu. "Kendilerini suya atmışlar. Zavallı yaratıklar suya dökülen yakıtların alev alması yüzünden boğulmuş."

Uçakların motorlarından yükselen kükreme Ufaklık'ın heyecanlı sözlerini vurguladı.

Uçaklar üstlerinden geçerken, "İşte geldiler," dedi Ufaklık. "Görünüşe bakılırsa tüm uyarı zilleri susmuş. İtfaiyecilerin hepsi çağrılmış. Bizden bir grup belki yardımcı olabiliriz diye yola çıktı. Seni pazarda bulabileceğimi bildiğimden doğruca buraya geldim."

Yaşanan hareketliliğin ötesindeki tuhaf bir kımıldanma Kája'nın dikkatini çekti.

Bakışlarını kaldırınca korku içerisinde onları gördü. Büyük mavi gökyüzünün içindeki büyük siyah kuşlar... Yüzlercesi duman bulutlarının arasından geçerek âdeta bir ölüm dansı yapıyormuş gibi gökyüzünde süzülmeye başlamıştı.

Kája eliyle ağzını kapattı. "Tanrım..." Başlarının üzerindeki uçaklara işaret etti. "Liam, bak!"

Her ikisi de gökyüzüne bakıyordu. Korkudan titreyerek nefes alan Kája ve nefes aldığı bile şüpheli görünen Liam. Kája daha önce onu hiç bu kadar sinirli görmemişti.

Uçaklardan siyah tanecikler dökülüyordu; bombalar. Sadece bir iki tane de değildi. Her düşen bombada Kája'nın tüm bedeni titriyordu. Üst üste düşen bombalar âdeta cama vuran yağmur damlaları gibi iniyor, Londra'daki her ruhun peşine düşüyordu. Üstelik gördükleri manzara yeterince korkunç değilmiş gibi bombaların düşerken çıkardığı o ses, Kája'nın yüreğini parçalıyordu. Başka bir dünyaya aitmiş gibi gelen, tuhaf bir çığlıkla kulak tırmalayan bir ıslık ve düştüğü yeri darmaduman eden o çarpma sesi...

"Haydi, Marshall." Ufaklık heyecanla elini salladı. "Gitmemiz gerekiyor. Rıhtıma, tamam mı? Almanlar şehrin her yerini bombaladılar! Haberi yazmamız gerek."

"Şimdi olmaz. Ben bırakamam..."

Liam, Kája'ya baktı.

Liam'ın yüzüne kara bir perde çekilmişti sanki. Bu rahatlıkla seçilebiliyordu. Kája'ya her zaman yumuşak gözlerle ve şefkatle bakan gözleri yerini sert bir ifadeye bırakmıştı. Soğuk bir ifadeye... Tepelerindeki gök dumana bulandıkça gözleri de bir o kadar kararıyordu.

"Git," diye onu zorlayan Kája, Liam'ın omzunu hafifçe ittirdi. "Gitmen gerektiğini biliyorum. Ben iyi olurum."

"Duydun mu?" Ufaklık birkaç adım öne çıktı. Sokaktaki kargaşaya doğru başıyla işaret etti. "İyi olacaktır. Makovský güçlü ve zeki bir kız, kendine bakabilir. Haydi, dostum!"

Ufaklık'a kulak asmayan Liam, Kája'nın gözlerinden gözlerini ayırmayarak baktı. Başını iki yana salladı ve ondan yana bir adım attı.

"Hayır. Seni bırakmayacağım."

Kája onu dirseğinin üzerinden hafifçe ittirdi.

"Buraya yakın bir sığınak vardır. Orada iyi olurum. *Git.*"

Liam yeniden başını salladı, bu seferki daha otoriterdi.

Liam, "Kája. Sorun gazetecilik değil," diye haykırırken sesindeki ton keskindi. Elini saçlarının arasından geçirdi, her hareketinde ne kadar acı çektiği apaçık ortadaydı. "Seni asla bırakmayacağım, bunu böyle bil. Gerçekleştirmem gereken bir görevim olsa bile... Seni burada terk edemeyeceğimi sen de biliyorsun."

Kája başını salladı. "Evet, biliyorum. Ama benim için endişelenmene gerek yok. Kim olduğunu ve neden gitmek zorunda olduğunu anlıyorum."

Sirenler ötmeye devam ediyordu. Bu seferkiler o kadar yakınlarındaydı ki kulakları sağır eden uğultu insan kalabalığını hemen ele geçiren korkuyu körüklüyordu. Sokaklarda çocuklar ağlıyordu. Uzaktan sıklıkla duyulan bomba seslerinden bile daha korkutucuydu. Kulaklarını acıtan bir ıslık sesi göğü deldi. Bombalar daha mı yakınlarına düşüyordu?

Tanrım, yardım et.

Büyük bir patlama sesi arkalarındaki binayı temellerinden sarstı. Önce bir patlama, ardından diğeri. Bir diğeri daha. Kája'nın çığlığı boğazından yükseliyordu ki Liam onu belinden kavradı ve korumak üzere yere çömeldi. Her yeni patlamayla üstlerine kir ve toz bulutu çöküyordu.

Kendilerinden pek de uzak sayılmayacak bir yere bir öbek tuğla devrildi. Kája, kaldırıma çarparak parçalanan tuğlaların kırılma sesini işitebilmişti.

Liam o sırada Ufaklık'a baktı. Yakınlarındaki bir duvarın yanına çömelerek siper almıştı.

"Sen git. Ben yetişirim." Ufaklık, Thames Nehri'ne doğru elini salladı.

"Şanslıydık, dostum!" diye bağırdı Ufaklık, biraz ötelerindeki sokağa düşen bombalardan bahsederek. "Bu pek uzun sürmeyecektir. Anlaşılan gece çökmeden tüm bölge yerle bir olacak. Tabii alevler arasında kalmazsak. Onu buradan gizlice çıkarmalıyız!"

"Elimden geldiğince çabuk geleceğim!" diye bağırdı Liam genç muhabire. Oysa Ufaklık beklememişti.

Anladığını ifade edercesine başını sallayan Ufaklık, öne doğru kaydı ve devrilmeye devam eden enkazları kontrol ederek kara dumanların olduğu tarafa doğru koşmaya başladı.

Liam, Kája'dan tarafa dönerek omuzlarını kavradı.

"Söz veriyorum, seni güvenli bir yere götüreceğim," diye bağırdı Liam, sirenlerin üzerinden sesini duyurabilmeye çalışarak. "Columbia Caddesi'nde bir hava saldırısı sığınağı var. Seni de alırlar, biliyorum. Orada gece güvende olursun, tabii gerekirse. Yüzlerce insana hizmet verebilecek kadar büyüktür."

Kája etrafına bakındı, şahit olduğu katliamın şiddeti aklını neredeyse başından alacaktı. Saçları yarı örgülü dalgalar hâlinde dağılmıştı. Minik bukleleri ensesinden sarkıyordu. Liam'ın onu tuttuğunun farkındaydı ama başka bir şeye odaklanamıyordu. Kendi kendine mırıldandığını fark ettiğinde

dudaklarından hangi kelimelerin döküldüğünden bile emin olamıyordu.

"Evime dönmem lazım. Komşularım..."

"Kája Almanlar bizi bombalıyor. Beni duyuyor musun? Bir evin kalmamış olabilir. Üstüne bombalar yağan bir şehrin öteki ucuna gitmene izin veremem. Beni anlıyor musun? Güvende olduğunu bilmem gerek, yoksa ben de gitmem."

Kája'nın bedeni titremeye başlasa da etrafına bakarken hissettiği adrenalinle başını salladı. Bir yerlerden ağlama ve uçak sesi geliyordu. Burun deliklerine yükselen yanık kokusunu içine çektiği her nefeste hissedebiliyordu.

"Komşularım. Binanın sahibiler. İyi insanlardır. Hepimize iyi davranırlardı... Dehşete düşecekler."

Kája başını iki yana salladı. Gerçekten ne yapması gerektiğine odaklanabilmek için gerçekleri zihninin geri planına atmak istedi. En yakın hava saldırısı sığınağı Columbia Caddesi'nde miydi? Yaşadığı apartman dairesinin arkasındaki zemine yarı gömülmüş Anderson sığınaklarından daha güvenli olmalıydı. Belki oraya geri dönebilirse... Onları da daha büyük bir sığınağa saklanmaları için ikna edebilirdi.

"Hayır. İyi olduklarından emin olmalıyım."

Liam, Kája'nın yanağını okşadı.

"Kája?"

Motor seslerinin altında Kája'nın gözleri yıkılan binalarla kendine sığınacak yer arayan kalabalık arasında titreşiyordu. Odaklanmaya çalıştı, Liam bir şey söylüyordu galiba. Gözlerinde cevap arayan bir ifade vardı, yüzünün yanına da kurum bulaşmıştı.

"Beni duydun mu?"

"Evet," diye yanıt verdi Kája. Zihnindeki düşünceler bir konudan diğerine atlıyordu. "Columbia Caddesi'nde bir sığınak var."

"Bak bana." Liam, Kája'nın yüzünü avuçlarının arasına aldı ve gözlerine bakmaya zorladı. "Yardım etmek istediğini biliyorum ama vakit gitme vakti. Şimdi evine dönemezsin. Anlıyor musun?"

Kája başını salladı, ardından kafasını kargaşaya doğru çevirdi. Sokağı inceledi. Beton ve çelikten oluşan, içine tuğlalar dökülen ve duman tüten bir delik sokaktaki bir otobüsü yuttu. Yüzlerine is lekesi bulaşmış kadınlar ve erkekler olay yerine doğru koşuyor, çıplak elleriyle enkazı kazıyorlardı.

İnsanlar ağlıyor, bağırıyor, önlerine yığılan enkaz yığınını kenara çekiyorlardı.

Liam, Kája'nın dikkatini çekmeye çalıştı. "Buradan çıkacağız. Daha güvenli bir yere gideceğiz."

Oysa Liam onu sokak boyunca yürütürken Kája'nın düşünebildiği tek şey Prag'da işler Yahudiler için güçleşmeye başladığında annesiyle babasının onları ülkeden gitmeye zorlamasıydı. Kızlarının güvenliğini istediklerinden her şeylerini riske atmışlardı. Acaba kızlarının şu an dünyanın en tehlikeli şehrinin merkezinde sıkışıp kaldığını biliyorlar mıydı?

Kája nefes almak istediğinde boğulur gibi oluyordu.

Yoğun duman burun deliklerini yakıyor, temiz hava arayan ciğerlerine işkence ediyordu. Gözlerini açmaya çalıştığında etrafını örten karanlık dumanlardan başka bir şey göremedi.

"Merhaba?" diye seslendi, ona cevap verecek birisi olduğundan bile emin değildi.

Kája'nın kulaklarının çınlaması geçmek bilmiyordu. Hislerini ayıltmak uğruna başının yan tarafına dokundu. Bu gayreti duyma yeteneğini tamamen kesmek dışında pek bir işe yaramamıştı. Titreyen parmaklarıyla şakaklarını ovaladı, ardından duyabilmek umuduyla kulaklarına masaj yaptı. Parmakları yanağıyla boynunun sol tarafını ısıtan yapışkan ve sıcak bir şeye bulandı.

Sersem bir edayla ayağa kalktı. Bir şeye takılınca içgüdüsel olarak yere baktı. Yolunu kapayan hareketsiz ve ağır bir şey vardı. Uyuyan bir insan mıydı? Yoksa gece devrilmiş bir bank mıydı?

Kája sırtını bir duvara yaslarken nerede olduğunu merak ediyordu.

Öğleden sonraki bombardımanı, çiçek pazarına sığınmalarını ve Liam'ın onu Columbia Caddesi'ndeki sığınağa getirişini anımsıyordu. En bilindik ve yakın sığınak burasıydı. Rıhtıma yardıma giden Liam, işi bittiğinde ona döneceğine söz vermişti. Ama bunlar saatler önceydi galiba.

Sirenlerin susması tehlikenin geçtiğini haber verdiğinde akşam olmuştu. Ancak Kája olduğu yerden ayrılamıyordu. Liam onu almaya gelinceye kadar hiçbir yere gitmeyeceğine söz vermişti. Fakat iki saat sonra sirenler yine o tüyler ürpertici bağrışlarına başladı. Pazar yerinin sığınağında yüzlerce korkmuş yabancı ile sıkışıp kalmıştı. Gece boyu süren sirenlere katlanmaya çalışan insanlar harap görünüyordu.

Kája, Liam'ın kısa süre sonra geleceğini düşünerek biraz kestirmek istemişti. Ancak ağır uykusundan aniden uyandırılmıştı. Hatıraları yeni yeni aklına geliyordu.

Liam şimdi neredeydi? Neden her şey çok bulanık, zihni çok karışıktı?

Etrafı netleşmeye başlamıştı. Nihayet bir şeyler işitti. Feryat figan ağlama sesleri... Büyük sığınağın içini dolduran karmaşık sesler duman ve katliamı reddedemeyecek kadar belirgin bir hâl aldı.

Bombalanmışlar mıydı?

Ah, Tanrım... Neler oluyor?

Erkekler, yetişkin erkekler ağlıyordu.

Herkes öksürüyordu. Boğuluyor, tükürüyorlardı. Kája etrafına bakındı, bir süre sonra korkunç kargaşa manzarasına yavaş yavaş odaklanmaya başladı. Hava isli duman ve küllerle kaplıydı. Herkesin yüzü gözü is içindeydi. Bakışlarını kaldırıp baktı. Sığınağın tavanından sallanan fenerler içeriye loş bir ışık yayıyordu. Camları kırılmış, yalnızca metal birer çerçeveden ibaret kalmıştı. Yaydıkları en ufak ışık bile söndürülmüştü.

"Buraya bakın!" Bir adamın feryadını duyunca Kája başını sesin geldiği tarafa çevirdi. "Doktora ihtiyacımız var!"

Yakınlardan gelen bağrışlara polis sirenlerinin gürültüsü karıştı. Ve ağlama sesleri, inleme ve feryatlar... Kája yakınlarından bir yerden hıçkırarak ağlayan bir kadının sesini duydu. Dönüp baktığında sadece birkaç adım ötesinde göğsüne bastığı bir çocukla ağlayan kadını gördü. Kadın tüm dünyası paramparça olmuş gibi o cansız kundağa sıkı sıkı tutunuyordu.

Bu kadarı ağırdı.

Kája'nın bacakları artık onu taşıyacak güçte değildi. Geriye doğru öyle sert bir şekilde yığıldı ki dizleri beton zemine çarpıp sekmişti sanki. Yeniden boğulur gibi oldu. Hâlâ nefes

alıyor muydu, yoksa duman tüm ciğerlerine dolmuş muydu? Göğsü acıyla mühürlenmişti. Emekler vaziyette yerde dururken yoğun havanın içinde nefes almaya çalıştı.

"Lütfen." Ne dilediğini ya da ona kimin yardım edebileceğini bilmiyor olsa da kelimeleri öksüre öksüre söyledi. Kelimelere şekil veren dudakları titriyordu. "Tanrım... Yardım et..."

Üstündeki elleri hissetti.

Sıkı, zorlayıcı ellerdi bunlar. Yanaklarına vuruyorlardı. Kája odaklanmaya çalışsa da başaramadı. Eller onu yere yatırdı, yere zorla yatırılmak Kája'yı korkutuyordu. Ellere, yüzsüz bedenlerden uzanan o ellere vurdu. Kaçmak için âdeta deliriyordu.

"Hanımefendi? Beni duyabiliyor musunuz?" Bir adama ait telaşlı, tok bir ses, Kája'nın başının üstünden bir yerden geldi. "Şimdi sakinleşmenizi istiyorum." Bir el alnını okşayınca sert zemine çarpan sırtı gevşedi. "Sadece yaslanın... İşte böyle. Güzel. İyi olacaksınız, hanımefendi."

Kája'ya mücadeleyi bırakma lütfu tanınmıştı. Yalnızca bu kadarını biliyordu. Ancak onunla konuşan kişiye ve maksadına gelince hiçbir şey net değildi.

"Bu, kötü yaralanmış."

Benden mi bahsediyorlar?

Hayır. Olamaz.

Kája başını iki yana salladı, anlık rüyalar âleminden uyanmak için mücadele etti. "Sen, oradaki! Şu lambayı buraya getir. Sakın kırayım deme!"

Kája şakağına bir şeyin sertçe bastırdığını ve bu yüzden çenesine dayanılmaz bir acı saplandığını hissetti. Titreyip nefes almak için ağzını açarken çığlık atabilmeyi diliyordu. Fakat

ciğerleri buna izin vermedi. Yumruklarını havaya savurarak bu yoğun baskıyı uzaklaştırabilmek için var gücüyle saldırdı.

O an birileri ellerini tuttu ve yere indirdi. Sol kolu uyuşmuştu. İlginçtir ki kolunun buz gibi olduğunu hissedebiliyordu. Koluna da tuhaf bir basınç hissi çökmüştü.

"Sen, lambalı olan... Buraya gel!" diye bağırdığını duydu adamın. "Evet. Güzel. Öyle tut. Yüzünü görelim. Başında bir şarapnel yarası var. En azından bu kadarını söyleyebilirim. Ama geri kalan her şey kana bulanmış ve..."

"Tanrım." Bir adam öksürdü. "Koluna bakar mısın?"

Kája o sırada bir şey duydu. Boğuk bir ağlama sesi olabilir miydi? Bu sesi tanıyor muydu? Adamların fısıltıları Kája'nın etrafını saran sağır edici seslere karışıyordu. Konuşmayı, o sesin kime ait olduğunu sormayı denedi ama tek yapabildiği öksürerek arkasına yaslanmak oldu.

"Bu kızı tanıyor musun?" diye sordu ilk adam bir başkasına.

Kája bundan sonraki hiçbir şeyi anlamlandıramadı, her şey belirsizdi. Eğer biri onu tanıdıysa başını sallamış olmalıydı, çünkü başka bir konuşma olmamıştı. Gözkapakları ağırlaştı, gözleri başına çömelen bulanık siluetleri gördükçe titreşiyordu. Kendini uykunun karanlık kollarına bıraktı. Mücadele etmek anlamsızdı. Kollarındaki ve bacalarındaki ağrı tüm gücünü tüketiyordu. Soğukluk hissi tüm kolundan bedenine yayılıyor, onu aşağı çekiyordu.

"Kája." Sert bir sesin tüm kontrolü ele geçirdiğini duydu. Sıcak bir el beklenmedik bir anda başının yanını okşadı. "Benimle kal. Duyuyor musun?"

Bir şey yanağına dokundu.

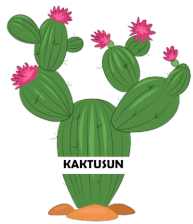
"Gözlerini açık tut," dedi o ses. "Bana bak." Kája bir metal sesi duydu. Ardından yine aynı ses başka birine emir verdi. "Kemerimi al."

Sessizlik. Daha fazla karanlık onu içine çekmeye davet ediyordu. Kája kendini bu davete teslim etti.

"Kan kaybından ölmeden önce bunu koluna bağla."

Dokuzuncu Bölüm

"Ne zaman bu kadar çok şeyimiz oldu?"

Penny elindeki kitabı bağışlamak üzere ayırdığı eşyaların kutusuna atarken kelimeleri yüksek tavanlı çatı arasında yankılanıyordu.

"Asıl sorum şu olmalıydı: Madem yarısını atacaktık, neden onca çöpü New York'tan California'ya taşıdık?" Sera arkadaşının yanındaki yüksek sırtlıklı berjere oturdu. Uzun zamandır dizlerinin üzerinde olduğu için ayağa kalkmak zor gelmişti. Ona bir şişe soğuk soda uzattı. "Al. Ara verelim biraz."

"Sen bir meleksin." Penny bardağı aldı ve en yakınındaki koltuğa yığıldı. İçeceğini yudumlamadan önce şişenin soğukluğunu alnına bastırdı. "Ama sanırım bu çatı katında bir saniye daha çalışırsam öleceğim. Buranın bu kadar dolu olacağı kimin aklına gelirdi?"

"Bir de San Francisco yaz aylarında sıcak olur derler. Sanırım biz bu çatı katında nadir rastlanan bir sıcak hava dalgasına

yakalandık," diye cevap verdi Sera, açılmamış kolilerden oluşan dağa ve odanın her yerini işgal eden muşambayla sarılmış mobilyalara bakarak. "En azından camları açarak hayatta kalabiliyoruz."

"Sen öyle diyorsan, korkusuz patron."

"Kes şunu!" Sera arkadaşının üstüne tozlu bir bez fırlatıp güldü. "Artık çalışanım değilsin. Ben de kimsenin patronu değilim. Bu da benim arkadaşım olduğun anlamına geliyor. O kadar açık ve net."

"Hımm... Madem artık senin çalışanın değilim, o zaman neden bir galeride içinde senin eşyalarının olduğu binlerce koliyi boşaltma işiyle uğraşıyorum? Arkadaşlar öyle şeyler yapar mı?"

"Sadece en yakın arkadaşlar yapar." Sera sırıttı. "Buraya kadar geldiğin için ne kadar teşekkür etsem az."

"Yeni bir macera şansı bana yeter."

Sera kaşlarını kaldırdı. "Acaba bu söylediğin, çalışacak yeni bir galeri arayışına girmek yerine okula geri dönmek anlamına mı geliyor?"

"Öyle de denilebilir. Sanırım kendimi daha akademik eziyetlere sokmadan önce bir süre daha garsonluk yapacağım." Penny kahkaha atıp farkında olmadan üstünde oturduğu koltuğun bebek mavisi kumaşını okşadı. "Modern sanat galerilerinde ne zamandan beri Fransız usulü yüksek sırtlıklı berjerlerden var?"

Çatı katına baktı, kutuları ve etrafa saçılmış eşyaları inceledi.

"Burası bir dekorasyon kataloğunu andırıyor."

"Düşünmeden alınmış bir şeydi."

"Öyle mi? Koltuk da mı?"

Sera elini koltuğun üzerinde gezdirip başını salladı. "Evet, koltuk da."

"Peki ya şuradaki perdeler?"

Çatı katının yerden tavana kadar uzanan güzel camları sokağa bakıyordu. Yaz meltemi biraz olsun içeriyi ferahlatsın diye bütün pencereleri açtılar. Esen meltem beyaz tül perdeleri dalgalandırıyor, içeriye daha önce görmedikleri bir sıcaklık hissi katıyordu.

Penny duraksadı, ardından turuncu beyaz kafesleri olan yastığı alıp kucağına koydu. Kaşını kaldırdı.

Sera omuz silkti.

"Şey, buraya gerçekten yerleşecek olman kulağa çok güzel geliyor." Penny güldü, yorumunu kaygısızca yapmıştı.

Sera bir süre pencereden bakarken cevabın kendi kendini gösterebilmesini umut etmişti.

"Bir dakika, buraya mı taşınmayı düşünüyorsun yoksa?" Penny'nin umursamazlığı göz açıp kapayıncaya kadar endişeye dönüşmüştü. Ayaklarını koltuktan sallandırarak oturduğu yerde doğruldu.

"Elbette hayır."

"O zaman neden?"

"Penn, alt tarafı bir mobilya mağazasından birkaç parça eşya aldım. Abartılacak bir yanı yok."

"İçinde kocanın beklediği mobilya dolu bir malikânen varken bence abartılacak yanı çok."

Sera yorum karşısında omuz silkti.

"William bunu biliyor mu?"

"Aklı yeterince dolu onun."

"Bu bir cevap değil. Sera, Tanrı aşkına neler oluyor?"

Hiçbir şeyden bahsetmeye niyeti yoktu. Ancak Penny en talihsiz zamanlarda, en derinlere gizlenmiş de olsalar Sera'nın düşüncelerini okumanın bir yolunu bulurdu. Arkadaşının ona odaklanan bakışlarını, yüreğinde sakladıklarını ortaya çıkaracak ipucunu aradığını hissedebiliyordu.

"Hiç." Sera başını iki yana salladı. Gözyaşlarının göz pınarlarında belirmemesini dilemişti ama onlar bile isyankâr bir edayla alev alev yanıyorlardı.

"Will'in başı o kadar kalabalık ki bu kalabalığa beni dâhil etmeye ihtiyaç duymuyor."

"Hayatım." Penny elindeki şişeyi sert zemine bırakıp arkadaşına doğru eğildi. "Sen onun karısısın. Bence bu 'dâhilsin' anlamına geliyor."

"Birkaç ay içinde galeri açılacağı için burada daha fazla zaman geçirmeye ihtiyaç duyarım diye düşündüm. Öyle olursa oturacak bir şeyim olmalı."

Penny dik dik ona baktı. "Üstünde uyuyabileceğin de bir şey mi bu?"

Sera'nın cevap vermesine gerek yoktu. Yine de yüreğini sıkıştıran şeylerin er ya da geç yüzüne yansıyacağından emindi. Her zaman öyle olurdu.

Bakışlarını kaçırdı.

"Taşınıyorsun?"

"Hayır!" Sera oturduğu yerden hızla ayağa kalktı. Elleriyle bir şey arıyordu, herhangi bir şey. Şöminenin rafına doğru yürüdü ve üstünün tozunu aldı. Korkularının su yüzüne çıkmasından kaçınmak için uzun zamandır tozlu duran rafı biraz fazla sildi.

Arkasında da kalsa Penny'nin ona bakışlarını hissedebiliyordu. Birlikte uzun yıllar çalıştıklarından arkadaşının ne zaman endişelendiğini bilirdi. Sessizleşir ve beklemeye geçerdi; tam da şimdi olduğu gibi.

"Sadece..." Sera şömine rafının tozunu almayı bırakıp yakınında duran bir fotoğraf çerçevesinin camına parmağıyla dokundu. Gelin ve damat birbirine bakarlarken gülümsemeleri samimiydi. 'Evet' dedikleri dakikadan kısa süre sonra bunların yaşanacağını nereden bilebilirlerdi? Törenin bir tutuklamayla son bulacağını, evliliklerinin beklediklerinden çok daha uzunca bir süre ayrı kalma tehdidiyle karşı karşıya olduğunu nasıl bilebilirlerdi?

"Sadece tedbir olsun diye..." Sera başını sallayıp bakışlarını kaçırdı. "Öyle işte."

"Neye tedbir olsun diye Sera?"

"Olur da kalacak bir yere ihtiyacım olursa diye, tamam mı?"

Sera, Penny'nin sert zemin üzerinden ona yaklaşan ayak seslerini işitti. İtiraz etmeye fırsat bulamadan Penny'nin arkadan omuzlarına sarıldığını hissetti. Penny çenesini Sera'nın omzuna yaslayarak, "Bir şey mi oldu?" diye fısıldadı.

Sera elini arkadaşının eline koydu. Penny'nin elini parmak uçlarıyla okşayıp sıktıktan sonra ondan tarafa döndü.

"Hayır."

"O zaman neden bir tedbir planına ihtiyaç duydun?"

"Mahkeme yüzünden... William'ı çok meşgul ediyor. Şu sıralar çok yoğun. Hem..."

"Kendini geri çekti."

İsteksiz de olsa Sera başını salladı.

"Belki."

"Belki? Bu nasıl olur?"

"Sanırım bu onun en kötü duruma hazırlanma hâli. Evi kaybedebiliriz. Yani aslında benim evim değil ama ailesi yıkılacaktır. Ayrıca araştırma yüzünden tüm hesaplar dondurulduğu. Eğer Will..." Kelimeler Sera'nın boğazına takılmıştı âdeta. Bunları sesli olarak ifade edebilmesinin imkânı yoktu. Yaşananların ağırlığının onu dibe çektiğini, midesini endişelerle bulandırdığını hissedebiliyordu.

Sera şöminenin rafına tutunup alnını eline yasladı.

"Her şeyimizi kaybedebiliriz," dedi gözlerini sıkı sıkı yumarak. "Ve böyle bir şey olursa elimizde yalnızca bu çatı katı kalır. Burayı düğünden önce aldım, bu yüzden yalnızca benim adıma. Tedbir olsun diye."

"Geleceğin nelere gebe olduğunu bilmemeniz normal, Sera. Kendini güçsüz hissetmen de normal. Âşık olduğun adam hapishaneye düşmekle karşı karşıya. Ne sen ne de o bununla nasıl başa çıkacağınızı bilebilirsiniz. Evliliğin ilk günleri işin içine devlet memurları karışmadan da zor geçer, öyle düşünüyorum. Bu yüzden endişelerine biraz ara ver ki o endişeler yüzünden buraya taşınmak zorundaymışsın gibi hissetmeyesin."

Sera başını ağır ağır kaldırdı.

Sanki oda etrafında dönüyordu. Yaşadığı stresin yarattığı ağırlık ile çatı katının boğucu sıcaklığı onu iyice sersemletmişti.

Penny'yi ele geçiren endişe rahatlıkla yüzünden okunabiliyordu. Kaşlarını çatmamak için kendini zor tutuyordu.

"İyi. Neye ihtiyacın var? Markete mi gideyim? Kutuları mı boşaltayım? Buraya çalışmaya geldim. İstediğin kadar

kalabilirim. Güz döneminin başlamasına daha var, bu yüzden söylemen yeterli." Ellerini beline koyan Penny, sanki Sera'nın hayatının en zor döneminde dizginleri eline almaya hazırmış gibi duruyordu.

Sera derin, sakinleştirici bir nefes aldı ve toplayabildiği tüm cesaretiyle, "Penn, bana bir çöp torbası bul. Sanırım kusacağım," dedi.

Onuncu Bölüm

11 Eylül 1940

Kingsland Yolu Hastanesi

Londra

Gözkapakları o kadar ağırdı ki Kája onları açabilmek için savaş veriyordu.

Hislerini uyuşturan derin uyku hâliyle boğuşan Kája, gözlerini birden fazla kez açıp kapadı. Çünkü gördüğü parlaklık hislerini işgal eden bir tür şok gibiydi. Ancak bu sefer gözlerini açık tutmayı başararak etrafına bakındı. Odanın duvarları tuğladandı, yataklara beyaz çarşaf serilmişti. Başının yukarısından bir yerden ışık süzülüyordu. Yataklar yüksek tavanlı odanın içine dizilmiş, pencereler yatağının karşısındaki duvara sıralanmıştı.

Ters istikamette de aynı şeyleri göreceğini düşünerek başını çevirdi.

Ancak *onu* gördü.

Liam gözleri kapalı bir hâlde arkasına yaslanmıştı. Oturduğu ahşap sandalye yatağın hemen bitişiğinde duruyordu. Her

zamanki gömleği ve pantolonunu giymişti. Bunlar onun için bir üniforma gibiydi. Saçları alnına dökülüyordu. Göğsünün üzerinde bir kitap kalmıştı. Kullanıldığını çok az kişinin bildiği okuma gözlüğü en ufak harekette kayıp düşecekmiş gibi burnunun ucuna inmişti.

Liam'ın çarşaflara uzanan elini takip edince kendi elinin hemen yanında durduğunu fark etti. O minik bağ, güven duymaya başladığı birinden gelen dokunuşun sıcaklığı Kája'ya uyuşmuş hislerine rağmen konuşma cesareti vermişti.

Genç kızın dudakları sanki yıllardır kullanmıyormuş gibi kuru ve çatlaktı. Dudaklarını yalayıp, "Çiçek pazarı," dedi.

Liam aniden irkilerek uyandı. Oturduğu yerde doğrulurken göğsünün üstünde duran kitap gürültüyle yere düştü. Başını iki yana salladıktan sonra gözlerini Kája'ya dikip ona yanaştı. Sanki onu uyandıran sesin kaynağı gerçekten Kája mı diye inceliyordu.

"Kája?" Tuttuğu elini sıktı. "Ne söyledin?"

"Ufaklık seni Columbia Caddesi'ndeki çiçek pazarında bulacağını nereden biliyordu?"

Liam'ın dudaklarına küçük bir gülümseme yerleşti.

Ardından arkasına yaslandı, gözünün üstünde duran gözlüğü çıkardı ve gömleğinin cebine yerleştirdi. "Bizi bu kadar korkuttuktan sonra merak ettiğin tek konu bu mu?" Dudaklarını birbirlerine bastırarak *cık cık* diye bir ses çıkardı. "Şu an bulunduğumuz yer sebebiyle tamamen iyileşene kadar sorularına cevap vermeyeceğim. İyileştikten sonra her şeyin cevabını alacaksın."

Kája gözlerini kısarak etrafına bakındı.

"Neredeyim ben?"

"Kingsland Yolu. Diğer hastaneler doluydu."

Ne hastanesi? Neden hastaneye geldim ki?

Kája doğrulmaya çalıştı. Ancak Liam onu omuzlarından iterek yastığa yaslanmasını istedi.

"Hayır, kalkmıyorsun," diye emretse de nazikçe konuşmuştu. "Olduğun yerde kal. Su ister misin, getireyim mi?"

"Hayır." Kája, dalgalı bir denize düşmüş gibi bir his başını ele geçirince içgüdüsel olarak elini kaşına doğru götürdü. Sol şakağını saran bir bandajın yumuşaklığını hissetmeyi beklemiyordu.

Kája, Liam'a baktı. Bir rüya gördüğünden korkmaya başlamıştı, Liam belki de gerçekten orada değildi. Bir hayal dünyasının içinde sıkışıp kaldığından, henüz ayılmadığından endişeleniyordu. Aniden kollarını kaldırmaya çalıştı, bacaklarına baktı. Nedenini bilmiyordu ama kolları ve bacakları yerinde mi diye kontrol etme ihtiyacı duymuştu. İçine düştüğü duyguya rağmen tıpkı Alice gibi aynadan bilinmeyen bir Harikalar Diyarı'na bakıyordu.

Liam onu yeniden durdurdu. "Hareket de etmemen gerekiyor," dedi parmaklarını nazikçe Kája'nın bileğine yerleştirerek. Sol kolu avucunun hemen üzerinden omzuna kadar sarılmıştı, hareket ettirmesi neredeyse imkânsızdı. "Şimdilik."

"Ne oldu?" Soruyu sorsa da kelimeler dudaklarından âdeta acı dolu birer fısıltı gibi çıkmıştı.

"Bir şey hatırlıyor musun?"

Gözlerini kapadı. Sığınağın karanlığını bölen ürkütücü çığlıklar ve kül rengi toz dumanının içinden yükselen öksürüklerin ötesindeki bir şeyleri anımsamaya çalıştı. O ana kadar

uykunun karanlığı dışında hiçbir şey hatırlayamamıştı. Oysa şimdi o korkunç olaylar bir sel gibi gözlerinin önündeydi.

Dudakları titremeye başladı. Sağlam eliyle ağzını kapadı, anılardan kaçınmak için gözlerini yumdu ve yaşadıklarının gerçekliğini hissetti.

"Columbia Caddesi." Kája hafifçe başını salladı. "Vurulduk, öyle değil mi?"

Gözlerini açıp Liam'a baktı. İnkâr etmesini istiyordu ama Liam bunu yapmadı. Aksine başıyla onu onayladı. Dudaklarından da usulca bir, "Evet," kelimesi çıktı.

"Yaralanmıştın. Sen ve senin gibi pek çok kişi..." Bakışlarını Kája'dan ayırmasa da çok yorgun görünüyordu. Sanki konuşmak onun için kolay değildi.

"Kaç kişi?" Liam'a bakarken kucağında cansız bir kundak taşıyan kadının yürek burkan görüntüsünü anımsadı. "Ölen... var mı?"

Liam'ın cevap vermemesi Kája'nın anlamasına yardımcı olmuştu.

Titreyen parmak uçlarıyla kaşının üstündeki sargı bezine dokundu. Demek diğerleri ölmüştü. Dumanla kaplı sığınağa ait bölük pörçük hatıralar... demek gerçekti.

"Ne kadar kötüydü? Yani bombardıman?"

"Sol şakağında yüzeysel bir yara vardı. Ama çok kanadı. Doktorların asıl endişelendiği şey kolun. Şarapnel parçası bir damara denk gelmiş. Hastaneye getirildiğinde çok kan kaybetmiştin. Seni hemen ameliyata aldılar," dedi Liam, boğazını temizleyerek. "Uzunca bir süre burada oturup şu kitabın aynı sayfasını okumama sebep olacak kadar kötüydü diyelim. O güzel gözlerinin nihayet açılıp bana bakmasını bekledim."

"Kolum." Uyuşuk bir et parçası, kullanışsız sargılar yüzünden ağır görünüyordu. Bir sonraki düşüncesini sesli olarak ifade etmek daha ağırdı. "Yeniden... kullanabilecek miyim?"

"Evet. İyileşmen gerek ama bir süre daktilo kullanmak istemeyebilirsin diye düşünüyorum." Kája'ya bakmak için başını eğdi. Gözlerindeki ciddiyetle çenesi kasıldı. "Sen iyi olana kadar Edmunton kendi çayını kendi demleyecek."

"Biliyor mu?"

"Herkes biliyor. Mary ve Eleanor da buradaydı. Ben de 'Trixie' nasıl yazılıyor diye düşünüyordum," dedi, bir bardak suyu Kája'nın dudaklarına götürdü. "İç bunu."

Suyu içen Kája minnettardı. Ağzı sanki kumaşla kaplanmış gibi hissediyordu. Liam bunu fark etmiş olmalıydı ki Kája bardaktan büyük bir yudum daha aldı. Sırtını yastığa bırakırken güçsüz düşmüştü.

"Daha iyi misin?"

Kája başını salladı. "Daha iyi, teşekkür ederim."

Çok kısa süredir tanıdığı kızların burada, hastanede onun için nöbet tutmaları garipti. Liam'ın burada kalması ise... Bunun Kája için ne kadar değerli olduğunu bilemezdi. Mahcup olmuştu.

Kája gözlerini Liam'dan çekip diğer yataklara yöneltti. Odayı inceliyordu.

Yatakların tıpkı Kája gibi olan hastalarla dolu olduğunu gördü. Şaşkın ve yaşananlardan bihaberdiler. Beyaz üniformalı kadınlar ellerinde tepsiler, sargı bezi ruloları ve kollarının altına sıkıştırdıkları dosyalarla koşuşturuyorlardı. Koridorun sonundaki bir yatağın başında ufak bir kalabalık vardı. Kája çok göremese de yatağın üzerindeki kabarıklık küçük

bir çocuğa ait olabilecek büyüklükteydi. Bir adamın omuzları çökmüştü, ağlıyordu. Kollarında da neredeyse bayılmak üzere gibi görünen bir kadın vardı. Bunu gören birisi, çocuklarını kaybettiklerini söyleyebilirdi.

Çaresizlik kaçınılmazdı, hem ağırdı hem de yürek dağlıyordu. Tren peronunda bıraktığı ailesinin bölük pörçük görüntüsü uyuşmuş hislerinin üstüne çökerek gözlerinin önüne geldi. Duyguları yüzüne yansımış olmalıydı ki Liam oturduğu yerde doğrulmuş, hatta neredeyse ayağa kalkacak bir hâle bürünmüştü.

"Bakmamaya çalış," diye önerdi Liam. Sözleri nazik ve duygu yüklüydü.

"Ama yapamıyorum," diye fısıldadı Kája. "Bu olamaz, burada olmamalıydı."

Liam ona ne demek istediğini sormamıştı ama Prag'dan bahsettiğini anlamış olmalıydı. Kája'nın görüşüne engel olabilmek için sandalyesini önüne doğru çekti. Oysa Kája gözlerini kapasa da hâlâ aynı manzarayı görüyordu. Anne ve babanın bu ana şahit olmaları şüphesiz sonsuza dek yüreklerini yakacaktı.

"Ağrın yok, değil mi? Doktor çağırabilirim."

Liam'ın sandalyesi çatırdamıştı ki Kája gözlerini açtı. Ayağa kalkmak üzere duran Liam öylece kaldı.

"Hayır, lütfen?" dedi Kája. "Ben iyiyim. Gerçekten. Sadece neler olduğunu hatırlamaya çalışıyorum. Sanırım bana geçen akşamki bombardımandan bahsediyorsun, öyle değil mi? Buradaki insanlar da oradan mı geldi?"

"Yaklaşık dört gündür buradasın Kája. Tüm sığınaklar bombalandı."

Kája gözlerini kırpıştırdı.

Cumartesi günkü yürüyüşlerine düşen o ilk bombanın üstünden dört gün mü geçmişti? Nasıl hem o kadar uzun süre uyumuş hem de hiçbir şey hatırlamaz olmuştu? Uçaklar bir şehri o kadar uzun süre nasıl bombalayabilmişti?

"Bu gerçek olamaz." Kája başını iki yana sallıyordu. "Seninle çiçek pazarına gittiğimizi hatırlıyorum ve sonra... sirenler çaldı."

"Evet."

Kája dudağının kenarını ısırdı.

Bombaların ilk düşüşünden itibaren yaşanan olaylar Liam'la öpüşmelerini çağrıştırdı. Acaba gerçek miydi, yoksa o da zihninin bir oyunu muydu diye merak ediyordu. Gazetede yanından pek çok defa geçmiş, Londra sokaklarında onunla pek çok kez yürümüştü. Ofiste beraber çalışmışlardı ve birbirlerinin çıkardıkları işe iltifat etmekten öte bir sohbetleri olmamıştı. Ancak bir gece aralarındaki o bağ umulmadık bir arkadaşlığa uzanan bir fitili ateşledi. Şimdi o ateş kalbini alev alev yakıyordu. Göz ardı etmek için uğraşıp dursa da Liam Marshall büyük bir özenle sakladıklarına ulaşmanın bir yolunu bulmuştu.

"Bombalar ilk düştüğünde tehlikenin geçtiğini söylediler. Eve dönmeyi düşünsem de kalıp East End'de insanlara yardım ettim. Sonra sirenler yeniden başladı, yüzlerce uçak göründü. Geri döndüm çünkü beni aramak için gelirsin diye düşündüm. Hiç beklemediğimiz bir anda bombalar düşmeye başladı."

Kája o an bir şey hatırladı. Karanlıktan tanıdık, yorgun bir ses gelmişti. Bildiği birisiydi. Onunla şefkatle konuşan birisi.

Hareketsiz bedenini kollarının arasına almış ve onu bir şekilde güvenli bölgeye taşımıştı. Bunu hatırlıyordu.

"Sen... orada mıydın?"

"Kája, şimdi bunu konuşmayalım. Dinlenmelisin."

Kája oturduğu yerde doğrulmayı denese de yastıkların üstüne geri devrildi. "Hayır, sen oradaydın, değil mi? Sığınakta. Şimdi hatırlıyorum. Sesini duyduğumu hatırlıyorum. Başkalarına neler yapmaları gerektiğini söylediğini hatırlıyorum."

Liam acı içerisinde baksa da başını salladı. "Evet. Oradaydım."

"Peki, beni nasıl bulabildin?"

"Columbia Caddesi'ne geri döndüğüm sırada bomba düştü." Öne doğru eğilip dirseklerini dizlerine yasladı. "Bombadan çok kısa süre sonra vardım. Bomba doğruca sığınağa düştü, oradaki herkesi öldü sanıyorlardı."

"O gece ne kadar kötüydü?"

Liam bakışlarını kaldırdı. Gözlerine şahit olduklarının yarası kazınmıştı âdeta.

"Burada bahsedilemeyecek kadar kötü, sen ve tüm bu hastane yataklarındaki diğer hastalar varken konuşamayız. Sadece şunu söyleyebilirim ki her yer bombalandı. Evler. Kiliseler. Bermondsey'deki bir okul ilk hasarı gören yer. Aklına gelebilecek her yer alev almıştı. Londra'nın yarısı kapkara oldu."

"Peki ya iş yerindeki kızlar? Buraya geldiklerini söyledin, o zaman iyi olmalılar."

Liam başını salladı.

"Hepsi iyi ancak Fleet Sokağı'na da birkaç bomba düştü. Gazetenin etrafına bombaların düştüğüne şahit olmak herkesin yüreğini ağzına getirdi. Ama senin, Trixie'nin ve sana

yakın yerlerde oturan diğer kızların evlerini kontrol ettim. Yaşadığın bina hasar görmüş, fakat yıkılmamış. Taşıyabildikleri kadar eşyanı toparladılar."

Kája başını salladı, diğerlerinin yaralanmadığını ya da başlarına daha kötü bir şey gelmediğini duymak yüreğine su serpmişti.

"Şansımız varmış ki Westminster ve St. Paul da sağlam kalan yerlerden. Çevrelerindeki her şey yerle bir olmuş ama alevler oraya varmamış. Churchill bugün radyodan halka seslendi. 'İngiliz ulusunun ruhu'ndan bahsetti. Yine de duyanlar kendilerini iyi hissetti tabii. Şehrin merkezindeki iki önemli yer ayakta kalmıştı. Hitler'e karşı hep birlikte direndiğimizden bahsetti."

"Evet. Sanırım..." Kája cümlesini tamamlayamadı.

Direnmek mi? Oysa kendisi hiç öyle hissetmiyordu. Yaralı ve güçsüzdü, parçalarına ayrılmış bir dünyaya gözlerini açmıştı.

"Bitti mi peki? Almanların Manş Denizi'ni aşabileceğini öğrendiğimize göre İngiliz Hava Kuvvetleri bizi artık koruyacaktır."

Liam başını iki yana salladı. "Londra cumartesi gününden beri durmak bilmeden bombalandı. Yakın zamanda son bulmasını umut ettirecek nedenler var elbette ama kendimizi en kötüsüne hazırlamalıyız."

"Ne demek istiyorsun?" Kája derin bir soluk verdi. Nefesini tuttuğunun bile farkında değildi. Etrafındaki dolu yataklara bakarak, "Bu hastane güvenli mi?" diye sordu.

"Kája," diyen Liam'ın sesi o kadar temkinliydi ki Kája zar zor nefes alıyordu. "Almanlar bizi hiçbir yerin güvenli

olmadığına inandırmaya çalışıyor. Gökten alevler saçan Hitler varken özellikle... Ancak bizler Londralıyız, asla teslim olmayacağız. Belki hırpalanacağız ama yenilmeyeceğiz. En azından uzun bir süre."

"Hayır. Elbette."

"Umarım ne kadar üzgün olduğumu söylediğimde beni duymuşsundur." Liam duraksayıp boğazını temizledi. "Eğer sığınağın bombalanabileceğini öğrenmiş olsaydım..."

"Seni suçlamıyorum..." diye karşı çıktı Kája, Liam'ın sözünü keserek.

Liam başını salladı. "Hayır, bitirmeme izin ver. Anlatmam gerek. Toplu müdafaa önemli bir şeydir. Biz İngilizler en kara günümüzde bu ruhu yakalayabildik. Ancak bu hastanenin içinde gördüğüm manzara, özellikle bu yataktaki bambaşka. Bana neleri kaybedebileceğimi gösterdi."

Kája sözlerine açıklama getirmesini isteyecekti ki Liam konuşmaya devam ederek Kája'nın müdahale etmesine izin vermedi.

"Babam öldü, Kája." Liam gözlerini ondan kaçırıp en yakındaki pencereye baktı. "Dün defnettik."

"Ne oldu?"

"Surrey tersanesinde çalışırdı," diyen Liam'ın sesi boğuktu. "Kendimi bildim bileli hem de. İlk gün orası bombalandı. Zamanında yetişemedim."

Liam'ın kelimeleri o kadar karmaşık duygular barındırıyordu ki duyan biri onun duygusuz olduğunu düşünebilirdi. Ama Kája öyle düşünmezdi. Yanından ayrılmadan önce Liam'ın gözlerinde beliren korkuyu görmüştü, isli sokaklar boyunca Thames Nehri'nin yangınına doğru koşarkenki tutkusunu görmüştü. Ve artık bunun nedenini biliyordu.

"Veda etmeye fırsatın olmamış mıydı?"

Liam elini yatağın yanına yasladı. Kája parmak uçlarını uzatıp Liam'ın elini tutarak dikkati üstünde topladı. Ellerinin birbirlerine değmesi sanki eve gelmek kadar doğal geliyordu.

Kája, "Senin hatan değildi," diye önceki sözlerini pekiştirirken Liam'a ufak da olsa teselli sunabilmek istemişti. "Sen denedin. Eminim ki bunu biliyordur."

"Evet." Boğazını temizleyen Liam, yatağın yanından geri çekildi. Kája'nın elleri çarşafın üzerinde soğuk ve yalnız kalmıştı. "Artık yapılacak bir şey yok, değil mi?"

"Liam, ben..."

Kája gözlerini tavana doğru dikip birkaç saniyeliğine yumdu. İçinde patlamaya hazır duygu selini göğüsleyebilecek cesareti toplayabilmeyi umdu. Öfkeliydi. Savaşa ve Nazi askerlerinin her şeylerini ellerinden almasına öfkeliydi. Umutsuzluk kalbine çökmüştü, anne ve babasının kaderini bilmeye ihtiyacı vardı. Onları arkada bırakmak zorunda kalmanın verdiği suçluluk duygusunu hafifletmeye ihtiyacı vardı. Şimdi bu hastane yatağında yatarken bile kararlılığının ruhunu yakışını hissedebiliyordu.

"Bir şey yapmak istiyorum."

"Olur." Liam katılarak başını salladı. "İyileş. İyileşerek bir şeyler yap."

"Ama daha fazlasını istiyorum. Savaşarak karşılık vermek mesela. Churchill'in Britanya'nın ruhundan bahsettiğini söyledin. Pekâlâ, ben de buradayım. Şimdi. Bir Londralı değilim ama öyle olmak istiyorum. Eğer Hitler'in yaylım ateşine karşı direnmek buysa, ben de dâhil olmak isterim."

Liam, Kája'nın savaşma isteğini fark edince onu bunun aksine ikna etmek için söze başladı.

"Şimdi sırası değil, Kája. Önce ayağa kalkmalısın."

"Senin için sırası mı? Söyle bana, Bletchey Park'tan ön cephelerde savaşmak için çağrılacak mısın?"

Liam duraksadı, güçlükle yutkundu ve cevap verdi. "Belki."

"Al işte. Sen savaşıyorsun, ben de istiyorum. Tanıdığın kişilerle bana da bir şeyler ayarlayabileceğine eminim." Koridorun sonunda ağlayan çifte doğru başını eğip fısıldadı. "Şurada yaşananların senin için de bir anlamı olmalı."

"Tanrı aşkına, Kája. Elbette var. Ruhsuz muyum ben?"

"Hayır, asla. Ben sadece neden böyle dediğimi..."

"Niyetin ne senin Kája? Önce iyileş. Seni ne hâlde gördüğümü... Doğruca ameliyata aldılar. Ellerime kanının bulaştığını o zaman fark ettim."

Lafı uzatmadan boğazını temizledi.

"Seni bana itaat edesin diye korkutamam ama o patlamada neredeyse ölüyordun. Ne bir akrabanı tanıyorum ne de yaralanmanı onlara nasıl bildireceğimi biliyorum. Şu an seninle konuşuyor olmam bile Tanrı'nın bir lütfu. Ailen o kadar uzaktayken, ben..." Duraksadı, sanki kelimeleri her zamankinden çok daha büyük bir özenle seçiyordu. "Columbia Caddesi'nde olanlardan sonra seni bir daha böyle bir tehlikeye sokmamayı kendime görev bildim. Eğer bunu engelleyebileceğim bir şey varsa, yaparım. Bu yüzden istediğin her şeye hayır diyeceğim."

Kája söylenenleri duymuştu. Ancak kendini uyuşuk hissediyordu. Kalbi kırılmıştı ve yaralı uzuvları gibi kanıyordu sanki. Liam'ın kelimelerinin derin bir anlamı vardı, fakat

hastanede yaşamaktan başka bir işe yarama arzusunu yıkabilecek kadar güçlü değillerdi.

Kája'nın tek düşünebildiği kaçmanın yarattığı acıydı. Sırf korktuğu içi ailesini ve yurt diye bildiği Prag'ı terk etmişti. Buna rağmen savaş onu Londra'nın merkezindeki bir sığınağa kadar takip etmişti. Şimdi nasıl kaçacaktı? Bu sefer direnip savaşmanın bir anlamı vardı. Sanki her şeyi yoluna koymak için ikinci bir şans bahşedilmişti.

Liam iç geçirdi. Nefesini o kadar kederli bir edayla vermişti ki duyan, günlerdir o nefesi tutuyor sanırdı. Belki de tüm Londra o an iç geçiriyordu. Liam ellerini dizlerine vurdu ve neşelenmeye çalıştı.

"Bundan bahsetmeyelim. Ayrıca sana sormak istediğim bir şey var."

"Evet. Nedir?" diye cevap veren Kája, gözyaşlarını dökmemek için kendiyle savaş veriyordu. Sağlam elini kaşına götürdü ve ağrıyan alnını ovaladı. Ağrı odaklanmasını zora koşuyordu.

Liam uzanıp yere düşen kitabı aldı ve Kája'nın baş ucunda duran komodinin üstüne koydu. "Yeni okuma alışkanlıkları edinmeyi düşündün mü hiç? Bir İngiliz için bu sözleri edeceğim için üzgünüm ama Dickens bir Shakespeare kadar sürükleyici değil."

"Dickens?" Bunu nasıl hatırlıyordu. Bodrum kattaki arşivde karşılaşmalarının üstünden aylar geçmişti. Kája o zamanlar ona bir şey ifade etmemiştir diye düşünmüştü. "Onu mu okuyordun?"

"*Küçük Dorrit*." Liam gözlerini devirip Kája'ya doğru eğilerek fısıldadı. "Tüm kitap boyunca uyumaya devam

ettin, bu yüzden iyi olduğunu söyleyemeyeceğim. Bir sonraki sefere *Jül Sezar*'ı okuyalım. Genç bir gazeteciye ilham olmak için daha etkileyici."

Liam, Kája'nın içinde bulunduğu korkunç durumu esprili bir yaklaşımla değerlendirmeyi denese bile duygusallığından bir şey kaybetmemişti.

"Bana kitap mı okudun?"

Liam sandalyesinde kıpırdanırken şapşal gibi görünüyordu, omuz silkti.

"Şey, evet. Uyanana kadar vakit geçirmek için. Koşuşturan hemşireler seni kandırmasın, burası epey sıkıcı bir yer aslında.

Asi bir gözyaşı gözünden kaçmayı başarıp Kája'nın yanağı boyunca süzüldü.

Liam işaret parmağının eklem yeriyle damlayan yaşı hemen sildi.

"Şimdi, uyandığında bana sorduğun soru neydi?" Liam yine bir insanın kalbini durdurabilecek güçteki gülümsemesini takınmıştı.

O kadar ki Kája, Liam'ın sesindeki otoriter tona sinirlenememişti bile.

Dışarıdaki dünyada insanlar Liam'ı tıpkı ofisteki dedikodularında söylenenler gibi tanırdı. Topuklarından âdeta ateş çıkan acar bir muhabir... Oysa görünüşe bakılırsa ki hastane yatağında yatan Kája için şaşırtıcı ve gurur okşayıcıydı bu, Liam içinde sakladığı gerçek kişiliğini ortaya çıkarmıştı.

Kája onun hakkında ne kadar da yanlış düşündüğünü fark etti.

"Ufaklık'ın seni çiçek pazarında bulacağını nasıl bildiğini merak ettim. Normalde pek ziyaret ettiğin bir yer değil, öyle değil mi?"

"Ah, o mesele." Liam iç geçirdi. Gülümsedi ve yatağın kenarında duran vazodan bir gelincik aldı. "Ona Bayan Makovský'nin çiçeklere olan düşkünlüğünden bahsetmiştim. Diğer sekreterlere de cumartesi günkü planlarını sordum, bu yüzden beni orada bulacağını biliyordu. Columbia Caddesi'ndeki çiçekçilerde Londra'nın en güzel gelinciklerinin yetiştiğini işittim. Sana da bir tane almak istedim."

Kája sağlam eliyle çiçeğe uzanıp usulca gülümsedi.

"Ne oldu?" diye sordu Liam.

"Eskiden bunların resmini yapardım." Kája çiçeği parmaklarının arasında çevirdi. "Bir atölyem vardı. Dünyanın en ufak köşesindeydi. Penceresinden nehir görünürdü. Prag'ı boylu boyunca seyredebilirdin. Komşularımızın bahçelerini resmederdim."

"Bu yüzden bu çiçekler sana evini hatırlatıyor."

"Evet." Kája başını salladı. "Ama..."

Liam başını hafifçe yana eğdi ve kaşlarını çatarak, "Ama ne?" diye sordu.

"Sadece kasımpatı getirmediğine sevindim. Prag'da kasımpatılar cenazelere getirilir."

On Birinci Bölüm

"Şüphelerimiz doğruymuş, Bayan Hanover." Doktor içeri girdi ve Sera'nın dosyasını yakınındaki bir masaya bıraktı. "Tebrikler. Dokuz haftalık hamilesiniz."

Bu kelimeler Sera'nın duymaktan hem memnuniyet duyduğu hem de korktuğu şeylerdi.

Kusma hissi ve sersemlik hâlini hayatının içinde bulunduğu stres yüküne bağlıyordu. Stresle nasıl mücadele edeceğine, beslenmesine nasıl dikkat edeceğine ve uykusuna nasıl özen göstereceğine dair nasihatler duymayı ummuştu. Yorgunluk onu harap ediyordu. Bunun da bir açıklaması vardır diye düşünmüştü. Doğu Yakası'ndan Batı Yakası'na alışmak için zamana ihtiyaç duyması normaldi. Elbette yorgun olacaktı.

Hamilelik? Şimdi mi?

Bunca karmaşanın ortasındayken?

"İyi misiniz, Bayan Hanover?"

"Evet," diye cevap verdi Sera, cevap verirken çığlık atmaya heveslenen sesini bastırmaya çalışarak. Muayene odasının sandalyesinde otururken birdenbire sersemledi, başını dizlerine doğru eğdi. "Sizi duydum. Ben sadece..."

"Sürpriz oldu, sanırım."

Sera'nın yüreği çarpıyordu. "Öyle de söylenebilir."

Sürpriz mi?

Sürpriz kelimesi hislerine yetmiyordu. Geçen yılın koşturmasının ardından sular durulacak mı diye düşündü. Sürprizler zaten bir kurye teslimatı gibi her gün kapısına kadar geliyordu.

Sera omzuna düşen saçını geriye attı ve bakışlarını kaldırdı.

"Emin misiniz?"

Doktor gözlerinde şefkat parıltısıyla gülümsedi. Ardından muayene masasında duran dizüstü bilgisayarına bakıp bir şeyler yazmaya başladı.

"Evet. Öyleyim." Doktor yazmaya devam etti. "Bir ay sonra yeniden muayeneye gelmenizi istiyorum. O zamana kadar kullanmanızı istediğim doğum öncesi vitaminler var. Ayrıca mümkün olduğunca çok dinlenmelisiniz."

Sera'nın gözleri doldu, buna engel olamıyordu.

Bir gün, tüm bu yasal sıkıntıların uzak birer anıdan ibaret olduğu gelecekteki bir gün bir aile kuracaklarını hayal ediyordu. William'la beraber yaşlanacak, verandadaki sallanan sandalyelerden bahçede oynayan torunlarını seyredeceklerdi. Tüm ailesiyle kumsalda yürüyüşe çıkacak ya da bir zamanlar çok mutlu olduğu Manhattan sokaklarında dolanacaklardı.

Ama bunların hepsi *bir gün* olacaktı.

Şimdi o bir gün güncel durumların fırtınasına dâhil olmuştu. Tanrı yardımcısı olsun ki Sera korkudan ne yapacağını bilemiyordu.

"Bundan kimseye bahsetmesek olur mu? Yani basından. Will'in geçtiğimiz aylarda yaşadıkları ve mahkemeden sonra..." Sera doğuma hazırlık kursuna giderken peşinde dolanan magazincileri düşününce ürperdi. "...daha fazla üzülsün istemiyorum."

"Bayan Hanover, size elimizden geldiğince yardımcı oluruz," diyen doktor, durup ellerini önlüğünün ceplerine soktu. Cebinden bir not defteriyle kalem çıkardı, bir şeyler karaladığı sayfayı kopardı. "Alın." Kâğıdı Sera'ya uzattı. "Bu benim cep telefonum. Böylece bana hastanenin acil hattından ulaşmanıza gerek kalmaz. Gece ya da gündüz, ihtiyacınız olan her an arayabilirsiniz. Görüşmelerimizin gizli kalacağına sizi temin ederim. Dışarıda olanlara değil, şimdi burada olanlara odaklanmaya çalışın. Siz kendinizi hazır hissetmedikçe kocanız bu müjdeli haberi öğrenmeyecek."

Sera başını sallarken doktorun verdiği güvende kuvvet buldu.

"Bir ay," dedi kadın. "Sizi bir ay sonra görmek istiyorum. O zamana kadar dinlenin. Endişelenmemeye çalışın. Olur mu? Her şey yoluna girecektir."

Endişelenmemeye çalışmak mı?

Sera başını sallarken doktor gülümseyip odadan çıktı. Kendini sakinleştirecek birkaç nefes almayı başardıktan sonra Sera da eşyalarını toplayıp hastaneden ayrıldı.

Söylenenleri tekrarladı, *her şey yoluna girecek... Her şey yoluna girecek...* Bekleme odası boyunca yürüyüp dışarı çıktı.

Otoparka vardı, arabasına sağ salim bindi ve kendini gözyaşlarına teslim etti.

Bir bebek.

Sera, William'a bir baba olacağını nasıl söyleyeceğini hiç bilmiyordu. Bu haber planda yoktu hiç. Böyle bir şeyi beklemiyordu. Yine de çok... şahaneydi.

Tüm belirsizliğe, peki ya ve belki ile başlayan cümlelere rağmen Sera kendini hiç bu kadar mutlu hissetmemişti. İşte tam da bu yüzden bir şeylerin değişmesi gerekiyordu. Eğer kocasını çocuklarının hayatında görmek istiyorsa öne çıkıp kontrolü ele geçirmekten başka çaresi yoktu.

Bunu William'a söyleme cesaretini topladığında William'ın da ona hak vermesi için sessizce dua etti.

Sera bir kafede oturuyor, dışarıdaki siyah beyaz çizgili tentenin üzerinden cama düşen yağmur damlalarını seyrediyordu.

Burası küçük, seçkin bir kafeydi. Will'le burada vakit geçirmekten keyif alırlardı. Yüksek tavanlarından süzülen loş aydınlatmasıyla sıcak ve bir o kadar da modern bir havası vardı. Pastane ürünlerinin sergilendiği bir vitrini, serbest ticaretle edindikleri kahvelerle dolu fıçılar ve girişin tam karşısına uzanan ahşap ayaklı uzun, beton bir tezgâh bulunuyordu.

Galeri tadilatla ve bir girip bir çıkan tamircilerle dolup taşarken hiç huzurlu olmuyordu. Henüz eve gitmeye de hazır hissetmemişti kendini. Bir şekilde buraya gelmişti. Etraf pek çok iş sahibi insanla doluydu; kimileri sohbet ediyordu,

kimileri ise bilgisayarlarına gömülmüşlerdi. Arka plandaki bu gürültü Sera'nın düşüncelerini toparlayabilecek kararlılıktaydı.

Sera kapıdan içeriye rüzgâr gibi girip hâkî rengi asker ceketinin üstünden yağmur damlalarını silkeleyen Penny'yi gördü. Nemlenmiş çilek sarısı renkli at kuyruğunu savururken etrafına bakıyordu.

Sera ona doğru el sallayınca göz göze geldiler.

"Şey... Mesajın pek açıklayıcı değildi." Penny, Sera'nın karşısındaki koltuğa yerleşti. "'Hemen görüşelim' cümlesinin peşinden gelen bir kafe adı hayal gücümdeki senaryoları durdurmaya yetmedi. Şükürler olsun ki galeriden buraya gelirken hiç kırmızı ışığa takılmadım."

"Biliyorum, özür dilerim. Elimde değildi."

"Öyle görünüyor. Ne oldu?"

Sera bir kahve fincanını ona doğru uzattı. "Al. Sana durum için bir sütlü kahve söyledim."

"Durum? Bu yağmurun en kısa zamanda sona ermesi dışında kutlayacağımız bir şey mi var?"

"Öyle de denilebilir."

"Endişelenme. Zaten ara verecektim. Sen kendine almadın mı?"

Penny fincanı aldı, parmaklarını etrafına doladı ve kahve ile tarçının ortamı dolduran o zengin aromasını içine çekti. Sera da derin bir nefes aldı, ancak onunki farklı bir sebeptendi.

"Hayır, çünkü senden çok büyük bir iyilik isteyeceğim ama öncesinde seni allayıp pullamam gerekir diye düşündüm." Sera derin bir nefes aldı ve her şeyi bir anda söyleyiverdi: "Penn, ben hamileyim."

Aralarında masa olmasaydı Sera, Penny'nin kahveyi üstüne dökeceğinden emindi. Tıpkı düşündüğü gibi oldu; iri fincan Penny'nin ellerinden kaydı ve içindeki kahveyle üstündeki krema sağa sola saçılarak masanın üstüne sertçe indi. Penny koltukta Sera'ya doğru kayarken öyle bir çığlık attı ki tüm dünyayı kendi heyecanı yüzünden harekete geçirebilirdi. Sera'yı bir anda kucakladı.

"Teyze oluyorum!" diye çığlık atan Penny'nin gözleri mutluluktan yaşardı. "Şey, öyle yani. Bana Penny Teyze diyebilir. Anne ve babasının gerçekliğine getirmeden önce parka götüren, hediye ve şekere boğan o eğlenceli arkadaş olacağım."

"Harika olur," diye cevap veren Sera, dikkatini doğruca masaya dökülen kahveye odaklamıştı. Yanlarındaki birkaç peçeteyle dağınıklığı temizlemeye koyuldu. "Hastaneye gidecektim hani, hatırlıyor musun?"

"Bir de stres sanıyordun... Keşke seninle gelseydim. Kargo teslim evrakı imzalamaktan daha eğlenceli olurdu," diye göz kırptı Penny. "Gerçi teslimatçı çocuk tatlı sayılırdı."

"Penn, sen harikasın." Sera duygulanarak alt dudağını ısırdı. "Her şey yoluna girecekmiş gibi konuşuyorsun."

"Her şey *zaten* yoluna girecek. Kaderin seni buralara kadar getirdi, unuttun mu yoksa? Zor olduğunu biliyorum ama ona güvenmeye devam etmelisin."

"Güveniyorum. Hem de her zamankinden daha çok." Sera saçlarının ucuna parmağını doladığını, Penny uzanıp gergin elini indirdiğinde fark etmişti. "Belki olayların böyle sonuçlanacağına ihtimal vermedim. Dürüst olmak gerekirse bunların hiçbirini beklemiyordum. Yine de bebeğin bir armağan olduğunu biliyorum."

"O zaman neden ağlıyorsun?" Penny uzandı ve Sera'nın gözlerini masada kalan son temiz peçete ile sildi. "Umarım bu gördüklerim mutluluk gözyaşlarıdır."

"Öyleler, evet! Mutluyum. Elbette mutluyum." Gözlerini tavana doğru kaldırdı, yarattığı havayı yumuşatmaya çalışıyordu.

"Peki ya Will? O ne tepki verdi?"

Sera sakinleşmek için derin bir nefes aldı. Bu hareketi ortamın atmosferiyle beraber Penny'nin ona bakan ifadesini de değiştirmeye yetmişti.

"Ah hayır, Sera. Ona söylemedin mi?"

"Hayır, henüz söylemedim. Daha bu sabah öğrendim ama söylemek için doğru zaman olduğundan emin değilim. Kefaretle serbest bırakıldı, şükürler olsun. Ancak kafası çok dolu. Endişelenmek isteyeceği son şey bir bebek."

"Endişelenmek mi? Sera, o baba olacak. Bilmek isteyecektir."

"Bunu ben de biliyorum. Ona da söyleyeceğim. Ama Penn, bir şey yapmam lazım. Korkuyorum. Çocuğumuzun babasını hapishane ziyaretlerinde tanımasını istemiyorum. Seni bu yüzden çağırdım. Yardımına ihtiyacım var. Yaptığın onca şeyden sonra senden bunu istemem yüzsüzlük olur ama başka ne yapacağımı bilemedim."

Penny arkasına yaslandı ve kollarını göğsünde kavuşturdu. "Tamam... nedir?"

Sera başını salladı. "Biliyorum. Sorun olacak. Sen bir insanın sahip olabileceği en iyi arkadaşsın. Hem düğüne hem de galerinin açılışına yardım etmek için buralara kadar geldin.

Kendi hayatını ikinci plana koydun. Sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum, Penn. Gerçekten. Çok minnettarım."

Penny gülümsedi. Gülümsemesi "Hâlâ bekliyorum çünkü seni iyi tanıyorum" diyen o bildik gülümseyişti.

"Ve?"

"Acaba benimle Londra'ya gelir misin diye soracaktım."

Gözlerini kıpıştıran Penny sorması beklenen soruyu bir yorum gibi ifade etmişti. "Londra'ya gidiyorsun. Şimdi?"

"Evet. Bu davayı kazanması için Will'e nasıl yardımcı olabileceğimi bulmaya ihtiyacım var. Her açıdan baktım. Avukatlar bana iyi bir savunması olduğunu söyleyip duruyor. Ancak bu yeterli değil. Will'e de söyledim. Bu bizim geleceğimiz, onların değil. Satış faturası, depozitolar, sanat eserlerinin şirkete devredilmesi... Her şey onu gösteriyor. Büyükbabası da öldü ve tüm bunlar onun dünyasının benim dâhil olmadığım bir döneminde gerçekleşti. Ne kadar denersem deneyeyim Will'i bana olanları anlatmaya ikna edemedim. Annesine bile sordum, kadın yardımcı olmayı denedi. Ama konu işleri yürütmek olduğu zaman Hanover erkekleri gurur yapıyorlar. Annesi buna hiç dâhil olmamış. Sorması zor olsa da Will'in babasının neden gittiğini merak ettiğimi söyledim."

"Peki, o ne dedi?"

"Ah, Penn... Ailesinin hâli harap. Yürekleri sızlıyor. Bilmem gereken her şeyi gözlerinde gördüm. Bir gün daha fazla evli kalmak istemediğini söylemiş. Öylece çekip gitmiş. Kadının nedeni hakkında fikri yok. Ben de ona inanıyorum."

"Erkekler." Penny ofladı. Fincana doğru uzandı ve uzandığı fincandan sanki öyle yapması gerekiyormuş gibi bir yudum aldı.

"Ailenin yarasını deşmek istemiyorum, fakat konuşmamız gereken kişinin o olduğunu düşünüyorum. Elbette William bunu bir seçenek olarak dahi görmüyor. Bunun nedenini öğrenmek zorundayım."

"Yani Londra'ya Will'in babasını görmek için gidiyorsun."

Sera pek de kusursuz sayılmayacak planını düşünerek başını salladı. Kayınpederi kocasının birbirlerine sıkıca bağlı ailesini terk etmişti ve Sera onu hiç tanımamıştı. Onunla hiç konuşmamıştı. Sera'yı kapı dışarı etmesi bile mümkündü. Ya da William'ın davasıyla uzaktan yakından ilgisi olmayabilirdi. Bu bir kumardı. Hem de en büyüğünden...

"Kulağa çok çılgın geliyor, biliyorum. Aradığımız cevabı orada bulacağımızı düşünüyorum."

"Peki ya seni kabul etmezse? Yani ailesini terk etmiş bir adam hiç tanımadığı gelinini kapısının önünde bir yığın sorular sorarken bulmak istemeyebilir."

"Bunu da düşündüm," diye itiraf etti Sera.

"Peki, ne yapacaksın?"

"Bu hafta Sophie'den bir mektup aldım. Gerekirse Paris'te onunla kalabileceğimizi söyledi. Paris'ten Londra'ya geçmek çok kolay, ayrıca Sophie'yle konuşmak bize fikir de verebilir."

"Yani benden seninle Londra'ya, daha doğrusu Paris'e gelmemi istiyorsun ve benim sana hayır diyebileceğimi düşündün?"

Penny'nin Avrupai olan her şeye düşkünlüğü yüzünden okunuyordu. Hayatına böyle özel bir arkadaşı dâhil ettiği için Tanrı'ya teşekkür ederek gülümsemeliydi.

"Şey, önce Will'i ikna etmem gerekiyor ama evet. Babası bizi görmek istemese bile Sophie yine de yardımcı olabilir. Ne de olsa Will'in büyükbabasını herkesten daha iyi tanıyor."

"Sana mektup mu yazıyor?" Penny boşluğa bakıp iç geçirdi, gözlerinde hülyalı bir buğu belirmişti. "Ne kadar da 1940'lı yılların insanı. Tam da neslini yansıtıyor."

"Dalga geçme. Bana bir de bunu yolladı."

Sera çantasındaki zarfla beraber katlanmış, sararmaya yüz tutmuş bir gazete kâğıdı çıkardı. Kâğıdı açtı ve nazikçe masanın üstüne yerleştirdi.

"Bak," dedi Sera, koyu renk saçlarıyla gözleri olan, kaşına doğru eğilmiş askeri bir bere takan güzel kadının fotoğrafına işaret ederek. Başlığı sesli okudu. "*Telegraph* Gazetesi Muhabiri Prag'da Kayboldu."

"Kája Makovský. Tanrım, çok güzelmiş."

Sera kadının eskimiş fotoğraftan onlara gülümseyen yüzüne baktı. Parmağını fotoğrafın üzerinde gezdirirken onu bir yerlerden tanıyormuş gibi hissediyordu.

"12 Ağustos 1942 tarihinde yazılmış."

"Evet. İkinci Dünya Savaşı'nda nasıl kaybolduğunu, savaş zamanı Londra'daki hayat hakkında yazdığı makaleleri anlatıyor. Makaleleri gerçekten çok başarılı."

Penny makaleye göz attı. "Kimmiş bu? Yani Will'in ailesiyle bir bağlantısı var mı?"

"Aslında var. Adele ve Vladimir, Viyana'dan kaçmasına yardım ederek Sophie'nin hayatını kurtarmışlardı. Prag'daki toplama kampına gönderildikten sonra da hayatının kurtulmasında bu kadının parmağı var. Will'in büyükbabası ikisini de tanıyormuş."

"İyi de Sophie'nin Adele ile olan bağlantısını zaten biliyoruz. Sana neden eski bir gazete kupürü yolladı ki?"

"Bence bu işte bir iş var, Penn. Ne için mücadele ettiğimizi bize hatırlatacak bir şey. Sophie bana dedi ki şartlar ne olursa olsun sevdiğim adam için mücadele etmeliymişim. Neden bahsettiğini de çok iyi biliyordu çünkü bu kadın, öğretmeni onun için de aynı şekilde mücadele vermiş. Ne olursa olsun asla vazgeçmemiş."

"Neden vazgeçmemiş."

"Sophie dedi ki eğer bu öğretmeni olmasaymış küçük bir kızken Terezin'deki toplama kampında ölürmüş."

On İkinci Bölüm

7 Mayıs 1941

Bethnal Green Metro İstasyonu

Londra

"Bethnal Green'e geri dönmek istediğinden emin misin? Columbia Caddesi'ne ne kadar yakın olduğunu biliyorum. Eğer oraya gitmek istiyorsan kızlardan birinden yardım isteyebilirim."

"Hayır, ben iyiyim." Kája derin bir nefes alıp ahşap kol değneklerini yeniden ayarladı. "Şu an geri dönmek için iyi bir zaman. Sonsuza dek kaçamam."

"Biliyorum," dedi Trixie. "Ama bu hafta üzerimize çok bomba yağdı, ayrıca yüzündeki ifade gerçekten korkutuyor."

Tıpkı WVS'ye, yani Sivil Savunma Hizmeti İçin Gönüllü Kadınlar'a başvuran yaklaşık bir milyon diğer kadın gibi onlar da gündüzleri iş yerinde sekreter, geceleri üniformalı WVS çalışanı olmuşlardı.

Londra bir tür rutine bağlanmıştı. Vatandaşları gündüzleri çalışıyor, bombardımandan sanki hava durumu gibi 'bombalı'

diye bahsediyorlardı. Güneş ufkun arkasında kaybolduktan sonra da yaşam mücadelesi moduna geçiyorlardı. Sirenler çalmaya başlayınca Londralılar ya sığınaklara saklanıyorlar ya da metroda uyuyorlardı. Evlerindeki değerli eşyaları taşıyabildikleri çantalara, sepetlere, hatta bebek beşiklerine dahi doldurup getiriyorlardı. Gece boyu oturuyor, Alman uçakları üstlerindeki şehri yerle bir ederken uyuyorlardı.

Âdeta dakik bir saat gibi sabah olduğunda sokaklara dökülen enkazın arasından işlerine koşturuyorlardı.

"Görünüşe bakılırsa buraya gelmemiz iyi oldu. Bu sığınağın bir gece daha dayanabilmesi için bulabileceğimiz tüm yardıma ihtiyacımız var," dedi Trixie kıvırcık saçlarını omzunun üstüne atarken. "Yani sadece burada durmam bile üstümü başımı kirletmeye yetti."

Kája, Trixie'nin dolaysız yorumuna gülümsedi.

"Haydi," diye gülen Kája, kantine doğru ilerledi. "Organize olalım. Erkeklerin geri kalanı ranza inşa etmek için geldi, acıkacaklardır."

"Karneyle satılan yemeklere mi acıkacaklar? Şekersiz çaya?" Trixie başını iki yana salladı. "Haklısın. Karneyle satılsın ya da satılmasın yemeği geri çevirecek bir erkekle henüz tanışmadık. Acınası ama öyle."

Kája kantinin ahşap tezgâhının üstüne kucağında taşıdığı çay ve bisküvi sandığını bıraktı ve etrafına bakındı.

Ne söyleyebilirdi ki... Trixie haklıydı. Burası gerçekten yerin altıydı.

Karanlıktı ve temiz de sayılmazdı.

Tanrı'ya şükürler olsun ki her şeyden yoksun değillerdi, o zaman gönüllü olarak gösterdikleri gayret boşa olurdu.

Emaneten yapılmış tezgâh, çay servisi içindi, kantin olarak da metro vagonlarından bir tanesi getirilmişti. Onun içinde çalışıyorlardı. Vagonun arkasındaki bir diğer vagon ise idare merkezi ve ilk yardım istasyonu olarak hizmet vermekteydi. İki vagon da her daim yoğundu. Rayların aksi istikametindeki duvarın önüne ranzalar sıralanmıştı ama yapımları henüz bitmemişti. Kapasitenin üstünde insanın sığınması durumunda onları ağırlayabilmek için kalın bezden hamaklar gerilmişti. Ayrıca insanların eşyalarını yerleştirebilmeleri için ranzaların üstüne monte edilecek ahşap sandıklar hâlâ kenarda duruyordu.

Birkaç saatte kapıların açılmasıyla boş yerler her yaş ve bünyede insanla dolup taşacaktı. En çetin saldırılar bir araya geldiğinde dahi bekleyecek, bir bombanın üstlerindeki sokağa inip de altında saklananlara isabet etmemesi için dua edeceklerdi.

"Ne demek istediğimi anlıyor musun canım? Sihrimizi konuşturmalıyız." Trixie kaşını kaldırıp çenesini eğerek bir bakış attı. O kadar neşeliydi ki Kája kahkaha atmasına engel olamamıştı.

"O kadar da kötü değil."

"Eğer burada bir fincan çay bile demleyebilirsek inan bana mucize olur." Tünelin son ucuna doğru işaret etti. Tepedeki ışık titriyor, tavandan sular damlıyordu. "Her ne olursa olsun, kendimi eğlence komitesinin müdiresi olarak seçtim. Sanırım pikabı ve dans pistini oraya yerleştireceğiz. Aklı olan birisinin o kısımda uyumak isteyeceğini sanmıyorum."

"İçinde bulunduğumuz durumu düşününce şikâyet edecek birisi olmaz."

"Yine de dans olmazsa gidip yeni kuryemize sinirleneceğim." Trixie göz kıprtı, bir edayla arkasını döndü ve hızlı adımlarla uzaklaştı. "Ben su ısıtıcıyla su ararken sen de müzik listesini hazırla."

Kája ona gülümserken Trixie'nin tüm durumları biraz katlanabilir kılıyor olmasına minnettardı.

Bombalamanın gerçekleştiği ilk gecenin devamındaki aylarda Kája, Trixie Bell'de gerçek bir dost bulmuştu. Bombalamanın ardından Kingsland Hastanesi'nden ancak iki hafta sonra taburcu olabilmişti. Yaşadığı apartman dairesinde artık kalamayacağından Trixie onu yanına almış, Whitechapel'deki apartmanının kapılarını hiç soru sormadan ona açmıştı. Ayrıca çok sadık bir arkadaş olduğunu da kanıtlamıştı. Kája bunu hiç ummamıştı belki ama bunun için çok minnettardı.

Uzun günleri ve uykusuz geceleri Trixie'nin ruh hâlini yükselteceğini bildiğinden daha katlanılabilir geçiyordu.

Kája elindeki sandıkları gülümseyerek boşaltmaya başladı; çay, bisküvi, alüminyum sulama kapları ki birden fazla insana çay servis ederken pek kullanışlı olduklarını görmüşlerdi. İşine daha yeni odaklandığı sırada işçilerin asansörü çalıştırdıklarını işitti.

Bakışlarını kaldırıp onları karşılamaya niyetlenmişti ki yüreği duracak gibi oldu.

Kalabalığın içinde seçtiği ilk sima tanıdık birine aitti.

Liam'ın saçları her zamanki gibi dağınıktı, yine aynı gömlek ve pantolonu giymişti. Sadece ceketiyle kravatı eksikti. Tıpkı diğer erkekler gibi o da eşyaları taşıyor, eski model ranzaların yanına doğru yürüyordu. Barınak sorumlusu da onlarla birlikteydi, işi bölüştürmek için çalışanları eşleştirerek

organize ediyordu. Liam omzunda taşıdığı aşınmış deri çantayı kenara bıraktı ve diğerleriyle birlikte sıraya girdi.

Kája'yı şaşırtan, Liam'ın gönüllülerle beraber çalışması değildi. Burada, Bethnal Green'de olmasıydı. Savaş muhabirleri haftalar önce göreve çağrılmışlardı – Tanrı bilir nereye. Kája basıma yolladığı makaleler dışında Liam'dan hiç haber almıyordu. Oysa şimdi onu karşısında görmek, tıpkı diğer adamlar gibi kollarını sıvamış şekilde seyretmek, belki de aklına gelebilecek son şeydi.

Kája'nın odaklanmış gözlerini fark eden Trixie ondan tarafa döndü.

"Güzel, çocuklar gelmiş. Haydi, biraz neşelenelim." Trixie göz kırptıktan sonra sandıkları boşaltmaya başladı.

Kája onu dirseğinden yakaladı. "Trix, Liam burada ne yapıyor? Göreve gitti sanıyordum?"

"Ah, Liam ve Ufaklık bu sabah döndüler," diye yanıt verdi Trixie olağan bir edayla, ardından işine geri döndü. "Edmunton'a haber verelim diye santrali aradılar, çok geçmeden de gazeteye geldiler. Onları görmediğine şaşırdım."

"Edmunton malzeme tedarik edeyim diye beni köşedeki dükkâna yollamıştı."

"Ah, doğru. Liam'ın neden santral odasının etrafında gezindiğini anlamalıydım. Seni göremediğinden uğramış olmalı. Söyleyecektim ama biliyorsundur diye düşündüm."

"Peki ya Liam bu akşam sığınağa geleceği hakkında bir şeyler söyledi mi?"

"Garip, bana senin yazdığın makaleyi sordu. 'Gerçek bir Londralı' olmak istediğiyle ilgili bir şeyler söyledi. Bu yüzden gönüllü olmuş."

"Ne?" diye fısıldadı Kája kendi kelimelerinin ona geri döndüğünü duyunca. Bakışlarını diğer adamlarla beraber tamir aletlerini kutulardan çıkaran Liam'a doğru çevirdi.

Trixie elini salladı. "Sebep sormayı çoktan bıraktım. Neticede fazladan bir çift eli var ve bu gece burayı adam etmemiz için ihtiyacımız olan şey de bu."

"Doğru," dedi Kája adamlara doğru bir bakış daha atarak. Çekiçler çoktan savrulmaya başlamıştı bile. "Haydi, çayı demleyelim."

Tren vagonunun kapısı vurulunca Kája düşüncelerinden sıyrıldı.

"İçeri gelebilir miyim?"

Liam ilk yardım vagonunun merdiveninde duruyordu, Kája'nın kucağında uyuyan bebeği uyandırmamak için fısıltıyla konuşmuştu. Kája başını salladı ve onu yanına davet etmek için başını hafifçe eğdi.

Liam vagonun içine bakınca koltukların üstüne yerleştirilen bir rafa malzeme yerine bebeklerle dolu kutular sıralandığını görüp şaşırdı. Etraftan mırıldanma sesleri duyulsa da vagonun büyük çoğunluğu huzur içindeydi.

"Görünüşe bakılırsa meşgulsün." Liam merdivene tırmandı ve Kája'nın yanına kadar yürüyüp kucağında tuttuğu kundağa baktı.

"Bu gece sadece dört tane," diye fısıldadı Kája, ileri geri salladığı küçük çocuğu usulca pışpışlarken. "Son bir saattir bunu uyutmaya çalışıyorum. Sanırım nihayet başardım."

Liam çocuğun başını usulca avuçlarının arasına alıp okşadı. "Annesi nerede?"

"Uyuyakaldı, zavallı kadın." Kája başını ranzalara doğru eğdi. "Tüm gün çalıştı."

"Sen çalışmadın mı?"

Liam'ın Kája'ya bakan gözlerinde şefkat vardı. Uzakta olduğu haftalardan sonra bile hiçbir şey değişmemişti sanki. Columbia Caddesi'ndeki patlama gerçekten korkunçtu belki, ancak Kája'nın hafızası ona yalnızca hastanede uyandığı zaman gördüğü Liam'ın yüzünü hatırlatıyordu. Artık arkadaşlardı, Kája'nın tanıdığı ve güvendiği bir arkadaş.

Onun burada, bu vagonda duruyor olması bile çok büyük bir anlam taşıyordu.

"Evet," diye kabul etti Kája, sırtını hafifçe doğrultarak. "Ama kadının bakması gereken üç küçük çocuğu daha var, benim yok. Birkaç saat uyuması gerek. Tıpkı diğer anneler gibi gün doğumunda gidip tüm gün çalışmak zorunda. Ayrıca Trixie enerjimi yerine getirecektir."

Liam kollarını uzattı. "Ver bana."

"Ama altının değişmesi lazım, hem..."

Liam çocuğu kucakladı ve Kája'ya sinirliymiş gibi numara yaptı.

"Erkek olabilirim ama beceriksiz değilim." Aralarında kalan vagon koltuğuna başıyla işaret etti. "Otur. Bu bir emirdir."

Kája tartışacak kadar kuvvetli olmadığını fark etti. Kendini koltuğa bırakıp arkasına yaslandı. Saatler sonra oturuyor olmak çok iyi hissettirmişti.

Liam'ın bebeğin altını değiştirişini seyrederken onun gerçekten ne yaptığını biliyor gibi görünmesine şaşırmıştı. Liam

bebeği karşı sıradaki koltuğa yatırmış, talimat gerekmeksizin bir dakika içinde bebeğin altını değiştirmiş, bezini bağlamadan önce küçük poposunu pudralamayı bile ihmal etmemişti.

Liam küçük çocuğu kollarının arasına alıp Kája'ya taşıdı. Başını Liam'ın boynuna gömen çocuk bez değişimi boyunca uyumaya devam etmişti. Liam onu Kája'nın yanındaki koltuğa yerleştirirken küçük çocuk iç geçirdi.

"Onu alabilirim."

"Hayır, hayır." Liam başını iki yana salladı. "Gayet iyi durumda. Sen kollarını dinlendir."

Kája kollarını ovaladığının farkında olmasa da Liam fark etmişti.

Kája kollarını serbest bırakıp kucağına indirdi.

"Etkilendim. Bebek bakımı hakkında fazlasıyla bilgili gibisin. Nasıl oldu bu?"

"Annem ben sekiz yaşındayken öldü. Benden küçük üç kardeşim vardı. İki erkek, bir de bebek kız kardeşim. Babam bizlere bakmak için çalışmak zorundaydı. İlk kez ev idare eden küçük bir çocukken hızlıca bez değiştirmeyi öğrenmem gerekti."

"Çok üzüldüm, Liam," diyen Kája ne söyleyeceğini bilemedi.

"Uzun zaman önceydi," diye fısıldadı Liam.

Liam hiçbir zaman şikâyetçi biri olmamıştı. Kája, sormadıkça onun tek söz etmeyeceğini biliyordu. Üstelik onu ilk tanıdığı zamandan bu yana aylar geçmişti ve Liam ilk defa ailesi hakkında herhangi bir şey söylemişti. Sözleri bombardımanın ilk gününde ölen babasını hatırlatınca yüreği daha da ağırlaştı Kája'nın.

Liam şimdi hem annesini hem de babasını kaybetmişti. Kája böyle bir şeyin nasıl hissettireceğini hayal bile etmek istemedi.

"Kim bir vagonda ya da askıda bırakılmış asansörlerde uyuyacağımızı düşünürdü? Ya da gecelerimizi bir bebek bakım aracının içinde geçireceğimizi? Sanırım hayatta kalmak için elimizden geleni yapıyoruz."

Kája başını salladı. "Londra'da daha ne kadar kalacaksın?"

Liam boğazını temizledi. "Sadece bir hafta."

"Peki ya nereye gideceğini biliyor musun?"

Liam uyuyan çocuğun üzerinden Kája'ya baktı. Gözleri birbirlerine âdeta kilitlendi. Uzun zamandır göremediği için özlediği o bağı Kája'ya sundu.

"Evet."

Liam'ın tek kelimelik cevabı Kája'nın engel olamadığı bir iç geçirişe dönüştü.

"Ve bana söyleyemezsin."

Liam başını iki yana salladı. "Bu sefer olmaz, hayır."

"Hiçbir sefer olmaz yani."

"Seni temin ederim ki söyleyebileceğim bir şey olursa öğrenecek ilk kişi sen olursun."

"Olur muyum?"

Liam'ın çocuğun sırtına yasladığı eli beklentili bir edayla koltuğa doğru yer değiştirdi. "Bu sefer biraz uzun sürecek. Ama sana yazacağım."

Kája alt dudağını kemirdi. Onu yalnızca mektup sayfalarında görebilme fikri hüzünlenmesine sebep olmuştu. Başını salladı ve fısıldayarak cevap verdi: "Ben de sana yazacağım."

"Ne olursa olsun, nereye gönderilirsem gönderiliyim sana geri döneceğim. Bu gece buraya seni hayatımda isteğimi söylemek için geldim, Kája. Artık bunu gizleyemeyeceğim," diye fısıldadı Liam. Duraksayıp gözlerinin içine baktı. "Demek istediğim bunu saklamak istemiyorum. Olduğum kişi olmak istiyorum ve o kişi seni önemsiyor."

Kája ilk günkü bombardımanı ve hastanede ona refakat edişini anımsadı. Taburcu olduktan sonra dahi yanından ayrılmamıştı. Aslına bakılırsa onu Trixie'ye kadar götüren ve oraya yerleşmesine yardımcı olan da kendisiydi. Şimdi olduğu gibi. Londra'ya yalnızca bir haftalığına gelmişti ve geldiği gibi soluğu Kája'nın yanında almıştı.

Kája elini Liam'ın eline doğru kaydırdı, başını onun omzuna yasladı.

"Burada olduğuna memnunum."

Bundan sonra çok konuşmadılar. Liam küçük çocuğu kucağında taşırken sessizlik içinde oturdular, çevrelerinde uyuyan bebeklerin ara sıra çıkardığı tatlı mırıltıları dinlediler. Yukarıdaki Alman bombardımanından çok uzaktaydılar. Ara sıra patlama sesi duyuyorlardı. Öyle zamanlarda tepelerine un serpilir gibi tozlar dökülürken Liam, Kája'nın elini sıkıyordu.

Kája içinde bulunduğu ana odaklandı, artık bombalardan korkmuyordu. Aklını saran tek düşünce o anın ne kadar süreceğiydi.

On Üçüncü Bölüm

Ağustos böceklerinin sesi geceyi sarmıştı.

Sera pencerelerden yükselen vızıltıyı duyunca bir an için nerede olduğunu unutarak uyandı. Birkaç yıl boyunca yaşadığı evi Manhattan sokaklarının gürültüsü içinde olduğundan o zamanlar uyanması normaldi. Oysa bir yaz gecesinin kusursuz sessizliği yüzünden uyanmak, Sera'nın kendine gelmesini epey güçleştirmişti.

Elini yanındaki yastığa doğru kaydırdı.

Soğuk.

Sera olduğu yerde doğruldu. William gitmişti.

Bacaklarını yatağın yanından sallandırıp etrafına bakındı. Perdeler sonuna kadar açıldığından körfezi görebiliyordu. Hoş ve karanlık manzaranın uzağında karşı sahilin ışıkları yanıp sönüyordu. Dolunay göğün en tepesine yükselmiş, büyük yatak odasının her köşesinde buğulu gölgeler yaratıyordu.

Uyanıp yalnız olduğunu fark etmek, Sera'nın tüylerini endişeden diken diken etmişti.

Baş ucunda duran saatin de faydası olmuyordu.

02:15

Yakınında duran berjerdeki kaşmir şalına uzandı. Atletinin üzerine dolayarak omuzlarını ısıttı. Yapmaktan keyif alacağı son şey gecenin yarısında büyük malikânenin içinde dolanmak olurdu. Ancak içgüdülerine güveniyorsa, kocasını nerede bulacağını da pekâlâ biliyor demekti.

Meşe ağacından yapılma kapıyı usulca açtı ve koridora adım attı. Koridor da binadaki tüm pencerelerin ay ışığını alması sebebiyle gölgelere bürünmüştü. Ahşap parkelerden gelen tüm gıcırtı ve çıtırtılara dikkat kesilerek yürüdü, merdivenlerden indi ve altından yumuşak bir ışık yayılan ofisin kapısına geldi.

Kapı gıcırdayarak açıldı. Sera içeriye baktı.

William masasında oturuyordu.

Dizüstü bilgisayarı açıktı ve ekrandan yayılan ışık masanın üzerindeki çalışma lambasına karışarak William'ın yüzündeki bezgin ifadeyi aydınlatıyordu. Yorgun görünmüyordu. Sera onda gördüğü ifadenin stres olduğunu bilecek kadar tanımıştı. William arkasına yaslandı. Üstünde her zamanki tişörtü ve spor şortu vardı. Alnında derin bir kırışıklık yer etmişti ve takındığı tuhaf, kararlı ifadesiyle bilgisayarına bakıyordu. Milyonlarca kilometre uzaktaydı âdeta.

Sera kapıyı tıklattı.

William bakışlarını kaldırdı. Sera sanki onun yüzündeki donuk ifadeyi eriten bir bardak sıcak suymuş gibi gülümseyiverdi William.

"Özür dilerim. Uyandırdım mı seni?"

Sera başını iki yana salladı. "Hayır. Dönüp duruyordum zaten."

Sera halının üzerinde ilerledi ve masanın kenarına oturdu.

"Ben de uyuyamadım." William kolunu Sera'nın beline doladı.

"İkimiz de bu konuyu konuşmak için uyuyamamışızdır belki."

"Hangi konuyu?"

"Uykunu alman gerekirken her geceyi neden bu ofiste geçirdiğin konusunu."

Sera gözlerini iri iri açarak ona baktı. Söylemek için doğru zaman mı diye merak ediyordu. William baba olacaktı ve cevapları bulmaya eskisinden daha çok gereksinim duyuyorlardı.

"Will..." Ancak William söze başlayınca Sera'nın cümlesi yarım kaldı.

"Hataymış gibi geliyor."

William'ın gözlerindeki dokunaklı bakış, Sera'nın duraklamasına neden oldu. "Neymiş hata gibi gelen?"

"Tek başına Londra'ya gitmen."

Sera başını iki yana salladı. "Tek başıma değilim. Penny de benimle geliyor. Endişelenecek bir şey yok."

"Seninle gelemeyeceğimi biliyorsun. Ülkeden ayrılmama şimdilik izin vermezler."

"Biliyorum."

"Bunun için dua ettim Sera. Uzun uzun. Aklıma gelen tüm kelimelerle. Yüreğimi Tanrı'ya açtım ve ondan geçmişimi iyileştirmesini, beni bu durumdan azat etmesini diledim. Keşke her şeyi açıklayabilseydim... Beni anlayabilmeni isterdim..."

Sera güçlükle yutkundu. "Nasıl anlayabilseydim?"

Sera ona uzanıp William'ın omzuna dikkatle dokundu. Parmak uçlarında hissettiği kaslar gergindi. Yine de William sorusuna cevap vermemişti. Cevap yerine insanın âdeta elini ayağını kesen bir yalvarışla bakan gözlerini gördü.

"Senden gitmemeni istiyorum. Lütfen. Boş ver."

"Will, babanın ailenizi çok zor bir zamanda terk ettiğini biliyorum. Düğününe gelmeyerek kız kardeşinin kalbini kırdı. Bizim düğünümüze çağırmak istedin mi, bundan emin bile değilim." Sera elini William'ın omzu boyunca kaydırıp elini tuttu. Ardından ona doğru eğildi. "Ama seni böyle seyretmeyi de yüreğim kaldırmıyor. Eğer yapabileceğim bir şey varsa, bunu yapacağım."

Sera bir eş olmakta uzman değildi belki, ancak bu yasal savaşı atlatmalarının tek yolu olduğunu biliyordu. O da bir olmalarıydı. Birbirlerine güvenmek zorundaydılar. Acıların ve belirsizliklerin arasından birbirlerine erişmek zorundaydılar. Tanrı'ya birlikte dua etmek zorundaydılar. Ancak William'ın çektiği acıların yüzünün kırışıklıklarına yerleştiğini görünce Sera onun bir şeyler sakladığını anladı. Bir şeyler canını sıkıyordu ve o her neyse ortaya çıkmak için savaşıyordu.

"Sera," dedi William nefes vererek. "Bu çok fazla."

Sera ondan biraz uzağa oturdu.

Fazla uysal görünmek gibi bir niyeti yoktu elbette. Ancak Sera'nın sesi cevap verirken boğuk çıkmıştı. "Karına anlatamayacağın kadar çok mu?"

William başını iki yana salladı. "Öyle demek istemedim."

"O zaman ne demek istediğini anlamam için yardımcı ol."

"Babamı tanımıyorsun, Sera. Geçmişimizi bilmiyorsun. Bu aile tablosuna sen katılmadan önce yaşananlardan dolayı acı vardı. Ailenin en ölümcül yarasına tuz basmak seninki."

"Mirastan mı bahsediyorsun? Büyükbabanın vasiyetindeki sıkıntılardan?"

"Bir nevi ama tam da öyle değil."

"Tüm ailenin benimle paylaşmak istemediği şey ne, Will? Bağışla beni ama hiç kimse benim gerçek bir Hanover olduğumu düşünmüyor ve ben bu duyguyla boğuşuyorum. Hepiniz ben varken bu kadar tedbirli olmak zorunda değilsiniz. Bana anlatmadığınız şey ne?"

William başını iki yana salladı. "Onlar bilmiyorlar."

"Neyi bilmiyorlar?" Sera ayağa kalktı. "Neden babanın gittiğini mi?"

"Sera, bunu yapamazsın. Davada babam konusunu açmadan da devam edebileceğimiz bir yol olmalı. Bunu bulmaya kararlıyım."

"O zaman bana babandan bu kadar nefret etmene sebep olan olayı anlatır mısın? Çünkü yüzünden okuyabiliyorum. Bana tüm hikâyeyi anlatmak istemesen de onu yüzünde görüyorum. Her ne olduysa, hâlâ seni sıkıyor. Bu sen değilsin."

William durdu, bezgin bir tonlamayla fısıldadı. "Peki ya ben senin tanıdığını sandığın adam değilsem?"

Sera'nın yüreği göğüs kafesinin içinde sıkışmaya başladı. William, hayatı boyunca herkesten daha çok güvendiği adam... Hayallerinin erkeği böyle sözlerle yok olma tehdidi içindeydi.

"Will, sana güvenmememi gerektirecek bir neden mi var?"

"Hayır." William hemen başını iki yana salladı.

"Çünkü bana söylemen gereken bir şey varsa, her ne olursa olsun ben dinlerim."

William yine başını iki yana salladı ve ona haftalardır takındığı o güçsüz tebessümle güldü.

"O zaman neden..."

"Tüm bunlarla ben baş ediyorum, aşkım."

Sera iç geçirirken o anın kaçtığını hissetti. William'ın itiraf etmek üzere olduğu şey her neyse yine zihnindeki o kilitli sandığa kaldırılmıştı.

William uzanıp bilgisayarını kapadı.

"Geç oldu."

"Kahvaltıya ne dersin?" Sera gülümserken fikrin hafifliğinden William'ın da keyif alacağını umdu. "Gecenin yarısı, ikimiz de uyanığız ve içimden kocaman bir omlet pişirmek geliyor."

William bakışlarını ona çevirdi.

Sera kaşlarını kaldırdı. "Eee?"

"Çok güzelsin."

Sera gülmekten kendini alamadı. "Öyle miyim?" diye sordu usulca.

"Evet. Ve bana olan inancın..." diye ekledi William ayağa kalkarken. "Bunu hak etmiyorum."

"Eğer derdin beni övmekse, kocacığım," diye fısıldadı Sera içinde kıpraşan endişeleri bastıran bir gülümsemeyle, "işe yarıyor."

"Yaşadıklarımızın hiçbirinin senin için kolay olmadığını biliyorum. Ama kahvaltı gibi normal bir şey kulağa şu an pek güzel geliyor. Bu gülümsemeyi daha sık görebilmek için her şeyimi verebilirim."

Sera onu o saniye öpebilirdi.

Keşke bilseydin...

William elini Sera'nın yanağında gezdirdi, ardından ensesinin arkasına doğru kaydırıp saçlarını okşamaya başladı. "Bunları sensiz yapamazdım. Bunu biliyorsun, değil mi?"

"Bensiz olmadığın için şanslısın."

William iç geçirerek Sera'yı kendine doğru çekti, ardından başparmağıyla Sera'nın yanağını okşadı.

"Yorgun görünüyorsun. Sen de çok çalışıyorsun. Tüm bunlar ağır mı geliyor?"

Sera gerçekten bitap düşmüştü, bu doğruydu. Sabah akşam midesi bulanıyordu ve bunu William'dan gizlemek için var gücüyle savaşıyordu. Ancak gözlerinin altındaki halkalar yalan söyleyemezdi. Ne kadar yorgun hissederse hissetsin William'ın endişelerini artırmak son dileğiydi.

Ona doğru zamanda söyleyecekti. Bebeği gelecekleri için endişelenecekleri yeni bir konu olarak değil, gerçek bir mucize olarak görebileceği bir zamanda... William'ın sevgi dolu sözcüklerinin verdiği mutluluk yeterliydi.

"İyiyim." Sera başını iki yana salladı. William ona inanmıyor gibi göründüğünden uzanıp dudaklarını öptü ve "Gerçekten," diye ekledi.

"Sana ne söylersem söyleyeyim Londra'ya gitmekte kararlısın, öyle değil mi?"

Sera derin bir nefes aldı.

"Gitmemem üzerine girilen bahisler daha yüksek galiba, Will. Birinin babana ulaşması gerek. Eğer sonucu beni sana geri getirecekse kendimi zora sokmaktan çekinmem."

"Bu durumun sahip olduğumuz her şeyde bırakacağı etkiye hazır mısın?" William onun gözlerini inceledi.

Sera güven verebilmeyi umut ederek başını salladı.

"Madem Sophie tüm yaşadıklarına rağmen cesaretini yitirmedi, ben de yitirmeyeceğim."

On Dördüncü Bölüm

24 Haziran 1942

The Daily Telegraph Gazetesi

Fleet Sokağı, Londra

Kája'nın elindeki çay fincanı masasına yerleşme telaşı yüzünden neredeyse masanın kenarından aşağı düşecekti.

GİZLİ diye kaşelenmiş parlak kırmızı, kalın harflerin altındaki başlık âdeta bağırıyordu. "Almanlar Polonya'da 700.000 Yahudi Öldürdü."

Bu yazı, gazete baskıya girmeden önce son kez kontrol edilmesi için verilen bir öbek makalenin arasındaydı. Okudukları, görmeyi umduğu son kelimelerdi. İşaret parmağını her satırın altında tek tek gezdirerek makaleyi inceledi.

Nazi askerleri Yahudileri öldürüyor.

Doğru muydu bu? Hayır. Doğru olmasına imkân yoktu.

Trixie bir anda Kája'nın masasının önündeki koltukta belirdi.

"Hayalet görmüş gibisin, şekerim. Sorun ne?"

"Trixie, ben bir sekreterim..." diye mırıldandı, sözü uzatmadan ekledi, "bu neden benim masamda?"

Kája yüzündeki şok ya da baygınlık ifadesini tahmin ettiğinden başını öne eğdi. Dürüst olmak gerekirse yüzüne bir tokat atılmış gibi hissediyordu.

"Çok haklısın, balım." Trixie alay eder gibi gülümsedi, sigarasından ağır bir nefes çekerek ofisi inceledi. Aralarında kalan mesafeye doğru dumanını üfledi. "Santral odasından sigara içmek için zar zor kaçtım ve bahse girerim otuz saniye sonra beni aramaya başlayacaklardır." Trixie iç geçirdi. "Bu ukala adamlarla dolu bir ofiste terfi almanın hayalini kuran kadınlara bol şans. Biz kadınlar burada çalışıyor olabiliriz ama bahse girerim ki şu savaş bitip askerdekiler evlerine döndüklerinde bizi mutfaklarımıza geri göndereceklerdir."

"Bunu demek istemedim." Kája elini masanın üzerinde duran kâğıt istifinin üstüne koydu, yüreğinde hâlâ okuduğu kelimelerin ağırlığı vardı.

"Gerçekten mi? Ev kadınlarının karne defterlerinin çalınmasından daha iyi bir haberin mi var?" Trixie tembel bir edayla iç geçirdi.

"Aslına bakarsan olabilir." Kája alt dudağını kemirerek olanları düşündü.

"Sır saklayabilirim," dedi Trixie, kırmızı ruj sürmüş dudaklarıyla gülümseyerek. Bu hâliyle ofis çalışanından çok cuma akşamı eğlenmeye çıkacak birine benziyordu. "Dökül bakalım."

Kája, Trixie'ye baktı. Kadının gözleri muzip bir merakla iri iri açılmıştı. Kaşları şaşırtıcı şekilde kalkan Trixie, hevesle Kája'ya bakıyordu.

"Bay Edmunton nerede?"

Trixie puflayarak başını basın odasının sonuna doğru çevirdi. "Yaşlı Herbert mı? Odasında." Sözüne devam etmeden önce kollarını göğsünde kavuşturdu. "Kapısı da kapalı. Tuhaf moruk, ne olacak. Neden sordun?"

Kája cam duvarlı ofise baktı. Adamın iri, meşe masasının arkasında oturduğunu, kulağına telefonun ahizesini götürdüğünü ve donuk bakışlarla cam duvarın bir yerine diktiği gözlerini görebiliyordu. Bay Edmunton kaşlarına düşen saçlarının arasından elini geçirdi.

Gördüğü manzara Kája'nın kulaklarında alarm zillerinin çalmasına sebep olmuştu.

Başını iki yana salladı. "Bir şeyler ters gidiyor."

"Şüphem yok. Saatlerdir ofisinden çıkmadı. Bombardımandan bu yana onu ilk defa bu kadar sessiz görüyorum." Trixie sesini alçalttı. Kája çalan telefonların sesini ve arka fonu dolduran daktilo takırtılarını duymamak için eğilmek zorunda kaldı. "Çocuklar cepheye gideli uzun zaman oldu, artık insanlar meraklanmaya başladı. Santraldaki kızlar bir gün birinin çat kapı gelip sığınağa saklanmamızı söyleyeceğinin korkusunu yaşıyorlar. 1940 yılına geri döndük."

İçgüdüsel olarak Kája köşedeki masaya baktı.

Onun masasına.

Bugün de boştu. Aslında bir aydır boştu. Bombardımanları hatırlamak Kája'nın düşüncelerini Liam'a götürdü. Düşman hattından haberler yazan Liam'ı kurşunlar arasında hayal etmemek için Kája var gücüyle çabalıyordu. Gözleri, en azından günde bir, bazen daha fazla kez Liam Marshall'ın 1920'li yıllara ait Remington marka daktilosuna kayardı. Daktilo da

masada öylece duruyor, o köşeyi daha da ıssızlaştırıyordu. Tabii Kája'yı da öyle.

"Ne düşündüğünü biliyorum. Acar muhabirimizi uzun zamandır görmedik," diye yaklaşan Trixie, desteklercesine elini Kája'nın koluna koydu. "Kızlar da onun için kulak kesildiler, inan bana. Ancak şu sıralar sadece Kemsley'den telefon alıyoruz. Matbaadaki çocuklar sırf gazeteyi basabilmek için kendilerini oraya kapadılar. Haftalardır boş sandalyelerle dolu ofiste oturuyoruz. Londra'daki muhabirler haber yapma peşindeydiler, şimdi de ordudalar, öyle değil mi? Biz de burada sıkıcı tipler ve Edmunton'la oturuyoruz. Prag'da nasıl diyorsunuz bilmiyorum ama biz burada bu duruma *kafa bozmak* deriz."

Editörlerinin ofisine baktı.

"Edmunton tüm gün odadan çıkmadı demek?"

"Sen daha iyi bilirsin. Onun sekreteri sensin," diye cıvıldayan Trixie, Kája'nın gülmediğini fark edince ciddileşip kızın dirseğini tuttu. "Bir dakika. Sen ciddisin, değil mi? Ne oldu?"

Kája ahşap, döner sandalyesinden sanki deri minderine çivi batmış gibi sıçradı. Elinde makale ile Edmunton'ın ofisine doğru ilerledi. Cam kapıya hafifçe vurdu, kapıyı başını sokabilecek kadar araladı.

"Efendim, bir dakikanız var mı?"

"Şimdi olmaz, Bayan Makovský." Edmunton elindeki telefonu yuvasına sertçe koydu ve gitmesi için Kája'ya eliyle işaret etti.

Reddedilmesini göz ardı eden Kája yine de ofise girdi.

Kapıyı bilerek sertçe kapadı ve kapının önünde kendinden emin bir edayla durarak Edmunton'ın onu fark etmesi için

bekledi. Edmunton oralı olmak yerine not defterine bir şeyler yazmaya başladı. Ardından derin bir iç çekti.

Kája umduğu ilgiyi göremeyince şansını zorlamaya karar verdi. Masasına doğru bir adım attı, makaleyi ona doğru kaldırdı.

"İncelemem gereken makalelerin arasına bu karışmış."

Edmunton'ın Kája ile göz göze gelmesi için makaleye bir bakış atması yetmişti. Yaşlı adamın gözleri âdeta yuvalarından fırlayacak gibiydi.

"Bunu nereden buldun?" diye kükreyen adam, kâğıdı hemen Kája'nın elinden çekip aldı. Kâğıdı Kája'ya doğru sallarken bir yandan da acaba Kája'nın iş arkadaşları da içeri gelecek mi diye basın odasını inceliyordu. "Başka gören oldu mu?"

Kája ne gücenmişti ne de öfkelenmişti. Kája ondan istediklerini öğrenebilmek için bugünlük adamın kaba tavırlarını göz ardı etmeye kararlıydı. *Gerçekleri* öğrenmeliydi.

Masanın karşısındaki sandalyeye oturdu ve kararlılığından ödün vermeyerek kollarını göğsünde kavuşturdu. Kalbi göğüs kafesinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu. Bacak bacak üstüne atmamış olsaydı dizleri tir tir titrerdi. Böyleyken bile sırtı dik bir şekilde oturdu ve öğrenmeye muhtaç hissettiği ayrıntıları Edmunton'ın anlatmasını bekledi.

"Anlayacağımı anladım." Edmunton kaşını kaldırarak baktı. Gözlerinde Kája'nın oldukça suçlayıcı bulduğu bir bakış vardı. Sanki bir avuç taş yutmuş gibi boğuk çıkan bir sesle, "Bana cevap vereceksiniz Bayan Makovský. Bunu nereden buldunuz?" diye emretti. Edmunton bakışlarını Kája'dan çekip ofisinin dışına sıralanmış boş masalara çevirdi. "Marshall'ın bununla bir ilgisi var mı?"

"Bay Marshall'ın bununla bir ilgisi yok. Haftalardır ofise gelmedi, bunu siz de biliyorsunuz," dedi. Kája çengel bulmacalardan haberdar olduğu için istese de istemese de Liam'ın görevleri ile bağlantı içindeydi. "Savaş hattından gelen bir haberin benim masamda olmasının büyük bir hata olduğunu düşünüyorum. Asıl merak ettiğim haberin doğru olup olmadığı."

"Amiriniz olarak soruları yalnızca ben sorabilirim."

"Daha önce kimse bana böyle bir haber getirmedi. Bugüne kadar..." Kája başını örtülü bir tehdit savuruyormuş gibi yukarı kaldırdı.

Normalde huysuz olan bu adam, işte o an iç geçirerek Kája'yı şaşırttı. Çünkü adamın yüzüne mutsuz bir ifade yerleşmişti. "Evet. Savaş hattından aldığımız haberler doğruysa, bu da doğru gibi görünüyor... Binlerce insan öldürülüyormuş."

"İyi de bu nasıl olabilir? Eğer doğruysa Nazi askerleri böyle bir şeyi nasıl gizlerler?"

"Unuttunuz mu? Polonya hükümeti buraya, Londra'ya sürüldü. Haberi bizden önce almış olmalarını anlayabiliyorum. Farkındaysan savaşta yaşananların öğrenilmesi için çalışıyoruz, hem majesteleri hem de Büyük Britanya halkı için. Eğer haber değeri taşıyan bir şey varsa, muhabirlerimiz onu bulacaklardır."

Kája boğazının düğümlendiğini hissetti.

"Görünüşe bakılırsa yüzlercesini aynı anda gazla zehirlemek gibi bir yöntem dahi geliştirdiklerini duydum, zavallılar," dedi oflayarak. "Ne önemi var? Asıl önemli olan onların bunu yaptığını tüm dünyanın öğrenmesi. Yarın bunu basacağız."

Kája'nın gözleri iri iri açıldı. "İlk sayfa haberi mi?"

"Buna henüz karar verilmedi." Edmunton kâğıdı rulo hâline getirdi.

Sorulacak tek soru kalmıştı ama patronu endişelerini görecek, kalp atışlarını sezecek diye Kája'nın ödü patlıyordu.

"Bunu Bay Marshall mı yazdı?"

Edmunton durup Kája'yı inceledi. "Bunu sormak aklınıza nereden geldi?"

Kája duraksamadan cevap verdi. "İçgüdü."

"Kusura bakmazsanız içgüdülerinizi susturup işinizle ilgilenmeniz beni daha çok memnun eder, Bayan Makovský. Sizden istenen işinizle..."

Kája'nın düşünceleri duyulur birer fısıltı hâlinde devrilen bir bardak su gibi dökülmeye başladı.

"Gerçek olamaz gibi geliyor. Gerçek olmamalı. Bu çok korkunç..." Çenesinin titrediğini hissedince duygularını gizlemek için eliyle ağzını kapadı.

Patronu, Kája'nın hassasiyetini görmüş olmalıydı ki boğazını hafifçe temizleyerek başını masasına istiflenmiş kâğıtlara çevirdi.

"Bayan Makovský?"

Kája anlık dalgınlığından silkelendi, bakışlarını kaldırdı. Yaşlı adamın ona bakan gri gözlerini gördü.

"Evet, efendim?"

"İhtiyacım olan son şey ofisimde ağlayan bir kadın görmek," dedi. Fakat her zamanki sert tonunun yerine inkâr edilemez bir kibarlık gelmişti. "Şimdi kalıp çayım için su kaynatmak istemiyorsanız, işinize dönmenizi tavsiye ederim. Düzgün çalışın, lütfen."

Adam kaşlarını kaldırdı, çenesiyle camın arkasında kalan hareketli basın odasına doğru işaret etti.

"Şimdi çıkın ve haber basılana kadar hakkındaki fikirlerinizi kendinize saklayın." Kalemini ona doğru kaldırdı ve ekledi. "Bu bir emirdir."

Edmunton'ın masasındaki telefon kulaklarını çınlatacak tizlikte bir sesle çalınca Kája aniden yerinden fırladı. Adam telefonu açıp ahizesini kulağına götürüp yüksek sesle konuşmaya başladı. "Telegraph. Edmunton." Kája da oradan ayrılması gerektiğini anladı.

Ayağa kalktı, dışarı çıktı ve kapıyı ardından dikkatle kapadı. Basın odası olağan hummalı çalışmalarına devam ederken Kája olduğu yerde donakalmıştı. Muhabirlerin kahkahalarını ya da tüm odayı bir enerji mırıltısıyla dolduran daktilografların yazı seslerini işitemez hâlde zemini inceledi. Sesler çok sıradan, hava çok ağırdı.

Telaşın dört bir yandan onu ele geçirdiğini hissediyordu ve bir an önce bu ofisten çıkmazsa tüm insanların içinde çığlık atacağından korkuyordu.

Kája'nın ayakları sanki kendi iradeleri varmış gibi onu hızlı adımlarla ofisten çıkardı. Çantasını alacak ve Trixie'ye "Gitmem gerekiyor," diye fısıldayacak kadar kısa bir süreliğine masasına uğradı. Trixie kollarını kavuşturmuş, en yakın asansöre doğru ilerleyen Kája'nın arkasından şaşkınlıkla bakakalmıştı.

Kája ise durmuyordu. Asansör en alt kata indi, Kája koridor boyunca ilerledi. Topuklu ayakkabılarıyla koşar adımlarla ön kapıdan kalabalık Londra sokaklarına fırlayıverdi.

Aylar önce gerçekleşen saldırı onları acımasızca yaraladığında da yaptığı gibi Kája göğe baktı. Artık uçaklardan ya da bombalardan korkmuyordu. O korku her Londralı gibi onun için de artık sıradandı. Başını kaldırdı çünkü lacivert renkli gökyüzünde onları seyreden bir Tanrı var mı diye merak etmeye başlamıştı.

Dünyada *onun* dünyasında neler olup bittiğini görebiliyor muydu? Tüm dünyanın alev alev yandığını doğrulayan o manşeti okuyabiliyor muydu?

Tanrım yardım et, diye düşündü gözyaşları göz pınarlarını yakarken. *Öldürülmeden ailemi Prag'dan kaçırmam gerek.*

On Beşinci Bölüm

30 Haziran 1942

Paddington İstasyonu, Londra

Taksinin camına yağmur damlaları iniyordu.

Haziranın sonu bugüne dek güneşli ve güzel geçmişti. Ancak gökyüzü artık bu ruh hâlini kaybetmişe benziyordu. Sokaklarda koşturan Londralıların üzerine yağmur yağıyordu. Kiminde şemsiye vardı, kimileri ise hiçbir koruyucu olmadan yağmura göğüs geriyordu. Yağmur merhametsiz bir selle şehri yıkarken insanlar ya tentelerin altına saklanıyor ya da sokak aralarına sığınıyordu.

Kája seyir hâlindeki taksinin içinden yıllar önceki saldırıda parçalanmış tuğla yığınlarına ve devrilmiş ağaçlara baktı. Kırık binalar âdeta yaz yağmuruyla eriyen iri, tuğla canavarlar gibi sokağın iki yanına sıralanmıştı. Pencereden süzülen sular yüzünden görünümleri kırmızı, kahverengi karışımı bir bulanıklık içindeydi.

Bağıran fren sesleri Kája'nın düşüncelerini dağıttı. Taksi Paddington İstasyonu'nun önünde yavaşlayarak durdu.

"Geldik, hanımefendi," dedi taksici. Şoförün Londra aksanı rahatlıkla işitiliyordu.

Kája çantasından ücreti çıkardı ve bahşişi de kapsayacak kadar parayı adamın arkaya doğru uzattığı eline bıraktı. Ancak araçtan inmekte tereddüt etti, eli kapının kolunu tutmayı reddediyordu sanki.

Taksi şoförü kol saatini kontrol etti. "İniyorsunuz, değil mi hanımefendi?"

"Ah evet." Bir saniye daha tereddüt etti, cesaretini toplamak için uğraştı. "Kusura bakmayın."

Sigarasını alt dudağından sallandıran iri adamın sesi yumuşadı.

"Tren." Arabanın penceresinden kalabalık peronlara işaret etti. "Eğer seferinizi yakalamak istiyorsanız gitmelisiniz."

Kája başını salladı. "Teşekkür ederim."

Kája koltuğun üstündeki küçük valizini aldı, el çantasının askısını bileğine dolayarak dirsek kıvrımına kadar çekiştirdi. Kapıyı açınca sağanak yağmur yanaklarına çarpmaya başladı. Yağmur damlaları açık mavi gömleğinin kahverengi şeritli yakasından içeri süzülüyor, Kája'nın ıslanmasına ve üşümesine sebep oluyordu.

Burada olacak...

Kája önündeki yolculuğu düşündü. Ne yapmak zorunda olduğunu düşündü. Bilet gişesinin önünde durup valizlerini teslim ederken Liam'ın geleceğine kendini ikna etmeye çalışıyordu. Daha önce hep yanında olmuştu ve bu sefer de onu yüzüstü bırakmayacaktı.

Peronun tentesinin altına doğru koştu, üstünde İngiltere bayrağı olan koyu yeşil tentenin altında durdu ve kollarına düşen yağmur damlalarını silkeledi.

"Her zaman erkencisin."

Kája sesin geldiği tarafa doğru döndü.

"Liam?" Yağmurdan sırılsıklam olmuş şapkasının altından bakan Kája, karşısındaki asker şapkalı ve üniformalı adamın tanıdığı muhabir olduğuna inanamamıştı.

Sadece birkaç ay görmemişti ama Liam yaşlanmışa benziyordu. Hatta boyu uzamıştı. Kendinden daha emin bakıyordu şimdi. Onu daha önce üniformalı görmemişti hiç. Olduğundan bambaşka bir adama dönüşmüş olması Kája'yı hayretler içinde bırakmıştı.

"İstasyon amiriyle görüştüm. Bir sonraki trenin kalkmasına daha yarım saat var." Liam bilet gişesinin yanındaki duvar saatine doğru başıyla işaret etti. "Kája Makovský, en bilindik özelliklerin her zaman düzgün olman. Kurallara uyman. Ama en önemlisi, her partiye erken gelmen."

"Evet. Kulağa benden bahsediyormuşsun gibi geliyor," diyen Kája, haftalardır haber alamadığı Liam'ı karşısında davranışlar hakkında boş konuşmalar yaparken görünce rahatlayarak nefes aldı.

"Mesajını aldım." Liam gülümsemek için kendini zorladı. "Betchley'deydim, şükürler olsun ki. Buckinghamshire kasabasından bir buçuk saatlik uzaklıkta bir yerde olmak denizaşırı bir yerde olmaktan çok daha iyi. Seni zamanında yakalayabildiğime memnunum."

"Oralara da mı gittin? Manş Denizi'nin ötesine?"

"Kısa zaman sonra gitmem gerekiyor," diye cevap verdi Liam, Kája'nın sorusundan kaçınarak. "Bundan bahsetmek zorunda mıyız?"

Kája tedbirle bakışlarını yukarı kaldırdı, ardından çantasının içini karıştırarak biletini aradı. Dirseğinin okşandığını hissedinceye kadar Liam'ın ona ne kadar yaklaştığını fark etmemişti.

Her yanı âdeta buz kesti.

Liam onun çantasına uzandı, sapını doladığı bileğinden usulca çekti. Çantayı hemen arkalarında duran banka koydu, kendi asker şapkasını da yanına yerleştirdi. Kája hâlâ göz göze gelmeyi reddediyordu.

"Kája," diyen Liam'ın sesi tentenin üstüne düşen yağmur seslerini bastıracak kadar yüksekti. Kája'nın gözleri Liam'ın gök maviliğindeki gözleriyle birleşti. "Biletini arıyormuş gibi rol yapmanın lüzumu yok, bahse girerim nerede olduğunu pekâlâ biliyorsun."

Kája derin bir nefes aldı ve ne söyleyebileceğini düşündü. Ancak Liam sözüne devam etti.

"Oyunları bırakabiliriz artık. Heves kırıcı göründüğüm için beni bağışla ama aklı yerinde olan hiç kimse savaşın ortasındaki bir yere gitmeyi düşünmez."

"Liam, lütfen. Seni buraya yardım etmen için çağırdım, nasihat vermen için değil."

Liam tedirginlikle bir adım daha yaklaştı. O kadar yakınlardı ki Kája bir an için Liam onun ayağına basacak sanmıştı.

"Ben ciddiyim, Kája. Nazi askerlerinin işgal ettiği toprakların tam ortasına gideceğini yazdığın şifreli telgrafı okuyunca ne tepki vermeliydim? Sen gerçekten delirmişsin."

"Anlamıyorsun," diye mırıldanan Kája yere baktı. Bu yaptığının korkakça olduğunu kabul ederek onunla yüzleşmeye karar verdi. "Ailem benim tüm varlığım."

"Bu doğru değil." Liam başını iki yana salladı. "Unutma ki ebeveyn için endişelenmek nedir, bilirim."

"Bildiğini biliyorum," diye karşılık veren Kája, en çetin geçen bombardımanlarda yaşadıkları korkuyu anımsadı. "Kalbini kırmak istemiyorum. Burada bir hayat kurdum. Ama... terk ettiklerim orada, zihnimin en arka köşesinde, yüreğimin ta içindeler. Üstelik Nazi askerlerinin Yahudilere neler yaptıklarını öğrendim."

Kája gazeteyi Liam'ın burnuna doğru kaldırdı. Eldivenli elinden süzülen yağmur damlaları yüzünden gazetenin mürekkebi dağılıyordu. Nazi askerlerinin insanlığı ayaklar altına alışını avaz avaz bağıran manşeti gösterdi ve yarı yalvarırcasına, "Söyle bana. Bunu sen mi yazdın?" diye sordu.

Liam'ın yüzü bir taş kadar ifadesizdi.

"Bunu göz ardı edemem. Bunu *anlaman* gerek." Kaja onun yüzünü inceledi, yeterince cesur hissettiği zaman da, "Sana kulüpte yaşanan o geceden sonra ne söylediğimi hatırlıyor musun?" diye fısıldadı.

Liam onu başıyla onayladı.

"Hatırlıyorum," diyen Liam, eldivenli elini Kája'nın eline götürdü. Başını çevirip arkalarında kalan bankı işaret etti. Kája'yı hafifçe arkasından çekerek, "Oturalım," dedi.

Tavrı o kadar nazik ve beklenmedikti ki Kája itaat etmekten memnuniyet duydu. Birlikte banka yerleştiler. İkisi de boş gözlerle yağmurun ıslattığı peronda koşturan yolcuları seyrediyordu.

"Makaleyle bir ilgisi olduğunu tahmin etmiştim," dedi başını iki yana sallayarak. "Sadece böyle yapacağın aklıma gelmemişti."

"Biliyordun o zaman? Yani Yahudilerin öldürüldüğünü?"

Liam başını salladı. "Bir haber için Polonya kamplarından birine gönderilen bir Polonyalı özgürlük savaşçısından istihbarat almıştık. Bulunduğu kamp duyduklarımızın en kötüsüydü. Kaldığı hücreye bir radyo kaçırmayı başarmıştı ve Londra'ya sürgün edilen Polonya hükümetine radyo aracılığıyla haberler yolluyordu. Bir kısmını deşifre edebildik."

"Nerede bu kamp?"

"Krakow'a yakın."

"Prag'dan çok uzak sayılmaz," diye iç geçirdi Kája. "Peki, adam ne söyledi?"

"Aylarca hapis yatmış, etrafındaki herkesin öldürülüşünü seyretmiş. Buradaki hükümete haberler gönderiyormuş. Söylemek durumunda kaldığı şeyin... doğru olduğuna inanmak istemedik. Doğruluğunu teyit etmemiz, elimizden ne gelir bilmemiz gerekiyordu. Ama yine, saldırıdan sonra, Hitler'in ordusundan her şey beklenebilirdi."

"Yani bir süredir biliyordun?"

Liam kolaylıkla karşı çıktı. "Bir süredir yoktum."

"Bana söylemedin."

"Nasıl söyleyebilirdim, Kája? Seni tanıyorum. Buraya geleceğinden, bir trene binip neresi olduğunu Tanrı'nın bildiği bir yere gideceğinden korkuyordum. Bağışla ama inatçılığın doğruyu görme yeteneğini gölgede bırakıyor. Mantığını kullan."

"Liam, ben yarı Yahudiyim." Kája kelimeleri sanki diğer insanların yanında itiraf etmekten çekindiği bir sırmış gibi fısıldamıştı.

"Bunu kirli bir sırmış gibi söyleme." Öfkelenen Liam parmaklarını saçlarının arasından geçirdi.

"Öyle değil mi? Her yerde bizden nefret ediyorlar." Yanlarından geçen kalabalığı inceledi. "Burada, Londra'da bile bizden nefret ediyorlar. Sadece bu konuda dürüst değiller."

"Her yerde sizden nefret etmiyorlar, özellikle de ben etmiyorum." Liam başını iki yana şefkatle salladı. "Yarı Yahudi olabilirsin ama benim için bir tam insansın. Kendinin kötü olduğunu düşünmene müsaade edemem."

"Ama bunun gerçek olduğunu biliyorsun. Yahudileri öldürüyorlar! Topluyorlar ve öyle bir yere gönderiyorlar ki bir daha asla onlardan haber alamıyoruz. Şimdiye kadar almadılarsa bile babamı da yakalayacaklardır. Annem de onunla gitmek isteyecektir. Görmüyor musun? Başka seçeneğim yok. Başımıza yağmur gibi bombalar yağarken Londramızın sığınaklarına sığınmaya benzemiyor. Bu tehdit hedef odaklı. Canlı ve avlıyor. Onların kamplara gönderilmesine engel olabileceğim en ufak şeyi bile denemek zorundayım."

"Hitler'in ordusu karşısında ne yapmayı umut ediyorsun? Söyle bana."

"Ne yapmam gerekiyorsa."

Liam, Kája'nın kolunu öyle ani bir hareketle tutmuştu ki Kája irkildi. Elleri nazik, sesi âdeta nefes alır gibi fısıldayan bir tondaydı.

"Söylediklerimde ciddiyim, Kája. Bethnal Green'deki gece hani? Seni hayatımda istiyorum."

Kája doğruca ona bakan Liam'ın gözlerinden kaçındı. Liam bundan bir yıl önce Londra'dan ayrılmış, yalnızca ara sıra uğramıştı. Ne nerede olduğunu ne de ne zaman döneceğini

söyleyebiliyordu, buna rağmen yüreğini açmış ve duygularını ifade ederek Kája'yı şaşırtmıştı.

Kája hafifçe başını salladı. "Biliyorum."

"Ben kusurlu bir adamım, Kája. Bunun farkındayım. Ancak üstümüze yağmur gibi yağan bombalardan sonra her şey değişti. Tüm şehir yerle bir oldu ama ben seni düşündüm..." Liam başını iki yana salladı, hissettikleri sesinden anlaşılıyordu. "Bu savaş uzakta kalmama sebep oldu. Geri dönüp savaşmak zorunda kalabilirim. Ama eve döneceğimi ve senin güvende olduğunu bilmeden bunu başaramam. Anlamıyor musun?"

Kája hiçbir şey söylemedi. Hiçbir şey düşünmedi. Gök gürültülerinin sesi yükselirken zar zor nefes alabiliyordu zaten.

Kája, Liam'ın gözlerinde gördüğü bakışı düşünerek ona yaslandı. Londra'nın üstünde bombalar patlarken ona gelen adama... Neredeyse ölmek üzere olduğu o gece çok az konuşmuşlardı ama Kája biliyordu. O gece Liam'ın gözünde korkuyu görmüştü.

"Tanrım, Kája. Ne yapmak üzere olduğunun farkında mısın?"

Kája başını salladı, alnı Liam'ın çenesine değinceye dek genç adama sokuldu.

"Beni bunu yapmamaya ikna etmezsin umarım. Zaten yeterince korkuyorum."

"Hiç düşündün mü?" diye sordu Liam. "Belki ben de korkuyorum? Hayatta kalmanı istemem kulağa çok bencilce geliyorsa özür dilerim ama elimden başka bir şey gelmez. Nazi ölüm kampında açlıktan ölmenin ya da daha kötü bir ölüm yöntemiyle hayattan kopmanın düşüncesini bile kabullenemem."

Kája onunla yüzleşebilecek kadar geriledi.

"Böyle bir şey olmayacak, Liam." Eldivenli eliyle gözünü nemlendiren yaşı sildi. "Güven bana. Başarabilirim."

"Senden hiç şüphe etmiyorum. Sorun bu değil."

"Beni uzun zamandır tanıyorsun, Columbia Caddesi'nden bu yana... Gözlerimi hastanede açtığımdan beri... Sana o zaman da söyledim, yine söylüyorum, bunu yapmak *zorundayım.* Bir gün eve dönmem gerekeceğini içten içe biliyordum zaten, sadece zamanını kestiremiyordum."

Liam bir eliyle Kája'nın elini tutarken diğeriyle avucunun içine aldığı yanağını ısıttı. Bir süre öyle kaldıktan sonra Liam geri çekildi, dirseklerini dizlerinin üstüne yasladı. Karakterinin faydacı yanı baskın gelmişti.

Kaşını kaldırdı, doğruca Kája'nın gözlerinin içine baktı.

"Planın ne peki?"

Kája başını kaldırdı, konuşmadan önce duygu yoğunluğundan boğazını temizledi.

"Babam bir doktordu, hizmetlerinden faydalanmaları için dua edebilirim yalnızca. Şimdiye kadar öyleymiş. Hâlâ Filistin'de yaşayan ablamdan bir mektup aldım. Beş aydan daha uzun süre önce yazılmış, üstelik açılmış da. Yine de bana ulaşmanın bir yolunu buldu. Belki babamı çalışması için şehirde tutuyorlardır."

"Eğer hâlâ oradaysa izlendiğine eminim."

"Evet. Ben de öyle düşünüyorum."

Liam başını salladı. "Ne yapmayı planlıyorsun?"

Onu kararlılığıma inandırmak zorundayım. Eğer onu inandırırsam belki kendim de inanırım.

"Elimdeki seyahat belgeleriyle rıhtıma kadar gidebilirim." Tüm gayretine rağmen Kája, Liam'ın bakışları altında çenesinin titreyişini hissedebiliyordu. "Oradan sonra da Manş Denizi'ni aşmanın bir yolunu bulurum."

"Nereye?"

"Portsmouth ya da Calais'e gidemeyeceğimi biliyorum, bu yüzden... belki biraz kuzeye."

"İyi bir plan değil." Liam başını iki yana salladı. "Kıyıya vardın diyelim, sonra ne olacak? Süresi geçmiş bir vize ile Alman cephelerinin üstüne mi yürüyeceksin? Kája, o hükümetler anarşi hâlinde. Londra gibi değiller. Bombalar tüm şehri yerle bir etse de en azından toparlanıyoruz. Yangınları söndürecek kum kovalarımız, çocukları şehrin dışına çıkarabilecek tren hatlarımız var. Bir düzen var. Ama orada?" Tren raylarının solarak kaybolduğu uzaklıktaki bir noktaya baktı. "Orada yalnızca savaş var. Sana yardım eli uzatacak kimse yok. Karneyle de olsa düzenli şekilde malzeme ihtiyacını karşılayacak bir sistem yok, hiçbir şey yok. Hayatını büyük riske atıyorsun."

Kája gözlerini kapadı. "Bunu düşünmemeye çalışıyorum."

"Saflık ediyorsun."

Kája kendini aniden geri çekti ve ayağa fırladı.

"Liam, lütfen. Beni umursadığını bir defa söyledin zaten."

Cümlesini bitirmeye fırsat bulamadan Liam onu kolundan yakaladı.

"Umursuyorum."

"Babanı bombardımanda kaybettikten sonra ilk günkü saldırıdan sağ çıkmamızın ardından..." Kája sakince konuşuyordu. "...bunu neden yapmak zorunda olduğumu anladığının

farkındayım." Liam'ı göğsünden iterek uzaklaştı. "Eğer beni gerçekten umursuyorsan, o zaman gitmeme izin ver."

Liam ona bakarken arkalarındaki trenin frenlerinden sesler yükseliyordu. Kája başını hafifçe çevirince trenden yükselen dumanların etrafını sarmaya başladığını gördü.

Zaman durdu.

Yağan yağmur ve yürüyen insanlar âdeta solup gitti, yalnızca kendi dünyalarının içinde kaybolmuş olarak ikisi kaldı.

"Tren erken kalkıyor."

Kája gözlerini ondan hiç ayırmadan başını salladı. "Evet."

"Çok vaktimiz kalmadı demek." Liam uzandı, parmak uçlarıyla Kája'nın sol kaşının üzerinde kalan yarayı okşadı. "Benim canım Kájam... Seni kalmaya ikna edemem, değil mi? Bunu yapmana izin vermezsem beni asla affetmezsin, affetmeyi deli gibi denesen de başaramazsın."

Sahip oldukları son birkaç dakika boyunca onu seyretmekten memnun olan Kája, gözlerini kırptı.

"Asla çok uzun bir süre."

Liam başını salladı. "Evet. Çok uzun," dedi ve ceketinin cebinden birkaç kâğıt çıkardı. Onları Kája'ya uzattı.

"Bunlar ne?"

"Buraya gidip gelmen için yeterince zamanın var. Hepinizin..."

Kája elindeki evrakı görür görmez Liam'a baktı. "Bana Kızılhaç'ta bir iş mi ayarladın?"

Liam başını salladı. "Elimden ancak bu kadarı geldi. Ama aksanını törpülemen gerek."

"Liam, ben hemşirelik nedir bilmem," diye fısıldadı.

"Kızılhaç sadece hemşirelik hizmeti vermiyor. Üstelik baban bir doktor. Ondan öğrendiğin ufacık da olsa bir şey yok mu?"

"Biraz," diye mırıldanan Kája, başını iki yana salladı. "Ama bir hemşire olmaya yetecek kadar değil. Tıbbi hizmet paravanıyla seyahat ettirecek kadar değil."

"O zaman kendine başka bir görev ayarla ve dua et sorguya çekilmeni gerektirmesin. Bu evrakla oraya gidebilirsin, ancak oradan dönmek için aklını kullanmak zorundasın. Eşyalarını toparlamak için bir ya da iki günün var. Çok bekleme, Almanya'dan güneye doğru ilerleyen bir trene bin. Uluslararası Kızılhaç Komitesi'nin İsviçre'ye kadar seyahat etme imtiyazı var. Bu seyahat belgeleriyle oraya kadar sağ salim gidebilirsin."

Kája kâğıtları katlayıp göğsüne bastı, Liam'ın gözlerini görebilmek için bir adım geriledi. "Peki ya buna ihtiyacım olacağını nereden bildin? Telgrafta hiç söz etmemiştim."

Liam omuz silkti. Okulun popüler çocuğu gibi bir havası vardı. "O kadar inatçısın ki hatalarını görmüyorsun." Kája bir an onun gözlerinde bir parıltı gördüğünü sandı. Liam sözlerine devam etti. "Benim yardımım olsun ya da olmasın gideceğini biliyordum, yardımımı alarak gitmeni tercih ettim."

Kája başını salladı ve minnettar bir edayla gülümsedi.

"Pekâlâ," diyen Liam, Kája'ya trene kadar eşlik etti. "Artık binmeliyiz."

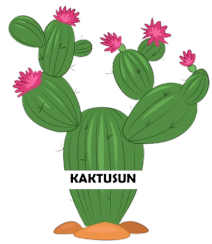
Kája başını kaldırdı.

"Ne dedin sen?"

"Tren kalkmak üzere ve ben de seninle geliyorum." Liam cebinden biletini çıkardı. "Sana Amsterdam'a kadar eşlik edebilirim. Ondan sonra Tanrı'ya emanetsin."

On Altıncı Bölüm

1 Temmuz 1942

Norwich Thorpe İstasyonu

Norwich

Tren rayların üzerinde bir şarkı mırıldanır gibi yavaşlayarak durdu. Koltuğun kumaşına yaslanmak çok iyi geliyordu. Kája gözlerini bir anlığına kaparken kendini uykuya bıraktığını fark etmemişti. Liam onu nazikçe omuzlarından kavradığında uyandı.

"Üstünü değiştirdin mi?"

Gözlerini açar açmaz fark ettiği ilk şey, Liam'ın ona baktığını görmek oldu. Şık üniformasından eser yoktu. Yerini yün pantolonun içine sokulmuş ince çizgili bir gömlek ve dikişleri aşınmış tüvit bir ceket almıştı.

"Evet. Norwich'ten üniformayla geçemezdim. Henüz olmaz. Tüm casuslar bunu bilir." Liam gülümsedi, kahverengi bir çantayı Kája'nın yanındaki sandalyeye koydu. "Al, inmeden önce bunları giymen gerek."

"Nedir bu?"

Kája çantayı açınca lacivert renkli kalın bir üniforma gördü. Ceketin omuz dikişinin hemen altına dikilen gümüş renkli yuvarlak armanın üstünde parmağını gezdirdi. Ortasındaki nakışlı haç işareti kırmızı renkteydi. Ceket ve etekten oluşan üniformaya beyaz yakalı bir bluz ile siyah bir de kravat iliştirilmişti.

"Kızılhaç üniforması."

Madem Kızılhaç adına seyahat ediyordu, bir üniformaya ihtiyacı olacaktı elbette. Üstündeki kıyafetlere baktı. Mavi renkli bluzunun seyahat ettiği yere uymayacağını Liam'ın söylemesine gerek yoktu.

"Ayakkabı ve şapka da var." Liam, Kája'nın fikirlerini okumuş olmalıydı. "Üstündeki mavinin sana yakışmadığını söylemiyorum tabii."

Kája içinde bulundukları duruma rağmen gülümsedi. Liam bunu her seferinde nasıl başarıyordu. Tüm olanlara rağmen onu nasıl güldürebiliyordu?

"Al," dedi koltuğun üzerine deri çantayı bırakarak. "Vestiyerden valizini alayım da eşyalarını buna koy. Düşman hattına valiz taşımaktan iyidir."

Kája dikişleri aşınmış deri çantanın üstünde parmaklarını gezdirdi.

Çantayı tanımıştı, gazeteye geldiğinde Liam her zaman bu çantayı takardı. Pek çok yeri eskimişti; tutma yerindeki deri sürekli kullanılmaktan iyice yumuşamıştı. Pirinç aksamı çok giyilmekten sarkmıştı. Yine de Kája'da Liam'ın tanıştırdığı eski bir dost izlenimi bırakmıştı.

"Ama bu senin. Bunu her yere götürdün," diye itiraz eden Kája, başını iki yana salladı. "Ben bunu alamam."

"Lütfen, al bunu." Yüzündeki ifadeye bakılırsa Liam tartışmak istemiyor gibiydi. Teklifindeki kibarlığa rağmen itiraz kabul etmeyecekti. "O valiz bir süre sonra daha ağır olacak. Oysa bunu omzuna atabilirsin."

Aslında mantıklıydı. Bu yüzden galibiyeti hak ettiğine karar verdi.

"Ona özenle bakacağım," diyen Kája, elini çantanın kemerinde gezdirdi. "Minnettarım."

"Güzel." Liam başını bir defa salladı. "Acele etsen iyi olur."

Ardından pencerenin dışında kalan istasyona doğru başıyla işaret etti.

"Thorpe'a geldik. Kadınlar tuvaleti şu tarafta." Liam merdivenlerin alt kısmında kalan bir çift kapıya doğru dönerek kol saatini kontrol etti. "Adımlarına dikkat et. Birkaç gün önce bu istasyon Almanlar tarafından bombalandı. Bahardaki Londra saldırısından bu yana şehir bombalanma tehdidi altında. Büyük tadilatlar henüz tamamlanmadığından istasyonun bazı yerleri hâlâ harap. Tren on beş dakika sonra kalkacak, Norwich'ten çıkmamız da pek kolay olmayacak. Başımıza gelecekleri bilemeyiz."

"O zaman neden gidiyoruz? Başka yerler olmalı."

"Çünkü güneydeki başka herhangi bir yerden karşı kıyıya geçmemizin imkânı yok. Portsmouth'tan işgal altındaki Fransa'ya geçmek söz konusu bile olamaz. Calais de tehdit altında." Kafası karışan Kája'yı inceledi. "Denesek bile asla başarılı olamayız."

Kája başını salladı. "Anlıyorum."

"Norwich'ten Amsterdam'a giden bir vapur yakalamak Kızılhaç'a dâhil olduğun zaman kolay sayılır. Ancak oraya varınca, geri dönüş yok."

"Londra'ya geri dönüş yok sanıyordum."

Liam başını iki yana salladı. "Seni kalmaya ikna etmekten vazgeçmeyeceğim," diye itiraf etti.

"Vazgeçseydin nasıl sorumlu bir istihbarat askeri olurdun?"

Liam başını yana yatırıp ona çok daha sert bir bakış attı. "Bulabildiği her insanın nüfuzundan faydalanmasaydı seni İngiliz Kızılhaç Komitesi'ne yerleştiremeyecek olan bir asker."

"Bunun için başın belada mı?"

"Bırak da bunu ben dert edeyim. Sen hazırlan. Buradan Alman işgali altındaki sınıra kadar her durakta sana bunları hatırlatacağım sanırım. Amsterdam'a varıncaya kadar benden kurtulmuş olmayı dileyeceksin."

Kája onu Almanya'nın karanlığına adım adım yaklaştıran durakları düşününce ürperdi.

"Madem benim için kendini tehlikeye attın, şimdilik bu tavrına göz yumacağım."

"İyi."

Yolu kapayan Liam'ın kenara çekilmesini beklerken geçen saniyeler tuhaftı.

"Aç mısın?"

Kája bunu o dakikaya kadar düşünmemişti, ancak midesinden gelen gurultu ona aç olduğunu hissettirdi. Hemen başını salladı, ayağa kalktı ve çantayı kolunun altına sıkıştırdı.

"Evet aslında. Açım."

"İşte. Bunu alabilirsin." Liam ceketinin cebinden yağlı kâğıda sarılmış bir paket çıkardı ve Kája'nın boşta kalan eline

yerleştirdi. "Kusura bakma. Mercimekli peynirli tarttan başka bir şey yok. Muhtemelen dağılmıştır da ama ellerinde yalnızca bu kalmıştı. Londra yemek karneleri burada pek iş görmüyor, bunu alabilmek için güzel bir para ödedim. Eğer istersen bir yerde kızarmış patates görmüştüm. Bir tezgâhta kremalı kurabiye vardı ama şeker olmadığından almaktan vazgeçtim."

Liam ellerini ceplerine sokmuştu. Anlatırken yüzünde çocuksu bir ifade belirdi. Emin adımlar atan, sivri dilli Liam Marshall'a hiç benzemiyordu doğrusu. Özellikle güçlü ve sağlam görünmek için bu kadar çabalarken yüzünde beliren o kırılgan gamzeleri seyredebilmek için Kája ne de çok beklemişti.

Kája tebessüm ederken alt dudağını ısırdı ve düşüncelerini kendine sakladı.

"İstersen gider alırım," diye teklif eden Liam, kompartımanın kapısına yöneldi. "Acele edersem bulabileceğime eminim."

"Hayır," dedi Kája başını iki yana sallayarak. "Bu gayet iyi, Liam. Ben gideyim." Kája Liam'ın yanından geçti. Liam da aynı zamanda hareket edince sendeleyerek Kája'nın ayağına bastı. "Özür dilerim."

"Tamam," dedi ve aceleyle yana çekildi. "Affedersin."

Liam bir şey söylemek istiyor ancak bu istekle mücadele ediyor gibi görünüyordu. Kája ise başka bir şey umarak bekledi. Öte yandan söyleyeceği her neyse vazgeçmiş gibi görünen Liam, konuşmaktan aciz görünüyordu. Başka bir şey eklemeden başıyla perona işaret etti.

"Ben seni burada bekleyeceğim."

"Tamam, teşekkür ederim." Kája başını salladı, ardından perona doğru açılan kapının altından geçti.

"Unutma, on beş dakika," diye uyaran Liam, camdan istasyonun saatine baktı. "Yoksa bizi almadan giderler."

Kája başını sallayarak kalabalığın arasına ilerledi.

Arkasında Liam'ın olduğunu bilmek, uzaktan da olsa onu gözettiğinden haberdar olmak, Kája'nın içini yenilenmiş bir kuvvetle doldurdu. Bu kuvvetle kalabalık peronun üzerinde gelip giden yolculara karıştı.

Üniformalı erkeklerin kollarına girmiş kadınların gözleri yaşlıydı. Belli ki koca ya da sevgililerini askere yolluyorlardı. Büyüklerin gözetimindeki çocuklar kimi yerlere öbeklenmiş, birbirine sarılıyorlardı. Kája bu yetişkinlerin ne kadar yorgun baktıklarını göz ardı etmeye çalıştı. Çocuklar çoğunlukla sessizlerdi, acaba mutsuz oldukları için miydi? Bazı küçük çocukların gömleklerine kâğıt iğnelendiğini gördü. Sanki üstlerine isimleri ve ait oldukları adresler yazılmıştı. Burada, kuzeyde bile savaşın her şeyi değiştirmiş olduğunu görmek yürek parçalıyordu.

Atmosfere yayılan ruh hâli Kája'nın midesini âdeta düğüm etmişti. Liam'ın onun için aldığı yiyeceğin midesini daha kötü etmemesini umut etti.

Kája kadınlar tuvaletine gidip hemen üstünü değiştirdi.

Üstündekileri kahverengi kâğıt torbaya katlayarak yerleştirdi ve kâğıda sarılmış tartı da üstüne koydu. Midesi guruldasa da şimdi yemeyecekti. Bir zamanlar açlık hissettiği midesinin içi şimdi kelebeklerle doluydu. Bu his dinerse o zaman trende bir şeyler yiyebilirdi.

Trenin düdüğü duyuldu, lokomotifin kısa süre sonra rayların üzerinde hareketine başlayacağını gösteren dumanlar yükseldi. Aceleyle hareket eden Kája, elinde şapkasıyla ahşap merdivenlerde adım attı. Öyle bir niyeti olmasa da aynanın önünde duruvermişti.

Gördüğü manzara onu şaşkına çevirmişti.

Üniforması ciddi ve soğuk duruyordu. Yapmak üzere olduğu şeyin ciddiyetini yansıtıyordu âdeta. O ana kadar hiç fark etmemiş olsa da ne kadar katı göründüğüne şaşırdı. Gözlerinin altında gri renkli yarım daireler belirmişti. Saçını arkasında sıkı bir topuzla toplamıştı ama topuzundan kaçmayı başaran birkaç tutam dalga şakaklarına düşüyordu. Saçları bakımsız görünüyor, ağırbaşlı bir ifade takınan aynada gördüğü yüzü çevreliyordu.

Tanrım, diye dua etti şapkasını ayaklarının hemen yanına düşürürken. *Liam burada ve bunun için minnettarım. Çok minnettarım. Ama sonra ne olacak?*

Yaşlar gözlerini yakmaya başladı, soğuk damlalar yanaklarından süzüldü.

Bunu tek başıma başarabileceğimi sanmıyorum... Kája elini saçlarının arasından ensesindeki topuza doğru kaydırdı. Parmaklarının arasında hissettiği soğuk saç tokasını çekip çıkardı. Peşi sıra çıkardığı tokalar saçlarını öfkeli bir yumuşaklıkla dalga dalga omuzlarına döküyordu. Ağır ağır nefes almaya çalışırken karşısındaki korkmuş yabancıya bakmaya devam ediyordu.

Kája yapmak üzere olduğu şeyin tüm ağırlığını hissederek ürperdi.

Sol şakağının üzerindeki yarayı görebilsin diye başını ışığa doğru çevirdi. Yara izini pudrayla gizlemeye çalışsa da hâlâ görünüyordu. Tenindeki kabarıklığı parmak uçlarıyla okşadı. Ardından ellerini sol kolunu örten üniformasının ceketi boyunca kaydırdı. Oradaki yaralarının da yandığını hissediyor, bombaların gerçek olduğunu hatırlıyordu. İçine ilerlediği tehlike gerçekti. Ölüm gerçekti. Ve yalnız başına olduğu fikri... İşte o an tüm gerçeklik zihninde yankılandı.

Bunu yapmaya gücüm yok, diye dua ederken ne kadar korktuğunu hissetti, savaştan önceki hâlinden ne kadar farklı olduğuna şaşırdı.

İçinde yalnızca güçsüzlüğün kaldığını anlayarak başını eğdi.

Ben size emretmedim mi? Güçlü ve cesur olun; korkmayın, yılmayın: Tanrı her nereye giderseniz gidin, yanınızdadır.

Kája, Tevrat'tan okuduğu ayetleri hatırladı. Biraz huzur buldu. Ve gerçeği... Korkusunun şimdiye dek bilmediği bir güce dönüşmesine imkân verdi. Güçsüz, yalnız ve korkmuş olsa da Tanrı'nın onu Norwich'teki bu küçük tuvalette bile bulabilmesi için, nereye giderse gitsin kendini gösterebilmesi için sesli olarak dua etti.

Kelimeler yüreğinden dudaklarına döküldü. Gözyaşlarının lekelediği dudaklarıyla fısıldadı.

"Lütfen beni bırakma. Ne olursa olsun... beni bırakma yeter."

Ellerini porselen lavabonun iki yanına yaslayarak destek aldı, duası boyunca ağladı.

Tuvaletin kapısı gıcırdayınca artık yalnız olmadığını anlayan Kája gözlerini sildi, hemen eşyalarını toparladı.

Oyalanmadan perona döndü, Liam'la bindiği vagona doğru ilerlemeye başladı. Tren ikinci bir uyarı düdüğü çalınca adımlarını hızlandırdı, acele eden insanların arasından ilerlemeye başladı.

Tam vagona varmıştı ki camdan gözlerini ona kilitlemiş olan Liam'ı gördü. Kája nefes verdi. Aceleyle tırabzanı yakaladı ve merdivenleri tırmandı, kompartımanın kapısında Liam'la buluştu.

Liam başta hiçbir şey söylemedi. Kája ağlamaktan gözlerinin kırmızı, saçlarının ise dağınık olduğunu biliyordu. Liam'ın tıpkı söz verdiği gibi onu bırakmayacağının farkındaydı. Görüntüsünün çirkinliğinden tiksinecekti. Çünkü o daha önce savaşı görmüş ve savaşmıştı, ancak Kája daha hedefine yaklaşamadan parçalanıyordu. Ne kadar korktuğunu Liam'ın anlayacağından şüphe etmiyordu. Ağladığı belliydi ve geri dönmeleri için ısrarcı olacaktı.

Liam onun zayıflığını görecek ve bunun için onu azarlayacaktı.

Kája tüm bunlara kendini hazırlayarak kompartımanın eşiğinde durdu, görüntüsünün vahameti hakkında Liam'ın yorum yapmasını bekledi. Oysa Liam ayağa kalktı, saçının dağınıklığına, Kája'nın yüzünde belli olan duygulara baktı ve hiç yadırgamadan, "İyi misin?" diye fısıldadı.

Kája başını evet anlamında sallayıp, elindeki torbayı göğsüne bastırdı.

"Evet," diye yanıt verdi içtenlikle. Liam'ın kompartıman kapısını kilitlemesine müsaade etti. "Şimdi iyiyim."

On Yedinci Bölüm

South Kensington

Londra

Arabaları Onslow Meydanı'nda klasik bir kent evinin önünde durdu.

Rengiyle mavi gökyüzünün altında tezatlık oluşturan beyaz tuğladan yapılma dört katlı binaya sanki hiç el değmemişti. İkili kapılar kusursuz siyah renkteydi, iri heykellerin tam ortasından yükseliyordu. Kapının iki yanında da zarif kemerli yüksek pencereler bulunuyordu. İkinci kattaki balkon yolun karşısındaki büyüleyici bahçeye ve sokağı yeşilin tonlarına bürüyen ağaçlara bakıyordu.

Penny arabadan indikten sonra onu takip etmesi için Sera'ya eliyle işaret etti.

Sera derin bir nefes alarak kendini sakinleştirmeye çalıştı, ardından arabadan indi ve yaz mevsiminin son çiçeklerinin kokusuna bulanmış havayı kokladı. Karşısındaki manzaranın bir tablodan aşağı kalır yanı yoktu. Çok iyiydi. Hatta itiraf

etmeliydi ki neredeyse mükemmeldi. Londra, yorgun yolcuyu iyi ağırlamak için elinden geleni yapıyordu. O kadar yorgundu ki midesindeki bulantı yüzünden bu güzelim sokakta olmak yerine başka bir yerde olmayı diliyordu.

Penny dayanamayıp ıslık çaldı. Gözleri evin ihtişamlı dört katını takip etti. Sera hemen onun yanında dururken cesurca gülümsemek için çabalıyordu.

"Şey... İşte geldik. Geçici evimiz," diye fısıldadı.

"Hayal kırıklığına uğramış gibisin." Penny onu dürttü, anı neşelendirmeye çalıştığına şüphe yoktu. "Bence California'daki Hanover Malikânesi'nden pek de küçük sayılmaz. Şimdiye dek alışmış olmalısın, öyle değil mi?"

"Buna bir gün alışabileceğimi hiç sanmıyorum." Sera dirseğini tuttu. "Sanırım beni bu kadar strese sokan da bu. Will de burada olmalıydı. Onsuz doğru gelmiyor."

"İmkânı olsaydı gelirdi. Bunu sen de biliyorsun," dedi Penny. Arabanın şoförü aracın bagajından valizleri çıkarmaya başlamıştı. "Ayrıca kayınpederinin bizi karşılamak üzere havaalanına bir araç göndermesi büyük nezaket. En son ne zaman bir hanımefendi gibi ilgi gördüm, hatırlamıyorum."

"Umarım bu durum iyi karşılanacağımızın bir işaretidir," diye cevap veren Sera, valizleri kapıya kadar taşıyan şoförü takip etti.

Sera yeniden derin bir nefes aldı ve tuğla duvarın üstündeki zili çaldı. Zil yüksek bir sesle çaldı. Bir süre sonra içeriden yankılanan ayak seslerini duymuşlardı.

"Hatırlat da bir ara Paul'u öveyim," diye fısıldadı Penny, ayak sesleri yakınlaşırken. "Ondan telefon etmesini istemiştim, değişiklik yaratacak bir şeyler yapmayı başardı. Anlaşılan

sevgili kayınbiraderin sorumlu bir insan olma yolunda yeni bir adım attı."

Tam o sırada kapı açıldı, parlak menekşe rengi gözleri olan gümüş saçlı bir kadın gülümseyerek onları karşıladı.

"Hoş geldiniz, hanımlar. Ben Bayan Clark, Bay Hanover'ın çalışanıyım. Hanginiz William'ın Sera'sı?"

Sera elini kaldırdı ve kadının aniden onu kucaklamasıyla nefes alacak fırsat bulamadı. Sera bu kucaklamayı içtenlikle gülümseyerek karşıladı ve önceki endişelerinden tamamen sıyrılarak Penny'yi takdim etti.

"Lütfen, içeri girin," diye şakıdı Bayan Clark, onları içeri buyur ederken. "Ben Bay Hanover'a geldiğinizi haber vereyim."

Sera başını sallayarak etrafına bakındı. Evin girişi en az dışarısı kadar büyüktü.

Spiral merdivenler ilerideki duvarın büyük çoğunluğunu kaplıyor, kahverengi ahşabıyla kıvrılarak ikinci kata yükseliyordu. Parlak cilalı tırabzanı ve fırçalanmış, aşınmış demir süsleriyle göz kamaştırıyordu. Giriş iki katlıydı. Duvarları kusursuz beyaz renge boyanmışken yerlere döşenen siyah beyaz kareli mermer duvarlara tezat düşüyordu. Sokağa bakan pencerelerle süslü salonun duvarları kızıl gerdan kuşunun mavi yumurtaları rengindeydi. Mobilyalar ise beyaz ve açık griydi. Kafes işi örgü halının tam ortasında yükselen kahve masasının üzerindeki vazoya konulan parlak turuncu çiçekler odadakilerin odağındaydı.

Sera önlerindeki koridora bakınca başka bir salon daha gördü. Geniş pencereleri olan odaya binanın daha ilerisinde kalan bahçelerin doğal ışığı dolmuştu. Granit bir tezgâh ile beyaz

sandalyelerin köşesini görünce evin öteki ucunda gördüğü şeyin modern tasarımlı bir mutfak olduğuna kanaat getirdi.

"Ah evet." Penny eğilip Sera'nın kulağına fısıldadı. "Sanırım buna alışabilirim."

"Şişşt," diye tersleyen Sera, Bayan Clark'ın gülümseyerek köşeyi döndüğünü görünce doğruldu.

"Şimdilik ofisinde çalışması gerekiyor. Ancak lütfen içeri buyurun," dedi onları salonun yanındaki bir odaya götürerek. "Hemen gelecektir."

Adam bir çift cam kapının arkasında duruyordu. Siyah, yer yer kırlaşmış saçları ve biçimlendirilmiş sakalı olan uzun boylu birisiydi. Kulağında kulaklık, elinde bir dosya vardı. Elbette, Sera onu daha önce fotoğraflardan görmüştü. Ama ona bir yerlerden tanıdık gelmesinin nedeni bu değildi. Onu sanki daha farklı bir yerden anımsıyordu; çenesi tıpkı kocasınınki gibiydi. Duruşları bile aynıydı; omuzlar geride, gözler uzakta bir noktaya sabitlenmiş, tamamen elindeki işe odaklanmıştı. Ofisin cam duvarlarına rağmen Sera adamın işle ilgili bir şeylerle uğraştığını görebiliyordu.

Sera'nın zeminde ses çıkaran ayakkabılarını işitince adam başını kaldırdı.

Göz göze geldiklerinde adam âdeta donakalmıştı.

Sanki çok uzun süre geçmiş gibi öylece durdular. Nihayet adam dosyayı kapadı ve kiraz ağacından yapılma iri masanın üstüne yerleştirdi. Telefona Sera'nın bulunduğu yerden duyulamayacak bir şeyler söyledi, telefonun üstünde bir tuşa dokundu ve kulaklığını dosyanın üstüne bıraktı.

"Sen Sera'sın," dedi cam kapıyı açtıktan sonra. "Seni düğün fotoğraflarında görmüştüm. Düşündüğüm kadar güzelmişsin," diyerek gülümsedi.

Sera anın ağırlığının onu dibe çektiğini hissederek güçlükle yutkundu.

Kayınpederinin üzerinde iyi bir ilk izlenim bırakmayı o kadar çok istiyordu ki... Ama sorun şuydu, adam hakkında düşündükleriyle bu isteğini nasıl dengede tutacağını hiç bilmiyordu. William'ın endişeleri yüzünden Bay Hanover, Sera'nın zihninde daha başka canlanmıştı. Soğuk ve mesafeli. Ailesiyle ilgilenmeyen. Hatta ateş püsküren birisi. Bunlar Sera'nın beklentileriydi. Ancak hepsi bir gülümsemeyle yerle bir olmuştu ve Sera buna hiç hazır değildi.

Sera adamın ona uzattığı eli sıktı ve adam ona hafifçe sarılırken Sera tatlı, doğal bir edayla gülümsediğini umut etti. Adam sarılma faslını uzatmadan geri çekildi ve hemen birkaç adım gerilerinde durup manzarayı seyreden Penny'ye yöneldi.

"Siz de Bayan Penolope Norton olmalısınız."

Penny derin bir iç çekse de çabucak toparlandı ve cevap verdi. "Penny. Evet, şey... Penny diyebilirsiniz," diye adamın elini sıktı. "Bizi ağırladığınız için teşekkür ederiz."

"Evet, Bay Hanover, teşekkür ederiz. Gelip sizi görmek istememizin biraz beklenmedik olduğunun farkındayım. Will burada olamadığı için çok üzgünüm..." diyen Sera, cümlesini nasıl devam ettireceğini bilemedi. Aralarındaki bağın çok daha derin olmasını beklerken bir yabancının misafiri olmak garipti.

"Kapım aileye ve arkadaşlarına her zaman açıktır," diyen Bay Hanover, başıyla selam verdi. Sera adamın karakterini o dakika irdeleyebilecek olsaydı adamın onu kendine hayran bıraktığını itiraf edebilirdi. Oldukça normal görünüyordu. Hatta çekici sayılırdı. Bu iki özelliğin karışımı, Sera'nın

beklediği son şeydi. "Lütfen, 'Bay Hanover' ile uğraşmayın. Bana Thomas diyebilirsiniz," diyen adam, ellerini takım elbisesinin pantolonunun cebine soktu. "İkinci adımdır. Korkarım ki kocanız gibi ben de babamın adı dışında başka bir isimle tanınmak isteyenlerdenim."

"Ah, peki," diye başını sallayan Sera, konu William'dan açıldığı için daha da garip hissetti.

"Yerleşmek istersiniz diye düşünüyorum. Misafir odaları en üst katta, ikinci kapı. Odaların hemen yanında banyo da var, ihtiyacınız olan her şeyi bulacaksınız. Burada işleri Bayan Clark yönetir. Bir şeye ihtiyacınız olursa lütfen ona sormaktan çekinmeyin."

Sera valizini almak için eğildiğinde Thomas hemen müdahale etti. "Hayır, sizler misafirsiniz. Ben valizlerinizi gönderirim. Hem görüyorum da size bir tepsi çay hazırlamışlar. Tazelenmek için vaktiniz olduğunda içeriz."

Sera çaktırmadan Penny'ye baktı. Sera'nın tutarsızlıklarını yaşıyor gibi görünmüyordu. Hatta merdiveni çoktan tırmanmaya başlamıştı ve yavaşlamak gibi bir niyeti de yoktu.

"Teşekkürler, Thomas." Penny'yi yakalamak için acele eden Sera, başını sallayarak, "Çok naziksin," diye ekledi.

Sera merdiveni hızla tırmanan Penny'nin peşinden ilerledi.

"*Budala herif.* Yemin ederim onu öldüreceğim." Penny öfkeyle fısıldadı. Sesinin tonu merdivene çarpan ayak seslerinin arasında kayboluyordu. "Paul bunu bilerek yaptı."

"Neyi bilerek yaptı?"

"Lise mezuniyetimdeki büyükannem dışında kimse bana Penolope dememişti. Bundan nefret ettiğimi *biliyordu.* Babasına telefon edip ismimi vermiş olması tüylerimi diken diken etti."

"O zaman ona neden böyle bir şey söyledin? Paul'u tanırsın. Söylediğin her şeyi kullanır." Arkadaşına cevap vermek isteyen Sera, gülmesine engel olamıyordu.

Misafir odalarının bulunduğu bölgenin kapısını açtı ve sade mobilyalarla döşenmiş ferah bir yere adım attı.

İçerisi temizdi, uzun uçak seyahatinden ve ailenin Londra'daki evine giderken taşıdığı yüklerden sonra iyi gelmişti. Duvarlar yumurta kabuğu beyazına boyalıydı. Oymalı yüksek tavandan ise aşağıya iri taşlarla bezeli bir avize sallanıyordu. Yerden tavana kadar uzanan arka taraftaki pencereler içeriyi öğlen güneşiyle doldurmuştu.

Penny elindeki çantaları ahşap zemine bıraktı ve şöminenin hemen yanındaki koyu sarı, aslan ayaklı sallanan sandalyelerden birine oturdu.

Sera iç geçirdi.

Kayınbiraderinin birkaç bin kilometre ötedeyken bile Penny'nin moralini bozabilmesine kızmıştı.

Penny'nin karşısındaki sandalyeye oturup ayaklarını öne doğru uzattı. Elini alışkanlık olduğu üzere karnına yasladı, ardından parmaklarıyla nazikçe okşadıktan sonra etrafını incelemeye başladı.

Tam da beklediği gibiydi. Büyük odalar gösterişli eşyalarla doluydu. Bulundukları kat da karşılanmaları kadar harikaydı. Penny'nin öfkeyle kıpırdattığı parmaklarından daha hızlı çalışan Sera'nın zihni kocasının anlattığı Thomas Hanover ile alt katta oldukça kibar konuşan Londra beyefendisi arasındaki bağı çözmeye çalışıyordu.

On Sekizinci Bölüm

3 Temmuz 1942

Amsterdam

Savaşın ortasında bile Hollanda şehri gerçek bir huzura ev sahipliği yapıyor gibi görünüyordu.

Kája bunu hiç ummamıştı.

Yol boyunca uğradıkları yerler koyu karanlığın perdesine bürülüydü. Enkazın ortasından yükselen derme çatma barınaklar, ifadesiz yüzlü insanlar her yerdeydi. Londra'nın kuzeyinden Norwich'e kadar gördükleri savaş manzaraları âdeta yol arkadaşları olmuştu. Orada iki günlük bir gecikme yaşamışlardı, Kızılhaç'a ait erzak dolu kamyonların rıhtıma götürülmesi için gemilerle getirilmesini beklemek zorunda kalmışlardı. Araçlar bir haftadan fazla süre sonra nihayet gelmişti. Karneyle gemilere binmiş, gemi de onları Nazi işgali altındaki Amsterdam'ın merkezine götürmüştü.

Kája bunun karanlık bir karşılama olmasını ummuştu.

Tren platformunun yaz güneşi ile parıldadığını, insanların yüzlerine kazınan o sert ifadenin olmadığını görmek şaşırtıcıydı. Nazi işgali altındaki şehir pek de karalar bağlamış sayılmazdı. Binaları süsleyen Nazi bayraklarını, şehirde kalan Yahudileri kısıtlamak için ayrılan dikenli telli kısımları saymazsa şehir hiç savaş görmemişçesine temiz görünüyor bile diyebilirdi.

Kalabalık arasından ilerlemesine yardım eden Liam, göz ucuyla etraflarını inceliyordu. Asker ruhu yeniden canlanmış, Amsterdam'a giden gemide ona verdiği talimatları tekrarlıyordu. Her bir maddenin üstünden âdeta bir iş resmiyetiyle geçmişti.

Kája peronda ona bakarken söylediklerini dinlemeye çalıştı. Ancak bir sonraki trene yalnız başına bineceğini hatırlatan endişelerini bastırmak zorundaydı.

"Roterdam'a giden trenle sivillere yapılan yemek yardımına eşlik edeceksin. Orada seni Bayan Margot Sørensen bekliyor olacak."

"Evet. Anlıyorum. Kızılhaç'ta irtibat kuracağım kişi o."

Kája konuşurken etrafına bakınca peronda yürüyen Alman askerlerinin karanlığı dikkatini dağıtmıştı. Ellerinde valiz, kucaklarında battaniyeye sarılı kundak taşıyan insanlara eşlik ediyor, hareket etmiyor gibi görünen insanların yanında dikiliyorlardı. İnsanların elbiselerinin önlerine sarı birer Davut Yıldızı işlenmişti.

Kája başka bir yolculuğa şahitlik ettiğinin içten içe farkındaydı.

"Ona bakma," diye uyaran Liam, ilgisini kendinden tarafa çekti. "Bana bak."

Kája hafifçe nefes aldı ve Liam'la göz göze gelerek başını salladı.

"Evet, elbette. Bayan Sørensen."

"Güzel. Kendisi Danimarkalıdır. Tek söyleyebileceğim ona güvenebileceğin. Onu dinle. Söylediklerini sorgulamadan yerine getir."

"Peki ya onu nasıl tanıyacağım?"

"Bayan Sørensen üst dudağı hafif şiş olan yaşlı bir kadın. Endişelenme," diye fısıldayarak güven verdi Liam. "O seni bulacaktır. Tren istasyona varınca onu peronda bekle. Sana Düsseldorf sınırına, oradan da Almanya'nın içlerine kadar eşlik edecek. Oradaki savaş esirlerine ve sivillere yardım götürme işinde çalışıyorsun. Oradan da Prag'a devam edeceksiniz. Kendini çok belli etme. Çok konuşmamaya çalış. Anladın mı?"

Kája başını salladı.

O sırada bir Nazi askerinin peronda yürüyüşünü seyretti. Onları görmekten nefret ediyordu, ellerindeki silahlarla çok ruhsuz görünüyorlardı. Kája hemen Liam'a döndü, üzerinde üniforma olsa da onun oracıkta bir Yahudi olduğunu anlayacaklar diye ödü kopuyordu.

"Sana söylediklerimi unutma. İki hafta sonra bugün benimle Zürih tren istasyonunda buluşacaksın. Seni bekliyor olacağım." Liam çantayı uzattı. Kája ona uzatılan çantayı aldı ve kısacık da sürse Liam'ın onun elini tuttuğunu hissetti. Kimse görmemişti belki ama Kája'nın içini rahatlatmıştı. "Bunu yapmak istediğinden gerçekten emin misin?"

Kája güçlükle yutkunarak çantayı aldı. Başını evet anlamında salladı ve çantayı omzunun üstünden geçirdi. "Evet. Bunu yapmak zorundayım."

"Eğer iki hafta sonra bugün benimle..."

"Buluşacağım."

"Olur da buluşamazsan," dedi Liam, doğruca Kája'nın gözlerine bakıyordu. Yüzündeki ifade ciddileşmişti. "Tüm Alman ordusu dahi karşımda dursa beni durduramazlar. Bu yüzden bana yardım et, yoksa peşinden geleceğim Kája."

Kája başını eğdi, Liam'ın sözlerindeki samimiyet âdeta yüreğini eritmişti.

"Söylediğin gibi... inatçılık kanımda var. Eğer iki hafta sonra bir araya gelmeye odaklandıysam, bunu yapacağım."

"Bana söz ver."

"Liam, gitmem gerek," dedi Kája, tren düdüğüne doğru başını çevirmeden.

"İki hafta," dedi Liam, gözleri hâlâ onun üzerindeydi. "Benimle tam iki hafta sonra İsviçre'de buluşacaksın. Söylemeni istiyorum, Kája."

Kája söz verdiği için kendisine kızdı.

Ya bir şeyler ters giderse? Kája şimdi o gözlere bakarak yalan söyleyemezdi. Yine de kalbi hızla atarken dudaklarından kelimeler dökülüvermişti. En usul fısıltılarla, "İki hafta. Söz veriyorum, Liam," diye yemin etti.

Bir süre öyle beklediler, etraflarındakiler âdeta akıp giderken Kája'nın verdiği söze tutundular. Trenin düdüğü yeniden çaldı. Kája bu sefer gitme vaktinin geldiğini hissederek o yana döndü.

"Al bunu," dedi katlanmış bir mendil uzatarak.

"Bu ne?"

Kája mendili açınca ince, altın bir zincire geçirilmiş zarif bir haç gördü. Haç ışığın altında parlıyordu.

Liam, "Çok bir şey değil ama altın. Yolda bir şeye ihtiyacın olursa satabilirsin," diye söze başlasa da hemen sustu. Önce ona baktı, sonra usulca sözlerine devam etti. "Annemindi. Bir değeri olan tek şeyim bu."

Kája da bakışlarına karşılık verdi.

Liam'ın sözleri o kadar duygu yüklüydü ki yüzünden dahi anlaşılabiliyordu. Kolye onun için önemliydi ve o, kolyeyi Kája'ya vermeyi tercih etmişti. Değeri daha da paha biçilemez olmuştu.

"Teşekkürler Liam. Ona iyi bakacağım." Kája ince, nazik mendili yeniden katladı ve cebine koydu. Kızılhaç üniformalı ufak bir grubun trene bindiğini fark edince bakışlarını kaçırdı. Liam onun elini sıkınca dikkatini ondan tarafa çevirdi.

Kája belli belirsiz gülümsedi ve fısıldadı. "İyi olacağım, Liam. Söz veriyorum."

"Yanından ayrılmamam gerekirdi."

"Ama savaşa gittin. Gitmek zorundaydın."

Liam başını iki yana salladı. "Bethnal Green'den bahsetmiyorum. Ondan önce, iki yıl önce Columbia Caddesi'ndeki sığınakta."

Bunun için pişmanlık mı duyuyordu? Hem de şimdi?

"Sana söyledim, senin suçun değildi. Sen yapabileceğin her şeyi yaptın. Beni hastaneye yetiştirdin. Sana hayatımı borçluyum."

"Bunu kastetmemiştim," diyen Liam, başını iki yana salladı. Bir anlığına bakışlarını başka yöne çevirdi, boğazını temizledi ve söze devam etti. "Bana hayatını *borçluymuşsun* gibi hissetmeni istemiyorum, bana hayatını *vermeni* istiyorum. Seni o sığınakta yalnız başına bırakmamalıydım. Tanrı biliyor ya

bu kadar oyalanmamalıydım. Kalmanı istedim, hem de işin ilk gününden beri. Şimdi o günlere geri dönebilmek, cehennemin ortasında durmaktansa seninle geceleri arşivde oturmak için nelerimi vermezdim. Şimdi seni Tanrı bilir ne ile yalnız bırakıyorum. Bunca zaman, bunu nasıl yapacağımı bilemedim... Yani ben hiç..."

"Gitmeme izin verdiğin için, üstelik bunu ben isterken, suçluluk duymana gerek yok." Kalabalığın azaldığını görünce içgüdüsel olarak trene doğru yöneldi. "Liam, trene binmem lazım."

"Ah, saçmalama. Aptallık ettim." Liam iç çekip konuşmaya devam etti. "Daha önce hiçbir kadına benimle evlenmesini isteyecek kadar yaklaşmadım. Nasıl yapılır bilmiyorum."

Kája ona baktı. Liam'ın az önce söylediklerini anlayabildiğinden emin değildi.

"Bak, sana seni sevdiğimi bundan çok uzun zaman önce söylemem gerektiğini biliyorum. Tanrım bana yardım et." Liam gergin bir ifadeyle etrafına bakındı. "Sana bu savaşın neden olduğu talihsizlikler ve eski bir kolyeden başka sunabileceğim bir şeyim yok. Onu sana verdim çünkü benim için değerli. *Sen* benim için değerlisin. Ve şimdi gitmene izin vererek seni kaybediyormuşum gibi hissetmeme engel olamıyorum."

"Hayır," diye fısıldadı Kája, gözyaşlarını bastırmak için gözlerini kırparak. "Sen iyi bir adamsın, Liam Marshall." Yüzünü avuçlarının arasına aldı. "Ve benim sahip olamadığım tüm cesarete sahipsin. Bunu yapabilmemin nedeni sensin."

Tren son defa düdüğünü çaldı. Yakalamak istiyorsa Kája'nın artık koşması gerekiyordu. Uzandı ve nereye sığdıracağını bilemediği bir sevincin acelesiyle Liam'ı dudaklarından öptü.

"Söz veriyorum, iki hafta sonra buluşacağız," diye fısıldadı kulağına. "O zaman sana *evet* diyeceğim."

Çarpan yüreğinin verdiği cesaretle trene koşar adımlarla gitti.

On Dokuzuncu Bölüm

Penny dalgalı saçlarını bir kalemle başının üstünde tutturdu. Oturma odasının zeminine bir yastık atmış, son bir saatini kahve sehpasından bozma çalışma masasında araştırma yaparak geçirmişti. Kollarını başının üstünde esnetti, fincanında kalan son çayı yudumladı. Fincanı geri koyarken tabağından çın sesi yükseldi.

"İşte, bu kadar. Eserleri satın alan alıcılar listesini baştan sona inceledim." Penny bir öbek kâğıdı anlık bir galibiyetle havaya kaldırdı. "Haklıymışsın, havalelerin hiçbiri şahıs adına gerçekleşmemiş, bu yüzden kimse William'ın bunları gerçekten yaptığını iddia edemez. Bu iyi haber, öyle değil mi?"

Sera, Penny'nin karşısında duran yumuşak, beyaz koltuğa yerleşirken pencereden görünen parkı seyretti. Park gün batmaya başlayınca gökkuşağını andıran renklerle ışıldıyordu.

İnsanların demir kapılı girişten içeri girişini, merdiveni takip ederek uzaklaşmasını seyrediyordu. En azından parkta yürüyüş yapmasına, tıpkı bu insanlar gibi huzurla gülümseyebilmesine olanak tanıyacak kadar cevabı olmasını diledi.

"Sera, beni duydun mu?"

"Evet, duydum. Üzgünüm. Ben sadece..." Sera ilgisini yeniden odaya ve odanın içindeki heyecanlı arkadaşına çevirdi. "Her neyse. Güzel haber."

Penny ona şüpheyle bakıyordu. "Ama sen zaten bunu bulacağımızı biliyordun, öyle değil mi?"

Sera, "Sana bunu onun yapmadığını söylemiştim," diye kendinden emin bir edayla gülümseyerek alay etti. "Bunu destekleyecek deliller buldun diye şaşırma."

"Şaşırmıyorum. Doğacak yeğenimin babası için beni bir adalet avcısına dönüştürmeyi başardın. Yine de m ve n harflerinin arasında doldurulması gereken boşluklar var, sen de biliyorsun."

"Elbette. Ayrıca ben de araştırıyorum. O dosyaları kendim de yüzlerce defa inceledim. Ne zaman bakarsam bakayım altında kocamın imzası dışında bir şey göremedim." Sera saçını eline doladı ve öne doğru eğilirken yüzüne düşmesine engel olmak için saçlarını geriye attı. "Dikkatini dağıtmak istemezdim. Özür dilerim. Ben sadece düşünüyorum da... Will'in babası zemin katta, biz ise buradayız. Misafir odasına kendimizi kapadık ve Califorina'da da yapabileceğimiz araştırmaya devam ediyoruz. Merak ediyorum da artık güçlü olup sormak istediklerimi sormalı mıyım?"

Penny sanki gözüne keskin bir ışık girmiş gibi yüzünü buruşturdu.

"Emin misin? Yani onunla daha yeni tanıştık." Etrafına bakındı. "Valizlerimizi daha yeni boşalttık."

"Eğer ona oğlunu kurtarabilecek ne biliyorsun diye sorarsam bizden gitmemizi isteyeceğini mi düşünüyorsun?"

"Belki..." Penny tek kelimelik cevabının ardından alt dudağını büktü. Âdeta dua ediyormuş gibi ellerini göğsünün üstünde birleştirdi. "Neden riske girelim? Lütfen? Burası çok güzel."

Sera arkadaşının yüzündeki hicivli ifadenin kaybolması için bir yastık fırlattı. Penny gülüp elindeki kâğıtları dosyalarına yerleştirmeye başladı. Verdiği savaşı kazandığı için dosyayı kahve sehpasının öteki ucuna ittirdi, araştırmalarına bugünlük son vermişe benziyordu.

"Güzel olduğunu biliyorum," diye iç geçirdi Sera. "Sorun da bu. Her şey fazla güzel. Neredeyse mükemmel, öyle değil mi? Âdeta serap gibi."

"Doğru." Penny onu onayladığını belli edercesine başını salladı ve sırtını arkasında kalan koltuğa yasladı. Kumandaya uzandı ve şöminenin üstündeki duvara monte edilmiş televizyonun sesini yükseltti. "Bu yüzden birkaç saat içinde burayı terk etmek yazık olur. Kim cenneti terk etmek ister ki?"

"Doğru. Kim ister?"

Sera yığının içerisinden birkaç dosya daha çıkardı ve onları incelemeye koyuldu.

Bunların hepsini daha önce görmüştü. Büyük Hanover ile bu akşam yerine yarın sabah yüzleşmeye kararlıysa, o zamana kadar kafasındaki endişeleri susturabilmek için başka şeylerle meşgul olmalıydı. Penny televizyonda oynayan siyah beyaz eski filme takılıp kaldığından bu akşam daha fazla araştırma olmayacaktı.

"Bu harika bir film," diye fısıldadı Penny. Seyrettiği filmde bulutların arasından görünen uçak ağaçların arkasında kalan yere düşerek geceyi aydınlattı. "Bunu daha önce seyretmemiş olduğuma inanamıyorum."

"Ne seyrediyorsun?" diye sordu Sera, film ilgisini çekmişti. Eskiye olan düşkünlüğü sebebiyle klasik filmlere her zaman hayranlık duyardı. Seyretmeye başlayınca otuzuncu saniyede kendini filme kaptırdı.

"*Bayan Miniver;* Greer Garson ve Walter Pidgeon oynuyor. Duydun mu hiç?"

"Ah evet, Sophie bana yazdığı mektupların birinde bahsetmişti. Uzun zaman oldu ama hatırladığım kadarıyla oldukça etkileyici bir film diye bahsediyordu. Sanırım birkaç ödül de almış."

"1942 yılında neredeyse tüm Akademi Ödülleri'ni toplamış. İnanabiliyor musun? Az önce arattım. Bak," dedi Penny, bilgisayarının ekranına işaret ederek. "Bu internet sayfasında 'Winston Churchill bile bu filmin savaşa altı askeri birliğin ortak çalışmasından daha fazla etki ettiğini söyledi' yazıyor."

Filmdeki sessiz İngiliz kasabasında silahlar patlıyor, arka fondan ateşler yükseliyordu. Manzara yürek burkuyordu. Sera filmin gerçek hayat hikâyesinden çok kurgu olmasını temenni eden bir yorum yapacaktı ama fırsat bulamadı. Gözleri evrak dosyasının içindeki bir fotoğrafa kilitlenmiş, tüm düşüncelerini söküp atmıştı.

"Penn?" Sera kâğıtla Penny'nin omzuna vurarak pür dikkat filmi izleyen genç kadının dikkatini dağıtmıştı.

"Sorun ne?" Sera'nın yüzüne yayılan dehşet ifadesini görmüş olmalıydı.

"Bu ne?" diye sordu altın bir zincirin ucuna asılmış, elmasla bezeli haçın fotoğrafını göstererek. "Diğerlerinin arasından çıktı ama daha önce görmedim."

"Doğru. Aile evrakı dosyasında buldum. Satılamayan mal varlığı? Ailenin hâlâ sahip oldukları bunlar. Bunu diğerlerinin arasına koymadım. Çünkü satılmamış, birine verilmiş. Değeri yalnızca dört yüz dolar."

"Ama Will'in imzası bunda da var."

"Will'in imzası hepsinde var."

Sera fotoğrafın altındaki kalın harfli küçük yazıya işaret etti. Yazı eşyayı alanı gösteriyordu. "Evet. Ancak bu parça K. E. Hanover'a verilmiş."

Sera, William'ın babasıyla yüzleşmek için aşağıya inmesi gerektiğini düşünürken, belki de aradığı cevabın en başından beri elinin altında olduğunu fark etti.

"Penny. Ben daha önce hiç K. E. Hanover diye birisini duymadım."

Yirminci Bölüm

5 Temmuz 1928

Eski Şehir Meydanı

Prag

"Bu nedir, baba?"

On yaşındaki Kája yukarı bakmaya çalışırken dengesini sağlamak adına babasının elini tutuyordu.

"Daha önce de gördün, bu bir saat. Epey *büyük* bir saat."

Orta Çağ'dan kalma bu saat gerçekten göz kamaştırıyordu. Eski Prag meydanının tarihinde âdeta bir mihenk taşıydı. Kája'nın babası onu yazın güzel günlerinde buraya yürüyüşe getirirdi. Charles Köprüsü boyunca yürür, dalgalı Vltava Nehri'nin üstünden geçer ve şehrin merkezindeki bu harikulade sanat eserini durup seyrederlerdi.

Saat büyük ve gizemliydi, bu da Kája'nın çok hoşuna gidiyordu.

Fazlasıyla yüksek olan saat, en az üç katlıydı ve üzerinde süslü oymalar vardı. Altın yaldızlı astrolojik figürler tıpkı gökteki ay ve yıldızla mükemmel bir ahenk içinde hareket

ediyordu. Kalabalık meydanda yükselen saat, Prag'ı yüzyıllardır antik taş duvarın üstünden ve boşluklarından görünen heykelcikleriyle gözetliyordu.

Kulenin üzerinde iki minik pencere vardı. Kája ne zaman buraya gelseler belki içerisini görebilirim diye parmak uçlarında yükselirdi. İçeriye gizlenen sırları hep merak etmişti.

Yürüyüşlerini öyle bir ayarlarlardı ki saatin çalıp etrafındaki figürleri canlandırdığı zamana yetişirlerdi. Yaldızlı havariler iskelet onlara bakınca başlarını öne arkaya sallıyordu. Sanki karanlık güçler anı ele geçiriyordu.

"Ama heykeller... hareket ediyorlar!"

"Evet," dedi babası çaktırmadan gülümseyerek. "Özellikle de şu. İskeleti görüyor musun? Nasıl sence?"

Kája burnunu buruşturdu. "Onu sevmiyorum. Kötü biri."

"Evet, evet. Onu kötü bulduğunun farkındayım," dedi, yanağı kızının yanağına değecek kadar yere çömeldi. Saatin ekranını gösterdi. "Başka ne görüyorsun?"

"Bu bir saat. Zamanı gösteriyor."

"Elbette öyle. Ama fazlası da var. Saatimiz bir sanat eseri, öyle değil mi?"

Küçük Kája başını yana eğerek bir süre düşündü. "Üstünde renkler var. Ve heykelcikler. Bu onu bir sanat eseri mi yapar?"

"Sen ne düşünüyorsun?"

Küçük Kája ciddiyetle başını salladı. "Bence evet."

"Bak. Tam şuraya." Babası güneşi, ayı ve yıldızları temsil eden sembollere işaret etti. "Bütün zaman –Tanrı'nın zamanı bile– bir saate yerleştirilmiş. Tüm bu hareketler onun kudretindendir." Kızının elini tuttu ve Kája'nın işaret parmağıyla

saatin kenarlarını takip etti. "Dış çemberdeki altın el eski zamanı gösterir, gün doğumundan başlar. Bu bizim geçmişimiz. Roma rakamları üzerinde gezen altın el ise bizim zamanımızı gösterir, burada, Prag'daki. Bu bizim şimdiki zamanımız. Ve güneş... Kıvrımlı altın çizgilerin üzerindeki güneşi görüyor musun?"

Kája başını salladı.

"O neyi gösteriyor?"

"Tanrı'nın zamanını mı?" diye sordu.

Adam kızına doğru döndü ve gülümsedi.

"Ne kadar da zekisin. Bize Talmud zamanını gösterir. *Sha'a Zemanit*. Yahudi halkının gün doğumundan gün batımına kadar olan zamanını gösteren kanunun bir parçası. Yeni günü görecek miyiz diye Tanrı'nın iradesini temsil eder. Bu bizim geleceğimiz. Güneş doğacak, güneş batacak. Ve Tanrı saatin etrafındaki elleri çevirecek, halkını uykusundan uyandıracak ve bir gün daha ibadete çağıracak. Tanrı'nın zamanı bizim için belirlemesinin fikri dahi bir sanattır."

"Ama madem bu saat Tanrı'nın saati, neden cennette değil de burada?"

"Çünkü saati bir hediye olarak bize bıraktı. Yanından geçen herkesin –küçük kızların bile– saat ile zamanı takip edebilmesini istedi. Görevlerimiz sona erdiğinde saatten öğrenebiliriz."

"Ve bizi onunla olmaya çağırır. İskelet bu yüzden mi saat her çaldığında hareket ediyor? Dünyadaki görevimiz bittiğinde bizi sonraki bir hayata mı çağırıyor?"

"İlginç, Kája. Küçük bir kız için çok büyük bir soru sordun."

Kája siyah tokalı ayakkabılarını burunları birbirine değecek kadar yakınlaştırdı. Sırtını biraz daha doğrulttu. "Artık küçük bir kız değilim," dedi çenesini kaldırarak. "Bir yetişkinim."

Babası bu yorumunu şüpheyle karşılamış, kaşını kaldırmıştı. "Öyle misin? On yaşındayken bile?"

"Evet, baba."

"Peki, bunun resmini yapmak ister misin? Yoksa Tanrı'nın saati hakkında bir hikâye mi yazmak istersin?"

Kája saatin parıldayan cephesinin tam üzerinde beliren minik pencerelere işaret etti. "O pencereler hakkında bir hikâye yazmak istiyorum," dedi ve ellerini ağzının etrafına kapayarak fısıldadı. "Bence orada gizemli yaratıklar yaşıyor. Onları göremiyoruz ama saati onlar çalıştırıyorlar. İskeleti hareket ettiriyorlar."

"Bu doğru mu sence?" Babası durumu değerlendirir gibi başını öne eğdi. "Ne gibi yaratıklar?"

"Ürkütücü değiller, aksine onlar iyiler. İskeletten daha güçlüler. Ölümü kontrol edebiliyorlar. Mesela melekler. Ya da serçe, saatin elleri gibi altın kanatları olan serçeler."

"Serçeler iskeletten daha mı güçlü?" Bunu düşünmek adamı güldürmüştü. "Ama nasıl olur?"

"Serçeler yüksekten uçar, hafif ve çeviktirler. Korkusuzca bulutların arasından geçer ve iskeletin asla ulaşamayacağı yerlere gider. Küçük kanatları kuvvetlidir. Onlar kulenin içinde uçuyor, güneşin batışını bekliyor. Güneş batınca pencerelerden çıkıp geceye karışıyorlar."

"Peki, geceye karışıp ne yapıyorlar?"

"Prag'da uyuyan Yahudilerin üzerine minik rahmetler yağdırıyorlar. Karanlığa ışık veriyorlar."

Adam gülümseyince gözlerinin etrafında ince kırışıklıklar belirmişti.

"Belki Yehova gibidir. O da karanlığa ışık saçar. Halkına yardım eder. Bu küçük serçeler onun emirlerine uyuyor mu?"

"Ah, baba." Kája başını iki yana salladı ve işaret parmağını dudağına götürdü. "Şişt. Bunu sana söyleyemem. Sırları ortaya çıkar. Önce hikâyenin resmini yapmam gerek."

Adam sessizce başını salladı. Kızının omzuna hafifçe vurdu ve sanki bir şeyle gururlanmış gibi gülümsedi.

"Yakında büyüyeceksin, küçük Kája. Ama henüz değil." Ayağa kalktı ve kızının elini tuttu. "Bu da Tanrı'nın zamanlamasıyla gerçekleşecek."

6 Temmuz 1942

Prag

Gece çökmeye başladığında gökyüzüne mürekkep kutusu devrilmiş gibiydi.

Derinliği dirençli, karanlığı tıpkı küçük bir kızken saate baktığı zamanki kadar ürkütücüydü. Prag'ı bu şekilde kucaklamak nedense ona yabancı gelmişti, sanki gece şehrin üstüne güneşten daha uzun süredir egemendi. Saati ziyaret etmelerinin sıcak hatırasıyla çocukluk hikâyelerinin gerçek olmasını diledi. İnsanlara iyilik saçan minik serçeleri görebilmeyi ne de çok istemişti.

Oysa şimdi hepsi çok hayalperest, hepsi çok saçma geliyordu.

Kája bir tüccara ait büyük bir kamyonun yolcu koltuğunda oturuyordu. Bayan Sørensen'in Kızılhaç konvoyunu takip eden şoför arabayı salladıkça Kája geriliyordu. Çay, tütün, arpa, bisküvi ve konserve balık, et, peynir ile yara bandı, tentürdiyot gibi tıbbi malzemelerle dolu karne sandıkları yüklenen kamyonetlerin idaresinden sorumluydular.

Şoför onları Charles Köprüsü'nün kuzeyine kadar güvenle taşıyacağının teminatını vermişti. Oradan şehir merkezine kadar Nazi askerlerinin kontrol noktalarından geçerek ilerlediler. Kája, kamyonetin ön camına düşen yağmur damlalarının arasından şehrin bulanık görüntüsünü seyretti.

Buradan ayrılalı henüz üç yıl olmuştu ama içinde bir canlılık hâkimdi. Öte yandan güzel Prag'dan geriye yalnızca bir gölge kalmıştı.

Eski binalar hâlâ yerindeydi; mimarileri kusursuzlaşmış, kaybolan zamanın hatırası ile ağırlaşmıştı. Ancak mağaza vitrinlerinin bazıları kepenk indirmişti. Kimilerinin camları siyaha boyanmış, kimilerininki kırılmıştı ve kapılarına kilit vurulmuştu. Evlerde ışık yoktu sanki, bazıları terk edilmiş gibi görünüyordu. Bazıları ise o kadar hasar görmüştü ki neredeyse yıkılacaktı.

Kamyonet yavaşlayınca Kája'nın dikkati dağıldı.

Sokağı saran Alman askerlerini görünce yüreği neredeyse duracaktı. Kamyonetlerin geçişini seyrediyorlardı.

"*Nebojte se*," diye fısıldayan şoför, sakin ve kontrollü bir tonla endişelenmemesini tembihlemişti.

Şoför bir yılı aşkın süredir Kızılhaç'ta çalışan yaşlıca bir adamdı. Kája itiraf etmeliydi ki ona şehre kadar eşlik eden bu yaşlı adamın sözleri ufacık bile olsa teselli ediciydi. Ancak

kendisinin yarı Yahudi olması ve yanındaki adamın Kızılhaç üniforması dışında kime sadık olduğunu bilmemesi sebebiyle olabildiğince az konuşmayı tercih etti.

"Bizi durdurmayacaklar," diye devam etti adam bir süre sonra. "Kızılhaç'tan olduğumuzu biliyorlar."

Adam göz ucuyla kalabalık askerleri takip etse de başını hiçbir şekilde sağa sola çevirmiyordu.

Kája güçlükle yutkundu.

"Bu yardımların şehirdeki savaş esirleriyle sivillere dağıtılması işini düzenleyecek Alman yetkililerle nerede buluşacağız?"

"Şehir merkezinin ilerisinde, nehrin yakınında. Almanlar oradaki evleri ele geçirdi. Güvenlik önlemleri çok sıkı olacaktır. Eğer bu yardımları dağıtmak istiyorsak önce onları geçmemiz gerekecek."

Kája gözlerini sıkıca yumdu çünkü ailesinin evi de o bölgenin içindeydi.

"Bizi durduracaklar mı?"

"Muhtemelen. Çünkü Kızılhaç'ın yardım edebileceği savaş esiri yok. En azından Prag'da," dedi adam ciddiyetle. "Tabii Ruslardan bahsetmiyorsan... Ancak Almanlar onlara yapılacak hiçbir yardımı kabul etmeyeceklerdir. Rusya anlaşmayı imzalamadı."

Adamın neden bahsettiğini Kája biliyordu. "Cenevre Sözleşmesi mi?"

"Evet." Kısacık da olsa Kája ile göz göze gelen adam, "Epey bilgi verdiler, değil mi?" diye yorum yaptı.

"Biraz." Başını çevirdi, pencereye yansıyan tuğla binalara baktı. Sokakların karanlığını ve dizili boş binaların hayaletlerini seyrederken düşünlerinde kayboldu.

"Daha farklı görünürdü, değil mi? Prag?"

"Biraz."

Biraz kelimesi durumu yansıtmaya yetmiyordu. Şehir umduğundan daha karanlıktı. "Peki ya şehirdeki Yahudiler? Onlara yardım edebiliyor muyuz?"

Adam ona meraklı gözlerle bakarak, "Çok az kaldı. Neredeyse hepsini götürdüler," dedi.

Kája'nın yüreği sıkıştı.

"Götürdüler derken?" Niyetinin masum olduğuna inandırmaya çalışıyordu.

"Evet. Geçen ayki Heydrich suikastını duymadın mı?"

Kája yüksek rütbeli bir Nazi askerinin ağır yaralanmasına sebep olan bombardıman hakkında çıkan haberleri okumuştu.

"Evet. Ona olanları duydum."

"Ondan sonra Almanlar hiç vakit kaybetmeden Yahudileri götürdüler. Heydrich 4 Haziran'da öldü ama cenazesi üç gün sonra yapıldı. Tüm sokaklar doluydu. O kadar büyük bir olaydı ki rahipler bile böylesine rastlamamıştır. Bir haftada gönderdikleri Yahudilerin sayısı neredeyse bir yıldır gönderdiklerinin sayısına yetişti."

"Peki ya Yahudi Konseyi bunu engellemek için bir şey yapmadı mı?"

"Affedersiniz, hanımefendi, ama siz nerede yaşıyorsunuz? İçinde bulunduğunuz savaştan haberiniz yok gibi." Adam başını salladı. "Yahudi Konseyi'nin söz hakkı yok. Binlercesi tutuklandı. Nazi askerlerinin Lidice köyünü temizlediğine dair dedikodular dolanıyor."

"Ne demek *temizledi*?"

"Silindi, yok oldu. Aynı şekilde Ležáky köyü için de geçerli. Oradakiler suikastçıları sakladığı için yerleşim yeri yakıldı. Öldürülmemiş kim varsa da diğerleriyle birlikte gönderildi. Doğru olup olmadığını söylemenin imkânı yok ama."

Tanrım... lütfen annem ve babam güvende olsun... Lütfen, onları bulayım.

Kamyonet ağır ağır hareket ediyor, öndekilerin peşinden ilerliyordu. Kája sokakta geçtikleri her engeli aracın içinde hissedebiliyordu. Destek almak için kapı koluna tutundu.

"Sınır dışı edilenler nerede?"

"Ticaret Fuarı alanında," dedi şoför, elini kamyonetin dışından sallayarak. "Şehrin öteki tarafında. Stromovka Parkı'na yakın."

Kája kapı kolunu o kadar sıkı tutuyordu ki parmak eklemleri beyazlamıştı.

Tanrım, ben onca yolu buraya gelmek için geçtim ama ya onlar burada yoksa?

Alman askerlerinin sokağın iki yanını tuttuğu bir kontrol noktasına varıncaya kadar şehir boyunca ilerlemeye devam ettiler. Tüm araçlar durduruldu. Kája aracın içindeki eşyaların incelendiğini söyleyebilirdi.

Titreyen elleriyle yakasının altında kalan, Liam'ın ona verdiği haçı çıkardı ve öptü. Bir zamanlar tutkuyla sevdiği ancak savaşın harap ettiği şehrin ürkütücü karanlığı altında dahi yalnız kalmadığını hatırlamaya ihtiyacı vardı.

Nazi askerleri onların aracına yaklaştığında derin bir nefes aldı.

Ev tıpkı Kája'nın hatırladığı gibi kokuyordu; annesinin yemeklerinden yükselen muskat ve adaçayı kokusu mobilya cilasının limon kokusuna karışıyordu. Şehrin geri kalanına tezat düşen sıcak bir karşılamanın kokusuydu bu. Ancak etrafına bakınca Kája bu kokunun gerçekliğinden şüphe etti. Aslında tüm bunlar yüzeye çıkmaya çalışan çocukluk hatıralarından parçalardı sadece.

Etrafının tıpkı dünyanın geri kalanı gibi olduğunu, gençliğinin geçtiği bu evin savaşa yenik düştüğünü görünce içi acıdı. Ön kapı kilitliydi ama eski anahtarını kilide sokunca kolaylıkla açabilmişti. İçeri girdi, Kızılhaç yardım sandığını yere yerleştirdi.

Kája geleneksel olarak ayakkabılarını içeri girmeden önce çıkarmıştı. Ablasıyla beraber ayakkabılarını yerleştirdiği cilalı dolabın artık olmadığını fark etti. Kája ayakkabılarını duvara doğru ittikten sonra sırtını giriş kapısına doğru çevirdi.

Koridoru saran karanlığın içinde etrafına bakındı.

Korunup nesillere devredilen koridorun antika mobilyaları hâlâ buradaydı, ancak üstünde kalın bir tabaka toz birikmişti. Mermer zemin çıplaktı, el işi o güzel halılar yoktu. Duvarlardaki resimler kaldırılmış, solmuş duvar kâğıtlarının üstünde yokluklarını anlatan kare gölgeler kalmıştı. Koridorun kristal avizesi hâlâ duruyordu ama o kadar yorgun görünüyordu ki Kája'ya cılız bir ışık sunabiliyordu.

Kája omzundaki çantayı mermer zemine bıraktı ve kıvrılarak yükselen merdiveni inceledi. Küçükken ablasıyla beraber tırabzanından kaydığı, annesinin azarladığı fakat babalarının merdivenin dibinde kollarını açarak onları beklediği zamanları hatırladı. Görkemli merdivenin kendini

kendi dünyasının prensesiymiş gibi hissettirdiği zamanlar canlandı gözlerinde.

Neşeli kahkahaların sesi ve babalarının kolları arasında dönmeleri... Hepsi koridoru saran karanlık tozların arasında kayboldu.

"Kimse var mı?" Kája ikinci kata doğru tereddütle fısıldadı.

Cevap gelmedi.

Kája dikkatini evin arka tarafına, daha sık kullanılan bölümlerine çevirdi; mutfak, yemek salonu, babasının çalışma odası. Sert zemine değen ayaklarından ses çıkmamasına özen göstererek birkaç adım ilerledi.

Her odaya o alışılmadık karanlık çökmüştü. Soğuktu, hatta lanetlenmiş bile diyebilirdi.

Yeniden, "Kimse yok mu?" diye seslendi, evin zemin katını dolanırken adımlarına hâlâ dikkat ediyordu. "*Anne?*"

Bu tatlı söz, Kája'nın dudaklarından fısıltıyla çıkmış, yemek salonunun sessizliğinde asılı kalmıştı. Ardına kadar açık olan kapılar, tek bir menteşeye tutunuyordu. Sanki bir boğuşma olmuş da yere düşmemek için mücadele veriyorlardı. Büyük büfe hâlâ duvara yaslıydı ama üstü boştu, partiye gelen misafirleri karşılayacak büyük yemek kâsesi artık yoktu. Geriye yalnızca neredeyse bitmek üzere olan mumun altındaki cam şamdan kalmıştı. Sandalyelerden bazıları eksikti, bazıları da odanın köşesine istiflenmişti. Üstünü yarım yamalak örten çarşaf bile beyazlığını yitireli uzun zaman olmuştu.

Kája salonun arka kısmına düşen birkaç parça camı ve her köşeyi saran örümcek ağlarını inceledi.

Tanrım... burada ne oldu? Kája başını iki yana salladı, kelimeler yüreğini kanatıyordu. *Bildiğim her şey artık bir hatıradan mı ibaret?*

"Hayır."

Kája duyduğu kalın sese doğru döndü.

"Baba!" diye öne çıktı. "Benim... Kája."

"*Hayır!* Tanrı'ya dua ettim," diye feryat eden babası, yumruğunu havaya kaldırdı, "geri dönmeyesin diye! Buraya geri dönmemeliydin."

"Ama benim." Kája onun yanına koştu. "İyiyim. Görüyor musun? Senin için geldim."

Adamın savurduğu yumruğa eliyle karşılık verdi ve nazik, içten bir dokunuşla indirmesini sağladı. Adam etrafına bakınırken sanki eve dolmak üzere olan bir grup insan görmeyi bekliyor gibi görünüyordu.

"Buraya nasıl geldin?"

"Kızılhaç ile," dedi Kája, başındaki şapkayı çıkarıp babasına gösterdi. "Gördün mü?"

"Kızılhaç'a mı katıldın?" Adam bir şeyler daha fısıldadı ve şapkayı kenara attı.

Kája usulca fısıldayarak, "Buraya sizin için döndüm, böyle mi karşılıyorsun baba? Sizi kurtarmaya geldim," dedi.

"Hayır." Babası başını iki yana salladı. "Kurtarılmaya ihtiyacımız yok. Bu savaşta *kurtulmak* diye bir şey yok."

"Evet, var," dedi Kája, üniformasının cebindeki seyahat belgelerini çıkararak. "Görüyor musun?" Evrakı ona gösterdi. "Seyahat belgelerim var. Bunlar bizi buradan çıkaracak!"

Adam, Kája'nın elindeki kâğıtları aldı ve kenara doğru koştu, yere sürterek bir kibrit yaktı. Ayağa kalkıp o minicik ışığın yardımıyla kâğıtları inceledi.

Gördükleri karşısında Kája'nın içinden ağlamak geliyordu. Karşısında duran adam tanıdığı başarılı doktor değildi artık. Anılarındaki adam uzun boylu, seçkin ve dirayetliydi. Oysa şimdi kenarda iki büklüm duran adamın kemikleri sanki bir daha düzelmeyecekmiş gibi eğilmişti. Teni griye dönmüş ve bedeni çökmüştü, kilo vermişti. Kemeri ve yeleği belini sarıyor olsa da giydiği pantolon fark edilecek derecede boldu. Ayrıca gömleğinin içinde âdeta yüzüyor gibi görünüyordu. Eski yün paltosu, şık takım elbiseli, altın çerçeveli gözlüğü burnunun üstüne yerleştirilmiş ünlü doktor yerine âdeta bir tarla korkuluğunu giydiriyordu. O beyaz, inciyi andıran dişleriyle gülümserdi eskiden.

Şimdi gülümsemiyordu. Gözünde de gözlük yoktu. Onu olduğundan daha yaşlı gösteren basit çerçeveli gözlüğün arkasında irileşen gözleriyle kâğıtları inceledi ve homurdandı.

"Baba?" diye fısıldadı Kája boş odaya doğru. O minicik kelime bile tavana doğru yankılanmıştı.

"Bunları nasıl buldun?"

"Bir arkadaşım..." Kája sözü uzatmadı, Liam'dan bahsetmek dahi boğazının düğümlenmesine sebep olmuştu. "Bana yardım etti."

Babasının omuzları düştü, mağlup olmuş gibiydi. Duvarın karşısındaki sandalyeye oturdu.

"Buraya hiç gelmemeliydin." Kâğıdı aldı, özenle katladı ve başını salladı. Katlanmış kâğıt elinden kucağına düştü. "Tanrı'ya güvende olman için dualar ettim, onun için hayatta kaldım. Alman askerlerine baktım. Kaç kişiyi göndermiş olsalar da, kaç kişiyi öldürmüş olsalar da onları iyileştirdim. Sırf uzakta kalasın diye."

Kája babasının yanına koşarak hemen yanına çömeldi. Gözlerinin içine baktı.

"Askerler burada mıydı? Ev o yüzden mi bu hâlde?"

"Bir süre hastane olarak kullanıldı," dedi babası geniş odaya bakarak. "Doktor sıkıntısı çekiyorlardı. Alman hükümeti şehirdeki Yahudilerin evlerini aldı. Bu ev de hava saldırılarına açık bir yerdeydi. Nehrin kıyısında olan bir eve general yerleştiremezlerdi. Ancak yaralılar için idare ederdi. En azından bir süreliğine."

"Peki ya mobilyalar? Duvardaki resimler?"

Adam omuz silkti. "Bir kısmını aldılar. Gerisini de biz sattık. Annenin tüm mücevherleri gitti, büyükannenden kalan inci küpeler hariç..." Sesi çok duygusuz ve uzaktan geliyor, güçten gittikçe düşüyordu. "Büyükannen bunları görecek kadar yaşamamış olmayı dilerdi."

Boğazını temizleyen Kája duygularını bastırmakta zorlandığını, sesinin çatallaştığını fark etti.

"Ama artık ben geldim. Bunu düşünmemeye çalış."

"Sen iyi misin?" Adam kızının yüzünü inceledi. Bakışları Kája'nın elmacık kemiklerine, kaşlarına değiyor, yüzünün nasıl göründüğünü hatırlamaya çalışıyordu.

"Evet." Kája başıyla onu onayladı. Kaşının üstüne düşen dalgalı saçlarını geriye ittirdi, çenesini ışığa doğru kaldırdı. Fakat bunu yaparken kaşının üstündeki yarayı açığa çıkardığını fark etmemişti.

"Bu ne?" Adam parmağını yaranın üstünde gezdirdi.

Kája sol kolu boyunca omzundan dirseğine kadar inen yarayı düşünerek gerçeği yumuşattı. "Geçti gitti. Ufak bir sıyrık."

Babası, Kája'nın çenesini parmaklarının arasına aldı ve yarayı inceledi. Parmak uçlarıyla kesik izine dokundu ve yarayı bir doktor gibi inceledi.

"Gördün mü? O kadar da kötü değil," diyen Kája, dikkatini etraflarını saran sessiz gölgelere çevirdi.

Ev, işgal atında olan bir şehir için fazla sessizdi. Boş odada yankılanan seslerini saymazsa evin bu kadar sessiz olması ona hayaletleri hatırlatıyordu.

"Annem? O nerede?"

"Annen son aylarda hiç iyi değildi." Kızının saçını hafifçe okşadıktan sonra eli kucağına düştü. "Yorgun düştü. Uyuyor."

"Onu uyandırayım mı? Eve geldiğimi söylemek için."

Adam başını iki yana salladı. "Bırakalım uyusun. Uyandığında kalbi zaten kırılacak."

Babasının acı dolu kelimelerini işitmek Kája'nın yüreğini âdeta bıçak gibi kesti.

"Gelmek zorundaydım," diye ağlamaya başladı. Gözyaşları yanaklarını soğutuyordu. "Nazi askerlerinin Yahudilere yaptıklarını okudum. Korkunç şeyler..."

"Hepsinin doğru olduğuna eminim. Kızlarımızın bu yüzden buradan uzaklaşmasını istedik."

Sesi o kadar yumuşak, o kadar güçsüzdü ki Kája içine oturan keder için ağlamaktan başka bir şey yapamıyordu. Nazilerin elindeyken şahit olduğu trajedi... Kája düşünmek istemedi. Zihninin böyle bir karanlığa takılıp kalmasına izin vermedi.

"Lütfen. Bırak size yardım edeyim," diye söze başlayan Kája, elinin tersiyle gözyaşlarını sildi. "Bir arkadaşım var. Kızılhaç ile beraber İsviçre'ye kadar gidebilmemizi sağlayacak. Geçişimiz güvenli olacak."

Kája babasının boğuk kahkahasını duyunca sustu.

"Ne? Ne oldu?"

"Güvenli geçiş diye bir şey yok. Hiçbir yerde."

"Evet, var. Bak geldim, gördün mü? Prag'dan çıkabilecek aracımız da var," derken babasını bir umudun varlığına ikna etmeye çalıştı. Seyahat belgelerini avucunun içine aldı. "Gitmek için yeterince vaktimiz var."

"Anlamıyor musun? Burada zaman yok."

Kája başını iki yana salladı. "Ne demek istiyorsun? Denemek bile istemiyor musun?"

"Her zaman hayatım," dedi ve kızının yanağına okşarcasına vurdu. "Tıpkı senin saatini ziyaret ettiğimiz zamanlardaki gibi. Hatırlıyor musun? Eski meydandaki?"

"Evet," dedi. "Hatırlıyorum."

"O vakitler zaman vardı. Tanrı senin serçelerini gökte tutuyordu." Eli kucağına düşen adam gözlerini devirdi. "Ama artık onlar yok."

"Ama olabilir. Anlamıyor musun? Denemek zorundayız. Onca yolu sırf bunun için geldim."

"Hatıralar," diye fısıldadı adam, geniş salonun sessizliği içinde etrafına bakındı. "Bu odayı fısıltılarla dolduruyor. Onları duyuyor musun? *Dinle.* İnsanlar, arkadaşlar, Yahudiler... annenin verdiği partilerdeki müzikle dans ediyorlar. Parıldayan kristaller. Neşeli kahkahalar. Duyuyor musun, küçük Kája?"

"Evet, baba," diye burnunu çekti Kája gözyaşlarının arasından. "Duyuyorum."

"O artık hayaletlerin dünyasında."

Kája babasının eline uzandı. Elini avuçlarının arasına aldı ve parmaklarını dudaklarına götürerek nazikçe öptü.

"Burada olduğunuz için minnettarım. Bunu biliyor muydun, baba? Senin beni uzakta tutman için ettiğin dualar kabul görmemiş olsa da benim sizi burada bulabilmek için ettiklerim kabul olmuş. Tanrı bizimle. Hâlâ Prag'da ve bizim zamanımız hâlâ onun elinde."

Adam başını salladı. "Burada yalnızca şeytan var ve gamalı haç taşıyor."

"O zaman annemi de alıp kaçacağız."

"Hayır." Adamın sesi o kadar cılızdı ki sonraki kelimeleri de titrek çıkmıştı. "Buradan uzakta olmanı, hikâyelerine başka yerlerde devam etmeni umut ederdim."

"Ben de öyle yapacağım," diye fısıldadı Kája, başını sallayarak. "Evet, beraber yapacağız. Benimle Londra'da kalabilirsiniz."

Babası başını sallarken ayağındaki derisi aşınmış ayakkabılarına bakıyordu. "Bu sefer olmaz, Kája. Gönderim listesindeyiz."

"Ne?" Kâja duyduklarına inanmak istemiyordu. "Ne zaman?"

"İki gün içinde gideceğimiz günü bildireceğiz."

"İki gün mü?"

Kája duvara baktı.

Bir zamanlar büyükbabasından kalan koca saatin olduğu yeri inceledi. Her vurduğunda tok bir çınlamayla öten saatin yerinde boşluk vardı yalnızca. O da gitmişti... Zaman gitmişti, tıpkı babasının söylediği gibi. Şehirdeki eski saat bile

cansız görünüyordu. O an geçmiş ya da gelecekteki değerli dakikaları harekete geçirecek hiçbir şey kalmamıştı.

Kája çenesini kaldırdı ve doğruca babasına baktı.

"Eğer iki gün içerisinde bildirmen gerekiyorsa, o zaman biz de bir gün içinde Prag'dan ayrılırız," dedi Kája, babasının elini tutup sıkarak.

Yirmi Birinci Bölüm

"Oturabilir miyim?"

Sera gözlerini büyüleyici parktan çekti. Başını çevirip baktığında kayınpederinin taş döşenmiş yolda durup onu izlediğini gördü.

"Evet, Bay Hanover," diye söze başlayan Sera, hemen kendini düzeltti. "Yani Thomas. Elbette." Yana doğru kayarak bankta ona yer açtı.

"Bayan Clark parka çıktığını söyledi," diye yorum yaptı Thomas. "Penelope nerede?"

Sera gülmemek için dilini ısırdı. Eğer Penny bunu bir daha duysaydı bir e-posta göndermek yerine kesinlikle en yakın uçakla oraya gider, Paul'un yüzüne bir tokat atardı. Arkadaşının gazabına uğramadan önce Thomas'ı düzeltebilmenin uygun bir yolunu bulabilmeyi umdu.

"Penny ziyaretini fırsat bilerek şehirde gezinmeye gitti. Tarihi çok sever. Gerçi ikimiz de severiz. Ama parkta biraz yürüyüş yapmanın bana daha iyi geleceğini düşündüm."

Thomas, Sera'nın yanına oturdu ve etraflarını saran güzel bahçeyi inceledi.

"Bakıyorum da yağmur durmuş."

"Bir süre önce durdu. Ben çıktığımda dinmişti."

"Yazın son aylarındaki hızlı fırtınaların devamı böyle oluyor. Yürüyüş için güzel."

Öyleydi gerçekten de. Sera etrafına bakındı.

Bahçenin arkasına kalın tuğla duvarlı, demir kapıların tellerine dolanan sarmaşıkları ve yağmurlu bir yaz akşamının nemli yumuşaklığı içinde onları karşılayan gür ağaçları olan evler sıralanmıştı. Gün mavinin çeşitli tonlarına bürünerek batıyor, kuşlar sanki gökyüzünü resmediyormuş gibi daldan dala konarak dans ediyordu.

"Bu parkın ne kadar zengin bir yer olduğunu görebiliyorum. Pencereden de seyredilebiliyor."

"Çok güzel, öyle değil mi? Burayı küçük bir çocukken gezmiştim."

"Öyle mi?"

"Evet, tam şurayı." Bir öbek ağacın altındaki çimlerde ebeveynlerinin gözetiminde oyun oynayan çocukları gösterdi. "Babam –William'ın büyükbabası– eskiden beni ve kız kardeşimi buraya yürüyüşe getirirdi. Tam şuraya, tepenin arkasına. Orada gölün üstünden geçen eski, taş bir köprü var."

"Öyle mi?" Sera başını kaldırdı ve tepenin kenarında kalan yere bakarak orada ne gibi mucizelerin olabileceğini merak etti.

"Ve eski güzel bir kilise, Trinity Brompton Kilisesi. Onslow Meydanı'nın öteki köşesinde. Orayı da seversin."

"Gidip orayı da göreyim o zaman."

"Bu kadar kalabalık bir şehirde huzur bulabilmek güzel şey. Bazen burada olduğunu ben bile unutuyorum." Thomas gülümseyip Sera'ya baktı. "Ama sen bunu buradaki ilk gününde keşfetmişsin. Şanslı olduğunu söyleyebilirim."

Sera kocasının yüzünü iyi bildiğinden William'ın gülüşünü babasından aldığını hemen fark etti. William'ı bu yaşlarda hayal etmeyi denedi; göz ve dudak kenarlarında beliren ince çizgiler yüzündeki gülümsemenin misafirleriydi. Gelecekleri nasıl olacağını merak etti. Acaba kocasının da şakakları beyazlayacak mıydı? Gülmek için bir sebebi olacak mıydı?

"Şey, ben bir New York'luyum. Keşfetmeye alışkınım."

"Doğru. William New York'lu olduğundan bahsetmişti. Ama Batı Yakası'na taşındın, değil mi?"

"Evet. Düğünden sonra," diyen Sera bir cevap vermek zorundaymış gibi hissetmişti. Ne de olsa kayınpederinin eski evinde, onun ailesiyle beraber yaşıyordu. Sanki onun hayatına yerleşmiş gibiydi. "Orası da çok güzel, sadece daha farklı."

Thomas iç geçirdi ve Sera'nın hiç beklemediği bir anda, "Kimseyi kandırmayalım," dedi.

"Anlamadım." Sera gergin bir ifadeyle yolu inceledi ve William'ın da burada olup onunla beraber tepeye doğru yürümesini, onu bu anın garipliğinden kurtarmasını diledi. Bir aile olarak bir araya gelmiş olsalar da Sera'nın istediği son şey yeni tanıştığı birisiyle yüzleşmekti.

Yanında William olmadan bu seyahatin ne kadar zor olacağını az çok tahmin etmişti. Parmaklarını kucağında birbirine geçirmek yerine kocasının elini tutabilmeyi arzuladı.

"Sana bir özür borçluyum."

Sera adamdan tarafa döndü. "Ne için?"

"Düzgün bir tanışmamız olmadı Sera," diyen Thomas başını eğdi, yüzünde samimi bir pişmanlık ifadesi vardı. "Eğer düğününüze katılsaydım böyle olmazdı. Orada olmadığım için özür dilerim."

"Teşekkür ederim. Ama anlıyoruz. Yani... en azından Will anlıyor. Ailenin iç işlerini çözebildiğimden emin değilim. Henüz yeniyim," diye gülümsedi Sera kibarca.

"Evet." Adamın öfkeyle iç geçirmesi Sera'nın dikkatinden kaçmadı. "Oğlum kafasına koyduğu zaman oldukça merhametli olabiliyor."

"O benimle," diye cevap verdi Sera. "Ve ben de onunlayım. Zaten bu yüzden buradayım. Eminim ki Paul burada kalmamız için izin isterken ziyaret sebebimizi de anlatmıştır. Will'in başına gelenleri biliyor olmalısın."

"Onu sevdiğini görebiliyorum."

Sera, "Seviyorum," derken başını salladı. Onay görmesi onu gururlandırmıştı. "Hem de çok."

Thomas bir defa daha duraksadı, ağaçların arasından titreşen Londra ışıklarına baktı.

"Peki ya ailenin geri kalanı? Onlarla nasılsın?"

"Hepsiyle mi? Korkarım ki çok iyi değilim. Ama Macie ve Eric de Seattle'da, bize yakın oturuyorlar. Her genç çift kadar meşguller ama düğüne gelmek için fırsat yaratmışlardı. Paul hâlâ müzikle uğraşıyor, Boston'da yaşıyor."

Thomas gülümsedi, göz kenarlarındaki kırışıklıklar belli olmuştu.

Sera ailedeki her bireyin benzersiz karaktere sahip olmasına hayrandı. Paul da istisna değildi. Daha önce hiç onun kadar dikkatsiz birisiyle tanışmamıştı ama kendisi bu durumdan hoşnut gibiydi. Müzikle uğraşıp deri ceket giyerek turneye çıkmak, tam ona göre bir işti.

"Elbette," diye başını salladı Sera. "Her fırsat bulduğunda Penny'nin sinirini bozuyor bir de."

"Öyledir," diye hiç itiraz etmeden söze karıştı Thomas. "Paul her zaman öyleydi, bu bile başlı başına bir ifade."

Biraz durdu, bahçeyi inceledi. Sera adamın yüz ifadesinin tıpkı Will gibi sert olduğunu fark etti. Eğer anın sessizliğini yargılayabilme imkânı olsaydı Thomas'ın da yaşadıklarının onu güçsüz bıraktığını düşünürdü.

"Peki ya Marian," dedi Thomas, karısının adını söylerken âdeta fısıldamıştı. "O nasıl?"

"İyidir, sanırım. Sürekli meşgul. Oğlu için endişeleniyor tabii, ancak her zamanki gibi kibar. Herkesi olabildiğince bir arada tutuyor, özellikle de böyle zamanlarda."

"Hımm." Thomas başıyla onu onayladı. "Evet, Marian'ın her zaman nazik bir yüreği olmuştur. Merhametlidir. Bu özelliğini hep çok sevecen bulmuşumdur. Kötünün içinde iyiliği görebilme yeteneğine ben hiç sahip olamadım. Korkarım ki William da bu özelliğini benden almış. Sanırım, olanlar yüzünden bana karşı mesafeli olmasının sebebi de bu.

Tanrım... bildiğimi sanıyor.

Her ne yaşandıysa, Will'in bana anlattığını düşünüyor.

Sera derin bir nefes aldı. Thomas'ı düzeltemediği için pişmanlık duymaya başlamıştı. Ancak gerçmişin kırık parçalarını bir araya getirecek bir iz üzerindeyse...

"Birine karşı mesafeli olmanın Will'in doğasına uymadığını düşünüyorum."

"Ancak öyle. Onunla aynı odada olduğumuz son zamanı anımsıyorum. Hisleri tüm yüzüne yansıyordu. Asla affetmeyecek ve asla unutmayacak." Thomas boğazını temizledi. Gerçek her neyse Thomas için yüzleşmesi kolay bir şey değildi. "Üç yıldan fazla süre önceydi. Senin buraya kadar gelmenin sebebi benim bir daha California'ya dönmeye yüzümün olmamasından kaynaklanıyor."

"O neden?"

Thomas ona baktı, yüzünde meraklı bir bakış vardı. "Çünkü gidip bir daha dönmeyeceğime söz verdim."

"Neden?"

Thomas yüzüne yayılan o samimi şaşkınlığı gizlemedi. "Çünkü benden öyle istedi," diye ekledi.

"Will senden gitmeni istedi..." Sera başını çevirdi, gerçek ağır gelmişti. "Neden böyle bir şey yaptı ki?"

Bahçenin yeşil çimlerine doğru başını çeviren Thomas, gözlerini önlerindeki bir noktaya dikmişti. "Anlaşılan sana anlatmamış."

"Hayır. Anlatmadı. Her ne yaşandıysa çok gizli tutuyor. Ancak sana söylemek zorundayım. Ben buraya Will'in adını temize çıkarmak için geldim. Onun hapse girmesine engel olacak her şeyi yapmaya hazırım. Senin cevap vermeye hazır olmadığın soruları sormak bile olsa..." Sera gözlerini kaldırıp Thomas'ın yüzünü inceledi. "Aranızda yaşananların kocam için büyük bir acı ve pişmanlık kaynağı olduğunu biliyorum. Buraya kadar geldim çünkü bunu değiştirebilme ihtimali olan ufacık bir şey bile söyleyebilir misin diye merak ediyorum."

"Gerçekten suçlu olup olmadığını bilmek istiyorsun."

"Hayır," dedi Sera başını iki yana sallayarak. "Onun suçlu olmadığını zaten biliyorum. Sadece bunu kanıtlayacak delile ihtiyacım var."

"Yüreğindekileri iyi gizliyor."

"Ben de senden onları açığa çıkarmam için yardım istiyorum."

Thomas önce tereddüt etti, sonra giderek sessizleşti. Sera onun da kendini uzaklaştırdığını hissetmişti. Az önce itiraf etmeye çok yaklaştığı şey yüzeye çıkamadan yeniden Sera'nın erişebileceğinden derine gömülmüştü.

İçgüdüleri Thomas'ın kabulleneceğinden çok daha fazla şey bildiğini söylüyordu.

Ceketinin cebinden katlanmış bir kâğıt çıkardı ve Thomas'ın gözleri önünde açtı.

"Merak ediyorum da... bunu daha önce gördün mü?"

Thomas'ın gözlerinde beliren yaşları Sera'nın gözden kaçırması mümkün değildi. Haçın resminin üzerinde parmaklarını gezdiren Thomas sanki bu zarif altın kolyeyi gerçekten elinde tutuyor gibiydi. Başını sallarken gözlerini kapadı.

"Evet. Bir hediyeydi."

"K. E. için mi?" diye soran Sera, âdeta nefesini tutmuştu.

Thomas kâğıdı yeniden katladı ve sanki resmi görmek dahi ona acı veriyormuş gibi Sera'ya uzattı.

"Evet, Katie Elizabeth'indi. William sana bunu kabul ettiğini söylemiş olmalı."

Sera'nın yüreği sıkıştı.

O kelimelerle Sera'nın yüreğinde şüphe filizleri yeşermeye başladı. William, K. E.'nin kim olduğunu biliyordu ve bu

kişi uzak bir akrabadan ibaret değildi. Bu kolye ile ilgili olan şey her neyse Thomas için önemliydi. Will de bunun bir parçasıydı ve bunu Sera'dan gizlemişti.

"Eee..." Thomas ellerini dizlerine vurarak ayağa kalktı. "Hava artık kararmaya başlıyor. Her ne kadar büyüleyici olsa da karısını bir parkta yalnız başına bıraktığım için oğlum bana kızacaktır. Sana eve kadar eşlik edeyim mi?"

Sera da ayağa kalkıp Thomas'ın uzattığı koluna girdi.

"Evet, teşekkür ederim."

Yumuşak ışıklı sokak lambalarını yol boyunca takip ederek eve kadar yürüdüler. Attıkları her adımda Sera gözlerinin köşelerinde beliren gözyaşlarını bastırmak için çaba sarf ediyordu. Sessizlik içinde yürürlerken Thomas, Sera'nın ilk torunuyla beraber kırık bir de kalp taşıdığından habersizdi.

Yirmi İkinci Bölüm

7 Temmuz 1942

Prag

Kája kırılan porselenlerin sesiyle uyandı.

Ses o kadar yüksekti ki merdiveni çıkıp odanın ağır meşe kapısından geçerek Kája'ya ulaşmıştı.

Yatak örtüsünün üstünde yalnızca birkaç dakika gözlerini kapamak, bir sonraki adımını planlayana kadar biraz kestirmek istemiş ama üniformasıyla uyuyakalmıştı. Ancak çoraplarını, şapkasını ve ceketini çıkarıp odanın köşesindeki sandalyenin üzerine bırakınca uykuya yenik düşmesi pek gecikmemişti.

Ses yüzünden aniden doğruldu, kalbi deli gibi atıyordu. Bedeninin her köşesi âdeta buz kesmişti. Dinledi. Korkuyordu. Aşağıda onları tren istasyonuna götürmekle tehdit eden Nazi askerlerinin olmaması için dua etti.

Şükürler olsun ki ne çığlık ne de silah sesi duymuştu.

Tam da o sırada annesinin inlemelerini duydu, duyar duymaz da yatağından fırladığı gibi alt kata inen merdivene doğru

koştu. Merdiveni elinden geldiğince çabuk indi. Çalışma odasının içinden geçerek ev çalışanlarının yemeği hazırladığı mutfağa, annesinin ağlama sesinin geldiği yere doğru hızla ilerledi.

Kapı aralıktı, aralıktan bakınca annesinin yerde, dolaba karşı çökmüş bir hâlde olduğunu gördü. Ellerini yüzüne kapamıştı ve kederle gözyaşı döküyordu. Ayak ucunda kırık bir çay fincanı duruyordu.

Kája mutfağa doğru koştu, annesinin yanına çömeldi.

"Anne," diye söze başladı annesinin onu tanımasını umut ederek. "Benim, senin küçük kızın Kája."

Izabel Makovský yüzünde meraklı bir ifadeyle gözlerini kızına doğru kaldırdı.

"Kateřina?"

"Evet." Kája gülümsedi, birkaç defa gözlerini kırptı. İçerinin kuru havası Kája'nın gözlerini gözyaşlarıyla beraber yakıyordu. "Benim. Buradayım. Sana daha önce söylemediğim için çok özür dilerim ama babam seni uyandırmamam için bana söz verdirdi."

Izabel başını iki yana salladı. "Bugün okula gitmedin mi?" Onaylamayan bir edayla başını salladı. "Okul müdürü bu haylazlığına çok kızacak."

"Ne?" Kája'nın kalbi hızla çarpmaya başladı. *Tanrım, olamaz.* Kája nazikçe konuşmayı sürdürdü. "Ama anne, bugün başka dersim yok. Uzaktaydım. Okulumu bitirdim, onca zamandır Londra'da çalışıyordum. Unuttun mu? Babamla beraber bizi yolcu etmiştiniz."

Izabel mırıldandı. "Ah, evet. Doğru. Unutmuşum..." diye boş gözlerle Kája'ya baktı. Başını çevirip odayı inceledi, sanki eski hayatlarına ait bir şeyleri görmeyi umut ediyordu.

Şöminede tüten ateşi saymazsa oda karanlık ve boştu.

Ne şöminenin önündeki pirinç koruyucu ne de odunla dolu yaldızlı kova vardı; odada hiçbir şey kalmamıştı artık. Kája, bir zamanlar güzel olan bu odaya şimdi hüzün dolu gözlerle bakıyordu. Karlı sabahlarda şöminenin yanındaki tabureye oturur, fırında pişirilmiş elmalı tart yer, büyükannesinin ona ve Hannah'ya anlattığı peri masallarını dinler, beyaz at süren prensleri hayal ederdi. O zamanlar dolaplar dolup taşıyordu. Raflara sanki elmas tozuna bulanmış gibi ışıldayan porselen ve kristal eşyalar diziliydi.

Oda şimdi ıssız ve insanda keder duygusu uyandıracak kadar çıplaktı.

Servis tabaklarından ve sürahilerden hiçbiri kalmamıştı, raflarda da ne bir kristal vardı ne de porselen... Mutfak dolaplarından bir tanesi menteşesinden sallanıyor, içindeki lüks eşyaların bir zaman önce alıkonulduğunu gösteriyordu ve bunu yapan her kimse belli ki güç kullanmıştı. Pencereler tozluydu, ortadaki ada ise boştu.

"Anne," diye kibarca konuşmaya çalıştı Kája. Elini üniformasının eteğinin cebine soktu ve annesinin ona tren istasyonunda verdiği bir sıra inci kolyeyi çıkardı. Kolyeyi annesinin avucuna koydu. "Bunları senin için getirdim. Hatırladın mı? Yeniden buluşacağımızı söylemiştin. Buluştuk işte."

Izabel kolyeye dokunup inci tanelerini parmak uçlarıyla kavradı. Hatıralar sanki birbiri ardına sıralanıyormuş gibi kolyeyi öyle sıkı tuttu ki kemikli elleri titremeye başladı.

"İnciler."

Kája annesinin gözlerini dolduran yaşları sildi.

"İzin ver de sana yardım edeyim. Bir seyahate çıkacağız. Eşyalarını bugün toplamamız gerek."

"Seyahat mi?"

Kája bir yandan konuşuyor, diğer yandan yerdeki kırık porselen parçalarını topluyordu.

"Kısa bir gezi olacak. Bu yüzden en hafif bavulunu almalısın. Valize en rahat kıyafetlerini koyarız. Bir takım elbise mesela?"

"Hayır." Izabel başını iki yana salladı. "En iyi şeylerime ihtiyacım olacak. Baban çoktan hazırlanmamı istemişti. Kürkler ve elbiseler. Hatta mücevherler, satabileceğimiz en ufak ne kaldıysa." Parmaklarını kolyenin üstünde gezdirdi. "Bunlar da..."

Kája neredeyse ağlayacaktı. Annesi o kadar güçsüzdü ki sanki kırılacak gibiydi. Yanında ipek bir gece elbisesi ile omuzlarını örtecek kürk götürürse o çalışma kamplarında hayatta kalması mümkün değildi.

Kırık porselenin iri parçalarını bir araya topladı ve arkasındaki ahşap dolabın köşesine koydu. Sesine tatlı bir ton vererek, "Peki ama şimdilik yol için daha kullanışlı bir şeyler bakalım, ne dersin?" diye sordu. "Yine de kürklerini ve elbiselerini yanına alabilirsin."

"Ama bizi izliyorlar." Izabel, Kája'nın yüzüne baktı ve fısıldadı. "Pencerenin dışından. Her yerden."

Ateşin ışığı dans ederek yüzlerine çarpıyordu. Izabel ışığın etkisiyle delirmiş gibi görünüyordu. Kocaman açılmış, neredeyse yuvalarından fırlayacak gibi görünen gözlerinin kenarlarında derin çizgiler belirmişti.

Kája buradan gitmeleri gerektiğini biliyordu. Hem de hemen...

"Babam nerede?"

Izabel başını iki yana salladı. "Bu sabah erkenden geldiler. Naziler onu bu sabah götürdü."

Kája'nın nefesi âdeta ciğerlerine sıkışmıştı. "Nereye götürdüler?"

"Onlar için çalışmaya."

Lütfen, Tanrım, diye dua etti. *Lütfen, onu geri getirsinler.*

"Bugün seyahate çıkamam. Bizi seyrediyorlar."

"Her şeyi izleyebilecek kadar yetenekli değiller." Konuşmalarına kulak misafiri olabilecek birileri olmasa da Kája sesini alçalttı. Odanın genişliği ve tuhaf, yankı yapan duvarlarının bile kulakları olabileceğinden şüphelenmişti. "Anne, tren garında bir reklam gördüm. Bugün Wenceslas Meydanı'nda Hitler Gençlik Yürüyüşü varmış. Sabah saatlerinde... Onların arasından geçeceğiz. Göreceksin."

Izabel Makovský gözlerini kızına dikti, şaşkın görünüyordu. Kája'yı bir kez daha fark etti. Gözleri nihayet odaklanmıştı. "Kateřina, canım. Üstündeki ne? Hiç uygun giyinmemişsin."

Kája buruşmuş bluzuna ve üniformasının eteğine baktı. Hayır, annesinin ondan her zaman talep ettiği zarafette giyinmemişti. Ancak bu, savaştan önceydi. Artık her şey farklıydı. Acaba annesi de bunun farkında mıydı?

Kája, "Biliyorum. Hemen toparlanırım. Ama önce ayağa kalkmana yardım edeyim," diyerek annesine kolunu uzattı.

Izabel bir elinde inci kolyeyi tutuyor, diğeriyle Kája'nın koluna sarılıyordu.

Ayağa kalktığında kırık çay fincanını fark etti ve kalan parçalarına dokunmak için durdu.

"Bir fincan," dedi annesi parmağını üstünde gezdirerek. "Sonuncusunu da kırdım. Bugün çay içeriz diye düşünmüştüm ama diğer bardak setini bulamadım."

Kája güçlükle yutkunurken anlamaya çalıştı. "Çay?"

"Evet. Hanımlar çaya geleceklerdi. Kötü görünmemizi istemedim. En lezzetli çöreklerimizi pişirelim. Ya da vişneli tart? Meyveli hamur işleri her zaman çok sevilir." Kája'ya doğru parmağını salladı. "Üstelik senin de en sevdiğin."

Kája, en sevdiği olsun ya da olmasın, dünyada vişneli tart diye bir şeyin kaldığına şüphe ediyordu. Meyveli dolgu, maya, şeker... Böyle şeyleri insan rüyaları dışında nerede bulabilirdi? O kadar açtı ki o ana kadar midesinde büyüyen kazıntının farkına varamamıştı. Yutkundu, unlu mamuller fikrini zihninden çıkardı ve anın ciddiyetiyle başını salladı.

"Saçını da düzeltmeliyiz." Izabel, Kája'nın iri buklelerinden birini tuttu. "Topuz yaparız belki. Ve inciler. Bugün inci takmalısın."

Kája annesini üzerine basmasın diye kırık porselenlerin etrafından dolandırdı. Ardından birlikte koridora doğru ilerlediler.

"Eski günlerdeki gibi büyük bir yemek partisi olmayacak." Izabel boş, yağmurun ıslattığı verandaya baktı. "Ama hanımlarla çay içmek de bir şey. Hazır olmalıyız."

Kája ne söyleyeceğini bilemiyordu.

Annesinin eskisi gibi olmadığını kabullenmek yüreğini dağlamıştı. Vücudu kırılgan, zihni ondan daha hassastı. O hâlâ geçmişteki hayatında yaşıyordu ama 1930'lardaki partilerden ötesine bir gün bile geçemiyordu. İnci takılar, özenle

toplanmış saçlarıyla çay partilerinin tadını çıkarmak... Bunu bu dünyada hayal etmek bile zordu.

Arka pencereden içeri süzülen ay ışığı, karanlık koridorda yürüyen anne ve kızın üzerinde âdeta dans ediyordu. Ve bir anda Kája, Prag'ın olmasından korktuğu kâbusa dönüştüğünü anladı.

Durdular, bacakları uyuşmuştu ve ağır ağır nefes alıyorlardı. Bir şeyler doğru değildi sanki.

Dışarıdaki sokaktan kamyonetin sesi ve fren bağırtısı yükseldi. Izabel tırnaklarını Kája'nın avucuna gömdü. İkisi de ellerinde silah taşıyan askerlerin gölgesini seyretti. Askerlerin korku uyandıran siluetleri pencereleri örten perdelere yansıyordu.

Bağrışmalar gitgide yaklaştı, o kadar yaklaştı ki pervazlarındaki pencereler titriyordu âdeta.

Kája hemen şimdi harekete geçmek zorunda olduğunu biliyordu.

Aceleyle annesini yemek odasındaki bir sandalyenin arkasına bıraktı. Ön kapı kırıldığında gölgeler arasında güçten düşmüş bir kadın görmemelerini umut etti. Kája üniformasının şapkasıyla ceketini alıp hızla odasına koştu. Ayakkabılarını Liam'ın verdiği çantaya tıktı, seyahat belgelerini gevşemiş pencere pervazına gizlemişti. Ardından uçarcasına aşağıya indi.

Mutfağa inerken çıplak ayakları yüzünden neredeyse kayıp düşecekti. Kája, bir saniyeden kısa sürede karar vermesi gerektiğinden üniformasının şapkasıyla ceketini şöminedeki ateşe attı. "Özür dilerim, Liam..." diye fısıldadı. Ardından ceketiyle şapkasının açgözlü alevler tarafından yok oluşunu seyretti.

Sokakta kırılan camların ve tehditkâr bağrış seslerini duyan Kája, yanan üniformasını bırakıp aceleyle annesinin yanına gitti. Izabel'in elini tuttu, o kadar kırılgan ve ruhsuzdu ki... Annesine karanlığın içinde teselli edici sözler fısıldamaya çalıştı.

"Babamın bir doktor olduğunu biliyorlardır. Bizi götürmeyecekler, özellikle de ona ihtiyaç duyuyorken..." Izabel'in eli çırpınırcasına titriyordu. Kája annesinin elini dudaklarına götürdü ve avucunun içini öptü, gözlerinden tuzlu yaşlar dökülüyordu. "Tanrı bizi korur. Biz ona aitiz. Bize zarar vermeyecekler. Güçlü ve cesur olmalıyız."

Kája, Tevrat'tan okuduğu sözleri dışarıdaki bağrışları bastıracağına inanarak tekrarlamaya devam etti. Izabel her ateş sesi duyulduğunda, iç parçalayıcı çığlıkları her işittiğinde alt dudağını ısırıyordu.

Kája, hemen yanı başlarındaki sokaktan gelen kapı ve cam kırılma seslerini duyana kadar durumun vahametini kendine itiraf edememişti. Fazlasıyla üzgündü. Liam'a verdiği sözü tutamayacaktı...

Yirmi Üçüncü Bölüm

10 Temmuz 1942

Theresienstadt Toplama Kampı

Terezin

Terezin denilen bir yerde Kája'nın o çok sevdiği saati zamanı göstermiyordu. Bu gerçekti.

Günlerce seyahat ettiler. Zaman yoktu. Güneş doğup batarken kararan gökyüzü dışında zamanı gösteren bir şey yoktu. Kája somut zamanın yokluğunun pekâlâ farkındaydı, bunun yerine Tanrı'nın zamanını düşünerek şeytan etraflarını sararken yüreğinden cesur olmasını diledi.

Raylarında sallanan trenin vagonu unutulmuş ruhlarla doluydu, hepsi akşam güneşi batarken istasyona götürülmüştü. Kája'nın tüm bedenini ürperten bağrış ve azarlamalarla karşılandılar. Trenden indiler ve neredeyse peron uzunluğunda sayılacak bir sıraya girmeye zorlandılar. Yaşlı, genç bedenen ve ruhen yaralanmışlardı; sendeleyerek, valizlerini sürükleyerek üç kilometreden daha uzun bir yolu yürümüş ve Terezin denilen pis şehre varmışlardı.

Babası buradan bir kasaba olarak bahsetmişti.

Haklıydı. Kája burayı şaşılacak derecede küçük bulmuştu. Nazi askerlerinin ölüm kampları hakkında yazılar okumuş olsa da bir tane bile olsun gerçek kamp görmemişti. Burası Yahudiler için kararların alındığı bir dönüş noktası sayılırdı. Buraya *getto* denildiğini duymuştu. Bu yerleşim bölgelerinden insanların sık sık ölüm kamplarına götürüldüklerini duymuştu.

İlk bakışta ağaçları ve yaşlı, yorgun binaları ile bu küçük kasaba düşündüğü gibi tehditkâr gelmiyordu. Yürüyüş yolunda ahşap çitler vardı, ötesindeki şeyi görmelerini engelliyordu. Kirli sokaklar boyunca koca hangarlar, hatta mağazalar vardı.

Bu küçük kasabaya gelenler hüzünlüydü, ifadeleri boştu. Yaşlı ve güçten düşmüşler banklara devriliyor, ağaç bulamamış kuşlar gibi tünüyorlardı. Diğerleri ise kire bulanmış hayaletler gibi sokaklarda yürüyordu. Yüzlerindeki karamsar ifade tek canlı özellikleriydi.

Kája güçlükle yutkundu, annesinin omzuna kolunu sararak korumaya çalıştı.

Dışı sıva gibi eski boyalı, kapıları balık ağını andıran birkaç katlı tuğla binaların bulunduğu bir meydana geldiler. Çatlayıp dökülen boya ve zemindeki her duvara açılmış kemerlere güneşte kurusun diye çamaşır asılmıştı. Yerdeki toprak neredeyse siyah denilecek kadar koyu renkteydi ve mahkûmlar üstlerinde yürümeye çalıştıklarından ıslak görünüyordu.

O anda bir asker bağırınca Kája'nın kollarındaki Izabel korkudan sıçradı. Nazi askerinin katı kükreyişi insanları hizaya sokarken ürkek gözlerle etrafı inceleyen mahkûmlar ise yeni evlerinin pürüzlerine şaşkınlık içinde bakıyorlardı.

Nazi askerleri her sıranın başında duruyor, Yahudilerin isimlerinin yazılı olduğu kâğıtları okuyorlar ve kimin nereye gideceğini işaret ediyorlardı. Başlarına ne geleceğinden habersiz olan insanlar için oldukça sistemli bir bölünmeydi. Kája etrafına bakınırken Nazi askerlerinin Prag'daki onca evden bu kadar kadını, adamı ve çocuğu toplamasına şaşırmıştı. Bu kadar gaddar olmalarına yürek dayanmıyordu. O sırada yaşlı bir adamı meydana getirdiler ve bir neden gösterilmeksizin dövdüler.

Izabel işte o an çığlık atınca Kája'nın dikkati yeniden ona yöneldi.

Annesini omuzlarından kavradı ve bu korkunç manzaraya bakmasın diye başını çevirdi. Âdeta yaralı bir kuş gibi görünen Izabel, sıraya girdi, adamın acı dolu çığlıkları yüzünden yumruklarıyla gözlerini kapadı.

"Anne," diye fısıldadı Kája kulağına. "Başka tarafa bak. Beni duydun mu? Seyretme. Dinlememeye çalış."

Izabel avucunun içine hıçkırıyor, duygu yoğunluğundan yüreğinden taşan sesler avucunun içinde son buluyordu.

"Seninle kalacağım," dedi Kája, ancak sözlerine devam ederken sesi çatallaştı. Önce öksürerek boğazını temizledi, ardından daha boğuk bir sesle konuşmaya devam etti. "Güçlü ve cesur olmalıyız. Tanrı bizimle olacak."

"Ama Tanrı burada değil ki." Izabel titredi, başını eğdi. Âdeta bir fare kadar cılızdı. "Kesinlikle değil."

Kája, "Sadece bu sırayı takip edip ne söylerlerse onu yapacağız. Tamam mı?" diye eklese de onun da sesi korkudan titriyordu. "Onlara güçlü olduğumuzu göstereceğiz. Çalışabiliriz. Çalışır ve hayatta kalırız."

Kája annesinin omuzlarını tuttu ve onu zaten içerisine ittirildiği sıraya soktu. Kalabalığı incelerken kadınların erkeklerle erkek çocuklarından ayrıldığını gördü. Nihayet babasını yolun öteki ucunda Nazi askerlerinden bir tanesiyle konuşurken gördü. Bir şey açıklamaya çalışıyor, ancak birkaç saniyede bir onların bulunduğu istikamete doğru bakarak huzursuzca kıpırdanıyordu. Izabel yeniden titredi, Kája annesinin gittikçe küçülen bedeninden tarafa çevirdi başını.

Annesinin omzuna dokundu ve mırıldandı. "Sakin ol, anne. Tanrı bizi koruyacak."

İşte o an yağmur yağmaya başladı, gökten inen kederli gözyaşlarıydı bunlar. Yüzleştiği şeyin acı verecek kadar gerçek olduğunu bilmenin ağırlığıyla içine bir sancı saplandı. Bir tren istasyonunda onu bekleyen, Kája'nın nerede olduğunu merak eden ve şimdi onları ıslatan sağanağın altında sırılsıklam olan Liam canlandı gözlerinde. Liam bu olanları bilemeyecekti ve Kája asla ortaya çıkmamak üzere onu orada bir başına bırakmıştı.

Babası önündeki insanları kenara ittirerek onlara yaklaşırken bu düşüncelerini öteledi. Adamın saçları ıslanmış, gözlüğünün camında minik yağmur damlaları kalmıştı.

"Baba," diye fısıldadı Kája, kuvvetli bir gök gürlemesi duyulduğunda. "Bize şimdi ne olacak? Buradaki tüm insanlara?"

"Onlara ancak müdahil olmadan yardımcı olabiliriz."

"Bu ne demek şimdi?" Binaların sonundaki su öbeğinin üzerinde yatan iki bedene doğru işaret etti. "Şu yapılanlara bir bak!"

"Şişt!" Babası onu susturdu. "Çalışacak kadar güçlü olan Yahudileri göndermek gibi bir emir geldi. Burada fabrikalar var."

"Bizim çalışmamızı mı istiyorlar?"

"Evet." Babası fısıldamaya başladı. "Ben de bir sözleşme imzaladım, bir Nazi askeriyle Ev Satış Sözleşmesi yaptım, Prag Bankası aracılığıyla. Mal varlığımıza yönelik. Her şeyimizi Nazi askerlerine devrettik, onlar da bize koruma sağlayacaklar."

"Ne tür bir koruma."

"Daha iyi gıda, daha iyi barınma, çalışması daha güvenli bir yer." Kaşlarını çattı, fısıldadığı hayallerini dinleyen biri var mı acaba der gibi etrafını inceledi. "Yanımıza daha fazla eşya almamıza izin verdiler. Değerli eşyalarımızı yanımızda getirebileceğiz. Satabileceğiz. Aile yadigârlarımızı koruyabileceğiz... Herkese bu imtiyazı tanımıyorlar, bu yüzden kimselere söz etmememiz gerek. Ancak her şeyin bedeli ödendi. Ayrı tutulalım diye tüm ayarlamaları yaptım. Anlıyor musun?"

Kája pek inanmasa da başını olumlu anlamda salladı.

Yahudilerin doğudaki bir kampta sistematik olarak öldürüldüğünü biliyorken bir Nazi askerinin bu kadar merhametli olmasına inanmak gelmiyordu içinden. Yine de babasının söylediklerini kabul etti, tek söz etmeden onun hayallerine inandı.

Babası güven verir gibi başını salladı. Kája erkeklerden ayrıldıkları zaman başını sallayarak karşılık verdi. İmtiyazlı olacaklardı, öyle demişti babası. Onlara göz kulak olacaklardı. Eşyaları güvende olacaktı. Ve şahit oldukları tüm olup bitenler asla başlarına gelmeyecekti.

Ancak Nazi askerleriyle imzalanan sözleşmelerin burada hiçbir anlamı yoktu.

Izabel'in valizinin içindekilere –kürkler, mücevherat, ipek ve şifon gece elbiseleri, büyükannesinin inci kolye ve

küpelerine bile– çoktan el konulmuştu. Kája babasının valizine de el konulup konulmadığını merak ediyordu ama bundan kesin olarak bahsedebilmenin bir yolu yoktu. Erkeklerden oluşan sıra kadınlarınkinden çok daha hızlı ilerliyordu.

Kája, Liam'ın ona verdiği kolyeyi boynundan çıkarıp taşıdığı çantanın en dibindeki dikişin içine sakladığı için minnettardı. Ancak bu yolla el konulmasına engel olabilirdi. Marifetli eller ceplerini arayıp dikiş kenarlarında herhangi bir şişkinlik olup olmadığını kontrol ettikleri sürece nefesini tuttu. El konulup sağlı sollu dizilmiş yük arabalarına doldurulan valizlerin sayısı gittikçe artıyordu. Kája'nın çantası zaten vasat durumda olduğu için ilgi görmeden ona iade edilmişti. Kimilerine eşyalarını yanlarında götürmeye izin veriyorlardı ve Kája da kendini bu şanslı gruptan sayıyordu.

Bir süre sonra garip bir deterjan kokusu taşıyan kıyafetler verdiler. Kája kıyafetleri onlara tahsis edilen barakaya yürürken deri çantasının içine tıkıştırdı. Bir koluyla hâlâ sıkı sıkı annesinin omzunu sarıyordu, diğeriyle de korumacı bir edayla çantasını ve onlara fırlatılan battaniye rulolarını taşıyordu.

Kája annesini fazlasıyla kalabalık barakaya yerleştirir yerleştirmez binaların önünde duran ve elbisesinde bir yıldız, elinde bir dosya taşıyan bir kadın, Kája'nın adını bağırdı. Kája başını kaldırıp kadının kaşlarını çattığını görür görmez cevap verdi. "Buradayım."

Kája kadının yanına yaklaştı, kadın onu inceledi ve ardından dosyasına işaret koydu.

"Sen Prag'dan gelen Kateřina Makovský misin?"

Kadının önünde duruyordu, gergindi ama başını eğmemişti. Eğer Liam haklıysa, gerçekten kontrol edilemez bir inatçılığı

varsa bunun böyle bir yerde hayatta kalmak için sahip olunması gereken çok önemli bir özellik olduğuna kanaat getirdi. Çenesini hafifçe eğdi ve cevap verdi. "Evet. Benim."

Kadın ufak, üçgen bir kâğıt uzattı. "Karne görevlilerine kendini bildir, sonra da tıbbi muayene ve çalışma için Yahudi Konseyi'ne geç. Bu numarayı ezberle," diye uyardı, ancak sesi donuk ve mekanikti. "Bu numarayı bilmek zorundasın. Bundan sonra sana bu numara ile hitap edilecek. Anlıyor musun?"

Kája başını salladı. "Evet."

"Eğer sana adın sorulursa derhal bu numarayı söyleyeceksin. Her zaman. Hatırlamak için vaktin olmayacak."

"Anlıyorum. Peki ya annem, Izabel Makovský? Ona da numara verilecek mi?"

Kadın dosyasına iliştirilmiş evraka baktı, gözleri isimleri inceleyerek tek tek sayfaları çevirdi.

"Benim listemde yok." Kája'ya gitmesi için işaret etti, başka bir ismi çağırdı. Ona verilen emirlere uyması için Kája'yı serbest bırakmıştı.

Kája annesini kontrol etti. Izabel üç başka yaşlı kadınla beraber bir ranzaya sıkışmıştı. Annesini alnından öptü. "Birkaç dakikaya geri döneceğim. Sen burada dinlen, olur mu? Biraz yemek bulacağım," diye fısıldadı.

Uzun adımlarla barakadan ayrıldı ve şaşırtıcı derecede soğuk bir akşam rüzgârı ile karşılaştı.

Aylardan temmuzdu ama Kuzey Çekoslovakya'nın Londra kadar ılık olmasını bekleyemezdi. Terezin'deki yerleşke kendine özgü soğukluğuna ev sahipliği yapıyordu. Bu soğukluk da toprağın ve binaların etrafındaki ağaçların soğukluğuna karışıyordu.

Kája aynı soğukluğu tren garından buraya yürüdükleri uzun yol boyunca da hissetmişti. Şimdi de hissediyordu, sert bir rüzgârla devrilecek gibi görünen binaların içinden çıkan zavallı ruhlarda görüyordu onu. İnsanlar karne kuyruğunda alacakları yemekleri beklerken hüzünlü görünüyorlardı, sanki dadanacak bir köşe bulamamış yırtık kıyafetli birer hayalet gibiydiler.

"Kája." Babasının fısıltısı onun dikkatini avluya çıkan sokaklardan birine çevirmişti.

Kája etrafına bakındı, içi rahatlayarak onun yanına gitti.

"Annen nasıl?"

"Şimdilik iyi," diye fısıldadı omuzlarını babasına doğru düşürerek. "Dinlensin diye onu ranzada bıraktım. Burada bir tek bu var; üç katlı ahşap yataklar, ince battaniyeler ve şansın varsa yatacak bir yatak çünkü hepsi dolu. Kimse bakmıyorken boş bir ranza bulmaya çalıştım, başka üç kadın da onunla beraber tırmandı."

Babası, Kája'nın bu tepkisine şaşırmış olsa da üstünde durmadı. "Korkarım ki burada işler böyle. En azından ben yeni barınağımızı ayarlayana kadar... Birkaç gece idare etmek zorundayız."

"Beton zeminin üstüne yığılmış paçavraların üstünde uyuyan kadınlar var. Herkese yetecek kadar yer yok ve bizim barınağımızda kalan yüzlerce insan için yalnızca tek lavabo gördüm. Bir tuvalet ve bir lavabo! Sırası uzayıp giden bir lavaboyu kim kullanmak ister ki? Sen bir doktorsun? Hastalıkların ne kadar hızlı yayılacağını biliyorsundur eminim."

Adam başını kederle salladı, kızını bluzunun yakasından tutarak yanına çekti.

"Tüm ayarlamaları yaptım. Biraz zaman alacak ama bu barınaklardan çıkabilmemiz için elimden gelen her şeyi yapacağıma söz veriyorum."

"Sen de mi oradasın, bir barınakta?"

Babası başını salladı. "Evet. Erkekler için de aynı şey geçerli."

"Bizi buradan çıkarabilmen ne kadar sürer?"

"Bilmiyorum."

"Bana bir numara verdiler." Kâğıdı babasına gösterirken elleri hafifçe titriyordu. Kája bu numaranın onu çok daha korkunç bir yere gönderecek bir listeye ait olmaması için dua ediyordu. "Ne demek bu şimdi?"

Adam belgeyi inceleyip geri verdi.

"Bu senin geçiş iznin," diye cevap veren babasının sesi temkinliydi. "Bunu her daim yanında taşımalısın. Gerekirse ayakkabının içinde sakla, burada altın değerindedir. Bu belge çalışmaya gidesin diye barakalardan çıkmana izin verir."

"Çalışmak mı?" Kája başını iki yana salladı. "Benden ne yapmamı istiyorlar?"

"Jacob Edelstein ile görüştüm. Yahudi Konseyi'nin başında o var. Büyük Savaş'ta başarı göstermiş bir asker olduğumdan hepimiz için bir şeyler ayarladı. Ben hastanede doktor olarak çalışacağım. Sen ve annene de çalışmanız için izin verdiler."

"Ne yapacağız?" diye fısıldadı.

"Annen biz evlenmeden önce terziydi. Nazi üniformaları ve diğer şeylerin tadilatının yapıldığı fabrikada çalışabilir."

"Annem oyalanmak için elbise dikerdi ki o bile en az on yıl önceydi. Moda şeyler dikerdi, askerler için değil. Hayatı boyunca hiç üniforma dikmemiştir!"

"O zaman bir an önce öğrense iyi eder." Babası başını iki yana salladı. "Ya çalışırsın ya da trene binersin. Trenler gelir, trenler gider. Kim işe yaramaz görünürse, ertesi gün ortadan kaybolur. En azından oturarak çalışacak. Gözleri iyi, parmakları sağlam. Dikiş dikebilir."

Kája verimsizleşmiş mahkûmların yoldaki hareketlerine baktı ve ürperdi. Onlar da işçi miydi? Görünüşleri açlıkla kıvrandıklarını apaçık ortaya koyuyordu. İmtiyazlı, çalışan ve ölen arasındaki fark neydi bu yerde?

"Peki, benden ne iş yapmamı bekliyorlar?"

"Yüzlerce çocuk var, her gün trenle dahası geliyor. Yahudi Konseyi onların bir okula gitmesini istiyor."

"Okul mu?" Etraflarındaki insanlık dışı duruma bakınca başını iki yana salladı. "İnsanların bile uyumak için doğru dürüst yatak bulamadığı bir yerde ne tür bir okul olabilir? Karneli yemek kuyrukları metrelerce uzanıp avludan dışarı taşarken okulun ne önemi var?"

"Nazi askerleri okula hiç izin vermiyor, en azından bizim aklımızdaki türden olana. Yaşı büyük çocuklar yeni su hatları için boru döşeme işinde ya da şehrin eteklerindeki sebze tarlalarında çalışıyorlar. Büyüklere yardımcı olamayız. Yahudi Konseyi daha ufak olanların eğitilmesini istiyor –gizlice– ve sen de bunun bir parçası olabilirsin. Okul için bir yer bile ayarladık. Ufak çocuklarla çalışabilirsin, Kaja."

"Ufak çocuklar. Çalışmak? Onlar ne iş yapabilir ki?"

"Kimileri sadece birkaç yaşında. Onlar yaşlıların yanında kalacak. Ama beş, altı yaşlarında olanlar, on dört yaşından ufak tüm çocuklar sana gelebilir, eğer küçük gösteriyorlarsa on beş de olur. Hepsini bir yere sığdıramayız ama sen elinden

geleni yaparsın. Onlara mümkün olan ne varsa yaptır. Temizlik. Tiyatroyu boyama. Sahne görevlisi olarak çalışabilirler. Onlara öğretirsin ve onları korursun."

"Sahne görevlisi mi? Burada bir sahne, bir tiyatro mu var?"

Adam başını salladı. "Burada bir sanat komitesi var. Müzik, edebiyat, sinema. Nazi askerleri sanata çok önem veriyor. Nedenini tam olarak bilmiyorum ama eğitimlilerin ölüme gönderilmelerinin gecikmesi benim için yeterince açıklayıcı."

Şaşkınlık içindeki Kája, etrafındaki manzarayı inceledi. Bu delilikti. Böylesine cehennemi andıran bir yerde kültürel sanat etkinlikleri düzenlemenin... çocuklar için okul açmanın... ne anlamı olabilirdi ki?

Kája hemen başını iki yana salladı. "Ben öğretmen değilim."

"Artık öyle olmak zorundasın."

"Ama baba, bu çocuklar yaralanacak. Açlıktan ve hastalıktan mustarip olacaklar. Buraya bakan bir aptal bile bunu görebilir. Ben onlara nasıl yardım edebilirim ki? Ertesi gün ölüme giden bir trene bindirilebileceklerini bile bile onlara ne öğretebilirim? Doğuda olanları biliyorum! Nazilerin onlara neler yapabileceğini biliyorum ve düşüncesine bile tahammül edemiyorum."

"Hayır." Babasının bu tek kelimesi âdeta ateş saçıyordu. "Trenlerin götürdüğü yerde olanları asla söyleme... Hem de hiç kimseye. Beni anlıyor musun?"

"Ama biliyorum işte!" diye ağlayan Kája, içindeki korkunun yüreğinden ve dudaklarından dökülmesine daha fazla engel olamadı. "*The Daily Telegraph* gazetesi orası hakkında haftalar önce haber yaptı. Doğudaki kamplar birer ölüm

merkezi! Görmüyor musun? Sırf Yahudiler diye insanları –kadınları, çocukları– kurşunla, gazla öldürüyorlar!"

Babasının elleri –bir zamanlar küçük bir kızken saati görebilsin diye onu havaya kaldıran, hastaları itina ile iyileştiren, parmaklarını kavuşturan ve sevgiyle dokunan elleri– Kája'nın kollarını sardı. Kızını öyle sıkı tutmuştu ki parmakları Kája'nın tenine batıyordu. Boğuk bir fısıltıyla konuşmaya başladı. "Asla bahsetmeyeceksin! Beni duydun mu? İnsanlar arasında telaşa neden olur. Şimdilik ne olacağını bilmemek onlar için en iyisi. Aksi takdirde ölmeden önce paniğe mi kapılsınlar? En azından burada az da olsa huzurları var."

"Bu huzur yalan."

"Ama konseyin başka çaresi yok. Nazi askerleri buraya bir darağacı dikti, avluda hemen hapishanenin yanına. Sırf böyle düşünüyorlar diye mahkûmları astılar. Sen, kızım, bu kamptan önce olduğun kişiyi unutacaksın. Anlıyor musun beni? Tam da şu andan önceki her şeyi ve herkesi unutacaksın. Senin işin artık öğretmek. Öğrettikçe hayatta kalacaksın. Seni kaybetmeyeceğim. Kendi kanımdan olan birinin öldürülmesine, kanının onların elinin bulaşmasına seyirci kalamam."

Kája babasının son sözlerinin onu hıçkırtmasına engel olmak için alt dudağını ısırdı.

Onu daha önce hiç bu kadar kararlı konuşurken görmemişti. Daha önce hiç ona sesini yükseltmemişti. Ama şimdi ölüm çevrede kol gezip sessizce kurbanlarını seçerken herkesi ele geçiren o korkuya o da kapılıyordu.

"Onlara..." diye mırıldandı Kája, titreyen dudaklarıyla kelimeleri çıkarmayı deneyerek. "Onlara ne öğreteceğim?"

"Umut etmeyi öğret."

Kája başını iki yana salladı.

"Hayır. Hele ki az önce söylediklerinden sonra onlara yalnızca korkuyu öğretebilirim. Güçlü değilim. Her şeyi unutamam ve..." Sözleri bir hıçkırıkla kesildi, gözlerinin önüne Liam ve Amsterdam'daki tren peronunda paylaştıkları son dakikalar gelmişti. "Bu zamana kadar hayatıma giren herkesi unutamayacağımı biliyorum. Yapamam."

Kája'nın parmakları boynundaki kolyeye uzandı, kolyenin hayaleti hâlâ yakasının altındaydı. Gözlerini kapadı, onu İsviçre'deki bir tren garında bekleyen biricik aşkı Liam'ı düşünmemesi için zihnine yalvardı. Asla sahip olamayacakları bir hayatın hayalini kurarak onu bekliyordu.

"Yapamam. O hatıralar beni hayatta tutan tek şey. Bunu biliyorum."

"Artık burada yaşıyorsun." Kızının omzuna vurarak ona destek verdi. "Elinde olan ne varsa onu kullanarak onlara hikâyeler anlatacaksın. Onlara umut vereceksin, senin kalbinde hiç umut kalmamış olsa bile..."

"İyi de nasıl?" diye durmaksızın ağlayan Kája, kendini babasının kollarına bıraktı. "Ne diyeceğim?"

"Onlara saatimizi anlatacaksın," diye fısıldadı yaşlı adam. "Onlara serçeler hakkında masallar söyleyeceksin, buradan çok uzaklara uçabilecek kadar özgür ve güçlü olan serçeleri. Tanrı'nın koruduğu serçeleri. Tamam mı? Onlara hikâyeler anlatacak ve kendi hikâyelerini resmetmelerini isteyeceksin. Onlara bir kalem, bir fırça ve görev ver. Herhangi bir görev... Yeteneklerini kullan. Ve yüreğin şu an neye tutunuyorsa, onu gizli tut. Çalışırken kendi umutlarını kimseyle paylaşma, böylece hayatta kalacaksın."

Yirmi Dördüncü Bölüm

Sera'nın zihni ona âdeta oyun oynuyordu.

Londra'daki yatak odasında ileri geri yürüyor, beyaz tül perdelerin arasından onu karşılayan sabah güneşinin ışıkları içinde hareket ediyordu. William'ın telefon etmesini beklerken koyu kahverengi ahşap parkenin üzerinde bir delik açacaktı artık.

Saatlerdir uyanıktı, dosyaları defalarca incelemişti ve K. E. Hanover'dan bahseden kâğıt dışında hiçbir şey bulamamıştı. İçinden bir ses bir şeylerin saklandığını söylediğinden aklına gelen tüm olası senaryoları detaylarıyla değerlendiriyordu.

Katie kim?

Thomas'ın bir akrabası mı? Kuzeni belki? Yoksa tamamen başka birisi mi?

Sera'nın elindeki telefon titredi. Titremesinden irkilen kadın elindeki telefonu neredeyse yere düşürecekti. Ekranda William'ın numarasını görür görmez yanıt verdi. "Alo?"

"Uyanıksın. Biraz erkendir diye düşünmüştüm."

Sera yatağının yanında duran çalar saate baktı. "Saat neredeyse altı. Güneş daha yeni doğuyor."

"Uçuşun nasıldı?"

"İyiydi. Uzundu." Sera yatağının kenarına oturdu, boş konuşmalar başını ağrıtıyordu. Burnunun kemerine dokunarak gözlerini kapadı. Artık bildiği, daha doğrusu şüphelendiği bir şey yüzünden William'ın sesini duymak onun canını yakıyordu. Bu, Sera'nın hiç hoşuna gitmiyordu. "Baban bize bir araba gönderdi. O, şey... bizi burada çok dostça karşıladı. Bunu beklemiyordum."

"Bu güzel. Size iyi davrandığına sevindim."

"Dün akşam biraz sohbet ettik, Will. Parkta, o ve ben. Parktan ayrıldığımızda kafam her zamankinden daha karışıktı. Görmeyi umduğum adamdan eser yoktu. Baban olduğunu sandığım adam değil. Aslında bakarsan senden pek bir farkı yok. En azından benim gördüğüm şekilde. Ailesinden bahsedişi... senden farksız. Pişmanlıkları var. Bu da bir şeyler hissediyor anlamına gelmiyor mu?"

"Sera, lütfen."

"Hayır, ben ona dün bir şey gösterdim. Penny ile birlikte bulduğumuz bir fotoğrafı. Sanat eserlerinin geri kalanının arasında değildi, bu yüzden gözden kaçırmış olmalıyız. Ucunda haç olan bir kolye."

"Kolye mi?"

"Evet. Eski ve değersiz görünüyor. En azından diğerleri gibi değil. Ancak fotoğrafı eline alıp baktığında onda seni gördüm. Eskiden bana sen de öyle bakardın. Aşkla. Gözlerin ona çekmiş, Will. Onda gördüğüm şeyleri göz ardı edemiyorum."

"O zaman seni kandırmaya çalışıyordur, Sera."

"Neden kandırmak istesin? Bana kolyeden ve kolyeyi alan kişiden senin haberdar olduğunu söyledi. Yani Will..." Sera nefes aldı, William'ın ağladığını anlamasını istemiyordu. "Katie kim? Ve neden buraya gelmeme izin verdin? Cevap aramak isteyeceğimi biliyordun. Ve o cevapları er ya da geç bulacağımı da..."

William duraksadı, telefon hattında yalnızca sessizlik vardı.

"Eğer gitmene izin vermeseydim beni bunun için asla affetmeyeceğini biliyordum."

"Seni bir şey için affetmem mi gerekiyor? Çünkü dürüst olmak gerekirse şu an kendimi senden birkaç kilometreden daha uzak hissediyorum."

William iç çekti. Derin, uzun, hatta eziyet edici bir iç çekişti bu. Boğazını temizledi ve "Kalemin var mı?" diye sordu.

Sera bir an William'ın onu göremediği gerçeğini unutarak içgüdüsel olarak başını salladı.

"Neden kaleme ihtiyacım olsun?"

"Söyleyeceğim adresi yazabilmen için."

Sera komodine doğru yürüyüp bir kalem aldı. Ardından yatağının yanında tuttuğu dosyaların bir tanesinden bir parça kâğıt kopardı.

"Peki, söyle."

"Katie Hanover'ın adresi. Primrose Hill, Numara 7. Wadham Gardens."

Sera adresi kâğıda karalayıp inceledi. Neredeyse kalemin mürekkebi kâğıdın üzerinde minik bir delik açacaktı. "Bana bunu neden söylüyorsun şimdi?"

William sanki odada tam karşısında oturuyormuş gibi duraksadı. Usulca fısıldayarak, "Çünkü seni seviyorum Sera," dedi. "Ve eğer sen benim kim olduğumu bilmezsen bir daha asla beni sevemeyeceksin."

Yirmi Beşinci Bölüm

4 Eylül 1942

Terezin

Dizlerinin üzerinde toprağa çökmüş erkekler, ayağa kalktılar.

Siper kazmak ve yeni su tesisatı için borular döşemek eziyetli bir işe benziyordu. Kája, bellerindeki parlak silahları göstere göstere yürürken bir yandan bağırıp çağıran Nazi askerlerinin ve onların emirleri altında sokağa dizilerek malzemeleri taşıyıp kazı yapan adamların yanından yürüyordu. Başı önde yürürken okul binasına gidene kadar kimsenin dikkatini çekmemiş olmayı diliyordu.

Kája gündüz güneşiyle daha soluk görünen gri-mavi renkli bir elbise giymişti. Kibar çiçek desenleri olan elbise, bir zamanlar çok hoş olabilirdi. Ancak sık kullanılmak kumaşı öyle yıpratmıştı ki bir zamanlar belirgin olan papatya desenleri şimdi soluk birer puandan ibaretti. Elbise Kája'nın gittikçe zayıflayan bedenine fazlasıyla bol geliyordu. İçini yeterince

dolduracak bir bedene sahip olmadığından tıpkı çamaşır ipine asılmış giysiler gibi rüzgâr estikçe dalgalanıyordu. Kája'nın sol köprücük kemiğinin üzerine sarı bir yıldız işlenmişti. Gün ışığında kırmızı renkte parlayan tacını saymazsa üstündeki tek renk bu yıldızın sarısıydı. Saçlarını sıkıcı sayılacak bir fuların altında toplamıştı. Sokaklarda şüphe uyandırmadan dolaşmak tek dileğiydi.

Muhtemelen gelip giden trenlerden kalmış eski valizler gibi eşyalarla dolu ahşap el arabalarının yanından hızla geçti. Sokak köşelerinde Yahudi nöbetçiler duruyor, erkeklerden daha uzak bir yerde sıraya girmiş kadınlara ve şaşkın bakan çocuklara emirler yağdırıyorlardı. Nazi askerleri de onları gözetliyor, durumu uzaktan idare ediyorlardı.

Kája bakışlarını çekip yürümeye devam etti.

İnsanların Magdeburg barakasına girdiklerini gördü. Orası kampın İhtiyar Heyeti'nin olduğu ve Yahudi kayıtlarının yapıldığı yerdi. Babası da konseyin bir üyesi olarak seçildiğinden oraya sıklıkla giderdi. Kája'yı oraya bir defa olsun götürmemişti ama Kája binanın nerede olduğunu biliyordu.

"Kimsenin aklında kalmamaya dikkat et," diye uyarmıştı babası.

Bu yüzden yürümeye devam etti. Her gün elinde sepetiyle kaldığı barakadan küçük okulun bulunduğu binaya yürüdü. Asla dikkat çekmedi. Zorunlu olmadıkça Terezin'de kimseyle konuşmadı.

Neredeyse haftalar önce yaşadığı Londra'daki hayatla kıyaslandığında burası bambaşka bir dünyaydı sanki.

Düşünceleri Liam'a, bir zamanlar sahip olduğu hayata ve onunla sahip olacağı yeni hayata kaydı. Acaba Liam bu soluk

ten ve kederli ruhla onu tanır mıydı? Sadece birkaç hafta önce oradaydı ve kendisi bile ifade edilemeyecek kadar çok değiştiğinden korkuyordu. Eğer savaş biter de onu yeniden görürse... acaba Liam onu yeniden ister miydi? Hem de gördüğü şeyleri yüreğinden söküp atamayacağını bile bile...

"Sen, oradaki!"

Kája'nın kalbi hızla çarpmaya başlasa da aceleyle yürümeye devam etti.

Tanrım, lütfen beni durdurmasınlar!

"Geçiş izni!"

Bir kargaşa başladı, Kája'nın arkasında kalan bir yerlerden bağırma ve yere vuran ayakların gürültüsü geliyordu. Kája adımlarını hızlandırdı, onu durdururlarsa masum rolünü oynayacaktı. Muhtemelen arkasında kalan talihsiz başka birisiydi.

Yürümeye devam et, dedi kendine boru döşeyen işçilerin yanından hızla yürüyerek. Yolun diğer tarafına geçmeyi düşündü ama çok fazla el arabası ve insan vardı.

Hızlan, Kája. Önlerine geç.

Birdenbire yolu kesildi. Yaşlı bir adam yere yığıldı. Yaşlı elleri kendi ağırlığını bile taşıyamayacak kadar güçsüzdü. Kája'nın hemen önündeki kaldırım taşının üstüne kapaklanıvermişti.

Nefesi kesilen Kája, elindeki sepeti düşürerek geri adım attı. Sepetin içindeki kâğıt ve kalemler yere saçılmıştı.

Adam olduğu yerde yuvarlanıp sırtüstü uzandı, parlak güneşin altında öksürüp tıksırıyordu.

Kája'nın aklına ilk gelen şey adamı ayağa kaldırmaktı, ondan sebep hiç düşünmeden eğildi. Çömelip titreyen ellerle adamın ölü ağırlığını tarttı. Bir elini adamın omzunun altından

geçirdi, diğeriyle de onu yukarı çekti. Eğer biraz daha kuvveti olsaydı, acaba onu ayağa kaldırabilir miydi?

Kája omzunun üstünden bakınca bir dizi Yahudinin sanki hiçbir şey olmamış gibi hâlâ kazma kürek salladığını görünce dehşete düştü. Müdahil olmaktan korkan mahkûmlar başlarını başka yöne çevirirken Nazi askerleri de Kája'nın olduğu yere doğru yürüyorlardı. Çok uzakta olsalar da olanları gözlerine kestirmişlerdi, yanına gelmeleri uzun sürmeyecekti.

"Beyefendi?" diye adamın yanağını tokatladı heyecanla, uyanması için yalvarıyordu. Adam yaşıyordu, mırıldanıyor, su istiyordu, ancak onu bir cevap verebilecek kadar ayıltamamıştı. "Lütfen! Uyanmalısınız. Nöbetçiler bu tarafa geliyor."

"Su," diye inledi adam.

"Suyum yok," dedi Kája, onu yeniden çekiştirdi ve yardımcı olmasını bekledi. Onu kıpırdatamıyordu bile. "Lütfen, ayağa kalkın."

Sadece saniyeler geçmiş olsa da Kája için acı dolu birer dakikaydı sanki. Hem de çok acı. Askerler muhtemelen kurallara uymadıkları için ikisini de cezalandıracaktı. Yemeklerinden de kesilecekti. Ya da Tanrı yardımcıları olsun daha beteri onları bekliyordu.

Adamı uyandırmak için harcadığı gayret yüzünden başındaki fular boynunun arkasına düştü, saçları omuzlarının üstüne döküldü. Kıvırcık bir bukle yüzünün önüne düşüp görüşüne engel oldu. Başını arkaya doğru çevirince bir Nazi askerinin belindeki silahı yuvasından çıkararak ona doğru yaklaştığını gördü.

Manzara Kája'nın âdeta nefesini kesti.

Vakit yoktu. Adamı ya uyandıracaktı ya da bölgeden ayrılacaktı. Bu kadar netti. Bu adam yapılan işlerin bir parçasıydı. Eğer elindeki görevi yerine getiremiyorsa şüphesiz en ağır cezaya çarptırılacaktı ve Kája'da, sırf müdahil oldu diye suçlu sayılabilirdi.

"Şimdi kalkıp oturacağız, tamam mı?" Adamı oturur pozisyona getirinceye kadar çekti. Adam hâlâ mırıldanıyor, Kaja'nın anlayamadığı bir şeyler söylüyordu. Adam bezgin bir edayla sırtını Kája'ya yasladı.

"Tamam, onu bana ver." Kája'nın yanına bir adam gelmişti. Adam yere çömeldi ve Kája'nın kollarındaki yaşlı adamı kaldırdı. Adamın ceket kollarındaki dikiş izlerini görünce Kája'nın soluğu titredi.

Adamın üstünde bir Nazi üniforması vardı.

Kája yaşlı adamı tutan ellerini bıraktı, parmakları titreyerek geriledi. Kája başını eğdi, sokağın eski taşlarının arasına doluşmuş kirlere baktı.

Ne yapmalıydı? Nazi askerini duymamış gibi mi davranmalıydı? Ayağa kalkıp kaçmalı mıydı?

"Affedersiniz, efendim. O..." Kája korkudan zar zor konuşuyordu. Güçlükle yutkundu, ne kadar cılız olsa da sesi çıksın istiyordu. "Düştü ve... su istedi..."

"Sorun yok." Aksanlı Almancasına rağmen adamın sesinde soğukluk ya da kötülük değil, şaşırtıcı bir insaniyet vardı. "Onu ben alırım," diye fısıldadı.

Nereye? diye sormak istemişti Kája.

Burada sırlara yer yoktu. Eğer birisi çalışamıyorsa onu ölüm kampına gönderirlerdi. Eğer biri yaptığı işte başarısız olursa ya kafasına bir kurşun yerdi ya da darağacında sallandırılırdı.

Eğer hasta, yorgun veya az da olsa yaşlanmış olurlarsa ki bu adam aynı öyleydi, o kişi için en ufak bir umut yoktu. Trenler onların kaderi olacaktı.

"Ona yardım edeceğim," diye açıklama yapan asker, sanki Kája'nın aklındakileri okumuştu.

Kája başını hâlâ önde tutuyordu. Ancak başını kıpırdatmadan yalnızca gözlerini yukarı doğru kaldırdığında o kadar şaşırmıştı ki az önce şahit olduğu merhamet karşısında yalnızca şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırabilmişti. Asker silah doğrultmamıştı. Güçlü ve emin bir edayla yaşlı Yahudi adamı kollarının arasına alıp onu oturur pozisyona getirdi. Adamın yanına diz çöktü ve adamın sırtını doğrulttu.

"Su var. Şurada..." diye başıyla işaret etti Nazi askeri, sıranın sonundaki metal kovaya işaret ederek. "Git ve getir."

Kája askerin açık ela gözlerine baktı, sanki umduğundan çok daha uysal bakıyordu. Başını salladı. "Tamam."

"Kovayı bana getir," dedi asker ciddiyetle.

Kája itaat etti ve kovayı getirmek için koştu. Kovanın yalnızca yarısı doluydu ve taşınması o kadar da zor değildi. Kája kısa adımlar atıp aceleyle hareket ederek kovayı askere getirdi. Asker kovanın içindeki metal maşrapayı adamın çatlamış dudağına doğru kaldırdı ve üstüne biraz su döktü.

İşte o an Kája'nın gözleri dolmaya başladı.

Teni kırışmış, gözleri bezgin bakan adamın suyla ayılması, kaldırabileceğinden fazlaydı. Yaşlı adam maşrapanın kenarını tuttu ve suyu âdeta susuzluktan kavrulmuş bir hayvan gibi kana kana içmeye başladı. Soğuk suyun çenesinden damlayıp üstündekileri ıslatmasını umursamıyordu bile. Suya muhtaç

kalmıştı ve yalanan yavru bir köpek gibi su için yalvarmasında saygınlık olup olmaması umurunda bile değildi.

Genç asker maşrapayı yeniden doldurdu ve ikinci defa adama uzattı.

Diğer Nazi askerleri o an yaşlı Yahudiye emirler yağdırmaya başladı. "Yahudi! Haydi, işine geri dön!"

Askerler yanlarına doğru yürüdü ama onların bulundukları yere varmadan durup parlak yaz güneşinin altında kahkahalarla gülmeye başladılar. Gülerken dizlerine vuruyor, ölen bir Yahudinin onu kucaklayacağını düşünen genç askerin bu davranışıyla alay ediyorlardı. Ona yaşlı bunağı avluya kadar sürüklemesini ve iş gücündeki eksikliği başka biriyle doldurmasını tembihlediler.

"Onu bana ver, fazladan kurşunum var!" diye bağırdı bir tanesi.

"Belki de şu kız onun yerine kürek sallayabilir! Şimdiye kadar gördüğüm Yahudilerden daha kuvvetli duruyor."

Öyle yüksek bir kahkahayla gülmüşlerdi ki Kája tüm bedeninin ürperdiğini hissetmişti. Kája hâlâ olduğu yerde çömelmiş oturuyordu. Nefes alıp vermekten başka bir şey yapamayacak kadar donuk bir hâlde içlerinden en azından bir tanesinin hayatta kalıp kalmayacağını düşünüyordu.

Tanrım...

Bu yoğun korkunun arasında Tanrı'nın adını anmak bir yana, dua etmekte bile zorlanıyordu.

Askerlerden bir tanesi öfkeyle iç çekerek sert adımlarla yanlarına geldi. Yaşlı adamı gömleğinin yakasından çekti.

"Hayır," dedi genç asker, Kája'nın gözlerine bakarken. "Bu adam iyi. Sadece taşa takılmış. Çalışacak. Ben onu yeniden

hizaya sokarım." Bulabildiği en yakındaki taşı fırlattı. Taş hevesli Nazi askerinin postalının hemen yanı başına çarptı. "Bundan sonra gençlerden şu taşları toplamasını emret de bir daha olmasın. Çalışanlarımın işini aksatıyor!"

Diğer Nazi askeri gözlerini kısarak genç askere baktı. Üzerine taş fırlatılmasından hoşlanmamış olmalıydı, yine de bir şey demedi. Kibar bakan asker ondan rütbe olarak üstün müydü, Kája bilmiyordu. Asker arkasını döndü ve diğer askerlerin yanına ilerledi.

Asker yaşlı adamı ayağa kaldırdı. Hareketi kaba gibi dursa da Kája yaşlı adamı dengesini sağlayana kadar askerin ona destek olduğunu gördü. Eğildi ve adamın küreğini aldı.

"İşine dön," dedi küreği adama uzatarak.

Kája hâlâ yerde oturuyordu.

Yaşlı adam küreği ayağının dibindeki pisliğin içine batırdıktan sonra asker dikkatini Kája'ya çevirdi.

"Geçiş iznin var mı?"

Kája başını salladı ve ayakkabısının içine sakladığı izni çıkardı.

"Görmek istemiyorum. İzni yanında taşımayı ihmal etme. Yerleşim yerinin içinde gezinmene izin olsa da doğruca gideceğin yere ilerlemelisin."

"Evet."

"Eşyalarını topla ve git," diye emretti. Kelimeler boğuk bir fısıltı hâlinde çıkarken genç asker başıyla sokağı işaret etti. "Derhal."

Kája gözlerini ondan kaçırıp dağılmış eşyalarına doğru yere çevirdi. Hiç vakit kaybetmedi. Neyi nasıl topladığını umursamadan bulabildiğince çok kâğıt ve kalem alıp sepetine

koydu. Düşme yüzünden kırılan ve adamın su içişinden dolayı ıslananları bile bırakmamıştı.

Elinden geldiğince hızla oradan ayrıldı. Daha birkaç adım atmamıştı ki boynundaki saçlarını bağlayan fuların esen rüzgârla uçup saçlarını dağıttığını hissetti. Fuların sahip olduğu tek şey olduğunu anımsayarak yakalamak için elini uzattı. Fuların yere düştüğünü düşünerek arkasını döndüğü sırada aynı genç askerin yolunu kestiğini gördü.

Kasılmış çenesi, kibar bakışlarıyla sessizce duruyordu. Kája bir adım öne çıktı ve adamın parmaklarının arasında duran fulları dikkatle çekip aldı.

"Bir daha bu tarafa sakın gelme," diye emretti asker. Başka bir söz söylemeden ona sırtını döndü ve havada savrulan sayısız iş aletinin bulunduğu çalışma alanına döndü.

Yahudiler güneşin altında çalışırken toprak içinde savrulan kazma ve küreklerin uyumu sağır edici bir gürültüye dönüşmüştü.

Kája fularını alıp sepetine koydu, ardından düzensiz kaldırım taşları üzerinde sendeleyerek aceleyle oradan uzaklaştı. Köşeyi dönüp gözden kaybolunca kadar koştururken neredeyse nefes bile almıyordu.

En yakınındaki duvara sırtını yaslayarak dizlerinin üstüne düştü ve hıçkırarak ağlamaya başladı. Omuzları titriyor, kalbi hızla çarpıyordu. Tamamen yere oturup yüzünü ellerine gömdü.

Güçlü ve cesur olmak?

Başını iki yana salladı.

Mümkün değildi. Burada değildi. Ölüm sürekli birini avlıyordu. Şeytan ise doymuyordu. Öylece sokakta yürüseler bile pençesini her an birine saplayabilirdi.

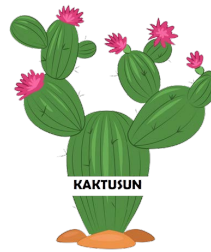
Tanrım? diye hıçkırdı. *Neredesin?*

Yirmi Altıncı Bölüm

19 Aralık 1942

Terezin

Kája okul kapısından içeri girdi ve kapıyı ardından aceleyle kapadı.

Nöbetçilerin yanından yürümek her gün cesaretini toplamak için gerçekleştirdiği bir ritüele dönüşmüştü. Sokakta Nazi askerleriyle yüzleşmesi ve neredeyse hayatının sonuna gelmiş olduğu gerçeğinin üstünden haftalar geçmişti. Kája o günden beri her sabah şimdi içinde bulunduğu levazım odasının güvenli duvarlarına ulaşıncaya kadar kimselerin dikkatini çekmemeyi kendine ilke edinmişti.

İçeri gireli birkaç saniye olmamıştı ki koridordan yükselen beklenmedik ses irkilmesine neden oldu.

"Bayan Makovský? Siz misiniz?"

Sesindeki en ufak titreme belirtisini bile bastırmak için uğraşarak konuşmaya çalıştı. "Evet. Benim."

Geniş omuzlu, yer yer kırlaşmış parlak kahverengi saçları olan iri yapılı bir kadın, yanına gelirken Kája paltosunu çıkarıyordu. Kadın durdu ve Kája'yı ifadesiz bir yüzle inceledi.

"Sen sanat öğretmenisin," dedi kadın, cümlesi bir sorudan ziyade bir ifade cümlesi gibiydi. Danca aksanı dikkat çekiciydi.

"Evet. Yahudi Konseyi kamptaki bazı sanatsal işleri çocuklara öğretebileceğimi söyledi, merak ettiğiniz buysa şayet," diye cevap verdi Kája. Paltosunu astı ve saçlarını geriye doğru yatırdı, gevşeyip omzunun ucuna düşen bukleleri yatırmayı denedi.

"Benden sanat öğretmenini görmem istendi, bu yüzden buradayım."

"Eğer malzeme arıyorsanız sizi hayal kırıklığına uğratacağım. Burada hiç yiyecek yok. Gerisine gelince, korkarım ki elimiz biraz darda. Boyalar kuruyalı çok oldu ve fırça da olmadan nasıl olur..."

"Evet, tamam." Kadın hâlâ donuk bir yüz ve şüphe götürmeyen ciddi yüz hatlarıyla karşısında duruyordu. "Malzemeler için gelmedim."

Kája hüzünlü yüzlere ve fısıltılara alışkındı. O fısıltılar haber getirirdi. Kötü haberler. Kamptaki herkesin alışkın olduğu türden haberler. Derin bir nefes aldı, boğazını temizledi. Pür dikkat kesildi. "Pekâlâ. Nasıl yardımcı olabilirim size?"

"Yahudi Konseyi beni sana bu sabah bir tren geldiğini söylemem için gönderdi."

Kája başını salladı.

Yeni bir tren.

Terezin yine kapasitesinin üstündeydi, her zamanki gibi... Yeni gelecek mahkûmlara yer açmak için kimlerin

gönderilmesi gerekeceğini düşünerek omzunu silkti. Trenler tüyler ürperten bir ölüm döngüsünden ibaretti.

Kája kadına baktı, onun da gözlerinde aynı korku vardı.

"Nereden gelmiş?"

"Polonya'da bir bölgeden." Kadın fısıldamaya başladı. "Bütün tren boşaltıldı, durumu sen anla. Ama çok çocuk var. Bin iki yüz altmış çocuk. Çoğu Polonya'dan, bazıları ise Almanya ve Avusturya. Hiçbirinin ailesi yok."

Kája yaşadığı dehşetle nefes alıp gözlerini kapadı. Kadının verdiği haberin ağırlığını yüreğinde hissederken başıyla onu onaylıyordu.

"Aralarında burada çalışacaklar var mı?"

"Evet. Öyle sanıyorum. Eğer yeterince sağlıklılarsa... ve ağır iş yapamayacak kadar küçüklerse." Kadın arkasını döndü ve koridorun en uzak köşesine baktı. Başını eğip seslendi. "Buraya gel, çocuk."

Kája ilk kez o zaman yalnız olmadıklarını fark etti.

Başını yana doğru eğdi. Kadının öte tarafına bakınca arkasında duran genç bir kız gördü. Hayalet gibi soluk benzi ve çenesinde biten açık kahverengi saçları vardı. Doğruca önüne bakan kızın gözleri bir baykuşu andırıyordu. Omuzları öne doğru düşen kız, ağır adımlarla yürüdü, kendini gösterene kadar ayaklarını sürümüştü. Koyu lacivert renkli, beyaz puanlı bir elbise giymişti.

Kızın görüntüsü karşısında Kája'nın içi acıdı, farkında olmadan elini kalbine götürmüştü. Bir adım öne çıkıp kızın önünde diz çöktü. Küçük kız sekiz, dokuz yaşından büyük değildi. "Adın ne, canım?" diye sordu.

Kız Kája'nın duyamadığı bir isim fısıldadı. Sanki duvarda büyüleyici resimler oynatılıyormuş gibi doğruca karşısına bakıyordu.

Kája kadına baktı. "Kızın adı Sophie," dedi kadın.

"Sophie?" Gülümseyerek kızın eline uzandı. Kızın minik parmakları Kája'nın avucunda cansız gibiydi. "Ne güzel bir isim."

Kadın yaklaşıp fısıldadı. "Avusturyalı. Ebeveyni buraya getirilmeden önce Gestapo tarafından öldürülmüş. Erkek kardeşi de öyle... Kimsesi yok."

"Anladım." Kája boğazına yükselen duygu yüklü yumruya rağmen derin bir nefes aldı. Dikkatini yeniden kıza verdi.

"Tanıştığımıza memnun oldum, Sophie. Burada pek çok etkinlik var. Tiyatrolar, müzik, hatta gösteriler. Bir çocuk oyunu için sahneyi boyamam istendi benden. Eminim senin için de yapabilecek bir şeyler bulabiliriz."

Kadın onun sözünü kesti. "Onu sana getirmem istendi, ancak çalışsın diye değil..."

Kája başını iki yana salladı. "Anlamıyorum. Çocukları her zaman buraya çalışsınlar diye gönderirler." Sesini alçaltarak konuşmasına devam etti. "Burada işler böyle yürür."

"Bu durum öyle değil." Kadın öne doğru eğildi. "Nazi askerleri seni bu kızın koruyucusu olarak seçti."

Çatı katına girdiklerinde Izabel kıpırdamadı.

Annesi sırtı kapıya dönük şekilde bir ranzada uyuyordu, nefes alıp verişi uyuyuşu ile uyumluydu.

Kája oda arkadaşlarından bir tanesi olan Agnes'ın pencerenin yanında yerde oturduğunu fark etti. Batan güneş odanın içine kesik kesik yayılıyor, tavanı süsleyen ahşap kemerleri ve kızın kahverengi saçlarının bir kısmını aydınlatıyordu. Arkasında kalan pencerenin kırık camından içeri süzülen o cılız ışık duvarın üzerinde tuhaf şekiller yaratıyordu.

Agnes elindeki kitaptan başını kaldırdı.

"Annem nasıl?" diye sordu Kája.

Agnes, "Vardiyamızdan döndüğümüzden beri böyle," diye fısıldarken Alman aksanı hissediliyordu. "O kadar yorgundu ki doğruca uyumaya geçti."

"Teşekkürler," diye cevap verdi Kája. "Okuldan sonra geç kaldığım için üzgünüm. Bugün fabrikaya gelip ona buraya kadar eşlik edecektim ama bize katılan yeni bir oda arkadaşımız oldu. Her şeyin ayarlandığından emin olmalıydım." Kolunun altına sıkıştırdığı battaniye rulosunu kaldırdı.

"Öyle mi?" Agnes ayağa kalkarken kitabını pencere pervazına bıraktı. "Korktuğum şey olmadığına içim rahatladı. Annene bahaneler uydurdum hep. Sen gelmeyince ikimiz de endişelendik. Burada olduğuna çok sevindim."

"Ben de." Kája teşekkür edercesine başını salladı. "Sana da çok minnettarım," diye ekledi.

Ardından Kája arkasına uzandı ve Sophie'yi gölgelerin arasından loş ışıklı çatı katına çıkardı.

"Sophie, bu Agnes. Bu da annem, şu an uyuyor. O ve diğer iki kadınla daha sonra tanışacaksın. Burada beraber kalıyoruz." Sophie'yi takdim eden ellerini kızın omzuna yasladı. "Agnes, bu Sophie. Avusturyalı ve bir süre bizimle kalacak. O ve ben birini arayacağız."

Agnes'ın gözleri Sophie'nin üzerinden Kája'ya odaklandı. Bakışları sorularla doluydu.

Ailesi nerede? Bu zamana kadar nasıl hayatta kalmış? Bize neden bir çocuk vermişler?

Kája bu soruları âdeta okuyordu. Verecek cevabı olmadığından başını iki yana salladı.

Terezin'e geldiklerinden bu yana bir ay geçmişti ve Kája ile annesi kalabalık barakalardan eski bir mağazanın çatı katına taşınmıştı. Gerçi eski barakalarında artık yüzlerce insan yoktu ama orası hâlâ tüyler ürperticiydi. Babalarının çalıştığı hastaneden uzaktaydılar. Dahası kampın bu kısmının öteki kısmından daha tercih edilir bir yanı yoktu. Terezin'deki bir binada olsalar da burada da tadilat eksikliği söz konusuydu.

Agnes ve diğer iki kadın, Avusturyalı iki yaşlı kız kardeş, onlarla aynı yeri paylaşıyordu. Üç ranzayı, güve basmış battaniyeleri ve Agnes'ın oturduğu yerin tam tersi köşede levazımlık olarak kullandıkları kovayı kullanıyorlardı. Kovayı her gün sırayla binanın arkasındaki alana boşaltıyorlardı.

"*Guten Abend*, iyi akşamlar, Sophie." Agnes anlık uyuşukluğunu üstünden attı ve pencerenin altında kalan zemine ince bir battaniye serdi. "Işığa oturmak istersin belki?"

Sophie hemen hareket etmedi.

Agnes, Kája'ya baktı ve fısıldayarak, "Kitap ister mi?" diye sordu, ardından hemen ekledi, "Okuma biliyor mu?"

Kája sadece dudaklarını kıpırdattı. "Bilmiyorum."

"Sophie? Bir kitabı incelemek ister misin?" Agnes odanın öteki tarafına doğru birkaç adım attı ve duvardaki alçak rafta sıralı eski kitapların üstüne elini koydu.

Bir kitap almak gibi bir hamle yapmadı.

"Şey," dedi Kája usulca. "Belki daha sonra. Neden oturup dinlenmiyorsun?"

Kája, Sophie'yi pencereye doğru hafifçe ittirene kadar kız kıpırdamamıştı. Nihayet battaniyeye doğru yürüdü. Üstüne oturdu, dizlerini göğsüne kadar çekti. Paltosunun eteğinin hemen altından görünen uzun, gri renkli külotlu çorap ve aşınmış, siyah bağcıklı ayakkabıları vardı. Ayakkabıları o kadar eskimişti ki üstüne çarpan ışığı yansıtmıyordu bile. Pencerenin pervazının altındaki duvara sırtını yaslayıp odanın öteki ucunda onlara bakan kadınları inceledi.

Kája güçlükle yutkundu.

Yaralı bir hayvana benzeyen bir çocukla ilgilenmenin sorumluluğu bir sınıf dolusu öğrenciye ders vermekten çok daha ağırdı. Ayrıca yemek ve zaten az olan suyu paylaşmak konusuna gelince, çocuk için ne yapacağını bilemiyordu. Sophie bütün gün dersliğin köşesinde en ufak bir çıt sesi dahi çıkarmadan öylece oturmuştu.

Tüm gece de aynısını yapmaya hazırlanır gibiydi.

Kája birkaç adım atıp kızın önünde çömeldi. Raftan resimli bir kitap aldı.

"Sophie? Şanslıyız ki bu kitapta güzel resimler var," diyerek kitabı kızın yanına bıraktı. "Ben Agnes'la koridora çıkacağım. Sorun olur mu?"

Sophie kabul eder gibi başını sallamadı. Ancak gözleri Kája'nın yüzüyle kapı arasında gidip geldi. Kája bunu dışarı çıkmasının sorun olmayacağı yönünde değerlendirdi.

Kıza elinden geldiğince destek veren bir gülümsemeyle güldü, peşinde Agnes ile koridora çıktı.

"Kája, bu çocuğun burada ne işi var?"

Kája üç katlı binanın merdiven sahanlığını aydınlatan loş ışığın altında başını iki yana salladı.

"En ufak bir fikrim yok. Bu sabah bir kadın okula geldi, Yahudi Konseyi'nin benden bu kızın koruyucusu olmamı istediğini söyledi."

"Peki ya bu ne anlama geliyor?"

"Ben de kesin olarak bilmiyorum. Ailesi yok. Kimsesi yok. Bugün çocuklarla dolu bir trenle geldi. Avusturyalı ve yalnız olduğunu biliyorum. Bundan başka hiçbir fikrim yok."

Agnes tavan arasına şöyle bir baktı. Dakikalar geçtikçe içerisi daha da karanlıklaşıyordu. Küçük Sophie pencereden süzülen gri mavi ışıklara bürünmüştü. Minik bedeni solmuş kırmızı tuğlalı duvarın önünden belli oluyordu. Başının üstündeki tavanın ahşabı eskimişti. Pis bir hücrenin ortasındaki minik, parıldayan bir melek gibiydi âdeta.

"Sana hiçbir şey söyledi mi?"

Kája'nın yüreği sızlıyordu. "Tek kelime etmedi."

"Ona bakabileceğimizden emin misin?"

"Şey, sanırım tüm gün çocuklarla beraber olduğum için beni tercih ettiler. Belki de babam onlara bir şey söylemiştir. Neden seçildiğimi ben de tam olarak yorumlayamıyorum. Ancak birinin onunla ilgilenmesi gerek. Belli ki başına gelenler onun canını çok yakmış. Belki de ilgiye ihtiyacı var diye onu bize Tanrı göndermiştir. Ona merhem olabiliriz."

"Isıtma olmadan kışı nasıl atlatacağımız konusunda endişeleniyorum. Ve yemek olmadan? Buranın nasıl olacağını düşün. Barakalarda, etrafında başka çocukların bulunması daha iyi olmaz mıydı onun için?"

Kája, Agnes'ın endileşerine hak veriyordu.

Yaşadıkları çatı katı, barakalara göre çok daha kötü durumdaydı. Pireler ve tahtakuruları gece boyu ateşler saçan ordular gibi üstlerinde geziniyordu. Deli gibi kaşınmaktan uyuyabilen yoktu. Tuvalet ve banyo ihtiyaçlarını giderebilecekleri bir yer yoktu. Her yağmurda çatı akıyordu. Küçük ocak çalışmıyordu, tek pencereleri de boylu boyunca kırıktı. Ne yapacaklardı? Kışın en korkunç gün ve geceleri uzakta değildi.

Kája nefes verdi. "Pencereyi yamayla kapayabiliriz. Okulda birkaç kolim var. Belki onları pervaza tutturmanın bir yolunu buluruz."

"Şimdilik işe yarar ama yağmur yağınca ne olacak? Ya da kar?"

"Cevabı bilmiyorum ama buna sonra karar veririz. Şimdi çocuğun ilgiye ihtiyacı var. Tek düşünebildiğim bu. Suyu ve ısıtması olmayan bir çatı katında olsa bile. Herkesi besleyebilecek kadar yiyecek alabilmek için mücadele vermemiz gerekecek ama bununla baş edebiliriz. Zaten verdiklerimizi çok yiyecek birisine benzemiyor."

Agnes iç geçirdi.

"Bir şey daha var. Bu konuyu açmaya çekiniyordum. Ancak bunun iyi bir fikir olduğundan emin değilim, yani annen yüzünden... Kája, onun için çok endişeleniyorum."

O an Kája'nın kalbini bir korku sardı. "Ne? Neden?"

"O... onun kafası çok karışık."

"Ne demek karışık?"

Kája böyle bir yorum duymaya kendini hazırlamıştı. Annesinin Prag'da akıl sağlığını yitirmeye başlaması ve Terezin'e yerleştiklerinden beri geçen aylarda gittikçe daha da kötüleşen durumu yüzünden kaçınılmaz olanın farkındaydı.

"Izabel günün büyük çoğunluğu nerede olduğunun farkında değil. Ona elimden geldiğince hatırlatmaya çalışıyorum ama bana inanmıyor. Bugün birkaç defa kalkıp fabrikadan ayrılmaya çalıştı. İşe yetişemiyor. O kadar geri kalıyor ki bu durum artık nöbetçilerin bile dikkatini çekmeye başladı. Her gün yanına oturmaya özen gösteriyorum. Ancak kendi işimle onun işini bir arada götürmek beni sıkıntıya sokuyor. İşin bir kısmını yakınlarımızdaki diğer kızlara dağıttım ama sanırım onlar da bu durumdan hoşnut değiller. Daha ne kadar dikiş dikebilir, emin değilim. Dikiş dikemediğinde de kime güvenebileceğimizi bilmiyorum."

Yapabileceği tek şey başını sallamaktı. Kája da öyle yaptı, bakışları ifadesizdi.

Annesi ellerinden her geçen gün daha da kayıp gidiyordu. Kırılgan bir porselen gibiydi. Sanki kendi hayal dünyasında kaybolmuştu da günlerinin geri kalanını uyuyarak geçiriyordu. Uyanık olduğu saatlerde ise Kája onu doğuran kadının sadece hatırasını görebiliyordu.

"Bugün bana Hannah dedi."

Ablasının adını duymak, Kája'nın gözlerinin yaşarmasına neden olmuştu. Eli farkında olmadan ağzına gitti ve içinde biriken duyguları dizginlemek adına parmağının kenarını ısırarak ağladı. Ablası ve eniştesi Filistin'de güvende oldukları için Tanrı'ya şükretti, en azından öyle olduklarını sanıyordu. Ve orası şimdi yaşam mücadelesi verdikleri bu cehennemi andıran çatı katından fazlasıyla uzaktaydı.

Terezin'de ondan daha uzun zamandır bulunan genç Alman kadının kemikli kolları Kája'nın bedenini kucakladı.

Uzun zamandır yüreklerinde taşıdıkları kederi dökerek birlikte ağladılar.

"Denedim." Kája'nın sesi gözyaşlarının arasından duyuldu. "Yanında olayım diye Yahudi Konseyi'nden beni de fabrikaya vermelerini istedim. Ama yanaşmadılar. Beni olduğum yerde tutmaya devam ediyorlar."

"Seni üzmek istemedim ama bilmen gerektiğini düşündüm. Endişelenme," diye fısıldadı Agnes, Kája'nın kulağına. "Eğer gerekirse her gün Hannah olurum."

Kája, Agnes'ın bu sıcacık kucaklayışına karşılık verdi. Başını sallarken yaşadıkları dünyanın ikisini de dibe çektiğini hissedebiliyordu. Uzunca bir süre koridorda durdular. Kája umudun nereye kaybolduğunu düşündü. Tavana doğru dualar mırıldandı.

Liam'ı ve babasının, güvenliği için endişelenişini düşündü. Şimdiki duygularını ancak Liam anlayabilirdi. Fakat ilk kez Liam'ın yanında olmadığına memnun oldu. Onu asla böyle görmeyeceği için memnun oldu. Elinden yalnızca Hannah gibi dua etmek, Liam'ın güvende olduğunu dilemek geliyordu.

Kája alt katlarındaki insanların seslerini duyabiliyordu. Kadınlar derme çatma odalarında dönüyor, askerler gecelik sayım için odalarına kadar onlara eşlik ediyordu. Agnes geri çekildi. İkisi de gözyaşlarını sildi.

Odaya tam geri dönmüşlerdi ki Kája'nın gözüne tatlı bir umut parıltısı ilişti. Yatakta, annesinin yanında kollarının arasına aldığı resimli kitapla kıvrılarak uyuyakalmış gri çoraplı, lacivert puanlı elbiseli küçük kız yatıyordu.

Yirmi Yedinci Bölüm

7 Wadham Gardens,
Primrose Hill, Londra

Sera taksiden çıkıp Primrose Hill'in sakinliğine adım attı. Tüm sokak bakımlı bahçeler, demir kapılar ve ahşap çitlerle süslü çok katlı, görkemli evlerle göz kamaştırıyordu. Her evin önünde bir bahçe vardı. Sokak boyunca sıralanan ağaçlar ve öğlen havasını dolduran hanımeli kokusu ile sokakta bir kır havası hâkimdi.

7 numaralı ev ağaç sıralarının ve yüksek tuğla binaların en sonundaydı.

Sera demir kapıdan geçerek eve yaklaştı. Attığı her adımla ayakları ağırlaşırmış gibi hissetmesine rağmen taş döşeli yolu ön kapıya kadar yürüdü. Ardından zili çaldı.

Beklerken ayaklarını kıpırdatmamayı denedi. İçeriden gelen telaşlı sesleri işitti. Kapı gıcırdayarak açılınca muhtemelen yirmili yaşlarında olan genç bir kadın karşısında belirdi. Uzun boylu, koyu renk saçlı ve açık mavi gözlüydü.

"Merhaba?" Meraklı bakışlarla Sera'nın karşısında duruyordu. "Yardımcı olabilir miyim?"

"Siz Katie misiniz?"

"Evet."

"Katie Elizabeth Hanover?"

Kadın duruşunu değiştirdi ve daha vurgulayan bir tonla, "Evet," dedi.

Sera başını salladı. "O zaman, şey, sizinle biraz konuşabilir miyim?"

Kadın kollarını göğsünde kavuşturup güneşten kamaşan gözlerini kıstı. Evin gölgesinin düştüğü kısma doğru baktı, karar vermişe benziyordu. Verandaya çıktı, kapıyı arkasından hafif bir *klik* sesiyle kapadı.

"Dinle. Eğer bir avukatsan, sana da daha öncekilerine söylediğim şeyi söyleyeceğim. Para falan istemiyoruz. Hanover ismini de istemiyoruz. Sadece rahat bırakılmak istiyoruz."

"Avukat değilim." Sera başını iki yana salladı. "Buraya size para teklif etmek için de gelmedim. Sadece biliyorsanız eğer sizden birkaç bilgi isteyeceğim."

"Ne bilgisi?"

Kadın çok güzeldi. Koyu renkli dalgalı saçlarını omzunun üstünden attı. Sera onun ilgisiz görünmek için çabaladığını görebiliyordu. Ancak o mavi gözlerindeki bakış kendini ele veriyordu. Sera görüyordu, genç kadın kabul etmek istediğinden daha ilgiliydi.

"William Hanover diye birini tanıyor musunuz diye merak ettim."

Katie hiç beklemeden cevap verdi. "Şimdi ne istiyormuş?"

"Hiç. Ben..." Sera kendini William'ın karısı olarak tanıtmayı düşünmüştü. Ancak soy isminin yarattığı soğukluğu düşününce başka bir karar aldı. Katlanmış fotoğrafı cebinden çıkardı ve kadına uzattı. "Sizden bir şeyin tespitini yapmanızı isteyecektim. Aile mal varlığına ait bir parça mücevher. Sizin himayenizde olabileceğine dair nedenlerim var. Mücevheri geri istemiyorum. Sadece görüp görmediğinizi bilmek istiyorum."

Katie şüpheci bakışlarla fotoğrafı inceledi.

"Sen kimsin?" diye sordu, elini yeniden kapı koluna koydu.

"Adım Sera. Sorun çıkarmak için gelmedim," diye cevap verdi. "Lütfen. Sadece bu kolyeyi daha önce görüp görmediğinizi bana söyleyebilmenizi umuyorum. Başka bir şey istemeyeceğim."

Katie ona baktı, yüzündeki ifadeden kararlı olduğu belliydi. Hafifçe iç geçirdi, başını salladı ve Sera'nın elindeki kâğıdı aldı. Bir saniye sürmemişti ki kâğıdı Sera'ya geri verdi.

"Evet, gördüm. Birkaç yıl önce bana hediye edilen eski bir haç. Ancak bozuldu. Klipsi artık çalışmıyor."

"Bozuldu," dedi Sera kadına bakarak. "Bir dakika, yani şimdi sizde mi? Burada?"

Katie başını salladı. "Tek bildiğim bana bunun daha önce hiç tanışmadığım Amerikalı bir büyükbaba tarafından gönderildiği. Kolye bana posta yoluyla geldi, bundan bir süre sonra da öldüğünü duydum."

Sera, dünyası o çuha çiçekleriyle dolu verandanın üstünde âdeta altüst oluyor gibi hissediyordu. Güçlükle yutkundu ve tüm gayretiyle sordu. "Affedersiniz, *büyükbaba* mı dediniz?"

"Evet. Ne oldu?"

"Biraz içeri gelsem sorun olur mu?" dedi fısıldayarak, yaşadığı şaşkınlığı henüz hâlâ atamamıştı. "Adım Sera Hanover ve sanırım sizinle akrabayız."

Thomas Hanover'ın başka bir evlada sahip olması Sera'nın o gün öğrenmeyi umduğu belki de son şeydi.

Öyle bile olsa Katie Hanover'ın evine yapılan daveti kabul edebilecek kadar dirayetli davranabilmiş, sonraki yarım saati William'ın hiç bahsetmediği bir üvey kız kardeş ile geçirebilmişti.

Ziyareti sona erip eve dönünce doğruca misafir odasına çıktı. Penny ile konuşmak için âdeta yanıp tutuşurken Thomas'a ya da Bayan Clark'a yakalanmayayım diye dua ediyordu. Oturma alanını boş görünce şöminenin yanındaki koltuğa kendini bıraktı ve başını ellerinin arasına aldı.

"Sera."

William, Sera'nın yatak odasının kapı eşiğinde duruyordu, hemen yanında da ağırlığını bir bacağından diğerine kaydıran Penny vardı. Penny her iyi arkadaş gibi Sera'ya destek olan gözlerle bakmak için elinden geleni yaparken bakışları karı koca asarında gidip geliyordu. Huzursuzlukla parmaklarını ovuşturdu.

Penny, "Sanırım ben biraz bahçede yürüyeceğim. Siz de konuşursunuz," diye temkinli bir tonla konuşsa da o yoğun gerginlik hissi genç kadının ortamı neşelendirme çabasına

rağmen tüm evi sarmıştı. Sera'ya yarım fakat cesaret dolu bir gülümsemeyle baktıktan sonra kapıya yöneldi.

Sera hareket etmeden önce kapının kapanmasını bekledi. William'ın onun ne söyleyeceğini bildiğinden oldukça emin olsa da Sera kocasının karşısında durdu, boş bakan gözlerle yüzüne baktı ve "Benden bu kadar," dedi.

Yirmi Sekizinci Bölüm

26 Şubat 1943

Terezin

Şubat ayı boyunca hiç tren kalkmamıştı.

Şimdi yeniden başlamıştı.

Saat henüz çok erkendi, gün daha yeni ağarıyordu. Vagonları mahkûmlarla dolu bir tren, sislerin arasından çoktan gelmişti. Can yakan soğukta valizlerinin tutmacını kavramakta zorlanan yaşlılar yürüyordu. Onları öksüren çocuklar takip ediyordu. Kája merakla kaçının okula geleceğini, ertesi gün kaçının ortadan kaybolacağını düşünüyordu. Daha ufak çocuklar başlarını öne eğmiş, sırtlarını tıpkı kendileri gibi kamburlaştırmış yetişkinlerin ellerinden tutuyordu. Anne, baba, öğretmen, esnaf, müzisyen... Terezin'den önce nasıl bir hayatları vardı? Nöbetçi askerler asayişi sağlamak için öne çıkmışlardı, hiçbir endişe barındırmayan yüzlerinde sokak köşelerinde içtikleri sigaradan keyif aldıkları bile belliydi.

Yolcular ağır ağır ilerliyorlar, Terezin şehrinin sokaklarında âdeta hayalet bir ordu gibi dolanıyorlardı.

Kayıplardı. Bundan önceki trenlerle gelenler de unutulmuş birer ruhtu. Çoğu yaşlıydı, açlıktan kıvranıyorlardı. Sokaklarda geziniyor, olmayan yiyecekleri arıyor, satın alabilecekleri bir şeyleri olmayan mağaza vitrinlerine bakıyorlardı. Kája onları buraya geldiği ilk gün trenden inip yürüdüğü zaman fark etmişti; her biri soğukta sığınacak yer bulamayan kayıp kuşlar gibiydi. Artık yeni yüzleri olsa da lanetlenmiş varlıkları hâlâ ayaktaydı. Okul binasına giden yol üzerindeki bankları, kapı eşiklerini, binaların köşelerini, sokakları kederle işaretleyen birer noktaydılar.

"Dün de buradaydı," diyen Sophie'nin yumuşak sesi, Kája'nın dikkatini çekmişti.

Başına tuhaf, mor, ipek bir eşarp bağlamış paçavralar içindeki kadın önlerindeki bankta kıpırdamadan oturuyordu. Ayaklarını öne doğru uzatmıştı, yakınından geçenler takılıp düşebilirdi.

Kája kadının yüzünü görünce sakinleşmek için nefes aldı. Açlıkla ağır ağır mücadele veren diğer insanlar gibi gri değildi. Âdeta un kadar beyaz, dondurucu sabah rüzgârı kadar donuktu. Gün içinde bir ara yana devrilmişti ama kimse fark etmemişti. Sophie söylemeseydi Kája da fark etmeyecekti muhtemelen. Daha burada ne kadar duracaktı peki? Yarına kadar mı?

"Gel, Sophie." Kája endişelenmiyormuş gibi konuşmayı denedi. Birlikte çabucak sokağın banktan uzakta kalan kısmına geçtiler. "Bugün sokağın öteki tarafından yürüyeceğiz."

Çocukları, başlarını öne eğdirip kimsenin dikkatini çekmemeyi umut ederek ilerletti.

Okul Neuegasse Sokağı'nın ilerisindeki eski bir terzinin dükkânıydı.

Okulun yanındaki dükkânlar da açıktı. Sokağa bakan geniş tabelalı vitrinlerde ilginç eşyalar vardı, ancak içeri giren müşteri yoktu. Bu mağazalardan kimse alışveriş yapmazdı. Terezin'de para vardı; mahkûmlara alışveriş yapabilmeleri için banknot basılırdı. Ancak ne işe yarıyorlardı? Yemek yoktu. Satın alabilecekleri ne bir ilaç ne de temiz su vardı. İkinci el kıyafet dükkânı kimsenin böyle bir yerde ihtiyaç duymayacağı lüks giysilerle dolup taşıyordu. Opera eldivenleri, kürkler, ipek elbiseler, mücevherat... Hepsi şimdi sokaklarda taşınan valizlerden alıkonulmuştu. Onlara kimin ihtiyacı vardı ki?

Kája sabah vitrinleri inceledi, vitrinin önünde durmayı hiç ummamıştı. Yahudilerin eşyalarının satılık olduğunu görmenin verdiği acıyı onlara yansıtmayı asla istememişti. Ancak şimdi durmuş, Sophie'nin elini hâlâ sıkıca tutarak vitrinlerin birinden görünen mavi bir parıltıya dikkat kesilmişti.

Ayakları sanki kendi kendilerine durmuştu. Nefesi, önündeki camın üzerinde soğuk bir buğu yaratıyordu. Yanında duran Sophie, şaşkın bakışlarla Kája'nın elini sıkıyor, onu yola devam etsin diye çekiyordu. O an Kája az önce bankta gördükleri kadın kadar ölü bir edayla yere düştü. Bunların ne önemi vardı ki? Mor bir eşarp? Taşınan valizler, gün için hazırlanan okul binası? Vitrinde gördüğü şeyin ona bu kadar eziyet verebileceğini asla bilemezdi. Bir sıra inci kolye ve lacivert eşsiz taşlarla bezeli bir çift küpe kimseye satılmamak üzere vitrindeydi.

Oturacak sıraları yoktu, bu yüzden okul olarak kullandıkları dükkânın ortasında duran dikdörtgen çalışma masasını kullanıyorlardı. İstiflenmiş koliler ve geniş, ahşap makaralar tabure görevi görüyordu. Kája'nın oturduğu kısmın hemen yanına bir ressam şövalesi yerleştirilmişti. Masanın öteki ucundaki ufak kutuda ise çocukların okula gelirken yoldan topladıkları kullanılmış kâğıtlarla talaş vardı.

Çocukların yaptığı resimler, eski çiviler ya da iğnelerle arka duvarı örten perdeye iliştirilmişti. Terezin'de onların hayatında sanat vardı. Eski gazetelerde, kullanılmış konservelerin etiketlerinde çocukların ifadeleri yer alıyordu. Ellerinde ne varsa onu kullanıyorlardı. Nereyi karalayabiliyorlarsa orayı karalıyorlardı. Bu süre boyunca Kája onları boş umutlar beslemeye teşvik etmemeye özen gösteriyordu.

İnciler aklından çıkmıştı. Kája sabah sorumluluklarını yerine getirmeye, ellerindeki kâğıdı çocuklara dağıtmaya ve küçük kavanozlara binanın arkasında kalan kullanılmayan kırık gider borularından su doldurmaya başladı.

"Kavanozlarınız hazır," dedi elindekileri Sophie dağıtsın diye masanın köşesine bırakarak.

Sophie onun sessiz yardımcısıydı, çok konuşmazdı ama masaya eşyaları getirirdi. Kalemle dolu eski kavanozlar, dibinde yuvarlanıp duran kırık boyaların olduğu kutular... Puanlı elbisesiyle sessizce çalışır, sessiz bir işçi arı gibi köşesine yerleşirdi.

"Sophie, bu sabah gördüğümüz..." diye açıklamaya başladı Kája. Küçük kızla iletişim kurabilmenin bir yolunu bulmak

istiyordu. Ancak kapı hafifçe vurulunca konuşması yarım kaldı. Kája iç geçirerek ayağa kalktı.

Ellerini bir havluyla kuruladıktan sonra açmak için arka kapıya doğru yürüdü. Çocuklar gelmeye başladığından konuşmayı şimdilik erteleyecekti.

Küçük Adina, Polonya'dan gelen iki kız kardeşin küçüğü, soğukta bekliyordu. Ellerine üfleyerek, "*Dobré ráno*, Bayan Makovský," diye fısıldadı.

"Sana da günaydın, Adina." Kája kapıyı ardına kadar açtı. Zoraki bir gülümseme takınmaktan başka bir karşılamaya gücü yetmemişti. "Dışarısı soğuk mu? İçeri gir de sobann yanında ısın."

Adina hevesle başını sallayarak içeri girdi. "Yürürken üşüdüm."

Adina kapıyı kapadı, küçük kızın üstündeki kışlık kıyafetleri çıkaracaktı. Kája etrafına bakınır bakınmaz zihnindeki alarm zilleri çalmaya başlamıştı.

Ingrid nerede?

Kampta yaşayanların beklendikleri yere gelmemeleri asla iyiye işaret değildi. Elini kızın kalçalarına koydu ve "Ablan, Adina. Bugün nerede?" diye sordu Kája.

Sophie çalışma masasından başını kaldırdı.

Küçük kız paltosunu duvardaki askıya asmak üzereyken öylece kaldı. Sırtı hâlâ Kája'ya dönüktü, omuzları eğikti. Başını ağır ağır iki yana salladı. Paltosunu astı ve yüzünü Kája'dan tarafa çevirmeden fısıldadı. "Ingrid öksürüyor."

"Öksürüyor mu? Daha dün buradaydı, hasta gibi görünmüyordu." Kája küçük kızın önünde çömeldi, minik ellerini avuçlarının arasına aldı. "Anlat bana, ne kadar kötü?"

"Bilmiyorum. Tüm gece öksürdü ve sabah ateşi vardı. Annem bugün barakada kalmasının daha iyi olduğunu düşündü."

"Doktora gitti mi?"

Adina başını iki yana sallayınca dengesiz saç örgüleri omuzlarının üstünde sallandı. "Hayır. Annem barakamızın hastalıklı olduğunu düşünecek ve bizi uzaklara götürecekleri̇nden korktu. Doktor çağırmadı. Ingrid'e kimselere görünmeden ranzada uyuyacağına söz verdirdi."

Kája elinden başka bir şey gelmesini dileyerek iç geçirdi. Eğer Ingrid hastaysa, onu diğer çocuklarla beraber burada tutmak çok büyük bir riskti. Hastalık kendine bir kurban buldu mu âdeta yaylım ateşi gibi yayılıyordu. Ancak onu dondurucu barakanın zemininde uyusun diye bırakmak daha büyük riskti. Bir şey yapılmazsa, küçük kız için hiç umut kalmayacaktı.

"Adina, ben doktor çağırırım. Sence ablanı getirmek istesem buraya kadar yürüyebilir mi?"

"Evet. Sanırım." Kızın başını tereddütle sallaması emin olmadığını gösteriyordu.

"Emin olmak zorundasın."

Eğer yürümeye gücü yoksa Ingrid'i soğukta dışarı çıkarmanın hiçbir faydası olmazdı. Onu askerlerin önünde taşımak söz konusu bile olamazdı. Ancak Ingrid'i barakalarda bir başına bırakma düşüncesi, hele ki trenler yeniden çalışmaya başlamışken... Onu arkalarında bırakamazdı.

"Seninle geleceğim."

Kája, Sophie'nin sesine doğru döndü. Küçük kız yardım etmek isteğini çok net, çok güçlü bir şekilde ifade etmişti. Terezin'e vardığından beri ufak mırıldanmalar dışında pek konuşmamıştı. Ama bu? Sophie o kadar yüksek sesle

konuşmuştu ki sanki duvarlarda yankılanmıştı. Odanın öteki tarafına yürüyüp paltosunu almaya koyuldu.

"Sophie... Bilemiyorum. Yalnız gidersem daha hızlı hareket ederim."

Sophie başını iki yana salladı. İri ve güzel gözlü kız, Kája'yı hayrete düşüren bir güçle bakıyordu. Kája'nın, bu gücün nereden geldiği hakkında ise en ufak bir fikri yoktu.

"Nazi askerlerinden saklanabileceğimiz yerleri biliyorum," dedi ciddi bir sesle. "Barakaya sızar, onu yürüyüş boyunca ayakta tutarım."

"Nerede?"

"Bahçenin o tarafta tuğladan bir duvar var. Buraya geldiğim ilk gün görmüştüm. Kimselere görünmeden oradan geçebiliriz."

"Bundan emin misin?"

Sophie başını salladı.

Kája iç çekerek çalışma masasına doğru yürüdü ve eline bir kâğıtla kalem aldı. Bir şeyler karaladıktan sonra kâğıdı katladı ve Sophie'nin önüne çömelip onu kızın cebine koydu.

"Ingrid'i çıkardığında bu notu oraya bırak. Yatağın altına koyduğundan emin ol. Anladın mı?"

Sophie bir kez daha başını salladı.

Kája, Sophie'nin paltosunun düğmelerini iliklediği, yeşil bir şalı bir başörtüsü gibi kulaklarının üstünden örttü ve küçük kızın son birkaç dakika içinde geçen son birkaç aydan daha fazla şey söylemiş olduğu gerçeğine ağlamamak için kendini tuttu.

"Sanırım ortağız." Doğrulup Adina'ya baktı. "Sen burada kal, diğer çocuklara öğretmenlik yap. Ben dönene kadar... Bunu benim için yapabilir misin?"

Küçük kız başını salladı, fırsat karşısında yüzünde neşeli bir ifade vardı. Kája önlüğünü çıkarıp masanın üstüne bıraktı. Ardından askıdan kendi paltosunu aldı. Oyalanmadan paltoyu üstüne geçirip önünü ilikledi.

"Peki ya onlara ne diyeceğim, Bayan Makovský?"

"Onlardan benim için yeni bir dünya resmi yapmalarını iste," diye fısıldadı ve Adina'nın minik, kalkık burnunun ucuna parmağıyla dokundu. "Gökkuşağındaki tüm renklerden kelebek ve kuşlar görmek istediğimi söyle. Döndüğümde resimler hakkında hikâyeler yazacağız. Küçük beylerin sevdiğin renkleri bitirmediğinden de emin ol, tamam mı?"

Sophie'nin omzuna kolunu dolayarak birlikte dondurucu soğuk havaya geri döndüler.

Mor fularlı kadının olduğu banktan kaçındılar. Kampın öteki tarafına aceleyle yürürlerken hayaletler yanlarından geçiyordu. Her adımlarında dua ediyor, karanlık sabahı aydınlatacak bir umuda sahip olmayı diliyorlardı. Öksürük ve ateş hiçbir yerde iyi değildi, Terezin'de kesinlikle kabul görmezdi. Geçen aylar boyunca buna şahit olmuştu. Öksürük, uyku hâli ve ateş ölümün habercisiydi.

Yüce Tanrım, lütfen daha fazla çocuğun ölmesine izin verme.

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

"Ee?" Kája diğer çocuklar onları duymasın diye levazım odasına yaptıkları yatağın kenarından fısıldadı.

Tırnaklarını kemirdi, ardından omzunun üstünden baktı.

Çocuklar ön tarafta kalan uzun çalışma masasının etrafında oturuyordu, hepsi onlara o gün için verilen resim ödevine odaklanmıştı. Ancak Sophie ve Adina'nın gözleri şimdi durdukları odaya çevrilmişti. Kája her ne kadar sahte de olsa onlara gülümsedi ve Ingrid'den tarafa döndü.

Kája başparmağı ile işaret parmağı arasında tuttuğu haç kolye ile oynuyordu. Kolyeyi elbisesinin altında, gözden uzak tuttuğuna emin olsa da teselli oluyordu. Etraflarındaki dünya darmaduman olurken tren vagonları içinde ilgilendikleri çocukları anımsıyordu.

Babasının Ingrid için ayarladığı kumaşın içindeki küçük şişkinliğin üstünde dalgınlıkla parmağını gezdirdi. Birkaç

dakika boyunca nefes alıp verişini dinledikten ve nabzını kontrol ettikten sonra babası nihayet stetoskobunu kulağından çıkardı.

Kája kendisinin bile zor işittiği bir fısıltıyla sordu. "Nesi var?"

Adam başını salladı, hâlâ küçük karyolanın yanına çömelmiş duruyordu. Ingrid'in kaşlarının üstüne sevecen bir edayla elini yerleştirdi. "Üzgünüm."

Babası ayağa kalkmak için yerden kuvvet alırken bedeni iyice güçsüz, kasları yorgun düşmüş gibi görünüyordu.

"Küçük kızda tifüs var."

Kája gözlerini kapayıp başını eğdi. "Olamaz."

Adam da fısıltıyla karşılık verdi. "Ateşi çok yüksek. Öksürüyor. Vücudu titriyor. Klasik tüm belirtiler var. Ayrıca buradaki tüm mikroplar yüzünden ne kadar hızla yayılacağını tahmin bile edemeyiz. Herkes öksürüyor. Kış zor başladı."

"Ama barakaya geri dönemez. Orada hayatta kalamaz."

Onu geri göndermenin, o sokaklarda yürümenin yarattığı ağırlık... insanlık dışıydı. Ingrid kapıya vardığında zaten ayakta duramaz hâldeydi. Geceyi atlatmak bir yana, buradan barakaya kadar geri dönecek enerjisi dahi olmayabilirdi.

"Evet," diyen babası, tıbbi gereçlerini çantasına doldurmaya başladı. "Sanırım haklısın. Benimle birlikte hastaneye gelse iyi olur."

Kája başını iki yana salladı. "Hayır. Lütfen. Orada da hayatta kalamaz. Oranın hâli barakadan beter." Bu fikre karşı çıkıyordu. Tek bir seçenek kalmıştı. "Bizimle kalacak. Ben ona bakarım."

"Onun barakadaki yokluğunu fark etmeyeceklerini mi sanıyorsun?"

"Sanmıyorum. Sophie'ye annesine bırakması için bir not verdim. Askerler her gece barakada kaç kişinin kaldığını eskisi gibi saymıyor. Bu Ingrid'in tek şansı ve ben de deneyeceğim."

Kája babasının onu sorgulayabileceğini biliyordu.

Buraya geldiklerinden beri aşırı korumacı hâlinden hiç vazgeçmemişti. Yüksek ateşle hapşıran birisinin yanından dahi geçmesine göz yummazken salgın hastalığa yakalanmış bir çocuğa hemşirelik etmesine hayatta izin vermezdi. Ancak Terezin'deki yaşam eskisinden daha farklı bir hâle bürünmüştü. Ölümden korunmanın hiçbir yolu yoktu. Mahkûmlar da bir diğerinin acısını paylaşmadıkça şefkat görebilmenin imkânı yoktu.

Babası da bunu fark etmiş olmalıydı ki başını salladı, yalnızca bir defa. Ardından eşyalarını toplamaya devam etti.

"Riskin farkındasın, değil mi?"

"Evet." Kája, Ingrid'in yanında diz çöküp kızın yanağında hafifçe elini gezdirdi. "Onun vakti dolsun istemiyorum. Yaşayacak daha çok şeyi olduğuna inanıyorum. Hepsi için."

Masanın etrafında oturup sessizce resim yapan çocuklara bakan babası başını salladı.

"Seni sorgulamayı hiç düşünmedim, canım kızım. Prag'a geri döndüğünde bile. Seni orada gördüğüm için Tanrı'ya öfkeliydim ama içimde seni kapımızda yeniden göreceğime dair bir his vardı. Sana bu hayat boyunca hep bir ışık rehber oldu, Kája," diye fısıldadı babası, gözleri yaşla parlıyordu. "O ışığın güzelliği âdeta uhrevi. Ve bu yüzden, seni şimdi de sorgulamayacağım. Gücün bu çocukları ileriki günlere taşıyacak. Bunun senin görevin olduğunu düşünüyorum. Bu senin yolculuğun."

Kája içinde biriken duygular karşısında alt dudağını ısırdı.

Bu görevinin Liam'ın yanında onun karısı olarak yaşlanmayı da kapsamasını ümit etti. Babası ona bakarken Kája bundan bahsedemezdi. Hem de ona bu kadar güvenirken... Elini yakasının altına sakladığı kolyeye bastırdı, bir anlığına kendini kaptırdığı hatıralara bıraktı ve Tanrı'nın onun için çizmiş olduğu yolun tıpkı babasının söylediği gibi değişmiş olabileceğini düşündü.

"Annen nasıl?" diye fısıldadı babası, sesindeki duygu ağırdı. "Onu dün göremedim. Hastanede çok fazla hasta var ve zaten güçsüz bedenine hastalık taşımaktan korktum."

"Daha çok uyuyor."

"Öyle mi? Uyanınca ne söylüyor?"

"Ona eskiden nasıl olduğunu hatırlatıyorum. Benim hikâyelerimi dinliyor. 'Partileri hatırlıyor musun?' diye soruyorum. 'Nehrin üzerindeki revaktaki dansları?' Bu hatıralarını seviyor. Yine de onları gerçek anlamda hatırlayabildiğinden şüpheliyim. Belki de tanıdık birinin sesini duymakta huzur buluyordur, o sesin kimden geldiğini artık bilmiyor olsa da..."

"Zihnine rağmen kalbi hâlâ yerinde."

Babası kızının omzuna elini koyup onu sıkıca kavradı. Kája da onun yaşlanmış parmaklarına avucunu kapattı. Adam yüksek sesle iç çektikten sonra o an hissettiklerini ele vererek ilerledi.

"Yarın gelirim. Ateşini düşürmeye çalış. Onu suyla ya da dışarıdan toplayabilirsen buzla yıka. Mümkün oldukça ve bünyesi kabul ettikçe ona besleyici bir şeyler ver."

"Verebileceğim çok şeyim yok," diye cevap verdi Kája, sonu görünmeyen yemek kuyruklarını ve âdeta kürdana

dönmüş çocukları düşününce. "Duru suda kaynamış bir avuç bayatlamış patates."

"Biliyorum. Ama yerse, onu ver. Ve dua et," diye tavsiye verdi babası. Paltosuna uzanmış ve başına şapkasını takmıştı. "O ve annenle birlikte dua et. Sesin karanlığı uzaklaştıracaktır."

Giden cenaze vagonunu gören Kája, Ingrid'i düşündü.

Küçük kız büyük mücadele vermiş ve pek çok insanı perişan eden ateşi düşmüştü. Ancak bundan kısa süre sonra kalkacak olan tren için numaraları okundu. O ve kız kardeşi kampın doğu bölgesinde kaybolup gittiler. Kája, hapishane binasına giden at arabalarının çamurlarda güçlükle ilerleyişini seyrederken onlara ne olduğunu sorguluyordu. Yaklaşık yirmi tane tabutun üst üste dizilerek yerleştirildiği at arabası, mezarlıkların kazıldığı yerde durdu.

Diğerleri yanlarından yürürken Sophie ile birlikte başlarını öne eğdiler.

Nazi askerleri, Yahudi nöbetçilerin yürüyüş alayını nasıl kontrol ettiğini gözetliyorlardı. Pek ilgi göstermeyerek geri çekilmiş, sürecin ilerlemesine izin vermişlerdi. Ancak bir asker diğerlerinden ayrı çıkmıştı. Yastaki insanlar yanından geçerken sanki bir tür saygı gösterir gibi şapkasını çıkardığını görmüştü Kája.

O kadar beklenmedik bir davranıştı ki Kája gözlerini ondan ayıramıyordu.

Parlak yeşil gözleri ona aylar öncesinde yaşanan bir olayı anımsatıyordu. O günden beri bu askeri görmemişti ama Kája onu yere düşen bir Yahudiyi kaldırmak için hayatını riske atan asker olarak tanırdı. Asker araç geçip gittikten sonra şapkasını taktı.

Kája, bu sessiz hareketinden etkilenmiş bir hâlde onu seyretmeye devam etti.

Bu bile acıyı dindirmeye yardımcı olmuyordu. Çocukların doğuya götürülmesine engel olamıyordu. Kája'nın yanına dizilmiş, gözleri yaşlı yüzlere teselli olmaya yetmiyordu. Ancak bir anlığına da olsa Kája üzerlerine güneşin doğduğunu hissetti. Askerin bu hareketi kara bulutların arasından güneşin görülmesini sağlamıştı. Kája ilk kez kendini yalnız hissetmedi.

Tanrım... diye nefes aldı insani olan ufacık bir şey bile görebildiğine minnettar kalarak. *Sen gerçekten yanımızdasın.*

Otuzuncu Bölüm

Sera kıyafetlerini rulo hâline getirerek özenmeden valizinin içine koyuyordu.

William kapıyı açıp yatak odasına girdi. Sera, William'ın yere düşen gölgesinden yukarı çevirdi başını. Lambanın yaydığı loş ışığa rağmen gözlerindeki endişeli bakışı görebiliyordu.

"Ne yapıyorsun?" William, kapıyı yumuşak bir *klik* sesiyle ardından kapadı, sanki kafese tıkılmış, tehditkâr bir hayvanla mücadele ediyor gibiydi. "Sera?"

"Ne yapıyor gibi görünüyorum?" Valize kot pantolonunu fırlattı ve tuvalet masasına doğru yürüdü. Masaya yaydığı mücevherlerini yakınlardaki bir peçete kutusundan aldığı peçetenin içine doldurdu. "Gidiyorum."

"Bu akşam mı gidiyorsun?" diye sordu William, ona doğru birkaç adım attı. "Daha yeni geldim. Bu sabah konuştuğumuzda zaten yolda olduğumu tahmin etmişsindir."

"Londra'ya gelemezsin sanıyordum."

"Gelemiyorum," diye cevap verdi William, hâlâ Sera'ya düşüncelerini toplayabilecek imkânı sağlayacak bir mesafede duruyordu. "Avukatlarımız buraya savunmam için gelmek zorunda olduğum konusunda bastırıncaya dek. Savcı razı oldu."

"İyi, ben yokum. Kocamın bana aslında yalan söylediği haberini babandan duymak zorunda kalışımdan nefret ediyorum."

Sera, William'ın yanından geçti, elindeki mendili valize bıraktı ve hızla dolaba ilerledi. Ahşap askılardaki birkaç giysiyi çekerek kolunun üstüne yığdı. Boş kalan askıların demir kancalarının tıkırdayıp sallanması, Sera yatağa doğru yürüyünceye kadar odayı dolduran tek ses olmuştu. Valizini doldurmaya devam etti.

William dehşet içinde onu seyrederken Sera valizin gözlerinin fermuarlarını çekti.

"Sen..."

"Katie'yi buldum mu? Onunla konuştum mu? Elbette."

William iç çekip elini saçlarının arasından geçirdi. "Özür dilerim."

"Bu konu hakkında yapabileceğimiz çok şey yok."

"Sera, böyle gidemezsin. Lütfen..."

"Neden Will? Görünüşe bakılırsa bana burada ihtiyacın yok. Yeniden kalbimin kırılması dışında buraya kadar neden geldiğimi ben bile bilmiyorum."

"Ne demek bu?" William sözlerini âdeta bağırarak söylerken uzanıp Sera'yı dirseğinden yakaladı.

Sera dirseğini William'ın elinden kurtardı ve öfkeli bir ifadeyle hızla nefes alıp verirken genç adamın karşısında durdu. "Sana inanmıştım! Bedeli ne olursa olsun sana güvenmiştim. Masumiyetini sorgulayan Penny'ye bile karşı seni savundum ben." Başını iki yana salladı, yüreğindeki acının yüzüne bir iğrenme ifadesiyle yansıdığını biliyordu. "Şimdi yüzüne dahi bakamıyorum."

"Sera, lütfen." William ona yaklaştı, kolunu ağır ağır hareket ettirerek onu yeniden kavramayı denedi. Parmaklarıyla omzunu yakaladı. "Açıklayayım. Seni de kaybedemem."

"Ah! Bir anda konuşasın mı geldi?"

"Bunu sana tanıştığımızdan beri anlatmak istiyordum. Sadece nasıl yapacağımı bilemedim."

"Bunun için iki yılın vardı. Ben de anlayışlı bir eş olduğumu sanırdım. Babana karşı duyduğun o büyük nefreti örtmek için yalan söylemene sebep olan geçmişindeki şeyi sormadım sana hiç."

William'ın yüzündeki ifade yumuşadı. Sera bunun utanç olduğunu düşünüyordu. Ya da suçluluk duygusu. Yakalanmıştı, bunu tüm yüzünden okuyabiliyordu.

"Kocamın nasıl biri olduğunu, uzun zamandır görmediği babası ve kız kardeşinin söylediklerinden edindiğim çıkarımlarla öğrenmemeliydim. Bir aydan kısa süre içinde mahkemeye çıkacağız ve ben senin masum olup olmadığını dahi bilmiyorum. Bana masum olduğunu söyledin. Ben de sana körü körüne inandım. Ama Will..." Sera ona bakarken başını iki yana sallıyordu. İri iri açtığı gözlerinde yaşlar birikiyordu, acı dolu duygularla fısıldadı. "Tüm bunlardan sonra, bilmiyorum. *Kimsin sen?*"

"Düşündüğün gibi değil," diye yalvardı Will, gözleriyle Sera'nın yüzünü inceliyordu.

"Ne güzel, çünkü zaten zihnimde binlerce teori dolanıp duruyor. Şükürler olsun ki onlardan hiçbiri değil."

"Seninle tanıştığım zaman hayatımı yoluna koyacağıma yemin ettim. Geri dönmek istemedim. Olduğum insana dönüşmek istemedim hiç. Ve o tabloyu aramak için çıktığımız yolda mirası zerre kadar umursamadım. O hayatı istemedim çünkü tek dileğim seninle bir ömürdü."

William, Sera'yı durdurmak için elini onun valizi taşıyan eline koydu.

"Lütfen gitme. Böyle gitme."

"Sen değişmiş olabilirsin, Will. Seni değiştirenin Tanrı olduğunu dahi söyleyebilirsin." Elini ondan kurtardı. Ona hiç bakmadan valizinin son fermuarını çekti, valizi yataktan kaldırdı ve yere bıraktı. "Ama karın olarak bana gerçeği borçluydun. Her şeyiyle. Şimdi anlatamayacaksan eğer, ben o kapıdan çıkıp gidiyorum."

Sessizlik daha önce hiç bu kadar can yakıcı olmamıştı.

Sera kalbi paramparça bir hâlde kocasının karşısında durdu. Eliyle valizin sapını kavrarken William'ın söyleyeceklerinin her şeyi tamamen yıkmaması için dua ediyordu.

William bir süre daha onu seyretti.

"Lütfen, kal."

Yüzünden süzülen yaşları görmesin diye Sera başını aksi yöne çevirdi.

"Yapamam. Nereye gideceğimi henüz bilmiyorum ama tüm bunlardan sonra eve dönmeye karar verdiğinde bil ki orada ne ben ne de bebeğimiz olacak."

Otuz Birinci Bölüm

William sanki yüzüne bir kova buzlu su atılmış gibi bakıyordu.

Sera sözlerinin ağırlığını fark ederek gözlerini kapadı, bebeği böyle haber verdiği için büyük pişmanlık duydu. Ahşap parke zeminin üstünde duruyor, William'ın bir cevap vermesini bekliyordu.

"Ne dedin?"

Sera bir soluk verip gözlerini açtı. "Sana böyle söylemek istemezdim." Başını biraz daha dik tutarak sözlerine devam etti. "Hamileyim."

William içgüdüsel bir edayla öne doğru ilerledi.

Kocasının yüreğinin iyi olduğunu biliyordu. Yüzüne yayılan neşeyi görebiliyordu. Odada yürüyüp yanına gelirken alnına yerleşen o şaşkınlık ve gurur karışımı duyguyu görebiliyordu. O uzun boyu ve kuvvetiyle uzanıp Sera'yı kollarına

almak, onu ve sahip oldukları geri kalan şeyleri korumak, William'dan beklenen bir davranıştı. Ancak en başından beri dürüstlük arayan Sera, durumunu itiraf etmek zorunda kalmanın verdiği acı yüzünden geri çekildi.

Köşeye doğru adım adım ilerleyerek kapıya vardı.

"Sera." William duraksadı, Sera'nın cevap veriş şekli karşısında başını iki yana sallıyordu.

"Hayır, Will. Bu sefer değil. Artık sırlarla yaşayamam." Elini aralarına âdeta ince bir bariyer kuruyormuş gibi havaya kaldırdı. "İstediklerimiz dışında düşünmemiz gereken çok şey var, mesela *hissettiklerimiz*. Birkaç ay içinde dünyaya bir çocuk getireceğiz. Bana yardım et, yalnız kalırsam bununla başa çıkamam."

"Gitmene izin vermeyeceğim, böyle olamaz. Konuşacak çok şeyimiz, söyleyecek çok sözümüz var."

"Biliyorum," diye onayladı Sera, gözlerine dolan yaşları hissedebiliyordu. "Öyle olduğunu biliyorum. Belki zamanla ikimiz de buna hazır oluruz. Ama şimdi değil. Senin burada, Londra'da kalman gerekiyor. Babanla beraber. Bunu çözmek zorundasın. Gelip ilişkimizi düzeltmeden önce iyileş. Senin davaya odaklanman gerek. Benim de gitmem."

"Şimdi gitmene izin vereceğimi düşünmüyorsun sanırım? Üstelik bu haberi duyduktan sonra?" Will bunun düşüncesiyle acı çekiyormuş gibi omuzlarını düşürdü ve derin bir iç çekti. "Uzun süre boyunca pek çok şeye öfkeliydim ama en çok babamın yokluğuna kızıyordum. Sürekli seyahat ediyor, servetini büyütüyordu. Tüm dünyası büyükbabamın gölgesinden bağımsız bir imparatorluk inşa etmekten ibaretti. Onun tüketim ihtiyaçlarına karşı mücadele verdim. İki yılda üç üniversiteden

atıldım. Nihayet eyaletteki bir üniversiteye geçebildim, işletme diplomasını zar zor edindim. Ama yirmi beş yaşıma gelip uyandığımda erişkin hayatımın yarısını akşamdan kalma bir hâlde ailemin parasını harcayarak geçirmiş ve babamın benden utandığı gerçeğiyle karşılaşmıştım."

"William." Sera onun adına üzülmüştü. O kadar uzun süre çabalamasına ve şimdi, otuz beş yaşındayken bile bu kadar yaralı olmasına üzülüyordu. Elleri William'ın ellerinin arasında eridi âdeta. "Bana bunu söyleyebilirdin. Senin hakkında kötü düşünmezdim. Hepimiz hata yaparız."

"Dahası var," diyen William, sanki eli ateşe değmiş gibi birdenbire geri çekildi. "Hatalardan fazlası, Sera. Babam ailemizin adını temizlek zorunda kaldı. Borcumu üstlenmek zorunda kaldı."

"Ne borcu?"

"Başta önemli bir şey değildi. Gençliğimde geçirdiğim bir trafik kazası. Babam Uyarıcı Madde ile Araç Kullanımı Dairesi'nden cezamı sildirdi. Ama sonrasında ve ondan sonrasında? Hapse girmeliydim."

"Bana bunu nasıl söylemezsin? Will, herkesin bir geçmişi var."

William gözlerinde acıyla ona baktı. "Evet, ancak herkes hayatını parayla yürütmüyor. Avukatlara para verdim. Hâkimlere. Ceza kesecek herkese para verdim. Ve günahlarım, ailemi utandırışım ve babamın arkamı toplaması yüzünden babamın artık bana sahip olduğunu düşündüm. Eğer babamın izinden gidersem, o ve büyükbabamın benden istediklerini yerine getirirsem her şeyi yoluna koyarım sandım. Kurulda bir Hanover olsun istiyorlardı, ben de onlara istediklerini

verecektim. Çok çalıştım. Tüm hayatımı buna adadım. Öğrendim. Yönetici ceketini ve kravatını otuz yaşında giydim, benden tam olarak olmamı istedikleri kişi hâline geldim."

"Ki o da?"

"Onlar gibi olmaktı." William başını eğdi. "Aileme sadıktım, evet, ancak paraya onlardan önce sadıktım. İsmimizi büyütecektim. Ama bir gün kapımıza *o* geldi."

"Katie?"

William başını salladı. "California'ya, hiç tanımadığı babasını görmeye geldi. O sırada evde yalnızca ben vardım ve başta yalan söylediğini düşündüm. Neden biri gelip kılıfına uydurulmuş bir hikâyeyle benim paramı istemesin ki? Ama ona ciddi anlamda bakınca anladım. Elinde doğum sertifikası ve üstündekilere uyacak bir hikâyesi vardı. Fakat bana bakan o Hanover genlerini almış gözleri her şeyi anlamama yetmişti."

"Babanın gözleri."

"Evet. Katie neredeyse Macie ile yaşıt. Babamın başkasıyla ilişkisi olmuştu ve hiç kimse bir kız kardeşimiz olduğunu bilmiyordu," dedi William, yaşadığı acıdan ötürü sesi çatallaşıyordu. Güçlükle yutkunup anlatmaya devam etse de Sera kocasının gözlerinde biriken duygulu buğuyu görmüştü. "Babama dair sandığım her şey, onun uğrunda olmak istediğim her şey, bir yalandan ibaretti."

"Ama bunların hiçbiri senin hatan değildi. Baban..."

"Benim hatam, Sera. Onunla Katie konusu yüzünden tartıştım, en büyük evladı ben olduğum için onun utancını ben taşırım sandım. Annemi ve kardeşlerimi ben korurum diye düşündüm. Ondan bir seçim yapmasını istedim," diye

itiraf etti William, başını iki yana sallıyordu. "Artık onu istemediğimizi, ona ihtiyacımızın olmadığını söyledim. Ona sırrını saklayacağımın, asla Paul ya da Macie'ye söylemeyeceğimin sözünü verdim. Bilmeleri gerekmiyordu."

"Will..."

"O da gitti. Eşyalarını topladı ve çekip gitti." William ellerini saçlarının arasından geçirdi.

"Bunu babana nasıl yapabildin? Bu seçim senin elinde değildi. Katie'nin varlığını öğrendiklerinde Paul ve Macie dehşete düşeceklerdir ama keşke onlara zaman tanısaydın... Peki ya annen? Katie? Bugün onu ziyaret ettim, tüm bunlar kalbini âdeta taşa çevirmiş. Babasız büyümüş. Kim olduğunu öğrenip ailesini aramaya geldiği zaman onu kapı dışarı mı ettin?"

"Babam evi terk ettikten sonra buraya, Londra'ya geldim. Amacım şirkete devredilen eserler hakkında onunla yüzleşmekti. O imzalar benim ama hiçbir yasa dışılık yoktu. En azından o zamanlar yoktu. Borç problemini bertaraf etmek için onları rehin verecektik. Ancak işler tersine döndü, o malları şirkete devretme işi hiç nihayete ermemeliydi. Ancak babam bunu olmaya zorladı. Ölmeden önce büyükbabam ona onu mirastan Katie yüzünden men edeceğini söylemişti. Mirası kitapların arasında bulduğumda babam parayı çoktan paketlemişti. Artık bana ait olmayan mülkleri satarak paraya çeviriyordum. Yeni yönetici olabilirdim ama aptal da değildim. Yaptığım tek hata kendi babama güvenmek oldu. Ve babam o arzuladığı krallığın hiç tanışmadığı birine devredilmesi fikrini kabullenemedi. Bir soykırım kurbanına ait bir resme sahip birisine..."

Sera boğazının düğümlendiğini hissetti. "Sophie? Baban tüm bunları sırf miras değişti diye mi yaptı?"

William ondan tarafa döndü, omuzları titriyordu.

"Mirası tercih etme hakkının da bana devredildiğini biliyordu."

Otuz İkinci Bölüm

13 Nisan 1943

Terezin

Bir el ona arkasından o kadar hızlı uzandı ki Kája tepki vermeye bile fırsat bulamadı.

Biri ağzını kapayınca çığlık atamamıştı. Parmakların bastırarak hâkimiyet kurduğu sessizliği dudaklarında hissediyordu. Bir kol âdeta ışık hızıyla bedenine dolandı ve onu bir erkeğin göğsüne bastırdı.

Kája mücadele veriyor, tekmeler savuruyordu. Ayağıyla yakınlardaki bir kovaya vurdu, kovayı yere devirerek zemin boyunca savurdu.

"Şişt! Sana zarar vermeyeceğim!" Bildiğini sandığı bir fısıltı öfkeyle yükselmişti. Tanıdık bir sesti, daha önce bir yerlerde işitmişti. "Lütfen! Eğer hayatta kalmak istiyorsan sessiz olmak zorundasın. Anladın mı?"

Başını adamın ellerinin ağırlığı altında salladı.

"Şimdi elimi çekeceğim," dedi, elinin yüzünde yaptığı baskıyı hafifleterek. "Ancak bana tek kelime dahi etmeyeceğine söz vereceksin. Tamam mı?"

Aksan onu yanıltamazdı. O bir Almandı. Bileğindeki altın düğmelere bakınca Kája'nın yüreği sıkıştı. O asker!

Tanrım, yardım et!

Nefes alıp verişi hızlandı. Elindeki bir somun ekmeği eteğinin altına saklayarak etrafın, hırsızlığı askerin fark edemeyeceği kadar karanlık olmasını diledi.

"Bağırmayacağın konusunda sana güvenebilir miyim?" diye fısıldadı asker, Kája'nın kulağına.

Kája başını bir defa daha sallar sallamaz adamın eli gevşedi.

"Başını eğik tut, yoksa seni görürler," diye talimat verdi asker. Kendinden emin fakat şaşırtıcı derecede nazik bir el hareketiyle Kája'nın başını mağaza tezgâhına doğru eğdi. "Görmeleri ölüm fermanın olur."

Tam o sırada dışarıdan fener ışıkları göründü, kaldırımı döven postal sesleri duyuldu. Ardından yalnız kaldılar.

Kája onun sağa sola bakışını, vitrinin her köşesini incelerken kasılan çenesini seyretti. Asker tüm sesler kesilinceye, vitrinden süzülüp üzerlerini aydınlatan ay ışığı altında yalnız kalıncaya kadar dışarıya baktı.

Kája nihayet nefes almaya başlamıştı. Yakalanmaya ne kadar yakın olduğunu fark ederek mide bulantısıyla öne doğru eğildi.

"Yaralandın mı?"

Kája başını sallamayı başarabilmişti. "Hayır, iyiyim." Onu en çok etkileyen aslında korkuydu.

Asker sırtını tezgâhın altına yasladı. Kája o zaman başını kaldırabilmişti, ay ışığı onun yüzünün hatlarını ortaya çıkarıyordu. Şüphelerinde haklıydı. Sokakta gördüğü askerdi bu, aylar önce yaşlı adama yardım eden asker. İçi cenazeyle dolup taşan araç yanından geçerken kepini çıkaran asker.

"Sen? Seni o gün gördüm... sokakta."

Asker, Kája'nın yorumuna itibar etmek yerine bir sıra soru sordu.

"Burada ne yapıyorsun? Neler olabileceğinin farkında mısın? Yakalanırsan..." Cümlesini yarıda bıraktı, kalanını boğuk bir fısıltıyla tamamladı. "Nöbetçiler devamlı sokakları gözetliyor."

Öyle olduğunu biliyordu, evet. Silahlarını çekerek etrafta dolaşıyorlardı, bu kadarını cam vitrinlere yansıyan gölgelerden anlayabiliyordu.

"Neden sokağa çıkma yasağında dışarı çıktın?" Asker meraklı gözlerle ona bakıyordu. Yüzünün çizgilerinde samimi bir endişe belirmişe benziyordu.

Kája çaldığı ekmeği eteğinin katında saklayarak belli belirsiz bir sesle, "Annem açlıktan güçsüz düştü," diyebildi.

"Buraya yemek için geldin."

Kája başını salladı. Açlıktan kıvranıyorlardı. Gece geç saatte kimse yemek aramak için dışarı çıkamaz mıydı? Tüm gerçeği askere anlatamazdı. Annesinin ateşli hastalığa yakalandığını, beslenmeye ihtiyacı olduğunu ona söyleyemezdi. Eğer öğrenirse annesini aldırmak için askerleri göndereceğinden emindi.

"Bu yüzden buraya geldin." Kája'nın üst kolunu hafifçe kavrayıp öne doğru çekti. Ekmek görünür olmuştu. Asker başını iki yana salladı, çenesi az önce geçen askeri gördüğü

zamankinden daha da kasılmış hâldeydi. "Çalmanın cezasının ne olduğu hakkında bir fikrin var mı? Seni bunun için Gestapo hapishanesine gönderirler."

"Biliyorum." Kája'nın başı öndeydi. Eğer gözlerinde beliren yaşların bir damlası dahi görünürse kendini çok küçük düşmüş hissedecekti.

"O hapishaneye gönderilen tüm Yahudilerin sonu ölümdür."

Kája konuşmak istediyse de önünde duran Nazi askerinin korkusundan yalnızca başını sallayabilmişti.

"O zaman neden hayatını böyle bir riske sokuyorsun?" Başparmağını Kája'nın çenesinin altına yerleştiren asker, genç kızın yüzünü kaldırdı. Artık göz gözeydiler. "Baban Yahudi Konseyi'nde, değil mi?"

Sorusu buyurgandı. Kája, onu tehdit etmek maksadıyla konuşmuş olduğundan emindi. Onun kim olduğunu biliyordu ve sırf bu bile içinde yepyeni bir telaş hissi uyandırmıştı.

Kája cevap vermeyi reddetti. Bakışlarını yalnızca yere eğdi, aldığı her nefesle bedeninin titremesine engel olmak için mücadele verdi.

"Benden korkuyor musun?"

Asker elini sanki yanmış gibi geri çekti. Başını öte tarafa çevirdi, muhtemelen deminki boğuşma yüzünden yere düşmüş olan kepini buldu ve yerden aldı. Parmaklarını saçlarının arasından geçirerek, "Neye ihtiyacın var?" diye mırıldandı, ardından kepini başına geçirdi. Kája askerin yardımı ile yerden kalktı, ancak kalkar kalkmaz elini çekti.

"Yemek..." Kája'nın cümlesi yarım kalmıştı, hâlâ ona gerçekten güvenip güvenemeyeceğinden emin olamıyordu. Konuşurken sesi fısıltıdan farksızdı. "Yemeğe muhtacız."

"Barakanızda kaç kişi var?"

"Altı." Kája omuz silkti, çok fazla bilgi verdiğinden ürküyordu. "Ancak barakada değiliz. Okula yakın bir çatı katında kalıyoruz."

"Ufak bir somun ekmek yeterli olmaz."

"Ancak bu kadar riske girebildim. Sosis ya da tuzlanmış janbon bulurum diye ummuştum. Ancak şarküteri binası o kadar sıkı korunuyor ki gece çökmedikçe kimseye görünmeden girip çıkamayacağımı düşündüm."

Asker hafifçe üniformasına düşen tozları silkeledi. "Şarküteri binasına gitmediğine şanslısın. Orada zaten hiç et yok."

"Ne? Neden?"

"Mayısa kadar et sevkiyatı olmayacak. Mayısta Alman Kızılhaç ekiplerinin gelmesi bekleniyor." Başını iki yana salladı. "En azından öyle söylüyorlar."

"Şehirdeki tüm mağazaların önünden geçtim. Çoğu, trenler geldiği zaman el konulan eşyaları satıyor. Valizler dolusu mücevher ve lüks giyim. Burada kim böyle şeylere ihtiyaç duyar? Bize yalnızca kampta işe yarayan bir çeşit para veriyorlar. Nasıl harcayacağız? Alacak hiçbir şey yok. Vitrinin bir tanesinde annemin incilerini bile gördüm, büyükannemden ona kalan kolye ve küpe setini," diye itiraf etti Kája, içinde kabaran duygularının sesine yansımasından kaçınarak. "Şimdi hiçbir anlamları yok, açken yok. Şarküteri binası bir fırsat olur diye ummuştum. Vitrindekileri görünce ben..."

"Onlar boyanmış plastik. Tedarik sıkıntısı yokmuş gibi göstermek istiyorlar." Nazi askeri derin bir nefes alıp başını iki yana salladı. "Gösteriden ibaret sadece."

Kája, kendini diğer Nazi askerleri ile bir tanımlamayan bir Almanı ilk defa duyuyordu. 'İstiyoruz,' değil 'İstiyorlar,' demişti sanki kendisi kamptaki Nazi askerlerinden ayrıymış gibi. Bu belki ufak bir şeydi. O kadar ufak ki kendi bile fark etmemiş olabilirdi. Ancak Kája'nın dikkatinden kaçmamıştı. Ona yeniden baktı, tüm bu şefkatin nereden geldiğini merak ediyordu.

Samimi olduğuna karar kıldı.

"Et. Ekmek," diye devam etti asker, Kája'ya bakarak.

Adamın inceleyici bakışlarının altında kendini mahcup hisseden Kája, boynuna bağladığı fuların altından çıkıp yüzüne düşen kabarık, yumuşak buklesini geriye doğru ittirdi. Sıska ve kemikli vücuduyla askere nasıl göründüğünü tahmin edebiliyordu; yarım da olsa her Yahudi gibi dağınık ve pis olmalıydı. Başını eğmeye zorladı kendini.

Asker sessizce karşısında duruyordu. Bekliyordu. Sesindeki yumuşaklık bir anda Kája'nın tüm korkularını bertaraf etti.

"Başka? Çocuklar için neye ihtiyacın var?"

"Ne?" diye fısıldadı Kája, nöbetçiler geri dönecekler diye bir anda dehşete kapılarak. Bulundukları yer fazla sessizdi. Aralarına düşen gölgelerin arasından kendi kalp atışlarını işitebiliyordu.

"Çocuklar," diye fısıldadı asker. "Okulda çalışıyorsun. Malzemeye ihtiyacın olmalı."

Kája başını salladı, şaşkındı. "Evet... İhtiyacımız oluyor. Ancak tek düşünebildiğim şey yemek. Çocukların kuvvetlenmek için besine ihtiyacı var. Küflü ekmekten ve donuk çorbadan fazlasına ihtiyacı var."

"Başka?"

"Ee... Kâğıt. Müsveddeler dışında hiç kâğıdımız yok. Karne sevkiyatından gelen kahverengi mektup kâğıtlarını ve karton kutuları parçalayıp dağıtıyorum. Postane atılmış mektupları getiriyor, ölen ya da başka bir yere nakledilen mahkûmlara yazılan mektupları..."

"Kâğıt. Sanırım size kâğıt bulabilirim. Başka?"

"Kalem, boya kalemi, eğer varsa. Suluboya ya da pastel. Aslında renkli olan her şey. Çocukların buna ihtiyacı var. Yaratıcılıklarını gösterebilecekleri şeylere. Güzel olan her şeyi onlara ayırırım. Kâğıt mendil. Yapışkan. Pastel boya."

Kája okul hakkındaki sorulara cevap vermeye hazırlanmamıştı ama kendini askere güvenirken buluverdi. Çocuklar için yalnızca hayal olan her şeyi dilemekten kendini alıkoyamıyordu.

"Ne tür malzemeler var bilmiyorum ama ne bulursam getireceğim."

"Peki ya kitap?" Bu istek Kája'nın kalp atışlarını hızlandırmıştı. "Elinde olan tüm kitaplar. Bir kütüphane olduğunu biliyorum ama çalışırken çocukların oraya girmesine izin vermiyorlar. Almanca, Danca ve Çekçe ne varsa. Onları saklarız, söz veriyorum. Gerekirse bir yere bile gömeriz. Ancak okumaları gerek. Kitaplar başka bir dünyaya kaçmaya olanak tanır, çocukların buna çok ihtiyacı var."

Asker başını sallayarak, "Hangi çatı katındasın?" diye sordu. "Hangi bina?"

Kája'nın o an nefesi sanki ciğerlerine sıkışmıştı.

Ona o kadar güvenebilir miydi?

"İki blok ötede ama orası olmaz." Binayı paylaştıkları diğer insanları düşünerek başını iki yana salladı. "Onları okula

getir. Yahudi Konseyi'ndeki doktor benim babam, evet. O, eşyaları nereye getireceğini bilir."

"Güzel." Kája'nın önerisini kabullenmiş görünen asker, başka bir şey sormadı. "Gel. Geri dönmelisin."

Ekmeği yere düşüren Kája, almak için eğildi.

"Ekmek!"

Asker onu bir anda geri çekti, o kadar hızlı çekmişti ki neredeyse dengesini kaybedip düşecekti. Onu dirseğinden kavramıştı, kavrayışı sert değildi. Gözlerine baktı.

"Lütfen," dedi Kája. Ancak asker onu elinden çekerek mağazanın arka tarafına götürdü.

"Görmüyor musun? Küflenmiş. Hastalık riskinden başka bir şeye yaramaz. Sana söz veriyorum, ihtiyacın olan her şeyi sabah elinde bulacaksın. Şimdi bununla yakalanmanı istemem, hem de yenilecek hiçbir tarafı da yokken..."

Nazi askeri onu elinden tuttu, birlikte arka kapıya kadar yürüdüler. Bu hareketi Kája'yı hem şaşırtmış hem de içini büyük bir suçluluk duygusuyla kaplamıştı. Tiksinmeden bir Nazi askerinin tenine dokunmasına izin verecek, onda iyi bir şeyler bulabilecek kadar gerçekten güvenir mi olmuştu ona?

"Beni dinlemelisin," dedi asker, arka sokağa çıkıncaya kadar Kája'yı yanında tutmuştu. Başını öne doğru uzatıp sağa sola bakındı, ardından ondan tarafa döndü. İkisi de gölgede kalacak şekilde sokağa çıkmıştı. "İhtiyacın olanları sana getireceğime söz veriyorum. Gün doğumunda okulun arka kapısına git. Oraya senin için bir kutu bırakacağım, koli yığınının arkasına gizlenmiş olacak."

Kája adamın tuttuğu elini geri çekti. "Benim bir Yahudi olduğumu biliyorsun. Neden umursuyorsun? Bize neden yardım ediyorsun?"

Asker güçlükle başını salladı, sokağa son bir defa daha baktı.

"Bir Yahudi olduğunu biliyorum," dedi nihayet sokakta ilerleyerek. Kája da hemen peşinden ilerliyordu. "Sana bu yüzden yardım ediyorum."

"Adın ne?" diye sordu sokağın köşesindeki ahşap sandıkların arkasına çömeldiklerinde.

Bu soru karşısında şaşırmış görünen asker kaşlarını hafifçe çatarak fısıldadı. "Dane." Kája'yı okul binasının arkasında kalan tuğla binaya doğru çekti. "Buradan sonrasını koşarsan başarabilirsin. Işıktan uzak dur."

Kája başını salladı, oysa bacakları hareket etmiyordu. Yardım etmesinin nedenini öğrenmeyi ne çok istiyordu. Neden yardım ediyordu? Neden o ölüm üniformasını giyiyor ve Nazilerin kan donduran eylemlerine yardım ediyordu? Nasıl bir çelişki içindeydi?

Askerin çarpıcı derecedeki kibar bakışlarından kaçınmak için gözlerini yere eğdi.

"Teşekkür ederim," diyebildi ve bu, bir Nazi askerine söyleyebileceğini hayal ettiği cümlelerin ötesindeydi.

"Git şimdi. Yol açık," diye emretti asker, ciddi bir tonda fısıldayarak. Kája ondan uzağa birkaç adım atınca da gölgelerin arasında kayboldu.

Korkuyu iliklerine kadar hissederek arkasını döndü ve var gücüyle koşmaya başladı. Küçük çatı katının bulunduğu binanın içine girip kapının iç tarafına sırtını yaslayıncaya dek durmadı.

Az önce ne olmuştu? Bir asker onu teslim etmemişti. Aslına bakılırsa ona adını söylemişti.

Dane.

Adını söylemişti. Özgürce. Duraksamadan. Ve Kája'dan adını söylemesini de beklememişti. Alnında beliren terleri silip merdiveni tırmanırken aklında bir soru vardı. Acaba adını zaten biliyor muydu?

Ertesi sabah erkenden okula varınca cevabını aldı. O ve Sophie okul binasının arka kapısında bir malzeme kutusu buldular.

İçinde yiyecek vardı. Hem de aylardır gördüklerinden çok daha fazla yiyecek... Ekmekler, tuzlanmış et... Renkli kalemler... Göz kamaştıran mavi ve sarı renkli sulu boyalar... Kája o kadar sevinmişti ki elindeki her bir malzemeyi tek tek öpebilirdi. Her şey okulun arka kapısında beliren bir rüyaydı sanki. Bir not iliştirilmişti ve notta yalnızca tek bir şey yazıyordu: Kája'nın adı. Notla beraber bir kutu kâğıt da vardı. Dane ona çocukların kullanması için tomar tomar kâğıt getirmişti.

Kája uzun zaman sonra belki de ilk defa gülümsemişti; Terezin'in işe yaramaz kâğıt paraları vardı elinde.

Otuz Üçüncü Bölüm

"Demek havalimanındasın. Eve mi dönüyorsun?" Penny'nin sesinde endişe vardı. Nasıl olmasındı ki? Sera az önce William'ın geçmişindekilerle yüzleşmişti. Şimdi de Heathrow Havalimanı'nın kalabalık terminalinde bir başına oturuyor, bir sonraki adımını planlamaya çalışıyordu. Elinde San Francisco'ya gidecek uçağın bileti vardı ama hâlâ bileti kullanıp kullanmamakta kararsızdı.

"Belki. Bilmiyorum."

"O burada mı kalacak?"

"Şimdilik. Evet. Ona eve dönüp her şeyi boylu boyunca düşüneceğimi söyledim ama şimdi ne yapacağımı hiç bilmiyorum." Sera koltuğa kendini bıraktı. Konuşurken gözlerini elindeki mendille siliyordu. "Bağırıp çağırma olmadı. Öfkeli de değildik. Ona sadece davasına odaklanması gerektiğini, bunu yapabilsin diye de eve döneceğimi, döneceğimizi söyledim."

"Yani ona bebekten bahsettin?"

Sera burnunun kemerini tuttu, gözlerini kapadı ve gergin bedenini rahatlatmaya çalıştı.

"Evet. Söyledim. Hem de olabilecek en kötü şekilde. Ona bir gün nihayet eve döndüğünde seni beklemiyor olacağız dedim."

Penny hemen bir cevap vermedi.

Ne zaman tepki vereceğini ve ne zaman susacağını bilmesini sağlayan bir yeteneği vardı; bir arkadaşta bulunmaz nimetti bu özelliği. Oturduğu yerden gelip geçen yolcuları seyrederken Sera, Penny'nin bu konuda usta olmasına minnettarlık duyuyordu.

"Peki. Ne tepki verdi?"

"Bebekten bahseder bahsetmez kalmamı istedi, beni durdurmaya çalıştı. Ama ben kendimi çektim." Etrafında onu fark edecek kimse olmasa da omzunu silkti. "O da gitmeme izin verdi."

"Sera." Penny'nin sesi usul bir fısıltı şeklinde çıkıyordu. "Tanrı biliyor ki şu dünyada Will'in senin gerçekten gitmeni istemiş olmasına imkân yok. Eminim ki yalnızca seni koruduğunu düşünüyordu."

"Bunu göstermenin gerçekten komik bir yolunu bulmuş."

"Şey, haklı ama," diye azarladı Penny. "İlk defa ona katılıyorum."

Sera'nın ağzı açık kalmıştı. "Ne hakkında?"

Penny olamazdı. William'ın hiçbir soru sormadan yanında olması gereken tek kişiyi kendi tarafına çektiğine inanmıyordu.

"Eve dönmelisin, balım."

"Bu yüzden havaalanındayım."

"Hayır, *eve* demek istedim ve o ev senin kocan... kocanın olduğu yer. Ev bir malikâne ya da şehirdeki bir apartman dairesi değil. Kayınpederinin yaşadığı yer de değil ve seni temin ederim ki Londra'da bir dakika daha durmayıp bir uçağa atlayarak peşinden gelecektir. İşin özü senin onun yanında, onun *tarafında* olman gerekiyor."

"Ama bana yalan söyledi! Geri çevirdiği kız kardeşini bana nasıl anlatmaz? Bunca süredir o eserleri biliyordu. Parayı biliyordu. Her şeyi biliyordu."

"Biliyorum. Onun için bahaneler üretmiyorum." Penny iç geçirdi. "İnan bana, telefonu kapar kapamaz gidip yüzüne bir yumruk indirmek çok hoşuma giderdi. Bunu gerçekten hak etti, doğru. Ancak söylediğim şu ki sen onu seviyorsun, geçmişte hataları da olsa. Kalbini ona adadığın zaman da böyle söylememiş miydin? Düğününüzün hemen ardından bana ne olursa olsun ona güvendiğini söylemedin mi?"

"Güven kazanılır."

"Ama aynı zamanda bir seçimdir. Seni tanıyorum, Sera. Merhametli bir yüreğin var. Ayrıca ömrün boyunca bu adamı seveceğine dair biz söz verdin. O ömürde kocanın hatalar yaptığı günler olmayacak mı sence?"

"Penn..."

"Tamam. Büyük hatalar. Çok büyük hatalar yapmış," diye karşı çıktı Penny. "Ne kadar büyük oldukları hakkında tartışmıyoruz. Biliyorum. Ama bir düşün. Tüm bunlar nereden çıktı? Korkmuş. Doğru mu? Tıpkı onunla tanıştığın zamanki sen gibi."

"O zamanlar bana geçmişte yaşadığımla ilgili nasihatler veriyordu."

"Belki de bunu değer verdiği birisinin onun gibi bir hayat sürmesini istemediği için yapıyordu? Dinle. Zaman zaman aptal bir adam olabilir..."

"Bunun ne faydası var?"

"Fayda olsun diye demedim. William'ın da tıpkı erkek kardeşi gibi Hanover erkeklerinin ilgilenilmeye ihtiyacı var anladığıma göre. Ama en azından senin William'ın sana dair hislerini bilebilecek kadar zeki. Zaten bugüne kadar senden bazı şeyleri saklamasının sebebi de bu. Eğer William seni kaybedeceğini akıl etseydi o zaman inan bana suçuyla yaşamaya kendini hazırlardı. Yapmadığı bir şey için hapse bile giderdi. Çünkü geçmişte işlediği günahların bedelini böyle ödeyeceğini sanırdı. Sera, bu onu kötü biri yapmaz."

Penny susunca hatta sessizlik oldu.

"Öyle olmadığını biliyorum. O iyi bir adam. Ama cevapları da bilmiyorum. Kafam çok karışık."

Hoparlörlerden son çağrı anonsu yükseldi.

Sera aceleyle koşturan yolcuların üzerinden anonsu işitti.

Paris.

Bir yerlerde bir uçak Paris için yolcularını almaya başlamıştı. Aklındaki düşünce kalbinin hızla atmasını sağlamıştı.

Cep telefonunun saatini kontrol etti.

"Penn, kapatmam gerek."

"Tamam. Uçağın kaçta kalkıyor, söyle bana. Gelip seni göreyim, bu işi beraber çözelim."

Sera valizini arkasından çekerek kalabalığın arasında ilerlemeye çalıştı. "Eve gidiyorum."

"Güzel." Penny telefonda içini çekti. "Nihayet aklın başına geldi."

"Ama önce bir seyahate çıkacağım."

"Canım, kapımda belirmen beni şaşırtmadı."

Sera, Sophie Haurbech-Mason'ın apartman dairesinin koridorunda elinde valiz ve küçük bir mücevher kutusuyla duruyordu.

"İncileri düğünüme göndermene çok mutlu oldum. Onları sana geri yollayacaktım ama Paris'e bu kadar yakın olduğumu görünce..."

Sophie minyon yapılı bir kadındı. Saçları o kadar griydi ki ışığın altında âdeta menekşe renginde parlıyordu. Cana yakın sıcaklığı da yalnızca yaşlı arkadaşının sunabileceği türdendi. Sophie kapıyı ardına kadar açtı ve Paris'e gelene kadar uçakta ağlayan, bedenen yorgun düşmüş Sera'yı içeri buyur etti.

"İçeri gel, hayatım. Senin ve o incilerin bana bir şekilde dönecek yolu bulmasını bekliyordum zaten."

Otuz Dördüncü Bölüm

7 Aralık 1943

Terezin

Gökyüzündeki yerini alan ay parıldıyor, mavi-gri ışık huzmeleriyle yolu aydınlatıyordu.

Kája gölgede bekliyordu. Çatı katındaki odalarının bulunduğu binanın sıvalı duvarına sırtını yasladı, paltosunun yakasını boynuna doğru çekerek gecenin keskin soğuğundan korunmaya çalıştı.

"Çocuklar için yiyecek getirdim," diye fısıldadı Dane, elindeki kâğıda sarılı paketi uzatmadan önce omzunun üstünden arkasına baktı. "Nöbetçiler Kızılhaç'ın postaneye getirdiği yemek yardımlarına el koydu. Paketler Danimarkalı mahkûmlara yollandı, tabii o mahkûmlar da buraya gönderildi. Kimsenin görmediği bir zaman bunları çalabildim. İçinde konserve et ve peynir de var. Siyah çay. Hatta bir kutu bisküvi de... Çocuklara kuvvet vereceğinden eminim."

Kája başını sallayarak onun verdiği öteberileri alıp göğsüne bastırdı.

"Sorun ne? Sevinirsin sanmıştım. Kampa bir yıldan uzun süredir bu kadar düzenli yemek geldiğini görmemiştik."

"Dane." Kája'nın sesi etraflarında esen kış rüzgârıyla taşınıyor, sokağın arasında öten soğuk ıslığa karışıyordu. Başı öndeydi, gözlerine bakmamaya çalıştı. Açık açık ağlamasına engel olabilen tek şey dudağını ısırmaktı, Kája da öyle yaptı ama konuştu. "Annem bugün öldü."

Dane başındaki kepi çıkararak Kája'ya yanaşıp yüzünü incelemeye başladı. Dane'in gözleri, Kája'nın solmuş ifadesi ile arkasında kalan boş sokak arasında gidip geliyordu.

"Benim... yapabileceğim bir şey var mı?" Soğuk havada, nefesi âdeta bir sis kümesi gibi asılı kalmıştı.

"Hayır. Babam yardım almayı kabul edecek hâlde değil. Bizi, ikimizi de güçlü tutmaya çalıştı. O olmasaydı çalışıyor olamazdım. Onun varlığı olmasaydı annem burada bir gece dahi hayatta kalamazdı. Ama şimdi ne oldu?" Kája başını iki yana salladı, gözlerine oturan kederin ağırlığı yere bakmasına neden oluyordu. "Korkarım ki babamın burada hayatta kalmak için tutunduğu tek dal da kırıldı."

Kája yüzünü Dane'den uzağa çevirdi, gözyaşları paylaşamayacağı kadar özeldi.

"Daha önce, buraya gelmeden önce bu dünyadan göçerken kimsenin elini tutmamıştım. Peki ya şimdi? Elimi tutan sonra da kayıp giden ellerin sayısını bilmiyorum bile. Trenlerin gelip gittiğini, içinden hayalet gibi insanların indiğini gördüm. Şehir meydanının etrafında kaybolmuş birer ruh gibi gezinen herkesi hatırlıyorum." Kája boş sokağa bakarak başını iki

yana salladı ve tenini acıtan soğuğa doğru fısıldadı. "Böyle bir şeye şahit olmak ne zaman olağanlaştı? Sokaklarda cesetler. Kenara atılmış. Üstlerine kar düşmüş. Ocaklarda yakılmış. Ya ellerinde silahlarıyla nöbetçileri resmeden çocuklarım? Yiyecek hayali kurarken trene bindiriliyorlar. Bu kadarı çok ağır. Böyle bir dünyada yaşamak istemiyorum. Londra'da başımıza bomba yağarken bile bu kadar ümitsiz hissetmemiştik. Ne zaman birer hayvan olduk?"

Dane sessizdi. Etrafındaki geceden hafif sesler geliyordu. Rüzgârın fısıltısı, suyun damlayan sesi onları birer hayalet gibi karşılıyordu. O an Dane'in ayaklarının altındaki buzun üstünü kazıyan postalının sesini duydu.

"Sana yardım etmek istiyorum."

Kája gözlerini açtı. Evet, Dane gerçekten de ona doğru bir adım atmıştı. Onun duruşunu, arkasından nefes alışını hissedebiliyordu. Bir el uzandı; Kája bu eli hissetti. Yumuşaktı, paltosunun kolunu zar zor ısıtıyordu. Uzanıp arkasından omzunu sıktı.

"Mağazaya gittim." Kája ondan yana dönerek Dane'e baktı. "Çocuklar için bıraktığın kâğıtların, yani paranın bir kısmıyla çarşıya gittim. Annemin inci kolyesini satın aldım. Belki kulağa çok saçma gelebilir, fakat annem onu görürse küpelerin hatırası zihninde bir şeyleri tetikler diye düşündüm. Ama o çoktan ölmüştü. Kolye bende kaldı. Ama küpeler? Onları bıraktım. Onları unutmak zorundayım." Sesi çatallaşarak bir hıçkırığa dönüştü. "Çünkü o buradan asla ayrılamayacak."

"Kája, çok üzüldüm."

Kája dönüp onun yüzüne baktı. "Üzüldün mü? Üzüldün mü gerçekten?"

"Üzüldüğümü biliyorsun."

"Ama sen de onlardan birisin, öyle değil mi? Bir Nazisin."

"Lütfen, bana onlardan birisin deme." Dane'in boğuklaşan sesinden pişmanlık akıyordu.

"Sen bir mühendissin, biliyorum. Yine de onların işini yapıyorsun. Yine de dönüp bakmadan yürüyorsun. İnsanların açlıktan kıvranışını seyrediyorsun. Gözlerinin önünde ölesiye çalışıyorlar ve sen öylece duruyorsun. Emirler alıyorsun, öyle değil mi? Söylesene, sırf onlar istedi diye birini öldürdün mü?"

Dane cevap vermedi. Yüzü soğuktan donmuş bir hâlde öylece durdu. Cevap vermemesini gerçekten birisinin canını alıp bunu Kája ile paylaşmak istememesine mi, yoksa böyle bir soru duyduğuna şaşırmasına mı bağlamalıydı, bilmiyordu Kája.

"Ne önemi var, değil mi? Erkekler değişmez. Umut edebiliriz belki ama o da ilgisizlikten paramparça olur."

"İnsanları yerden kaldırabiliyorum sadece, her seferinde bir kişi." Sesi boğuk bir fısıltıydı – kendini savunan ve içtendi. Bir adım daha yaklaştı. Kája'ya baktı. Kadının yüzünü inceleyen gözlerinden yoğun duygular okunuyordu. "Her çocuğu kurtarmaya gücüm yetmeyebilir ama sana bu paketi verebilir ve sadece bir tanesini dahi kurtarabilirsem, buna değer."

Kája paketi kollarının arasında daha sıkı tuttu. Nedense herkesi kurtarabilecek bir ömür çizgisini kucaklamış gibi hissediyordu.

"Bana ne yapılacağını söyle. Lütfen... Nasıl yardım edebilirim sana?"

"Babam..." Kája durdu, doğru kelimeyi aradı. "Ona erişemiyorum. Eee... serseme döndü, daha doğru olur. Annemin durumu ağırlaşınca onu aradım ama her şey çok hızlı oldu. Annemin ateşi düşmüyordu, gözlerindeki fer uçup gitmişti."

Kája başını iki yana salladı, konuşmaya devam edemeyecekti.

"Bir şeye ihtiyacın var mı?" Dane soğukta burnunu çekse de gözlerinde sıcak bir ifade hâkimdi. "Seninle ilgilenmesi için bir hemşire gönderebilirim."

Kája başını iki yana salladı. "Hayır. İlgilenilmesi gereken onca hasta varken hastaneden kimsenin ayrılmasına razı gelemem. Doğru olmaz. Ayrıca binamızda hastalık olduğu izlenimi yaratmak istemiyorum. Yoksa..."

Genç kız sözüne devam edemedi. Eliyle ağzını kapadı, içinden yükselen feryadı avucuyla bastırdı. Başını iki yana salladı, sıcak birer damla hâline dönüşen gözyaşları yanaklarının üzerinde donuk birer iz yaratarak etrafa saçıldı.

Dane kepini yere bırakarak ona yaklaştı. Kelimelere lüzum olmadan kollarını Kája'ya doladı.

Karanlık üstlerini örtmüştü. İkisi de gölgelere saklanan bir Nazi askeri var mı diye etrafı kontrol etmedi. Öylece duruyorlardı. Kája yalnızca ağladı ve o kısa süre boyunca Dane de buna izin verdi. Genç kız yumruklarını Dane'in omzuna bastırdı ve yüzünü üniforma paltosunun kaşındıran yününe gömdü. Dane de çenesini Kája'nın başının üstüne yaslamıştı.

"Haklısın. Hemşire gönderildiğini öğrenirlerse binayı boşaltırlar. Tifüs her yerde."

"Biliyorum," dedi Kája ağlayarak. "Geçen hafta bir kızı kaybettik. Küçük bir kız. Dokuz yaşında. Çok tatlıydı. Okulda

onunla yalnızca ben vardım. Ailesini bile tanımıyordum, çocuklarının öldüğünü dahi söyleyemedim." Dane'in paltosuna doğru hıçkırdı.

Dane onu daha sıkı sardı.

"Burası nasıl bir yer böyle?" Kája derin derin nefes alıp veriyor, her nefes alışında ciğerleri dondurucu havayla sızlıyordu. "Dünyanın cehennemi mi? Daha mı kötü? *The Telegraph* gazetesinde çalışırken buna benzer ölüm kampları hakkında haberler yapardık da inanmazdım. Kimse bu kadar şeytani olamaz diye düşünürdüm. Şimdi buradayım ve ıstırabın ne kadar şiddetli olduğunu görüyorum. Âdeta canlı ve gülümsüyor, Nazi yeşili üniformalara bürünmüş hâlde insanların kafasına ateş ediyor."

"Kája, yemin ederim, Tanrı şahidimdir ki sana daha fazla zarar vermek için gelmedim." Dane bir an duraksadı, ardından sesindeki o demir gibi ciddiyetle devam etti. "Bu akşam buraya gelip seni bulmamın başka bir sebebi var, yiyecek getirmekten başka bir sebep. Ancak bunu şimdi konuşamayız, tüm olanlardan sonra olmaz."

"Hayır," dedi gözlerini Dane'e doğru kaldırarak.

Kája, Dane'in gözlerinde beliren ifadeyi görünce hâlâ onun kollarında olduğunu fark ediverdi. Birdenbire geri adım attı ve elinin tersiyle gözlerini sildi, içinde filizlenen suçluluk duygusuyla Liam'ı düşündü. Böylesine korkunç bir yerde, böylesine korkunç bir günde başka bir erkeğin sıcaklığına sığınmak suç muydu?

"İyi ya da kötü... Korkmuyorum. Artık hiçbir haber beni şaşırtamaz. Üzerimde bir hüküm sahibi olduklarını hissetmelerine izin vermeyeceğim. Üstelik her şeyimizi elimizden

almalarından sonra..." Kája çenesini havaya kaldırdı. "Ne oldu?"

"Kampı temizleme emri aldım." Kája gerilince Dane açıklama yapar gibi elini kaldırdı. "Hayır. Öyle *temizleme* değil. Normal temizleme. Güvendesin. Hepiniz güvendesiniz."

Kája nefes verdi. "O zaman ne?"

"Güzelleştirme. SS Albay Karl Rahm, adını duymuş muydun?"

"Evet," diye cevap verdi Kája. Babası Nazi albayından bir ara bahsetmişti.

"Kampın en iyi şekilde görünmesini istiyor. Buradaki mahkûmlar için durum iyileştirmesi istiyor. İlk geldiğinizde döşediğimiz boru hattını anımsıyor musun?"

Kája başını salladı. Yanılmıyorsa buraya gelmeden önce su sıkıntısı yaşanıyordu. Kampın içindeki kuyularda hastalık kaynıyordu. Ancak tesisat döşenince kamptaki sağlık durumu da nispeten iyileşmişti.

"Bunun gibi bir şey ama daha büyük çaplı. Kamptaki iyileştirmeyi yönetmem için himayeme malzeme, hatta para tedarik edildi. Bu iyileştirmeler burada insanların faydasına olacak. Sağlık. Temizlik. Tıbbi hizmet."

"Peki ya yemek?"

"Evet. Çalışan insanların uğrayıp dinlenebileceği bir yer yaptıracağız." Dane başını salladı. "Dinle." Bir avuç ufak kâğıt uzattı. "Bilet. Sen ve çocuklar için."

Kája tereddüt etti. "Ne bileti?"

"Yarın meydanın karşısındaki Neuegasse Sokağı'na bir kafe açılacak. Bu biletlerle sen ve çocuklar oraya gidebilirsiniz. Yemek olacak. Kahve, hatta tatlı. Müzik gösterileri

olacak, tıpkı kampta gördüğümüz konserler ve tiyatrolar gibi. Nazi sanat komitesinin orada faaliyet göstermesine izin verildi ve artık bundan fazlasına da sahip olacağız."

"Dane. Kusura bakma ama tüm bunları anlayamıyorum."

"Neyini anlayamıyorsun? Yiyecek işte. Al şunları."

"Sokaktaki adamı kaldırdığın günü hatırlıyor musun? Dizlerine kadar çamura bulandın, hayatını o adam için riske attın. Diğer Nazi askerleri bunun için seninle alay etti. Seni daha sonra mahkûmların cenazesinde gördüm. Okula yiyecek getirdin. O zaman da anlamamıştım, hâlâ anlamıyorum. Babama senin bize neden yardım ettiğini sordum. Ne cevap verdi, biliyor musun?"

Dane başını iki yana sallayarak fısıldadı. "Hayır."

"Babam insanların faydasına çalışan asker için 'Tanrı'nın adamı olan birisi var' dedi. Bu doğru mu? Bu yüzden mi bize bu biletleri getiriyorsun? Yoksa başka bir nedeni mi var?"

"Tanrı'nın adamı olup olmadığımı bilmiyorum. Tanrı'nın varlığından bile şüpheliyim." Dane yere eğilip kepini aldı, ardından yeniden başına yerleştirdi. Üniformasına eklediği bu kep ile sanki bir Nazi olduğunu ve herhangi bir övgünün ona yabancı geldiğini hatırlatır gibiydi. "Burada gördüklerimde neyin doğru olduğunu ve neler yapılabileceğini düşünmeye çalışıyorum. Yapmak için emir aldığım şey ile yapmaktan *nefret* ettiğim şey arasındaki fark ne? İkisinin arasında âdeta duman gibi ince bir çizgi var. Lakin tek bildiğim burada faydalı işler yapmak istediğim. Tanrı'nın yardımı var mı, yoksa yok mu, hiç bilmiyorum."

"Asıl nedenin ne, Dane?"

Dane durdu, eldivenli elindeki biletleri salladı. "Yardımına ihtiyacım var."

"Yardıma mı? Sana ne yardımım dokunabilir ki?"

"Rahm buradaki sanat komitesini öne çıkarmak istiyor, bunun için senin yardımına ihtiyacım var."

"İyi de neden ben? Neden şimdi?" Kája etrafına bakındı. "İnsanlar ölürken neden müzik gösterilerini ve tiyatroları bu kadar önemsiyorlar?"

"Uluslararası Kızılhaç Komitesi buraya gelecek. Danimarka hükümeti onların ziyaretlerinin onaylanmasını diliyor. Biz de hazırlıklar için görevlendirildik."

Kızılhaç.

Bunu aylardır aklına getirmemişti. Oysaki onların üniformasını bizzat kendi taşımıştı. Norwich tren istasyonunda Liam'ın ona üniformayı uzattığı anın hatırası gözlerinde canlandı.

"Ne oldu?" Dane, Kája'nın yüzüne yayılan ifadeyi yorumlamış olmalıydı.

"Sadece bir zamanlar Kızılhaç'ta olan birisini tanıdığım aklıma geldi."

"Kim?"

"Kimse," dedi Kája başını iki yana sallayarak. "Londra'da ortak bir arkadaşımız var, o kadar."

"Kimin geleceğini henüz bilmiyoruz ama umarım senin arkadaşın da gelir."

"Her kim gelirse gelsin buraya vardıklarında neyle karşılaşacaklarını umuyorlar?" Kája'nın gözleri çatı katının kırık penceresine doğru yükseldi. Annesinin yatağının ucuna oturacak babasının neler düşüneceğini merak ediyordu.

"Örnek bir kamp. Tek bildiği bu. Haziran ayına kadar bu işi bitirmemi istiyorlar. Buradaki insanlarla çalışabilecek birisine

ihtiyacım var. Çocuklar için sanat etkinliklerini yürütebilecek birisine. Bana yardım eder misin?"

"Evet, ederim."

"Ben de öyle söylemeni umut etmiştim." Dane güçlükle yutkunup başını salladı. "Bunu kabul ettiğini duymamın ne anlama geldiğini şimdi daha iyi hissediyorum."

"Kazanmalarına izin vermeyeceğim. Hiçbir şeyi geri vermeyeceğim. Çocuklar bunu hak ediyor," diye nefes veren Kája, havanın yeni bir umudu filizlendiremeyecek kadar dondurucu olduğunu unutmuştu bile. "Sana yardım edeceğiz. Ne zaman başlıyoruz?"

Biletleri yeniden uzattı. "Yarın çok mu erken?"

Otuz Beşinci Bölüm

Sera valizini kapının yanına bıraktı ve şöminenin yanındaki rahat koltuklardan birine yerleşti. Sophie de Sera'nın karşısındaki koltuğa oturdu.

Sophie'nin apartman dairesindeki mobilyaları tıpkı Sera'nın hatırladığı gibiydi; antika ve Parizyen, çuha çiçeği ve menekşenin tonlarıyla bezeli... Şöminenin rafı hâlâ siyah-beyaz fotoğraflara ev sahipliği yapan antika çerçevelerle dolup taşıyordu. O kadar çok çerçeve vardı ki biri dokunsa hepsi devrilecekti. Odanın öteki ucundaki masada hâlâ bir daktilo vardı.

Sera eski dostunun varlığından sıcaklık duyarak etrafına bakındı.

"Böyle aniden geldiğim için üzgünüm," dedi ve incilerin olduğu kutuyu kahve sehpasına koydu.

"Düğünden sonra bana telefon edip William'ın uğraşması gereken bazı hukuki işler olduğunu söylediğinde... aslına bakarsan bana da uğrayıp uğramayacağını merak etmiştim."

"Bu sefer farklı. Bir resim aramıyorum."

"Hayır, aramıyorsun. Kaçıyorsun." Sera başını kaldırır kaldırmaz Sophie'nin, gözlüğünün üstünden ona merakla bakan gözleriyle karşılaştı. "Hayat böyle, değil mi? Gerçek hayat. Aşk gerçekten karmaşık bir iş."

Sera başını salladı. "Öyle."

"William'ı merak ediyorsun, hımm? O dar gömlekli avukatlar sana hikâyeler anlatıyor, senin de aklın karışıyor. Şüphe ediyorsun."

"Şüphem yok, en azından ilk başta yoktu. Onu tanıdığımı sanıyordum. Onu tanımak için bir yıldan fazla sürem oldu. Ancak zaman akıp giderken benden bir şeyler gizlediğini fark ettim."

"Ah." Sophie koltuğuna yerleşti. "Demek mükemmel değilmiş. Sen de şimdi tanıdığın William'a inanmaya kendini zorluyorsun, tanıdığını sandığın William'a değil."

Sera dudaklarında gönülsüz bir tebessümün belirdiğini hissetti.

Karşısındaki kadının Sera'nın tüm sorunlarını, tüm yaralarını ve yanlış anlamalarını süzüp güvenilir bir gerçekliğe dönüştürebilme yeteneği güzeldi.

"Öyle de denilebilir."

"Sera, beni en son ziyaret ettiğin zamanı hatırlıyor musun? Bir hikâyenin sonunu arıyordun. Daha doğrusu bir resim ve arkasında yatan anlamları."

"Elbette hatırlıyorum. Adele ve Vladimir," diye cevap verdi Sera, içgüdüsel olarak şöminenin rafından onlara gülümseyen güzel çiftin fotoğrafına baktı. "Onlarınki gerçek güzelliğin hikâyesiydi. Yürek burkuyordu ama birbirleri için mücadele vermeleri çok güzeldi, onları kimse yıldıramadı. Ama şimdi yaşanan onca şeyden sonra? Böyle bir sevgiyi anladığımdan emin değilim."

"Eğer yeterince derine inersen bence anlayacaksın."

"Ama Sophie, ben hamileyim." Omuzlarını hafifçe silkti. "Ve korkuyorum."

Yaşlı kadın gülümseyerek başını salladı. "Bu gayet normal. Her anne adayı korkar. Bilsen de, bilmesen de işin özü bu."

"Şaşırmadın yani."

"Hayır. Şaşırmadım." Sophie başını iki yana salladı. "Çiftlerin bebekleri olur, Sera. Benim de iki tane var. Bunda korkulacak bir şey yok."

Sophie'nin cevabı Sera'nın gösterebilmek için epeydir uğraştığı gülümsemeyi meydana çıkardı.

"Sera." Sophie şöminenin rafına doğru elini kaldırdı. "Şu fotoğrafı görüyor musun, arkadaki büyük olanı?"

"Gelinlikli olan mı?"

Sophie başını salladı. "Evet. Kalk ve al. Onu bana getir."

Sera emre itaat ederek diğer fotoğrafları dağıtmadan çerçeveyi yerinden özenle çekip aldı. Ardından elinde orta boy çerçeveyle Sophie'nin yanına çömeldi. İçindeki portre fotoğrafla beraber çerçeveyi Sophie'ye uzatırken resimdeki kişiyi daha önce gördüğünü fark etti.

"Bu..." Sera parmağını çerçevenin kenarında gezindirdi. "Kaybolan muhabir, değil mi? Terezin'de öğretmenin olan kadın. Bana onun hakkında bir gazete makalesi göndermiştin."

"Adı Kája'ydı." Sophie çerçeveyi yaşlanmış elleriyle nazik bir edayla aldı, gelinin fotoğrafının üstünde parmağını gezdirdi. "Çok güzel, değil mi?"

"Öyle, evet." Sera katılarak başını salladı.

"Şahane bir kadın. Senden pek farklı sayılmaz, hayatım. Onun da tamamlaması gereken bir yolculuğu vardı. O da âşık oldu, evet. Güçlüydü de... Hem de o zamanlar fark edemediği kadar... Terezin'de bana hayatımı bağışlayan, aynı zamanda hayatımın geri kalanında bana ebeveynlik eden kadın buydu. Beni evlat edindi."

"Ve seni kurtardı."

Sophie başını salladı. "Evet, kurtardı."

"Nasıl?"

"Düşündüğün gibi değil, silahı yoktu. Alman ordusunu savuramadı. Aslına bakarsan bir Nazi askeri ile arkadaş oldu. Bir Nazi'nin içindeki iyiliği buldu. Buna inanabiliyor musun?"

"Bunu sen söylemeseydin inanmazdım."

"Onun yüreğindeki iyiliği gördü ki o bile kendinde bunu göremezdi. Onun ve Terezin'deki çocuklar için bir umut öğretmeniydi. Etrafını saran hayatın kötülüğüyle yargılanmayı reddetti. Bugün bile beni hayrete düşüren bir cesareti vardı."

"Nasıl?" Sera öne doğru eğilip boynunu uzattı. Böylece o da fotoğraftaki güzelliği seyredebildi.

"Kendi hayatını benimkinin yerine vermeye cesaret ettiğinden Auschwitz'e giden bir trene bindi. Tren raylarından krematoryuma kadar giden o yolu asla yalnız başıma yürümek zorunda kalmadım. Terezin'deki küçük okulda bu yolu tek başına yürüyen çocuklar hâlâ içimi titretir. Onlar Yahudiydi. Benimle aynı yolda yürüdüler. Yıllarca merak ettim: *Ben neden hayatta kaldım da onlar kalamadı?*"

"Peki, ne sonuca vardın?"

"Tanrı'nın beni kurtarmadığına..." Sophie elini göğsüne götürdü. "Hayatta kaldım çünkü Tanrı, Adele ve Kája'nın hayatta kalmasını istedi. Her şey yaptığımız seçimlerden ibaret. Biliyor musun canım Sera, eğer Auschwitz'deki o trenden yalnız başıma inseydim, Adele benim ölüme giden yürüyüşümü kemanıyla seyretmek zorunda kalacaktı. Auschwitz'deki gaz odalarına gidenlere müzik çalan Kadınlar Orkestrası'nı hatırlıyor musun? Ben orada olacaktım ve o beni görecekti. O ve Vladimir'in uğruna mücadele verdikleri her şey, tam da gözlerinin önünde kaybolup gidecekti. Sence de bu, onların ruhlarını onarılamaz derecede yaralamaz mıydı?"

"Ah, Sophie." Bunu düşünmek bile Sera'nın yüreğini paramparça etti. "Böyle bir şey olmadığı için Tanrı'ya şükrediyorum."

"Beni evlat edinen annemin kaç hayatı değiştirdiğini görebiliyor musun? Kája Tanrı'nın onu kullanmasına izin verdi. Sırf bu yüzden beni o trenden kurtardı."

"Nasıl, Sophie? Hayatını nasıl kurtardı?"

Sophie yüzünde bir tebessümle çerçeveyi elinde çevirdi ve arkasındaki karton sırtlığın kilitlerini çözdü. Sırtlığı çıkardı ve gülümseyerek fotoğrafın arkasına gizlenmiş bir kâğıdı ortaya çıkardı.

"Bana bunu verdi."

Sophie Sera'ya bir resim uzattı, bir çocuğun elinden çıkmış olduğu belliydi.

Sade olmasına rağmen muhteşem bir sanat eseriydi. Bir saat, bir tür kule suluboya ile boyanmış mavi gökyüzüne

doğru yükseliyordu. Ve kuşlar vardı, küçük kanatlı kuşlar göğe uçarak yumuşak, beyaz görünümlü bulutlara karışıyordu.

"Sana bir resim mi verdi?"

Sophie nefesinin arasından dilini şaklattı. "Hayır. Bana bir hikâye verdi. Bana bir saatten bahsetti. Çok *büyük* bir saatten. Ve bunun yüzünden resmini yaptığım şey ne, biliyor musun?"

"Hayır."

"Gökyüzüne bak." Solmuş suluboyanın yarattığı küçük lekelere işaret etti. "Görüyor musun? Bana umut verdi. Bana kanatları olan bir hikâye verdi, ben de uçabildim."

"Hikâye mi? Sence bilmem gereken şey bu mu?"

"Hımm. İstediğin kadar kalabilirsin, elbette. Ancak bunu duyduktan sonra eve dönmek isteyeceğine eminim."

Otuz Altıncı Bölüm

21 Aralık 1943

Terezin

Kája, çocuklar okuldan ayrıldıktan uzun süre sonra binanın ön tarafından bir sesin geldiğini duydu. Çok uzak, zor duyulur bir sesti ama içten içe sesin ne olduğunu biliyordu.

Ağlama sesi.

Malzeme odasından koridor boyunca ilerledi ve ne olduğunu görebilecek kadar kapıyı araladı. Menteşeler bu sefer ses çıkarmadığı için minnettardı.

Sophie orada tek başına oturuyordu. Omuzları düşmüştü, sırtı kapıya dönüktü. Minik bedeni ufak yürek burkan hıçkırıklarla aldığı her nefeste titriyor, minik elleriyle yüzünü kapayarak ağlama sesini bastırmaya çalışıyordu.

Bu acınası manzara karşısında Kája'nın kalbi sıkıştı.

Dışarı çıkıp kapıyı ardından kapadı. Sophie hemen gözlerini koluna sildi. Duygularını gizlemeyi denemişti, sanki boş derslikte ağladığının görülmesi utanılacak bir şeydi. Oturduğu

taburenin ucuna ilerledi, bu tavrıyla kaçmaya hazırlanan yaralı bir hayvana benziyordu.

"Seni rahatsız etmek istemedim," diye fısıldadı Kája. "Bir şey duydum ve birinin yardıma ihtiyacı var mı diye bakmak istedim." Bir adım daha yaklaştı. "Sana yardım edebilir miyim, Sophie?"

Küçük kız narin çenesine değen saçlarını dalgalandırarak başını iki yana salladı.

Kája uzun aylar boyunca küçük kızla bir ilişki kurabilmeyi başaramamıştı. Kája onu çatı katındaki odaya götürmüştü, giydirmişti, onunla ilgilenmişti ve onu Dane'in getirdiği yiyeceklerle beslemişti. Ona diğer çocuklarla beraber ders vermiş, Sophie'nin diğer çocuklar gibi kitaplara, resme ya da bir şeyler karalamaya küçük de olsa ilgi göstermesini umut etmişti. Ona çok yardımcı oluyordu ama yardımı yalnızca okuldaki çocuklar içindi. Sophie her zaman kendini geri planda tutuyordu.

Kája, Sophie'nin karşısındaki ahşap tabureye oturdu ve ellerini kucağında kavuşturdu.

"Sana nasıl yardım edebilirim?" Sophie'nin yüzüne doğru eğilerek fısıldadı. "İstediğin bir şey var mı?"

Sophie başını ondan tarafa çevirdi ve gözyaşlarının lekelediği yanaklarıyla başını salladı. Uzandı, minik parmaklarıyla Kája'nın elbisesinin yakasından sarkan haç kolyeyi tuttu.

"Onu anlat bana."

Kája şaşkın bir ifadeyle, "Bunun ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu.

Sophie başını salladı. "Çocukları seviyor, öyle değil mi?"

Kája yüzüne yayılan gülümsemeyi hissederek başını salladı.

"Evet. Sevdiğine inanıyorum."

"Peki ölen çocuklar için ne söylüyor?"

Kája, Sophie'nin kendi başına söylediği ilk cümlelerin bu konu hakkında olacağını asla tahmin edemezdi. Ancak başını hafifçe kaldırarak usulca sordu. "Erkek kardeşini mi düşünüyorsun?"

"Evet."

Raftaki resim kutusuna doğru yürüdü ve kutuyu indirdi.

"Sana bir hikâye anlatmak istiyorum. Bir saat hakkında, çok büyük bir saat." Gülümseyerek malzemeleri çıkarmaya başladı. Kâğıt, boya ve fırçalar... Hepsini teker teker masaya dizdi. "Prag'da, küçük bir kızken yaşadığım yerde eski bir şehir meydanı vardı. Ve bu meydanda çok eski, çok önemli bir saat bulunuyordu."

"Ne işe yarıyordu?"

"Saati gösteriyordu. Ama ondan da öte bir sırrı gizliyordu. Tanrı'nın insanları hakkında muhteşem bir hikâyesi var – Yahudiler, Hz. İsa ve her çocukla ilgilenişi hakkında... Dinlemek ister misin?"

Sophie elinin tersiyle gözyaşlarını kurulayarak başını salladı.

"Güzel. Ben de öyle söylersin diye umut etmiştim," diye fısıldadı Kája, küçük kızın yanağını okşayarak. "Ama anlatmadan önce benim için bir şey yapar mısın? Senin çizdiğin bir resmi de sınıf koleksiyonumuza eklemekten büyük mutluluk duyarım. Ben sana hikâyeyi anlatırken acaba sen de bana hissettiklerini resmeder misin? Saatin nasıl göründüğünü ve onun altında dururken neler görebileceğini çizebilir misin?"

Kája boya kavanozlarını açtı ve ona bir boya fırçası uzattı.

"Sence bunu benim için yapabilir misin?"

Sophie ona uzatılan fırçayı eline aldı.

Kája iskelet, güneş ve ayın hareket eden figürlerini ve kulenin içinde uçuşan serçeleri betimleyerek anlatırken o derslikte bir şey değişti.

Sophie ağlamayı bıraktı, elleri âdeta can buldu.

Elleri bir ustanın elleri gibi hareket ediyordu. Tuvaline sahip bir ressam edasıyla can verdiği resmine bıraktı kendini. Gözyaşları yüzünden yanakları hâlâ ıslaktı belki, ancak kararlılık ve kuvvet bir şekilde fırçanın ucundan kâğıda dökülüyordu. Dinlemeye devam etti. Tabii bir yandan resmine de... Bir kıvılcım gibi tutkuyla çalışıyor, o kıvılcımın alev alev yanmasını umut ediyordu.

"Bana ondan, Hz. İsa'dan bahseder misin?" diye sordu Sophie, hâlâ yumuşak, kendinden emin hareketlerle fırçasını hareket ettirmeye devam ederken.

"Ne bilmek istiyorsun?" Kája ağlamamak için kendini zor tutuyordu.

"Acı çekti mi?"

"Çok. Çok acı çekti."

"Bizim için mi öldü?"

Kája başını sallarken içinde kabaran duyguları dudağını ısırarak bastırdı. "Evet, Sophie. Öyle."

"O bir Yahudiydi."

"Öyle, tıpkı bizim gibi. Eğer şimdi burada olsaydı," dedi Sophie'nin çizdiği saat kulesinin üstünü maviye boyarken, "o da acı çekerdi. O da birbirimize yaptığımız şeyler için gözyaşı dökerdi."

Sophie gökyüzünü yükselen, minik kuşlarla süsledi.

"Eğer şimdi burada olsaydı..." Sophie fırçasını kenara bıraktı ve sustu.

Kája, Sophie ile aynı seviyeye gelecek kadar yanına çömeldi ve nazik hareketlerle kızın yanağındaki yaşları sildi.

"Canım, o *burada.* O görüyor. Acımızı biliyor. Buraya düşen her bir serçe için o da ağlıyor."

Sophie yüzünü Kája'nın göğsüne gömdü, birbirlerine sarıldılar ve odanın içinde sessizce ağladılar. Bir süre boyunca her şey unutuldu. Korkuların yarattığı tehdit eriyip gitti... Bir mezarlığa yürümenin hatırası soldu... Kaybetmenin acısı dindi.

Sophie'nin, Kája'nın omzuna düşen yaşları nihayet minik hıçkırıklarla hafifleyince, Kája onu bıraktı. Büyük saat ve parlak güneşli gökyüzünün resmedildiği kâğıda baktı. Çenesindeki Liam'ı gururlandıran inatçı gamzeyle resmi alıp odanın öteki tarafına götürdü.

Bir toplu iğne ile resmi diğer çocukların resminin olduğu perdeye iliştirdi. Hürmetkâr bir sessizlik içerisinde birlikte yarattıkları sanatı seyrettiler.

Sophie uzanıp onun elini tuttu.

Ondan tarafa bakan Kája, umut dolu bir ifadeyle, "Aç mısın?" diye sordu.

"Evet." Küçük, beklenmedik bir gülümseme dudaklarının kenarlarında belirmişti. "Çok ama çok açım."

Sophie'nin eline küçük bir parça ekmek yerleştirdi. Kızın masumca ekmeği yiyişini seyrederken Kája yemin etti. Terezin'den canlı olarak kurtulabileceklerinden emin olmasının imkânı yoktu. Daha da ötesi, Liam'ı bir daha göreceğinden de emin değildi. Artık hayatının bir anlamı olabilmesi için

Terezin'deki çocukları müdafaa etmek amacıyla Tanrı ondan ne isterse onu yapacaktı. Bunun bedeli kendi hayatından vazgeçmek dahi olsa da...

Otuz Yedinci Bölüm

Sera çantasını kapı ağzında bıraktı ve gördüğü ilk şeyi eline aldı. O da galeri olarak satın aldığı çatı katının küçük mutfağındaki bir spatulaydı. Onu başının üstünde tutarak yumuşak adımlarla San Francisco'daki çatı katında yumuşak adımlarla ilerlemeye devam etti.

Gürültü devam ediyordu. Önce bir metal sesi, ardından bir bağırtı, sonra da ne olduğu anlaşılmayan mırıldanmalar duyuldu.

Sera ağır adımlarla ilerliyor, içeride birisinin olabileceği ihtimaliyle temkinli davranıyordu. Ta ki William'ın homurtularını duyana kadar... Sera kitaplıkların dizildiği okuma bölümünün köşesinden diğer tarafa geçti.

William sırtı ona dönük bir şekilde, dizlerinin üstünde ahşap paletleri olan bir kutuya eğilmiş, bir şeyler karıştırıyordu. Etrafa ahşap parçalar yayılmıştı. Sera yüreğinde kabaran duygularla alt dudağını ısırarak gülümsedi.

Kocası bir beşiği monte etmekle uğraşıyor ve bu konuda acınası derecede başarısız görünüyordu.

Elindeki spatulayı bir sehpanın üstüne bıraktı ve William'ın dikkatini çekebilmek için boğazını temizler gibi öksürdü. William yavaşça arkasına döndü, onun yüzüne baktı ve yalandan teslim oluyormuş gibi ellerini havaya kaldırdı.

"Şey. Gerçek ortaya çıktı. Bir şeyi tamir etmeme izin verme sakın, yoksa sonu fena olur."

"Görüyorum."

William ayağa kalktı, elindeki tozları kot pantolonuna sildi ve ona doğru yürüdü. "Güya sürpriz olacaktı."

Sera ağır adımlarla bir sanat galerisine dönüştürdüğü loş ışıkla aydınlanan çatı katını inceledi.

Farklılık buradaydı işte. Seslere o kadar odaklanmıştı ki etrafına hiç bakmamıştı. O ve Penny Londra'ya o kadar aceleyle gitmişlerdi ki çatı katını darmadağınık bırakmışlardı. Sera'nın mobilyalarının etrafında kutularla sandıklar diziliydi. İçerisi şimdi geniş bir depodan çok öyle muhteşem görünüyordu ki Sera'nın neredeyse nefesi kesilmişti.

Paris'te Sophie'yle beraber kaldıkları günlerde William onlara bir yuva kurmuştu.

Sera elini göğsüne bastırıp etrafında dönerek içeriyi inceledi.

Yeni masa ve sandalyeler kutularından çıkarılmış, aile yemeklerine hazır bir şekilde köşeye yerleştirilmişti. Mutfağın dışında bir oturma grubu vardı ve kanepe ile berjerlerden oluşan bu bölüm şöminenin hemen önündeydi. İçine Sera'nın sanat, William'ın ise teoloji kitaplarının dizildiği upuzun iki

tane kitaplık duruyordu. Sera arka taraftaki büyük odanın yatak odasına dönüştürülmüş olabileceğini tahmin etti.

Ve ayakta durdukları yerdeki okuma koltuğunda sadece yeni doğan bir bebeğin sunabileceği türden tatlı bir masalsılık gizliydi.

Köşedeki minik lambanın ışığıyla aydınlanan yerde bir alt açma masası duruyordu. Tam karşısında ise battaniye ve pelüş ayı ile süslenmiş sallanan bir sandalye vardı. Beşiğin parçaları etrafa saçılmıştı ve tüm parçaların ortasında duran kocası meraklı bir ifadeyle yaptıkları karşısında onun nasıl bir tepki vereceğini bekliyordu.

"Beğendin mi?"

"Will... çok güzel. Elbette beğendim."

William avuçları yukarı bakacak şekilde ellerini kaldırıp uzattı. "Sen gelmeden önce her şey hazır olsun istemiştim."

Tam bir şey soracaktı ki William onun aklını okudu sanki.

"Penny senin geri döndüğünü söyledi." Başını bebek mobilyalarına doğru eğdi. "Ne alacağımı hiç bilmiyordum, sağ olsun arkadaşın fikirsiz kocana sanat içerisine gizlenmiş bebek eşyaları önererek bir ders verdi. Bir de nasıl özür dileyebileceğimi..."

"Anlıyorum," diye başıyla onu onayladı Sera. "Avukatlarla beraber malikânede olursun, mahkemeye hazırlanırsın diye düşünmüştüm."

"Dürüst olmak gerekirse öyleydim. Ta ki geleceğimin burada olduğunu fark edene kadar," diye yanıt verdi William. Bakışlarını bir anlığına Sera'nın karnına doğru çevirdi, ardından yeniden göz göze geldiler. "Benim geleceğim ikinizsiniz."

"Peki ya bu neyi değiştirecek, William?"

Odanın ortasında duran William, Sera'dan birkaç adım uzaktaydı. Ancak onu yargılasa bile Sera onun yanına gitmeyi her şeyden çok istediğini adı gibi biliyordu.

"Benim için her şeyi değiştirecek."

"Öyle mi?"

"Evet," diye cevap veren William'ın sesi hisleri yüzünden ağırlaşmıştı.

"İyi de neden? Neden gerçekte nasıl biri olduğunu benimle paylaşamadın? Seni geri çevirmezdim. Omzundaki yükleri seninle beraber taşırdım."

William ellerini cebine soktu ve çocuksu bir masumiyetle konuştu. "Korktum."

Öne doğru bir adım daha attı.

"Seninle tanıştığımda tüm dünyam değişti. Senin için daha iyi bir adam olmak istedim. Yoksunluğunu duyduğum cesareti bana sen verdin. Benim yüzümden korkup kaçmanı istemedim."

Sera ellerini karnına götürdü. Güçlükle başını sallayarak Sophie'nin ona anlattığı hikâyeyi hatırladı.

Sophie de bir zamanlar gençti. Masumdu, çok değerli bir çocuktu, güzeldi ve yaralıydı. Tıpkı Terezin'deki diğerleri gibi... Anlattığı hikâye zihninde defalarca canlanıyor, içinde William'a yaklaşma hissi uyandırıyordu.

"İyi bir adamla evli olduğumu hatırlamama gerek yok. Benim eşim, bir zamanlar tıpkı benim gibi yüreği yaralanmış bir adam. Asla mükemmel olmayacak. Onu destekleyecek birisine ihtiyacı var. Fırtınalara ve beraberinde getireceklere onunla beraber göğüs germeye söz verecek birisine ihtiyacı var."

William'la ahenkli bir şekilde adımlar attı, aralarında yalnızca bir adım kalmıştı. "Artık korkmuyorum."

"Ben de öyle," diye fısıldadı William, uzanıp Sera'nın saçını kulağının arkasına sıkıştırdı. "Ancak sana bir açıklama borçluyum. Bir de özür. Hatta binlercesi..."

"Asıl ben sana bir özür borçluyum." Sera başını iki yana sallayarak cebinden katlı bir kâğıt çıkardı ve ona uzattı. "Bunu hatırlıyor musun? Ucunda haç olan kolyenin resmini? Büyükbaban bu kolyeyi bir torunu olduğunu öğrendiği zaman Katie'ye gönderdi. Öyle pahalı bir şey değildi ama kolyeyi sırf kendisi için değerli olduğundan Katie'ye göndermişti."

"Anlamıyorum. Bu nereden çıktı?"

Sera içtenlikle gülümseyerek rahatlamaya çalıştı. "O kolye Sophie'yi evlatlık edinen kadına aitti. Buna inanabiliyor musun? O kolye zincirinin bir söz olduğunu söyledi. Kolyeyi annesi vefat ettikten sonra saklamış. Büyükbaban mirasında değişiklik yaparak torununun hayatını değiştirmek istediği zaman ona ulaşmıştı. Sophie de sen yardıma ihtiyaç duyarsan sana yardım edeceğine dair verdiği söze teminat olarak büyükbabana o kolyeyi gönderdi. Büyükbaban da o kolyeyi Katie'ye göndererek ona aynı şeyi söylemeye çalışıyordu."

Kâğıdı elinde tutan William haç resmini inceledi.

"Seninleyken her zaman kurtulacak mıyım?"

Sera bir zamanlar bu çatı katına taşınabilme fikri yüzünden pişmanlık duymuştu. Ama artık bunun bir önemi yoktu. William'ın sorusuna evet der gibi başına salladı ve kendini William'ın güçlü kollarıyla kucaklanmış hâlde buldu. William onu öptü. Özür kelimeleri fısıldadı. Defalarca ve defalarca...

Ardından William geri çekilip başını hafifçe iki yana salladı.

"Geri dönmene ne sebep oldu?"

"Sophie'yi görmeye gittiğimi biliyorsun." Sera gülümsedi. "Yaşlı arkadaşımızı. İnan bana, senin dünyanı düşünüyor. Bizden vazgeçmeye hazır olmadığımı fark ettiğimde bana kapıyı gösterdi."

"Öyle mi yaptı?"

Sera başını salladı.

"Bir gün ona bunun için teşekkür etmem gerekecek," diye ekledi William gülümseyerek, sanki haftalardır ilk defa gülümsüyordu. Sera ona sokuldu, William alnını onun alnına yasladı ve gözlerini sıkıca yumdu. "Sen bana her zaman sahiptin. Tüm olanlara rağmen... Kim olduğum ve artık olmak istemediğim adama rağmen... Sen her zaman yüreğimin parçasıydın."

"Biliyorum." Kelimeler basit ama güçlüydü. "Ve sana söz veriyorum, o mahkemeye beraber gideceğiz William. Beraber savaşacağız, beraber kazanacağız."

William başını kaldırıp yeniden Sera'nın gözlerine baktı ve bu sefer yüzünde gerçek bir rahatlama ifadesiyle konuşmaya başladı. "Sera, buna gerek kalmaması için dua ediyorum."

Otuz Sekizinci Bölüm

14 Mayıs 1944

Terezin

Terezin'in güzelleştirilmesi projesi izleyeni âdeta büyülüyordu.

Uluslararası Kızılhaç Komitesi'nin ziyareti için kampın hazır edilmesine yönelik gelen emrin ardından Kája aylar içerisinde bir tür mucizeden farksız bir şeye tanıklık etti. Nazi askerleri hayatı iyileştirecek imkânlara kendilerini âdeta seferber etmişlerdi.

Sokaklar temizlendi. Kırık pencereler onarıldı. Binalar boyandı ve neredeyse her köşeye birer çiçek saksısı yerleştirildi. Dane'in de katılımıyla Yahudi Konseyi yönetim heyeti binasının, tiyatronun, hatta yeni açılan çarşı meydanındaki ahşap müzikholün inşasıyla ilgilendi. İhtiyar Heyeti'nin ofisleri yenilendi. Hastanenin imkânları iyileştirildi ve bir kreş inşa edildi. Artık gerçek dükkânlar vardı, karneyle azar azar dağıtılıyor olsa da konserve yemek, sebze kasaları ve taze pişmiş ekmek

bulabilecekleri dükkânlardı bunlar. Kája'nın küçük okulundaki yardımcıları da Kızılhaç için sergilenecek oyun için gece gündüz demeden prova yapıyorlardı.

Uzun süre sonra çocuklar gece için barakalarına dönünce, Kája sınıfı temizlemeye koyulmuştu. Sophie ocağın yanındaki bir bankın üzerinde uyukluyordu. Suluboya için kullanılmış son kirli su kovasını da boşalttıktan sonra çatı katındaki odalarına dönmeye hazır sayılırlardı.

Kovayı aldı, arka kapıya doğru güçlükle taşıdı.

"Kája."

Adını duyunca geriye doğru sendeledi. Nefesi kesilirken neredeyse kovayı devirecekti. Ayın odaya vuran loş ışığının altında gözlerini kıstı.

"Dane?" Onu fark edince öne doğru birkaç adım attı. "Burada ne yapıyorsun?"

"Seni görmem gerekiyordu."

"Neden?" Kája çabucak etrafına bakınıp yalnız olduklarından emin oldu. "Kötü bir şey mi var?"

Dane hiç vakit kaybetmeden başını salladı.

"Yarın kalkacak tren listesinde adınız var, senin ve babanın."

"Ne?"

Korku tüm bedenini ele geçirince kovayı yere düşürdü. İçindeki su dökülüp her yere yayılmaya başladı.

"Olamaz. Babam Yahudi Konseyi'nde."

"Fark etmiyor. Bunu sen de biliyorsun. İhtiyar Heyeti'nin başkan yardımcısı Edelstein'ı bile geçen aralık ayında gönderdiler. Unuttun mu yoksa?"

"Peki ya çocuklar?" diye ağladı Kája. "Onlara ne olacak?"

"Onlar da gidecek."

"Çocuklarım? Hepsi mi?" İnanması çok korkunçtu. "Ama neden şimdi, neden Nazi askerleri buradaki insanlar için onca şey yaptıktan sonra?"

Dane onu kollarından tutup sarstı.

"Görmüyor musun? Hepsi birer dümenden ibaret. Yeni lavabo ve küvetler koydular ama hiçbirine su tesisatı döşemediler. Mağaza vitrinlerinde hâlâ boyalı plastikler asılı. Dahası da var. Kamera ekiplerini gördün, değil mi?"

Görmüştü. Bir grup kameraman kampın içinde dolanıyor, kamp hakkında bir tür belgesel çekiyordu. Ancak Kája bunun nedenini düşünemeyecek kadar meşguldü.

"Propaganda için film çekiyorlar. Çocukları seçtiler. Onlara ödül gibi ekmek ve yağ verdiler, üstlerine yeni giysiler giydirdiler. Gülümsemelerini sağladılar. Yahudilere burada güya böyle davranıyorlar. Kızılhaç'ın yürüyeceği yolun rotası bile belli. Sadece Nazilerin onlardan görmelerini isteyeceği şeyi görecekler, başka bir şey görmeyecekler! Tüm bunlar olurken kamp giderek kalabalıklaştı. Kızılhaç geldiğinde modern bir yerleşim planı görmeli, ölüm ve hastalıktan kıvranan bir kamp değil. Yüzlerce Yahudi bu yalanı inanılır kılmak için gönderiliyor."

Kája'nın bacakları bedenini taşıyamıyor gibiydi. Kendini Dane'in kavrayışından kurtardı ve yakındaki bir sandığın üstüne oturdu.

"Hem de yaptığımız onca şeye rağmen.... Çocukların resimlerini astık. Tiyatro hazırladık. Repliklerini öğrensinler diye çocuklara yardım ettik." Başını iki yana salladı. "Buna inanamıyorum."

"İnanmalısın." Dane omzunun üstünden geriye baktı, ardından Kája'nın yanına çömeldi. "Çok zamanımız yok. Seni buradan çıkarmak için geldim. Bu gece..."

Dönüp Dane'e baktı, sesindeki şevkle Kája'nın tüm duyuları uyarılmıştı.

"Ama nasıl? Çok insan var, neredeyse yüze yakın. Hepimizi nasıl buradan kurtaracaksın?"

Dane başını iki yana salladı ve hissettiği mutsuzluk gözlerindeki ışığı söndürmüştü.

"Kája."

Anladı.

Dane buraya *onları* kaçırmak için gelmemişti; *onun* için gelmişti.

Bu yüzden bu kadar geç saatte gelmişti. Bu yüzden iki saniyede bir omzunun üstünden bakıyordu. Denetleme yapan bir nöbetçi var mı diye etrafı kontrol ediyordu. Titriyordu, korkudan mı, yoksa heyecandan mı olduğuna Kája emin olamadı. Ancak gece gelmesinin sebebi apaçık ortadaydı.

"Yani sadece benim için mi geldin?"

"Evet." Dane kederle başını salladı. "Seni almalarına izin verememem. Üstelik sana yardım edebilecekken..."

"Yakalanırsan başına geleceklerin farkındasın, değil mi?"

"Yakalanmayacağız," dedi Dane ciddiyetle.

Buraya kadar gelmesi büyük cesaret, diye geçirdi içinden Kája.

Liam gibi atak değildi belki, tüm soyluluğu ve yüreğiyle tehlikelerin içine atlamıyordu. Hayır, Dane'de daha sakin bir mizaç vardı. Dane'i burada Kája'ya çeken sağlam bir neden vardı. Kája, Liam'ı çok özlüyordu. Ama Liam onu unutmuş

muydu? Hayatta mıydı? Kája, Terezin'in duvarlarının arasında sarı yıldızlardan oluşan bir deryanın içinde kaybolmuş sıska ve pasaklı bir kadındı artık. Onu bu deryanın içinde tanır mıydı?

"Anlamıyorum."

"Anlamıyor musun?" Dane onun yüzünü inceledi, ardından dikkatle ellerini tuttu. "Daha önce hiç senin gibi birini tanımadım, Kája Makovský. Sen iyi, güzel ve güçlüsün. Başka bir adam olmak istiyorum seni görünce, hem de tüm bunların içindeyken. Bu çok büyük bir şey."

"Dane..." Tüm iyiliklerinin yalnızca Kája için olduğuna inanmak istemiyordu. Çünkü onca ilginin sebebi yalnızca kendisi olamazdı. Ellerini Dane'in ellerinin arasından çekti. "Birine sözüm var."

Dane ona baktı, gözleri şaşkınlıkla açılıvermişti.

"Böyle olabileceğinden şüphelenmiştim ama hiç konuşmadık."

"Böyle bir yerde kim bundan bahseder ki?" Kája karanlık malzeme odasına, oradan da her köşesinde gölgelerin kol gezdiği sokağa baktı. "Kim dünü hatırlıyor ya da yarının hayalini kurmaya cüret edebiliyor? Bir geleceğim varmış gibi davranamam. Hele ki şimdi."

"Eğer bir tercihte bulunursan bunu yapabilirsin."

Kája bunu yapabilmeyi çok isterdi ancak içten içe Liam Marshall'ın İsviçre'de bir tren istasyonunda hâlâ onu bekleyen hâlini gözlerinin önünden silip atamıyordu. Onun hayali yüreğine kazınmıştı sanki. Liam sadece bir hatıra ve karşısındaki adam gerçekten iyi birisi olsa da Kája'nın unutmasını sağlayabilecek hiçbir şey yoktu.

"Dane," diye fısıldadı Kája, uzanıp onun yanağını okşadı. "Sen iyi birisin. Benim, babam ve buradaki çocuklar için bir şeyler başarmanı eminim ki Tanrı istedi. Hayatlarımızı sana borçluyuz. Sana sonsuza dek tüm kalbimle şükran duyacağım ancak sana bundan fazlasını veremem. Seninle de gelemem, hele ki çocuklarım oraya yalnız gideceklerse." Kája başını iki yana salladı. "Onları terk edemem."

Dane başını iki yana sallayarak geri çekildi. "Ne söylediğinin farkında mısın sen? Ölüme gideceksin!"

"Biliyorum." Kája gözlerini sıkıca kapadı. Kucağındaki elleri titriyordu. "Düşünmemeye çalışıyorum. En azından çocuklarım yalnız olmayacak. O trenden indikten sonra başımıza neler geleceğini biliyorum. Ama onlar bilmek zorunda değil, en azından sonuna kadar..."

"Hayır diyorsun."

"Hayır demek zorundayım." Kája başını salladı, yalnızca bir defa. Sonra gözlerini açtı ve ekledi. "Ama gerçekten birisini çıkarabilirsen, sana birini alman ve asla arkana bakmadan kaçman için yalvarıyorum."

Dane sarsılmış bir şekilde ayağa kalktı. "Yerini başkasına mı veriyorsun?"

"Tanrım yardım et." Kája'nın tüm bedeni sarsılarak titriyordu. "Evet."

"Anlıyorum."

Onu bir süre daha inceledi, ardından fısıldadı. "Gittiğimi fark edecekler."

Kapıya doğru ilerledi ama gecenin karanlığına adım atmadan önce durdu.

"Dane?" Kája ona doğru aceleyle koşmuştu. "Bir şey daha isteyebilir miyim?" diye fısıldadı. "Tren nereye gidiyor?"

Tüm rengi değişen Dane'in eli kapı kolundaydı, hâlâ kapı eşiğinde duruyordu. "Auschwitz."

Tanrım. Auschwitz olmasın.

Kâbuslarım gerçek olmasın.

"Ne yaptığının farkındasın, değil mi?"

"Evet, farkındayım." Kája içeri giren serin rüzgârı teninde hissedebiliyordu. Yüzünü rüzgârdan tarafa döndü, meltemin yanaklarını okşamasına ve saçlarını omuzlarından havalandırmasına izin verdi.

"Kája, yarın senin için gelemem. Bundan emin olmalısın."

"Eminim. Kimi bulabiliyorsan al ve buradan kurtar."

Aralarındaki son bakışmadan sonra Dane arkasını dönüp aceleyle geceye karıştı. Kája ise gözleri yaşlardan yanarak gölgelerin arasında kaybolana kadar Dane'i izledi.

Otuz Dokuzuncu Bölüm

Noel

Sausalito, California

William peşinden gelen Sera'ya dönüp baktı.

Sera ona bir fincan kahve uzatarak William'ın yanına, kuma oturdu.

William fincanı aldı. "Güzel kokuyor." Ardından ellerini fincanına sararak ısıttı.

"Elbette güzel kokar. Çünkü fındıklı."

"Senin en sevdiğinden..."

"Hayır demezsin diye düşündüm." Sera kazağını omuzlarına sıkıca sardı ve neredeyse dondurucu denecek bir rüzgâr etraflarını sarınca titredi. Rüzgâr denizden kopup gelmiş, kumları havalandırmıştı. "Özellikle de burası bu kadar soğukken. Brrr. Nasıl dayanıyorsun?"

"İçeri geçsen iyi olur," dedi William, elini Sera'nın büyüyen karnında gezdirerek. "Lütfen. Geç kalmam."

Sera William'ı malikânenin mutfağındaki arka kapıdan çıktığı dakikadan beri seyrediyordu. Noel sabahı babasıyla telefonda görüşmüştü –sürpriz, sürpriz– ve tüm telefon konuşması boyunca terasta bir yukarı bir aşağı yürüyüp durmuştu. Evden çıkıp sahile gitti. Geri dönmeyince Sera da peşinden gitmesi gerektiğini düşünmüştü.

Onu nerede bulacağını biliyordu.

"Herkes endişeleniyor."

William gülümsedi. "Paul sırf hediyelerini açmak için sana sıkıntı mı veriyor? Hanover Ailesi için bir Noel sabahı klasiğidir. Her yıl Macie'yi çileden çıkarır, hediye paketine dokunmadan Macie'nin ona ne hediye aldığını bilir."

"Sanırım bu yıl onu çileden çıkacak olan sevgili Penelope'miz."

Will kaşını kaldırdı. "Penny?"

Sera başını sallarken bu düşüncenin onu gülümsettiğini hissetti. "Son zamanlarda ikisini gözlemliyorum. Şimdiye kadar hiç bu kadar didişen başka çift görmedim. Gelecekte bir gün Penny'nin miniğimize gerçek bir teyze olacağının garantisini veririm."

"Öyle. Eğer haklıysan önümüzdeki kırk, elli Noel boyunca Penny'nin sert bakışları altında ezilen Paul'ü seyretmek bana büyük keyif verecek." Sera'nın gülümsemesine çocuksu bir hevesle karşılık verdi. "Bir daha hediyeye ihtiyacım olmayacak."

"İster inan ister inanma ama konu ne hediyeler ne de erkek kardeşin. Sanırım annen çok endişeli." Sera, William'ın yanına sokulup başını onun omzuna yasladı. "Sen geri dönmeyince onun yüzündeki ifadeyi gördüm. Beklenmedik bir telefon görüşmesiyle kötü haberler aldığını düşünüyor olabilir."

William başını salladı ve boşta kalan kolunu Sera'nın omzuna doladı.

"Kötü haber yok. En azından bu yıl yok."

"Bu sabah baban telefon edince çok şaşırdım. Ne söyledi?"

"Ee, almayı hiç beklemediğim bir Noel hediyesi diyelim," diye cevap verdi William, derin ve sakinleştirici bir nefes aldı. "Sana mutlu Noeller dilememi istedi. Avukatlarının bana karşı açılan tüm davaları sonlandırmaları için savcıları ikna etmeye çalıştıklarını söyledi."

Sera şaşkına dönerek hızla ayağa kalkınca başını William'ın çenesine vurdu.

"Ne?" William'ı gömleğinden tuttu, az önce söylediklerine inanamıyordu.

"Aslına bakarsan ben de şaşkınlık içindeyim. Bana karşı gerçek delillerinin olmadığını biliyordum ama bu durum sanat eserlerini şirkete aktardığını değiştirmiyor. İkimiz de biliyoruz ki babam yatırımcıların parasını aldı ve şirket muhasebesinin kayıtlarına geçirdi. Avukatlar bunu yapanın ben olmadığını anlarlarsa başka birisine yönelecekler. Benim adımı temizlemek için teslim oluyor."

"Ah, Will. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum."

William başını dalgalanan sulara doğru çevirdi, alnındaki saçları denizin meltemiyle ileri geri savruluyordu.

"Sen iyi misin?"

"Şimdi iyiyim," diye itiraf etti William, Sera'nın yanağını okşadı. "Bitti... ama uzun sürmez. Babamın kendi suçlarını itiraf edeceğini söylemiyorum. Kendi avukatları eminim ki konuyla ilgileniyorlardır. En iyi yaptığı şeyi yapacak."

"Ama işlemediğin bir suç için hapse girmene izin mi verecekti? Londra'da tanıdığım adam böyle bir şey yapacağa benzemiyor. Senden ve Katie'den, yani hepinizden bahsederken sesinden sevgi taşıyordu."

Sera sözlerinden sonra büyük pişmanlık duyarak gözlerini kapadı.

"Ne düşündüğünü biliyorum, sevgilim. Yaptığı şey yüzünden ondan nefret edip etmediğimi merak ediyorsun."

Sera konuyu tartışmayı düşündüyse de sessiz kalmayı tercih etti. Körfezdeki fırtınaya doğru bakarak William'a biraz daha yanaştı. Bakışlarını William'ın yüzünü görebilecek kadar kaldırdı ve kocasının dudaklarının kenarında beliren tebessümle keyiflendi.

"Düşüncelerin o kadar bağırıyor ki esen rüzgârın bile arasından duyabiliyorum."

"Öyle mi? Ne düşünüyormuşum?"

"Benim değiştiğimi düşünüyorsun. Tanrı'nın beni değiştirdiğini. Babam varlığında çok fazla hasar yaratmış olsa da ondan bunun için nefret etmemeliyim. Bana geleceği, Tanrı'nın benden olmamı istediği yeri düşünmem gerektiğini söylüyorsun. Ondan gitmesini isteyen ben olsam dahi bizi terk eden babama karşı kin beslememeliyim. Bir gün onu gerçekten affedeceğimi umut ediyorsun ama bu hiçbir zaman başaramayacağım bir şey."

Sera, "Tanrım," diye şaşkınlıkla ona baktı. "Bunların hepsini ben mi düşündüm? Sanırım sandığımdan daha bilgeyim."

William, Sera'nın elmacık kemiğine dokundu, ardından dudaklarına ufak bir öpücük kondurdu.

"İşin aslı, onu gerçekten affettim Sera. Affetmek zorundaydım. Yaşananların bana sadece acı verdiğini söylediğinde haklıydın. Artık bunu kaldıramam."

"Senin adına memnun oldum," diye fısıldadı Sera, elini karnının üstünde gezdirdi. "Onun adına da. Kızımız gülümseyen bir babası olduğuna daha çok sevinecektir."

"Ben de ikiniz için öyle istiyorum. Dahası, vazgeçmeye hazır değilim. Erkek kardeşine ikinci bir şans verir mi diye Katie ile şansımı yeniden deneyeceğim. Babamla daha çok iletişim kurmaya çalışacağım. Bunların hepsi hemen olmayacak ama..." William susup kumu tekmelemeye başladı.

"Ama ne?"

"Bunu söylemek canımı çok yakıyor ama onun gibi olmak istemiyorum." William başını iki yana salladı. "Onun standartlarına göre yaşayıp zengin olacağıma dünya standartlarının altında, sıradan ve kusurlu biri olmayı tercih ederim."

"Sıradan ve kusurlu olmaktan çok uzaktasın."

"Bunu fark etmen iyi oldu, karıcığım."

Sera dirseğiyle William'ı neşeyle dürttü. "Sana bu sahilde âşık olduğumu bilmeni istiyorum. Şimdi de aynı yerde otururken sanki koca bir döngüyü tamamlamış gibiyiz, öyle değil mi?"

"Galiba."

"Öyle. Ve bu, şu güzel Noel sabahında ikinci bir fincan kahveye değer," diye fısıldadı Sera, başıyla eve doğru işaret edip bir kaşını kaldırarak. "Ailenle beraber?"

William ayağa kalkıp Sera'ya elini uzattı. Ayağa kalkabilsin diye onu dikkatle çekti, ardından omzuna düşen uzun, gevşek örgüsünü arkaya doğru attı.

"Haydi, siz ikinizi içeri götüreyim."

Kırkıncı Bölüm

16 Mayıs 1944

Polonya

Vagonun kapıları açılınca temiz hava yüzlerine âdeta bir tokat gibi indi.

Çocuklardan birkaçı çığlık atarak Kája'yı geriye ittirdi ve vagonun en uç kısmına doğru kaçtı. Görülebilecek tek şey, ayın geceye, uzun çalıların sıralandığı tarlalara, uzaklardaki ağaçların dallarına yansıyan ışığı ve yarattığı tuhaf gölgelerdi.

Kája elinden geldiğince çocukları arkasına sakladı, en kötüsünden korkuyordu. Ancak korkunç bir tren platformunda onlara uzatılacak silahlar yerine uzaktan gelen belli belirsiz bağrışma dışında geceden başka bir şey yoktu.

Auschwitz'te böyle karşılanmayı hiç ummamıştı.

"İnin! Şimdi!"

Çocukların bir kısmı ağlamaya, çığlık atmaya başladı.

Vagonun yanına gelen adamın görüntüsüyle şaşkınlıktan serseme dönmeseydi Kája da aynısını yapardı. Saçlarını

rüzgâr dağıtmıştı, bir asker üniforması yerine sıradan kıyafetler giymişti. Ama ona bakan gözleri hâlâ aynıydı.

Dane'in bakışları kısa süreliğine Kája'nınkilerle kavuştu, ardından eylemlerine devam etti.

"Herkes dışarı, hemen!" diye bağırdı, çocukları trenden indirmeye başladı. Küçük bir kızı yere indirdi ve ilerideki gür bir ormana, rayların ötesine doğru ilerlesin diye hafifçe ittirdi. "Şimdi koş. Git!"

"Dane? Ne..."

"Vaktimiz yok. Hepiniz trenden inmek zorundasınız."

Dane başka bir çocuğu trenden indirirken Kája onu kolundan tuttu.

"Dane, sen ne yaptın?"

Dane trenin ön tarafına doğru baktı. Nefes alıp verişi güçleşmişti, sanki kilometrelerdir koşuyordu. Ardından Kája'ya baktı.

"Artık hiçbir şeyin geri dönüşü yok." Dane, karanlığın içinden ona gülümseyerek başka bir kız çocuğunu daha trenden indirdi. Yaşça büyük sayılan kızın elini küçük kızla tutuşturdu ve onları da ormana doğru yolladı. "Benim gibi bir grup var. Bir planımız var."

"Sizi bunun için asarlar!" Kája geceye doğru bağırmıştı, Dane'in yaptığı şey onu dehşete düşürmüştü. "Asla geri dönemeyeceksin. Bu yaptığın okula yemek getirmeye benzemez. Bir treni durdurdun!"

"Evet. Hem de askeriyeye kayıtlı bir silahla. Epey etkileyici, değil mi?"

Dane sırıttı. *Sırıttı!* Hem de böyle bir zamanda.

Kája kendine gelebilsin diye ona tokat atmak istiyordu. Eğer karşısında onu gördüğüne bu kadar mutlu olmasaydı bunu yapabilirdi. Dane çocukları indirmeye devam ediyordu. Kapılar açıldığında görmeyi beklediği onca şey arasında Dane'in ona bakan yüzünü görmek son şey olurdu.

"Benden birisini kurtarmamı istemiştin. Benim kurtarmak istediğim kişi sendin. Sırada birkaç yüz kişi daha varmış sadece."

"Böyle bir zamanda bir de dalga mı geçiyorsun?"

"Nasıl olsa öldük, Kája!" diye bağırdı Dane. "Eğer şimdi ayağa kalkıp bir şey yapmayacaksak, o zaman ne anlamı var? İnsanlık bizim kendi halkımıza yaptıklarımız yüzünden asla iyileşemeyecek. Tanrı'nın önünde durmaya ve durdurmak için elimden bir şeyler gelirken çocuklarla dolu bu trenin oraya gidişine kayıtsız kalmaya niyetim yok. Bir vicdana sahip olmak bencillikse o zaman suçluyum."

Her ikisi de başını rayların ilerisinde yükselen bağrışmalardan tarafa çevirdi.

"Yardım et bana. Lütfen." Dane bakışlarıyla Kája'ya yalvarıyordu. Gecenin loşluğunda dahi ayın ışığı Dane'in omuzlarına vuruyordu. Dinmeyen dualarının cevabını görüyordu Kája.

Başını salladı ve hemen işe koyuldu. Deri çantasını sırtına attı, çocukları teker teker kucakladı. Onları Dane'e uzattı. Dane de çocukları aynı talimatla ormana doğru yolladı.

"Elinden geldiğince hızlı koş, tamam mı?" Küçük bir erkek çocuğu başını salladıktan sonra Dane onu da gecenin karanlığına doğru ittirdi. "Küçüklerin yanından ayrılma. Sana güveniyorum. Haydi, git şimdi!"

"Gel," dedi Kája, Sophie'ye uzanarak. Sophie vagonun arkasında âdeta küçülmüştü, başını iki yana salladı. "Sophie, sorun ne? Kaçmamız gerek."

"Sanırım benimle gelmek istemiyor!" diye bağırdı Dane, ona doğru sıçrayan küçük bir çocuğu havada yakalayarak. Onu yanındaki raylara indirdi, çocuk geceye doğru koşmaya başladı. "Onlardan olduğumu biliyor."

"Ne?" Sophie'nin elbisesinin eteğinden çekse de küçük kız hemen kendini geri çekti. "Sophie... Hemen buraya gel! Trenden inmek zorundayız."

"Boş ver," dedi Dane, hareket etmekte vakit kaybetmeyerek. "Önce herkesi indirelim, sonra onu alırız."

Kaçmaya hazır diğer çocuklara yardım etmeye devam etti. Birkaç cesur çocuk trenden kendi başlarına indi ve âdeta kafeslerinden kaçan kuşlar gibi geceye karıştılar.

"Nereye gideceğiz?" diye sordu Kája, başka bir çocuğu Dane'in bekleyen kollarına doğru kaldırarak.

"Ormana," diye yanıt verdi Dane, çocukları kucaklamaktan nefes nefese kalmış bir şekilde. "Pek de uzak sayılmayacak bir yerde bir köy var. Terk edilmiş bir şarap mahzeni." Ufukta, ormanın ötesinde pek de belli olmayan bir yere işaret etti. Ardından uzanabildiği bir diğer çocuğa yardım etti.

"Koş," dedi muhtemelen on iki, on üç yaşlarındaki bir erkek çocuğuna. "Ormanın içindeki ışığı görüyor musun? Oraya koş, sonra devam et. Sabaha kadar durma."

Kája gecenin örttüğü örtüye doğru gözlerini kıstı, ağaçların arasında küçük, altın renkli titremeler gördü.

"Orada bir köy mü var? Kim bize kapısını açmaya cesaret edebilir?"

"Kája, o kadarını daha düşünemedim. Tek bildiğim ya bu ya da Auschwitz. Seçeneklerim bunlar. Ormanın içine koşmak daha iyi gibi geldi."

Çocukları trenden indirmeye devam ettiler. Kája, Dane'e uzattığı çocukların ayakkabılarının bağlarını fırsat bulabilirse daha sıkı bağlıyor, bağlarken de onlara cesaret verici sözler söylüyordu.

Bir muhbirin ateşi geceyi kesti, tüm hareketlilik bir anda dondu. Dane'in gözleri Kája'nın gözleriyle kavuştu. İkinci silah sesini bir üçüncüsü takip etti. Sonra da dört ve dahası, hepsi birbiri ardına geliyordu. Makineli tüfekti bu.

Tanrım, hayır! En azından bizi bağışla...

Kája, Dane'e baktı, silah sesleri yüzünden hissettiği korku adamın tüm yüzüne yayılmıştı. "Acele edin çocuklar!" diye âdeta deli gibi bağırdı Kája. Sesindeki telaşı yumuşatmayı denemişti ama faydası olmamıştı. Kalbi göğüs kafesini dövüyor, tüm vücudu titriyor ve bu da sesindeki tüm kibarlığı silip atıyordu.

Dane kalan birkaç çocuğu da trenden indirdikten sonra ona doğru uzandı. Ellerini birbirlerine vurdu, kollarını açtı.

"Sophie!" diye bağırdı Kája. "Hemen gelmelisin."

Sophie geri çekildi.

Kája'nın aklına gelen tek fikir Sophie'ye güven verecek bir şeyler söylemekten geçiyordu. Ve o saniye aklına uzun zaman önce bir tren peronunda yaşadığı ayrılığın hatırası geldi. Annesinin bir sıra inciden oluşan kolyesini onun eline bastırdığını, bunun da içini cesaretle doldurduğunu hatırladı.

Kája boynundaki haç uçlu kolyeyi çekip çıkardı ve Sophie'nin minik avucuna bastırdı.

"Al," diye fısıldadı kızın önünde çömelerek. "Bunu tut. Seni koruyacaktır. Ben de tam arkanda olacağım. Söz veriyorum. Kısa süre sonra yeniden beraber olacağız."

"Sophie!" diye bağırdı Dane. "Haydi!"

Sophie ürkek baksa da itaat ederek Dane'in kollarına atladı. Silah sesleri yakınlaşmaya başlamıştı.

"Bekle!" Kája durdu ve raylara doğru baktı, umutsuzluk içini kaplıyordu. "Babam! Diğer vagonların birinde!"

Dane kollarında Sophie ile başını iki yana salladı. "Geri dönmeye zamanımız yok. Sana söz veriyorum, kurtulacak. Buraya gelmeden önce diğer vagonları da açtık."

Kája başını iki yana sallarken gözyaşları gözlerini yakıyordu. Babasını yalnız bırakamazdı. Hele ki annesini de kaybettikten sonra...

Onu dirseğinden çekerek tarlaya götürmeye çalışan Dane, âdeta yalvardı. "Kája, benimle gelmen gerek. Başka yolu yok."

Kája, Sophie'nin iri gözlerine baktı. O kadar yumuşak ve masumlardı ki Kája onu terk edemeyeceğini anladı. Babasını yeniden buluncaya kadar Tanrı'dan ona göz kulak olmasını diledi ve tüm enerjisiyle ormana doğru koşmaya başladı. Arkalarından yükselen bağırmayı duydu. Önlerindeki uzun çimenlerin attıkları her adımla ezilişiyle beraber köpeklerin ürkütücü havlamaları da işitiliyordu.

Kája ayakta kalmaktan başka bir şey düşünemez olmuştu. Oysa gece merhametsiz, zemin ise acımasızca engebeliydi. Ormanın içine sığınana kadar en az bir düzine defa ayağını burkacak gibi olmuştu. Her yeri saran sık ağaçlar sanki yerden göğe doğru uzanan devasa bir iskeletin parmak kemiklerini andırıyordu.

Pek de uzak sayılmayacak bir yerlerde çatırdayan kuru dalları işitti, muhtemelen etraflarında farklı istikametlere doğru koşturan mahkûmlardan geliyordu. Onlar gür çalıların arasında ilerlerken etraflarındaki sesleri bağrış ve silah ateşi takip etti.

Kája arkadan koşuyor, gözlerini Dane'in yapılı bedeninden ayırmamaya çalışıyordu. Dane hızlı ve kuvvetliydi, kucağında bir çocuk taşımasına rağmen engellerin üstünden kolaylıkla atlıyordu. Oysa Kája karnındaki sancı yüzünden gittikçe daha güç nefes alarak kendini tuhaf ve tekinsiz hissetmeye başlamıştı.

Sanki saatlerce koşuyorlardı. Bayırları tırmanmış, küçük tepelerden inmişlerdi. Ağaçların arasında âdeta mekik dokuyorlardı.

"Neredeyse vardık!" diye bağırdı Dane omzunun üstünden.

Şükürler olsun, Tanrım.

Kája daha ne kadar devam edebileceğinden emin değildi. Hızı tüm çabasına rağmen yetmiyordu. Bir eliyle yanını tuttu ve Tanrı'dan önce ona yoluna devam edebilmesi için ihtiyaç duyduğu kuvveti, ardından da saklanabilecekleri bir yer –herhangi bir yer– vermesini diledi.

"Buraya!" diye bağırdı Dane boğuk bir fısıltıyla. Bir tepenin yan tarafına saklanmış çimlerle kaplı bir yapının önünde durdu. Kapıyı sertçe açtı ve elini Kája'ya doğru uzattı. Kája ona uzatılan eli tutarak içeri girdi.

Dane kapıyı içeriden kilitledi, onları karanlığın içine çekti.

Kája güçlü görünmek için elinden geleni yapıyordu ama hızlı koşu tüm gücünü ve nefesini tüketmişti. Bir kök ya da tümseğe takıldığından karanlığın içinde sendeledi.

"İyi misin?"

Dane bir çakmağı çakınca yüzü sıcak bir renkle aydınlandı.

"Evet," diye soluk soluğa cevap veren Kája, yan tarafındaki acı yüzünden iki büklüm olmuştu. "Düştüm, sadece... nefesimi... düzenlemeliyim. Neredeyiz?"

Dane ona yaklaşıp baktı, ardından Sophie'ye bir şeyler fısıldadı ve onu yere indirdi. Sophie sırtını bir tünel duvarını andıran yere yaslarken koca gözlerle onları seyrediyordu.

Dane, Kája'nın yanına dönüp çamurun içine diz çöktü.

"Şimdilik bunun için endişelenme. Güvendesiniz," diye telkinde bulundu, Kája'nın yanına yanaştı.

"Özür dilerim." Kája başını iki yana salladı, güçsüzlüğün ağırlığı onu ele geçiriyordu. "Senin kadar kuvvetli değilim. Beni bırak... Geride bırak. Yetişirim size."

"Yetişebileceğini sanmıyorum," dedi Dane. Elini Kája'nın elinin üstüne koyarak genç kızın yanına bastırdı. Kája sanki nefesi çekiliyormuş gibi derin bir nefes aldı.

Dane elini geri çekti ve ışığın altında avuçlarına baktı.

"Kája, yaralanmışsın!"

Kırk Birinci Bölüm

Kája sanki günler sürmüş gibi derin bir uykuya dalmıştı. Taze toprak kokusu ciğerlerini doldurdu.

Başında Dane ve yanında Sophie ile terk edilmiş tünelde olduklarını düşünerek aniden gözlerini açtı. İçinde uyuduğu yatağın hemen yanında baş aşağı konmuş bir şarap fıçısının üstüne bir tane mum yerleştirilmişti. Paslanmış şamdanın içinde yanarak loş bir ışık yayıyordu. Ancak yaydığı ışık derme çatma tavanı ve kirli duvarları olan bir kilere yerleştirildiğini anlamasına yetiyordu. Ayın gümüş ışıltısı tavandaki çatlaklardan içeri süzülüyordu. Ahşap raflar ve eskimiş fıçılar arka duvar boyu sıralanmıştı. Köşede tuhaf deri kayışlarından sarkan boş, metal kancalar vardı. Zaten az olan ahşap rafların üstlerinin boş olduğunu görüyordu.

İçten içe buranın Dane'in bahsettiği yer olmasını, şimdilik güvende olmalarını diliyordu.

Kája yanı başında bir sıcaklık hissedince başını o yöne doğru çevirdi. Sophie'nin yatağa kıvrıldığını, yan tarafına dönerek gözlerini yumduğunu ve nefes alış verişindeki yumuşaklığı görünce küçük kızın uyuduğunu fark etti. Sophie'nin kaşını okşadı, saçını geriye doğru sevdi ve şakağına nazik bir öpücük kondurdu.

Duyduğu bir ses dikkatini odanın diğer köşesine yönlendirdi.

Başını çevirdiğinde birinin odanın tek kapısının tokmağını çevirmeye çalıştığına dehşetle şahit oldu. Olduğu yerde doğruldu ve dikkatle yatağın kenarına kaydı. Yan kısmına yayılan keskin acı, ciğerine giden nefesin kesilmesine sebep oldu. O an yere yığıldı, karnını sıkıca tutarak var gücüyle nefes almayı denedi.

Acıyan yerine uzandığında parmağına değen bandajları hissetti; elbisesinin yırtılan yerinden görünüyordu.

Kapı tokmağı döndü, birisi içeri girmek üzereydi.

Kája şimdi duramazdı. Yapılacak tek şey yakınında olan ilk şeye uzanmaktan geçiyordu. Gözlerini tavana kaldırıp doğruca harekete geçti. Bir kancayı çözdü, kayışından çıkardı. Mumu üfleyip söndürdükten sonra kapının arkasına saklandı. Elindeki silahını sıkan parmak eklemlerinin donduğunu hissederek bekledi.

Paslanmış menteşeden yükselen tiz ses ile kapı açıldı, içeriye bir ışık huzmesi girdi.

Gelen kişi kapı ağzında durdu.

Işık çok azdı ama Kája dehşete düşerek de olsa tek bir şeyi seçebilmişti; bir askerin omzuna işlenmiş parlak gamalı haç.

Ah Tanrım!

İçi âdeta parçalanıyordu. Korku onu ele geçirmiş, dikkatle kontrol altına aldığı nefes alış verişlerini kesik kesik ve dizginlerinden kaçmış bir hâle çevirmişti. Kapıdaki kişi içeri girip etrafına baktı. Yatakta uyuyan Sophie'yi inceledi, sonra bakışlarını başka yöne çevirdi.

Kája yüzünün bir kısmını aydınlatacak kadar ince bir ışık olduğunun farkındaydı. Adam arkasını dönünce onu fark etmiş gibi göründü. Kája acı verecek kadar sıska, yıpranmış kollarla ona doğru uzandı.

Nazi üniformalı kişi ağır ağır hareket etti. Elini kaldırdı, sanki Kája'yı sakinleştirmek istermiş gibi...

"Kája. Lütfen, şunu yere indir."

O an midesi altüst oldu, deli gibi atan kalbi yerinden çıkacaktı sanki. Elindeki kanca büyük bir gürültüyle yere düştü. Kulakları ona oyun mu oynuyordu? Nazi üniformalı adam kapıyı ardına kadar açtı. Şimdi her ikisi de ışıkla aydınlanıyordu.

Tam iki yıldır tuttuğu o umut nefesini nihayet verdi çünkü Liam Marshall odaya girmişti.

"Sana peşinden gelirim demiştim."

Kája başını iki yana sallarken karşısındaki adamın gerçekliğine inanamıyordu.

İçini bir rahatlık kapladı ve onun kollarında bulduğu güven ile hiçbir utanç hissetmeden hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Liam'ın paltosunun yakasına yapıştı ve onu içinde uzun zamandır sakladığı özlemle defalarca öptü.

Liam bir süre sonra geri çekildi, sanki o da Kája'nın gerçekliğinden emin olmaya ihtiyaç duyuyor gibi bakıyordu. Kája'nın yüzünü ellerinin arasında aldı ve geri çekildi. Parmakları Kája'nın yanaklarının sıcaklığına dokunup saçlarını okşadığında gözleri yaşla parladı.

"Yaşıyorsun," diyebildi, sesi duygu yüklüydü. "Biraz geç kaldın ama bana geri döndün."

Kája gözlerinden yaşlar akarken hıçkırarak başını olumlu anlamda salladı.

"Sen iyi misin? Çok canın acımıyor ya?"

"Biraz. Artık önemsiz," diye başını iki yana salladı Kája. "Ne oldu?"

"Karnına bir kurşun yemiş tatlı Kája. Ben de bir ziyaret edeyim diye buraya geldim." Dudakları gururlu bir tebessümle kıvrıldı. "Ancak onun ilgiye ihtiyacı yok, değil mi? O kendinin bile bilmediği kadar güçlü. İnanılmaz iradesine ilk defa şahit olmuyorum."

Kája içinde biriken yorgunluğu salarak hıçkırdı.

"Gerçekten burada olduğundan emin olmak istiyorum."

"Sana olacağımı söylemiştim. Bana inanmadın mı?" Liam başparmağıyla Kája'nın çenesini kaldırdı. "Ben Kraliyet Ordusu'nda bir pilot değilim ne yazık ki. Yoksa elime geçen ilk uçakla buraya gelirdim. Ancak İngiliz istihbaratı insanların düşündüğü kadar kusursuz değil."

"Beni aradın."

"Ulaşabildiğim her ofise gidip senin bir İngiliz vatandaşı olmadığını ve bu yüzden bir şey yapamayacaklarını söyleyen herkese bağırıp çağırdım. Azarladığım üstlerim için askeri hapishaneye gitmediğime ben bile şaşırıyorum." İç geçirip

Kája'nın saçından bir tutamı kulağının arkasına sıkıştırdı. "Ne sandın? Seni hiç mücadele etmeden bırakacağımı mı? Edmunton bana yardım etti. Bletchley'ye gelen her haberi beraber inceledik, gelen listelerde adını beraber aradık. Kızılhaç'ın Prag'a gittiğini öğrendik ama ne zaman onlardan ayrıldığından emin olamadık. Bize yol gösterir umuduyla Edmunton'dan senin hakkında bir haber yayımlamasını istedim. Seni bulmamız sadece umduğumdan biraz uzun sürdü, o kadar."

Kája başını salladı. Aylar birbirlerine karışmış, yıllara dönüşüp gitmişti... ve onca zaman Liam onu mu aramıştı?

"Peki ya beni nasıl buldun?"

"Dane. Neler olacağını bilip de senin Auschwitz'e gitmene izin veremezdik."

Kája geri adım attı, şaşırmıştı. "Yani sen miydin... başından beri? Raylardaki? Treni durdurmasına sen mi yardım ettin?"

Liam başını iki yana salladı. "Başka seçeneğimiz yoktu. Ford marka Rheinland model eski bir araçtan bir patlayıcı yaptık ve raylara yerleştirdik. Dane'in yardımıyla da tüm vagonları açabilecek kadar vaktimiz oldu."

"İyi de nasıl bildin? Yani... onu nasıl buldun?"

"Birkaç ay önce o bizi buldu. Danimarka Kızılhaç Komitesi'ne bir zamanlar Kája Makovský adıyla bilinen Praglı bir gönüllü hakkında mektuplar yazdı. Biraz uzun sürse de mektuplar Margot Sørensen'e ulaştı. Bir anda kaybolup giden bir kadını neredeyse iki yıl aradıktan sonra nihayet nerede olduğunu öğrendik. Bir Nazi kampında ve hayatta olduğunu doğrulayabilecek kadar güvenilir kanıtlar elde ettik. Ben de Bletchley'nin en üst düzeyindeki kişileri seni oradan çıkarmama izin vermeleri için ikna ettim. Tam planlarımızın

ortasındaydık ki bir şey yapamadan adın tren listesine yazıldı. Planlarımız suya düştü."

Liam başını eğip Kája'ya baktı. Onun ne görüyor olabildiğini düşünmek Kája'nın hiç hoşuna gitmemişti. Yaralıydı; Terezin yüzünden çok kırılgan ve zayıftı. Şahit oldukları onu değiştirmişti ve Liam'ın bir zamanlar tanıdığı o seçkin kadın olamayacaktı. Artık kim olacaklardı?

"Liam, hâlâ Nazi askerlerinin işgal ettiği topraklardayız. Gidecek hiçbir yerimiz yok."

"Başka seçeneğimiz yok, Kája. Dane bu terk edilmiş kiler ve şarap mahzenini buldu. Nazi askerleri peşimize düşsün ya da düşmesin planı burada gerçekleştirmek zorundaydık." Sesi bir fısıltı kadar yumuşak ve nazikti. Kája'nın neredeyse unuttuğunu sandığı kadar değerliydi. "Çocuklar için de... Hepsini bulabilmek için elimizden geleni yapacağız. Sana bunun için söz veriyorum."

"Hepimizi avlayacaklar."

Liam başını salladı. "Savaş bitinceye kadar..."

"Bitecek mi dersin?"

"Umut etmek ve savaşın Almanya'nın aleyhine sonuçlanacağını düşünmek için çok sebebimiz var. Ama bunu bilmenin imkânı yok." Parmağını Kaja'nın şakağında gezdirdi. "Yine de nişanlımı bulup evine götürmek için her şeyimi veririm."

"Ben gerçekten öyle miyim, Liam? Bir şeyler söyledik, evet ama çok uzun zaman önceydi, tüm bunlardan önce... Farklı insanlara dönüştük. Artık senden bunu bekleyemem."

"Kütüphanedeki o geceyi hatırlıyor musun? Bana saatten, Tanrı'nın bizlere sunduğu zamandan bahsettiğin geceyi?"

"Gerçekten dinlediğini bilmiyordum. Sana bir casus yaftası yapıştırdığım için bana kızgınsın sanmıştım."

"O geceden sonra söylediklerin hakkında düşünüp durdum. Kendime dedim ki eğer bir gün seni bulursam, asla gitmene izin vermeyeceğim. Tanrı'dan beni bağışlamasını, beni değiştirmesini ve beni en azından senin yarın kadar değerli biri yapmasını diledim."

"Seni değiştirmeyi hiç istemedim, Liam. Ben yalnızca seni istedim. Tanıma şansını elde ettiğim adamı sevmeye geldim. Beni gerçekten tanıyan adama geldim."

"Bizi böyle o kadar uzun süre hayal ettim ki," dedi Liam, Kája'nın saçlarına dokunarak. "Norwich'ten trene bindiğinde saçların omuzlarına geliyordu. Hatırlıyor musun?"

"Evet. Ağlıyordum. Bunu fark edeceğini de biliyordum ama sen yorum yapmamıştın."

"İstediklerimi söyleyebileceğimi düşünmemiştim. Tek düşündüğüm şey benimle evlenmeni istememdi," diye güldü Liam. O kadar güzel gülmüştü ki Kája gülüşünün dışarıda esen tatlı bir meltem olduğuna inanabilirdi. "Ondan önce düşündüğüm her şey aklımdan uçup gitmişti. Daha önce senin gibisini görmemiştim." Sustu, mavi gözleri Kája'nın gözlerine kenetlendi. "Sana yemin ederim, hâlâ benimle gelmek istersen, seni buradan çıkaracağım."

"Bu benim tek arzum," diye yanıt veren Kája, kendini onun kollarına bıraktı. Liam'ın kolları onu sardığı sürece içi umutla doldu.

"Güvenli olduğu müddetçe burada kalabiliriz. Birkaç gün iyileşmeye bak. Gücünü topla. Ondan sonra seni çıkaracağız. Keşke planın daha detaylı olduğunu söyleyebilsem. Ancak ilerledikçe netleştireceğiz."

"Peki ya babam? Onu gördün mü?"

Liam başını salladı. "Henüz değil. Ama söz veriyorum, onu bulmak için ne gerekiyorsa yapacağız."

"Peki ya Sophie?" Duraksadı, Liam'ın cevabını çok merak ediyordu. "Onun kimsesi yoktu?"

Liam dudaklarını Kája'nın alnına yerleştirdi. Nefesi tenini ısıtıyordu.

"O da bizimle gelecek. O senin bir parçan artık, değil mi? Bu da onu benim de bir parçam yapar."

Kája gözlerini elinin tersiyle sildi. Artık kendini gerçekten güvende hissederek dönüp odanın arka tarafına baktı.

"Dane nerede?" diye sordu. "Ona teşekkür etmeliyim. Eğer bizim için gelmeseydi trenden asla inemezdik."

Liam cevap vermeyince Kája bunu bekliyormuş gibi arkasına yaslanıp Liam'ın yüzüne baktı.

"Dane?" diye sordu, karnında büyüyen korku dolu duyguları hissederek. "O nerede?"

"Kája... bunu şimdi konuşmayalım."

"Neyi şimdi konuşmayalım?" Kája durup Liam'ın yüzüne baktı, Liam'ın yüzüne yayılan ifadenin yarattığından başka bir cevap versin diye âdeta yalvaran gözlerle bakıyordu. "Bana onun nerede olduğunu söyle."

Liam yumuşak bir ses ve tartışmasız pişmanlık duyan bir ifadeyle şöyle dedi. "Çocukları aramaya çıktık, Dane geri dönmedi."

Kırk İkinci Bölüm

İlkbahar

San Francisco

"Burada bir tane daha var!"

William merdivene doğru Sera'ya seslendi, galerinin açılışından önce açmaları gereken bir kasa daha olduğunu söylüyordu.

"Benim için açar mısın? Düşmeden şu merdiveni bir daha inebileceğimi düşünmüyorum," diye bağırarak karşılık veren Sera, sallanan sandalyede öne doğru eğilmişti. "Bir daha galeri açarsam hatırlat da doğumun yaklaştığı zamanlara getirmeyeyim, olur mu?"

Kızlarının dünyaya gelmesine yalnızca haftalar kalmıştı. Şiş ayak bileklerine ve bütün çatı katını kaplıyormuş gibi hissetmesine rağmen Sera daha önce kendini hiç bu kadar mutlu hissetmemişti.

William özgürdü. Babası sözünü tutmuştu, William'a açılan tüm suçlamalar geri çekilmişti. Ailenin hâlâ yaraları

vardı. Thomas kendi yasal mücadelesine başlamıştı, Hanover Ailesi'nin geri kalanı da hayatına devam etmeye çalışıyordu. Şaşırtıcıydı ki tüm bu yaşananların ortasında Sera ve William oldukça huzurluydu.

Sera elini karnının üstünde gezdirirken kızının maceracı tekmelerinin yarattığı küçük tümsekleri hissederek gülümsedi.

"Huyun babana çekmiş," diye fısıldadı, sanki kızı gerçekten odadaymış gibi sesli konuşarak. "Ve bunun için şanslısın, küçüğüm."

William'ın parmakları kapı pervazında göründü.

"Sera?"

Sera bakışlarını kaldırınca William'ın nazik bakışlarıyla karşılaştı. Kucağında ahşap kutuyla yürüyüp Sera'nın önünden geçerken geniş bir gülümseme takınmıştı. Sera'nın yanına çömeldi ve kutuyu ona doğru kaldırdı.

"Nedir bu?"

"Bence bunu kendin açmak isteyeceksin."

William ona bir tornavida uzattı ve doğrulup sessizce ayakta durdu.

Sera ona bakarak gülümsedi.

"Will, neler oluyor? Bir bebek hediyesi mi? Hiç gerek yoktu? Etrafımıza bir bak. Burası bir kreş açabilecek kadar eşyayla dolu."

"Sadece aç," diye fısıldadı ve çenesiyle kutuya doğru işaret etti.

Sera bu gizemli ahşap kasayla William'ın ne yapmak istediğini bilmiyordu. Yine de kocasının yüzüne yayılan neşeli ifadeye kayıtsız kalmayarak kutuyu aldı. Kutuyu açması William için çok önemli göründüğünden Sera işe koyuldu.

Tornavidayı kutunun kapağının altına yerleştirdi ve kapağını kaldırdı. Kapak ahşap zemine düşerek ses çıkardı.

"Devam et," diye fısıldadı William.

Sera birkaç avuç ambalaj kâğıdını buruşturarak yere atarken heyecanlanmaya başlamıştı. Siyah bir çerçevenin kenarı dikkatini çekince onu kutudan dikkatle çıkardı.

Göğüs kafesinden kaçıp gitmiş gibi çarpan kalbiyle gözlerine yaşlar doluverdi.

Geniş çerçevenin içindeki bir saat ve uçuşan bir avuç kuşun harikulade resmi ona bakıyordu. İçinde Sophie'den bir ne not vardı.

Tanrı'nın en değerli bir serçesinden başka bir serçeye armağan olsun.

Sevgiyle,
Sophie

"Will, bak. Bu o resim. Hani sana bahsetmiştim. Sophie'nin çocukken Terezin'de yaptığı."

William bilir gibi başını salladı. "İçimden bir ses bana bu kutuyu kendin açmak isteyeceğini söyledi."

"Çok güzel. Küçük Adele'imiz için kesinlikle hayal ettiğim şey'" diye ağladı. "Buraya mükemmel olacak. Sanki her şey şimdi yoluna girmiş gibi, öyle değil mi? Umutlarımın da ötesinde."

"Ve..." Heyecanlı bir gülümsemeyle arkasına sakladığı çekici ve desensiz düğmeli gömleğinin cebinden bir çiviyi çıkardı. "Bence bunun için harika bir yer var, tam şurası."

William odanın öteki ucuna geçti, yerden tavana uzanan kitaplıkların tam merkezindeki duvara çiviyi çaktı. Sophie'nin resmini eline alıp çiviye astı, ardından Sera'nın yanına döndü.

"Dans et benimle."

"William..."

William güldü, Sera'yı neşeli bir gülümsemenin eşlik ettiği bir kahkahayla sardı. "Dans tekliflerimi sonsuza dek reddedeceksin. Bir gün bu konuda bir şey yapmamız gerekecek, sanırım."

"Emin misin?" Sera sandalyenin arkalığından destek alarak ayağa kalktı. "Kollarını bana sarabileceğinden emin bile değilim."

William kollarını ardına kadar açtı.

"Şanslısın ki kollarım fazlasıyla geniş."

Sera derin bir iç geçirdi ve ilk aşkının sersemliğiyle teklifi başını sallayarak kabul etti.

William onu kollarıyla sardıktan sonra birlikte dans ettiler. Saatin gölgesi altında sevdikleri şarkıyla sağa sola sallandılar. Üstlerine çöken geçmişin ağırlığı olmadan ve geleceğin belirsizliğinden endişe duymadan, Sera ona sokuldu. William'ın kollarında bulduğu huzur için minnettardı.

"Böyle olabileceği aklıma hiç gelmezdi."

"Ne?" William kaşını kaldırarak ona baktı. "O kadar kötü mü dans ediyorum?"

"Hayır," diye kahkahayla güldü Sera. "Kastım huzurdu. Huzur hissediyorum. Tanrı'nın huzuru üstümüzde. Ve sebebi fırtınalar görmememiz değil. Bence bize o fırtınalara göğüs germe kuvveti verdi. Her nasıl olursa olsun..."

Kırk Üçüncü Bölüm

Oda buz gibiydi. Sanki soğuk hava duvarlardan içeri sızmıştı da terk edilmiş kilerin her bir köşesini dondurmuştu. Kája istemsiz bir şekilde titriyordu, ayakta durmanın da artık bir seçenek olmadığının farkına varmıştı.

Liam, Kája'nın omuzlarına bir palto attıktan sonra onu odadan çıkarıp kilerin en dibindeki bir tabureye götürdü. "Gel. Otur."

Liam onu döner, ahşap tabureye yerleştirdi. Kája az önce duyduklarını sindirmeye çalışıyormuş gibi uyuşuk ve şaşkınlık hâli içinde öylece oturuyordu.

"Ne demek geri dönmedi? Dane hâlâ orada bir yerlerde mi?"

Liam onun önüne bir tabure çekip oturdu, genç kızın titreyen ellerini avuçlarının arasına aldı. Liam onun karşısına otururken Kája duruma odaklanmaya çalıştı. Liam'ın yüzündeki ifadeyi, gözlerindeki donukluğu, dudaklarına yerleşen

endişeyi inceledi. Birazdan duyacağı gerçekleri düşünmesine engel olacak her şeye odaklandı.

Liam'ın gözlerindeki şefkat, Kája'yı her şeyden daha çok korkutuyordu. Kendini buna hazırlayarak Liam'a baktı.

"Treni durdurmak için bizden bir grup buraya geldi. İki başka ajan da yakınlardaki bir kasabaya saklanmıştı. Ancak sizi aldıktan ve sen ile Sophie'nin güvende olduğunu öğrendikten sonra elimizden geldiğince çocuk bulalım diye geri döndük. Orada tek başlarına hiç şansları olmadığını biliyorduk..." Sesi güçlüydü, elleri ellerinin üstünde o kadar nazikti ki Liam'ın yüreğindeki hislerin elleri aracılığıyla kendine aktarıldığını hissetti Kája. "Dane'in vazgeçmediğini bilmeni istedim. Fenerleri ve köpekleri vardı. Bir çocuğu güvenli bir yere yerleştirdikten sonra başka bir tanesini bulmak için ayrıldı. Nazi askerleri onu yakalamış olsa bile Dane bizi ele vermezdi. Bunu bilmeni isterim."

"Ona ne oldu?"

Liam güçlükle yutkundu. "Onu gördükleri yerde öldürdüler. Tek atışla."

Kája'nın kalbi sıkışmıştı, nefes almakta güçlük çekiyordu.

"Sen gördün mü?"

Kája gözlerini yumdu ve kalbini sıkıştıran o cevabı duydu. "Evet."

"Böyle söyleyerek seni üzmek istemezdim," dedi Liam, daha sonra çamurlu zemine çömeldi ve duvara yaslı duran bir şeye uzandı. Dışarıdaki çiyler yüzünden ıslanan eski, kahverengi deri çantayı ona doğru uzattı. "Bunu almanı istedi."

"Senin çantan," dedi Kája, ellerini çantada gezdirirken gözleri yaşardı. "Kampta hep benimleydi. Trene bir valiz

getirmemize izin verdiler. Auschwitz'e vardığımızda ne olacağını bilmemize rağmen seni yanımda götürmek istedim. Bir de annemi... Bir zamanlar bana incilerini vermişti ve o inciler bana geri döndü. Onu çantanın altına gizledim, tren seyahati boyunca bana cesaret vereceklerini düşündüm."

Aşınmış derinin üstünde elini gezindirmeye devam etti.

"Her şey o kadar hızlı oldu ki... Düşürdüğümü bile hatırlamıyorum."

"Trenden kaçarken düşürmüş olmalısın. Şans ya da Tanrı yardım etmiş ki Dane bulmuş. Bunu geri götürüp ellerine teslim etmem konusunda bana söz verdirdi. İçinde görmeni istediği bir şey var."

Kája bir süre ona, yıllarca yüreğinde yaşattığı adamın yüzüne baktı. Şimdi karşısındaydı, onu yeniden kurtarıyordu.

Çantayı açtı ve tıpkı beklediği gibi içinden ilk önce inciler çıktı. Ancak çantanın kapağında çok daha hafif bir şey sallanıyordu. Kucağına düşen şey Terezin'de gördüğü tek güzel şeydi.

"Çocuklarım!" diye ağladı Kája, kâğıdın yumuşaklığı parmak uçlarına değen birer altındı sanki.

Çocukların resimlerini –boyamaları, çizimleri ve hatta şiirlerini– Kája trene bindirildiği gün Dane okuldan toplamıştı. Bunları, çok değerli serçelerinin hatıralarını gizlemeyi, onları hayatta tutmayı bir şekilde başarmıştı. Şimdi titreyen ellerinde bunları tutuyor olması Tanrı'nın bir lütfuydu. Dane gidip bunları onun için bulmuştu, gökkuşağının tüm renklerini ona getirmişti.

"Liam," diye fısıldadı Kája, yaşadıkları şeyler yüzünden yüreği âdeta kan ağlayarak.

Boğazına sıkışan duygular yüzünden güçlükle yutkundu, gözlerindeki yaşlar yanaklarından süzülüyordu.

"Keşke bunların bana ne ifade ettiğini ona söyleyebilseydim. Treni durdurduğu, serçelerimi kurtardığı için ona teşekkür edebilseydim. Sen ve onun yaptığı şey sayesinde hayatta kalacak her bir çocuk için sonsuza dek minnettar kalacağım. Dilerim ki bir gün, sen ve ben savaşın harap ettiği bu dünyadan çok uzakta olduğumuzda, ona arkadaşım diyebilirim. Nazi ya da Yahudi olmayız. Ya da av ve avcı. Sadece arkadaş oluruz. Dünya bir gün buna izin verir diye dua ediyorum." Elini Liam'ın elinin üstüne koydu ve ekledi. "O zaman geldiğinde bana yardım eder misin?"

Liam, Kája'nın yanağına düşen yaşları parmağıyla sildi.

"Elbette."

19 Ekim 1949, Çarşamba

Nürnberg Askeri Mahkemesi, Savaş Suçları Davası

Nürnberg, Almanya

"Baban savunmasını bitirmek üzere," diye fısıldayan Liam, Kája'nın dikkatini çekmek için omzunu sıktı. "Sonra bizi alacaklarını söylediler."

Kája başını kaldırdı, uzaklarda kalan anıları saran örümcek ağlarını siler gibi hafifçe gözlerini devirmeyi denedi.

Almanya'da Nürnberg Adalet Sarayı'ndaki Amerika Birleşik Devletleri Askeri Mahkemesi'nde otururken hatıraları arasında kaybolmuştu. Birkaç canlı saniye boyunca kendini burada oturmak yerine Auschwitz'e giden trende oturuyormuş gibi hissetti. Hem de saçları topuzla toplanmış, üstünde krem rengi takım elbisesi varken ve kocası yanında otururken...

"Bugün bunları taktığın için annen memnun olurdu."

Kája parmaklarıyla yakasındaki incilerle oynuyordu. Liam gülümseyerek kulağına fısıldamasaydı bunu fark etmeyecekti bile. Elini kucağına indirdi, bakışlarını kaldırdı ve Liam'ın yüz hatlarını hayranlıkla inceledi.

"Umarım bizimle gurur duyar. Dane için yapmaya çalıştığımız şey için. İçimden bir şey bunun doğru olduğunu söylüyor. Umarım bunu anlar."

"Anlayacağına inanıyorum, Kája. Biz de babanla beraberiz. O da Dane için ifade verdi." Elini Kája'nın elinin üstüne koydu. "İçin rahatlasın."

"Peki, eğer o da burada olsaydı bizim böyle yapmamızı isteyeceğine inanıyor musun? Bir Nazi askerini savunmamızı nasıl karşılayacaklar? Böyle bir yerde böyle ifadeler vermemiz için çağrılacağımızı bile düşünmezdim."

"Böyle olmasını istediğini söylemiştin. Unuttun mu? Şansımızı kaçıramazdık." Liam cesaret dolu bir edayla gülümsedi. "Hem seni tanıyorum, Kája. Yüreğindekileri biliyorum. Sen ve Sophie'nin o kampta nelere katlandığınızı anlayamam. Tanrı biliyor ya o kötü anıları alıp kül edebilmeyi çok isterdim. Onlarla yaşamanı istemiyorum. Ama Sophie'yle, annenle, Dane ile diğer insanların anlayamayacağı bir bağın var. Dane için doğru olanı yapabilecek yeteneğin var."

Meşe kapılar gıcırdayarak açıldı ve mübaşir dışarı çıktı.

"Bay ve Bayan Marshall?"

"Evet," diye cevap veren Liam, uzanıp Kája'yı dirseğinden tutarak ayağa kaldırdı. Ardından onu kenine doğru çekerek konuşmasına devam etti. "Bekle! Senin için bir şey getirdim."

Kája'nın ceketinin yakasına parlak kırmızı renginde bir gelincik taktı.

"Başkaları uğruna hayatlarını feda edenleri hatırlatmak için." Liam gülümsedi ve nezaketle Kája'nın yanağını okşadı. "Onları ne kadar çok sevdiğini biliyorum. Sana evini hatırlatıyor."

Kája başını salladı, bu hatıra gururunu okşamıştı. Artık evi Liam'ın olduğu yer olacaktı.

"Teşekkür ederim."

"Haydi gidelim," diye fısıldayan Liam, mübaşire doğru başını salladı. "Hazırız."

Kája geleceğin günümüze hiç benzemeyeceğini hayal etti.

Yahudiler ile Nazilerin düşman olmadığı, küçük serçelerin birbirlerini koruduğu ve nefrete yer olmadığı bir gelecek hayal etti. Çünkü insanların kalbi o kadar sevgiyle dolacaktı ki diğer şeyleri düşünmeyeceklerdi. İnsanlar resimler ya da barışı simgeleyen çiçekler yerine, savaş yerine değişen bir kalbe şahit olacaklardı.

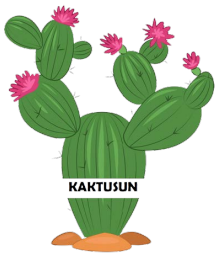
Senin zamanında, Tanrım, diye fısıldadı Kája ve önlerine açılan kapıya doğru Liam ile birlikte bir adım attı.

Bir bütün olacağız.

Yazarın Notu

19 Nisan 1943 tarihinde üç Belçikalı direnişçi kırmızı bir kâğıda sardıkları bir gemici fenerini Mechelen geçiş kampı ile Belçika'da Leuven bölgesinin arasında kalan rayların üstüne yerleştirdi. Ellerinde bir tabanca ve bir penseden başka bir şeyleri olmayan Georges Livschitz, Robert Maistriau ve Jean Franklemon, feneri bir uyarı sinyaliymiş gibi göstermeyi başararak Auschwitz'e giden bir treni durdurdular. Bu üç adam vagonların kapılarını açtı ve nakledilen yolcuların kaçmasına yardım etti.

Mahkûmların sakladıkları tamir takımlarını kullanarak vagonları içeriden açmaları da eklenince bu üç adamın o gece yaklaşık 231 mahkûmun firar etmesine yardım ettiği tahmin edilmektedir. Firarilerin 26'sı peşlerine düşen Nazi askerleri tarafından öldürülürken, 116'sı yeniden yakalandı. Lakin bir mucize eseridir ki kalan 116 mahkûm gecenin karanlığı içinde kaybolarak Auschwitz'in gaz odalarındaki kaderlerinden kaçmayı başardı.

1943 yılının ağustos ayında Nazi askerleri kuzey Polonya'daki Treblinka ölüm merkezinin kuzey doğusunda bulunan Bialystok gettosunu tasfiye etti. Hayatta kalan on dört ve daha ufak yaşta olan 1,260 çocuk, 24 Ağustos'ta Terezin'e gönderildi. Tasfiyenin birinci ağızdan kamptaki diğer insanlara anlatılmasını önlemek amacıyla çocuklar başlarını bekleyen 53 koruyucu ile beraber kamptan izole edilmiş barakalara yerleştirildiler. Aynı yıl ekim ayında hayata tutunabilen 1,196 çocuk ve koruyucuları Auschwitz'e gönderildi.

Hayatta kalan kimse olmadı.

Bu kitapta okuyucuların sanat tarihinin çok az bilinen bir noktasına odaklanmalarını istedim. *Terezin'deki çocukların yarattığı sanat.* Kurgusal olsa da *Gelincik ile Serçe*'de geçen Kája'nın yolculuğu, soykırım sonucunda paha biçilemezliğin kaybolduğu, acımasızlık ve kahramanlıktan beslenen iki ayrı hikâyeyi bir araya getiriyor. Bu araştırma boyunca beni en çok etkileyen kitap ise *Hiç Kelebek Görmedim: Terezin'deki Toplama Kampında Kalan Çocukların Çizimleri ve Şiirleri (1942-1944)** oldu. Keserek şekillendirilmiş kâğıtlar, sulu boya resimler, karakalem çizimler ve hem çok çarpıcı hem de dehşete düşüren şiirlerle dolu kitap, tarihin tozlu sayfalarında sonsuza dek isimsiz kalacak minik serçelerin eserleriydi.

Terezin'in duvarlarından geçmiş olduğuna inanılan 15.000 çocuktan hayatta kalanların sayısı 100'ü bile bulmuyor. Bunu asla unutmayalım diye sizlerle beraber dua ediyorum. Düşen tüm küçük serçeler Tanrı'nın onlara açılan ellerindedir.

---

* Hana Volavková tarafından kaleme alınmış olan kitabın orijinal adı, *I Never Saw Another Butterfly: Children's Drawings and Poems from the Terezin Concentration Camp, 1942-1944.* (Ed. N.)